ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 43 (94)
27 ΙΟΥΛΙΟΥ 1940 – Ε.'

Ἡ Νεολαία

Ἡ Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β΄.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β΄ ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 43 — 27 Ἰουλίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν καὶ μὴ μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160 — 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ	» »	80 — 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ	» »	40 — 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:	Λίρ. Ἀγγλίας	1
	Ἀμερικῆς Δολ.	6
	Αἰγύπτου Λίρ.	1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) καὶ Σχολικὰς Ἐφορίας ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνός

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Ἀπὸ τὰς βραβευθείσας σχολικὰς ἐκθέσεις ὑπὸ τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων

Πῶς ἠμπορεῖ νὰ κάνῃ οἰκονομία ἕνα παιδὶ καὶ διατὶ τὴν κάνει

Τὴν οἰκονομία τὴν κάνει κάθε παιδὶ διὰ νὰ ἔχῃ ἐξασφαλισμένον τὸ μέλλον του. Δηλαδὴ ἂν ἔχωμε λίγα λεπτὰ νὰ μὴ τὰ χαλᾶμε, ἀλλὰ νὰ τὰ βάζουμε στὸ Ταμιευτήριον, ὅπου εἶναι προφυλαγμένα τὰ λεπτά μας, διότι ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἠμποροῦμε νὰ κάμωμε πολλὰ λεπτά.

Νὰ μὴν κάνουμε ὅπως κάνουν μερικοὶ ἄσκεπτοι ἄνθρωποι, ποὺ ὅλη τὴν ἡμέρα δουλεύουν καὶ τὸ βράδυ τὰ τρώγουν, καὶ κατόπιν ἅμα τοὺς τύχῃ κανένα δυστύχημα βάζουν ὑποθήκη τὸ σπίτι τους καὶ ὅ,τι ἄλλο ἔχουν. Γι' αὐτὸ κι' ἐμεῖς πρέπει, ὅπως ἠμποροῦμε, νὰ κάνωμε οἰκονομία, ὄχι ὅμως νὰ ὑστεροῦμε τὸν ἑαυτόν μας, ἀλλὰ ἐὰν μᾶς περισσεύσῃ κάτι νὰ μὴ τὸ σπαταλᾶμε, ἀλλὰ νὰ τὸ φυλᾶμε μέχρι νὰ μεγαλώσῃ τὸ ποσό, διὰ νὰ τὰ ἔχουμε κι' ἐμεῖς ὅταν μᾶς χρειασθοῦν, διὰ νὰ μὴ δυστυχήσουμε καὶ νὰ ἔχωμεν ἐξασφαλισμένο τὸν ἑαυτόν μας καὶ τοὺς γονεῖς μας, καὶ ἂν ἔχωμεν καὶ ἠμποροῦμε νὰ διευκολύνωμεν καὶ ἕνα ἄλλον πτωχότερόν μας.

Πλούσιο σπάταλο στὸ δρόμο εἶδα νὰ κακοπερνᾷ,
τὸ φτωχὸ τὸν οἰκονόμο δὲν τὸν εἶδα νὰ πεινᾷ.

Ἐν Μαυράτοις τῇ 1 Νοεμβρίου 1939

Ἀντωνία Π. Χούνου

Περὶ ἀποταμιεύσεως

Πέρσι σὰν καὶ σήμερα μᾶς εἶπε ὁ δάσκαλος γιὰ τὴν ἀποταμίευσι. Μόλις πῆγα στὸ σπίτι εἶπα στὴ μάνα μου: «Πάρε μου ἕνα χωματένιο κουμπαρᾶ». Ὅταν μοῦ τὸν ἔφερε ἄρχισα νὰ ρίχνω δεκάρες, κοσαράκια, πενηνταράκια καὶ καμμιὰ φορὰ καὶ δραχμές.

Μιὰ βραδιὰ τὸν χειμῶνα ποὺ καθόμαστε γύρω στὴ φωτιά, ρώτησα τὸν πατέρα μου πῶς τὰ κατάφερε καὶ ἔφερε χρήματα ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ μόνον μὲ τὸ μεροδούλι. Μοῦ εἶπε ὅτι δούλευε ὅλη τὴν ἡμέρα μὲ τοὺς συντρόφους του, ἐζυμώνανε, ἐμαγειρεύανε, ἐπλενόντουσαν μόνοι τους καὶ ὅτι μὲ τέτοια οἰκονομία τὰ ἔκανε καὶ τὰ ἔφερε στὸ χωριό. Ἂν θέλετε καὶ σεῖς ὅταν μεγαλώσετε νὰ ἔχετε χρήματα γιὰ τὶς ἀνάγκες σας, νὰ πάρετε ὅλοι ἀπὸ ἕνα κουμπαρᾶ καὶ ὅ,τι μαζεύετε νὰ τὰ ρίχνετε μέσα. Ὅταν τοὺς γεμίσετε θὰ τοὺς σπάσετε καὶ ὅσα ἔχουν μέσα θὰ μοῦ τὰ δώσετε νὰ σᾶς τὰ φυλάξω. Εἴμαστε 3 ἀδέρφια.

Ἐγὼ τοῦ εἶπα ὅ,τι μαζέψουμε, μοῦ εἶπε ὁ δάσκαλος, νὰ τὰ καταθέσουμε στὸ Ταμιευτήριο. Αὐτὸ τὸ δέχτηκε ὁ πατέρας μου.

Ἀπὸ τώρα κάνω ἀρχὴ καὶ ὅσα μαζέψω θὰ τὰ βάλω στὸ Ταμιευτήριο.

Ἐν Σταθέϊκοις τῇ 31 Ὀκτωβρίου 1939

Αἰκατερίνη Στ. Μπέλλου
Τάξις Δ΄

ΑΠΟ ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΓΕΓΟΝΟΣ ΤΗΣ ΒΑΠΤΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΠΙΔΟΞΟΥ Δ Ι Α Δ Ο Χ Ο Υ

«Κύριε Πρωθυπουργέ,

»Προκειμένου νὰ τελεσθῇ τὴν 20ὴν Ἰουλίου ἡ βάπτισις τοῦ πρωτοτόκου υἱοῦ τοῦ προσφιλοῦς Μου ἀδελφοῦ Διαδόχου Παύλου, φέρω τὴν σκέψιν πρὸς τὰς πολεμικὰς δυνάμεις τῆς Πατρίδος, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων οἱ πρίγκηπες τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου τῆς Ἑλλάδος ἐπέζησαν τὰς εὐτυχεστέρας ἡμέρας τοῦ βίου Των. Ἐπιθυμῶν δέ, ὅπως καταστήσω ὅσῳ τὸ δυνατὸν πλειοτέρους καὶ ἱερωτέρους τοὺς δεσμοὺς οἵτινες θὰ συνδέουν καὶ τὸν νῦν Ἐπίδοξον Διάδοχον μετὰ τῶν πολεμικῶν δυνάμεων, τῶν προερχομένων ἐκ τῶν κόλπων τοῦ ἀγαπητοῦ Μου λαοῦ, ἀπεφάσισα νὰ ζητήσω, ὅπως ἀντιπροσωπεία τοῦ Στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ ἀέρος ἀναδεχθῇ ἐκ τῆς ἱερᾶς κολυμβήθρας τὴν Α. Β. Υ. τὸν Ἐπίδοξον Διάδοχον.

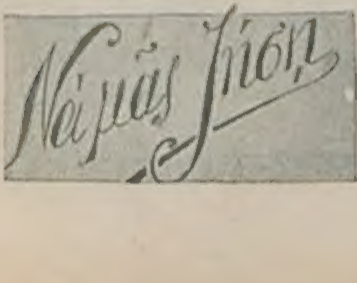
»Ἐπὶ τούτοις παρακαλῶ ὑμᾶς, Κύριε Πρωθυπουργέ, ὅπως ἀνακοινώσητε τὴν ἀπόφασίν Μου ταύτην εἰς τὰς πολεμικὰς δυνάμεις, ἐκφράζοντες ἅμα εἰς αὐτὰς τὴν ζωηρὰν χαράν Μου διὰ τὸν νέον δεσμόν, ὅστις μέλλει οὕτω νὰ δημιουργηθῇ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ Οἴκου Μου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β΄»

Ἐν τοῖς Ἀνακτόροις Ἀθηνῶν τῇ 16 Ἰουλίου 1940.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΓΕΝΕΑΣ

Ἡ ἑλληνικὴ νεότης, ἡ συντεταγμένη εἰς τὰς Ἐθνικὰς Φάλαγγας καὶ ἐκείνη ποὺ διὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον λόγον δὲν ἔχει περιληφθῆ εἰς αὐτάς, τὰ παιδιά, οἱ ἔφηβοι, οἱ νέοι, τ' ἀγόρια καὶ τὰ κορίτσια τῆς Ἑλλάδος, εἰσφέρουν εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς τετάρτης ἐπετείου τῆς αὐγουστιανῆς μεταβολῆς ὁλόκληρον τὸν νεανικόν των ἐνθουσιασμόν. Εἶναι μία εἰσφορὰ ποὺ τὴν ἀπαιτεῖ δικαιωματικὰ ἡ ἱστορικὴ ἐπέτειος καὶ ποὺ ἡ νεότης τὴν ὀφείλει περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο τμῆμα τοῦ λαοῦ. Αὐτῆς τῆς νεότητος ἡ ἠθικὴ ἀγωνία εὗρε τὴν πλήρη καὶ τελειωτικὴν λύσιν της τὴν 4ην Αὐγούστου τοῦ 1936. Ἡ ἀνήσυχος μέριμνα ὑπὲρ τῆς γενεᾶς αὐτῆς, ποὺ ἐμεγάλωνε μέσα εἰς μίαν ἀτμόσφαιραν ἀμφιβολιῶν καὶ φόβων, ποὺ ἐδημιούργησαν τὰ ἐθνικὰ πένθη καὶ ἡ ἀτέρμων ἔρις γύρω ἀπὸ τὸ πρόβλημα τῶν εὐθυνῶν διὰ τὰ πένθη αὐτά, — τὸ ἄπελπι θέαμα αὐτῆς τῆς νεότητος, ποὺ ἀνήρχετο καὶ ἠνδροῦτο χωρὶς ἡγεσίαν, χωρὶς ἡγέτην, ποὺ ἔμοιαζε μὲ πλοῖον ποὺ πλέει εἰς σκοτεινὴν καὶ τρικυμιῶσαν θάλασσαν, χωρὶς ἄστρα εἰς τὸν οὐρανόν, χωρὶς φάρους εἰς τὸν ὁρίζοντα, ὑπῆρξεν ἡ κυριωτέρα ἀφορμὴ ποὺ παρεκίνησε τὸν Ἰωάννην Μεταξᾶν, ἄνδρα ἀπὸ μορφώσεως, σταδιοδρομίας καὶ ἰδιοσυγκρασίας μᾶλλον ἀκαδημαϊκόν, νὰ ἐπιχειρήσῃ, εἰς ἡλικίαν ποὺ τὰ πάντα ὑποβάλλουν ἀμφιβολίας, ταλαντεύσεις καὶ δισταγμούς, ὁλόκληρον πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν ἐπανάστασιν.

Ὁ ἴδιος τὸ ὡμολόγησεν ὄχι μίαν μόνον φοράν, εἰς τοὺς λόγους του, μετὰ τὴν μεταβολήν, πόσον βαθύτατα ᾐσθάνθη καὶ πόσον ὀξύτατα ἔζησε τὴν ἀγωνίαν τῶν νέων ἑλληνικῶν γενεῶν. Ἀπηχήσεις αὐτῆς τῆς βιώσεως εὑρίσκομεν εἰς τὸν προφητικὸν ἐπίλογον τῶν ἄρθρων ποὺ ἀφιέρωσεν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἑλληνικοῦ διχασμοῦ πολὺ πρὸ τῆς ἱστορικῆς προκηρύξεώς του πρὸς τὴν ἑλληνικὴν νεολαίαν τῆς 10 Αὐγούστου τοῦ 1936.

Ἡ ἡμερομηνία τῆς 4ης Αὐγούστου τοῦ 1936 διὰ τοῦτο εἶναι καὶ θὰ παραμείνῃ ἀφετηρία νέας περιόδου εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, διότι ἔλυσε τὴν ἀγωνίαν τῶν νέων ἑλληνικῶν γενεῶν. Τὰς ἀπέσπασεν ἀπὸ τὴν παρακμήν, τὰς ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὴν ἀπιστίαν της, τὰς ἐξηγόρασεν ἀπὸ τὴν φθορὰν τῆς ἀμφιβολίας, τὰς ἀνεβάπτισεν εἰς τὸ πνεῦμα τῆς ἐθνικῆς ἱστορίας, τὰς συνεφιλίωσε μὲ τὸ παρελθὸν καὶ διήνοιξε δι' αὐτὰς ἀπεριορίστους ὁρίζοντας γονίμων ἀγώνων διὰ τὸ μέλλον. Ἐγέμισε τὴν ζωήν των μὲ ἐλπίδας καὶ εἰς τὸ πλούσιον ἀπόθεμα τῶν δυνατοτήτων δράσεως ποὺ ἔφεραν μαζί των διήνοιξε στάδια, ποὺ δὲν τὰ ἐμάντευον καὶ ἔθεσε σκοπούς, ποὺ τοὺς ἀνεζήτουν ματαίως. Τὰς ὥπλισε μὲ τὰ φτερὰ τῶν ἰδανικῶν.

Δι' ὅλα αὐτὰ οἱ νέοι τὴν αἰσθάνονται καὶ τὴν διεκδικοῦν ὡς ἰδικήν των καὶ ὡς ἰδικήν των τὴν ἑορτάζουν. Διὰ τοῦτο θὰ εὑρίσκωνται καὶ φέτο, ὅπως εὑρέθησαν καὶ πέρισι καὶ προπέρισι καὶ θὰ εὑρίσκωνται καὶ τοῦ χρόνου καὶ πάντοτε, εἰς τὰς πρώτας γραμμὰς τῶν ἑορταστῶν της. Θ' ἀνοίξουν τὴν ψυχήν των χαρούμενη καὶ φωτεινὴ εἰς τὸ θέαμα τῶν ἔργων ποὺ οἰκοδόμησεν ἡ μεταβολὴ καὶ θὰ δώσουν πρόθυμα τὸ πνεῦμα καὶ τὰ χέρια των, διὰ νὰ ἐπιταχύνουν τὴν οἰκοδόμησιν τῶν ἄλλων ποὺ συνεχίζονται ἢ ποὺ μόλις ἀρχίζουν. Ἡ πίστις των εἰς τὸν Ἀρχηγὸν καὶ τὸ ἔργον του, ἡ γνῶσις ὅτι πρὸς χάριν των ἐκδαπανᾶται Ἐκεῖνος καὶ οἰκοδομεῖται μία νέα Ἑλλάς, τῆς ὁποίας εἶναι οἱ κληρονόμοι ἀλλὰ καὶ οἱ συνεχισταί, εἶναι τὰ στοιχεῖα ποὺ ἐμπνέουν καὶ γιγαντώνουν τὴν εὐγνώμονά των προσήλωσιν πρὸς τὴν μεταβολὴν καὶ πρὸς πᾶν ὅ,τι ἀπορρέει ἀπὸ αὐτήν, ὡραῖο, μεγαλεπήβολο, ἀκατάλυτο, ἑλληνικό.

Αὐτὸ εἶναι τὸ καθεστὼς τῆς 4ης Αὐγούστου, διὰ τὸ ὁποῖον ζητωκραυγάζετε. Εἶναι δηλαδὴ τὸ καθεστὼς διὰ τοῦ ὁποίου πραγματοποιεῖται ἀπ' εὐθείας ἡ θέλησις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ οἱ σκοποὶ αὐτοῦ καὶ κατευθυνόμενον εἰς τὴν ὑλικήν σας εὐημερίαν καὶ εἰς τὴν εὐημερίαν ὁλοκλήρου τοῦ Ἔθνους καὶ διὰ τὴν ἀνύψωσιν αὐτοῦ.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΣΤΑ ΕΒΔΟΜΗΝΤΑ ΕΠΤΑ ΧΡΟΝΙΑ

Εἶναι μερικὰ πράγματα, ποὺ δὲν πρέπει νὰ μένουν κτῆμα τῶν ὀλίγων καὶ θὰ τὄθελα ἀπὸ ὅλη μου τὴν καρδιὰ νὰ διάβαζαν ὅλοι τὸ φύλλο τῆς «Παλιγγενεσίας», ποὺ φέρει ἡμερομηνία 19 Ὀκτωβρίου 1863 καὶ ἀπομνημονεύει γεγονότα ποὺ εἶχαν γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν ὅλον Ἑλληνισμὸ ἀληθινὰ ἱστορικὴ σημασία.

Περιγράφονται στὸ φύλλο αὐτὸ μὲ τὸ ἐλπιδοφόρο χρῶμα ἡ ἄφιξις τοῦ Γεωργίου τοῦ Α΄, ἡ ὑποδοχή του καὶ ὁ ἐνθουσιασμὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ποὺ μόνο νοερὰ θὰ μποροῦσε νὰ τὸν φαντασθῆ κανείς.

«Διατί σείεται ἡ γῆ σου, γράφει στὸ ἄρθρο της ἡ «Παλιγγενεσία», ὦ Ἀττική, ὡς ὁ κόλπος ἀσθμαινούσης παρθένου; Διατί ἀκτινοβολεῖ ὁ σαπφείρινος οὐρανός σου, ὡς ὁ ὀφθαλμὸς εὐδαίμονος νύμφης; Διατί μιρμιρίζουσι, γοητευτικῶς, αἱ ἀκταί σου καὶ ὁ καθρέπτης τῆς θαλάσσης σου μειδιᾷ καὶ σκιρτῶσι περὶ τὴν ἐλαιοστεφῆ πεδιάδα; Ἅ! ἔρχεται, ἦλθε τέλος πάντων ὁ ποθητὸς Βασιλεύς, ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὁ Χριστὸς τοῦ Κυρίου σου· ἦλθε καὶ ἐπάτησε τὴν γῆν σου τὴν ἱεράν, τὴν στεφανωμένην μὲ τὴν δόξαν, ἀλλὰ καὶ ζυμωμένην μὲ τὸ αἷμα καὶ μὲ τὰ δάκρυα τῶν αἰώνων». Καὶ ὁ Βασιληᾶς ἀπαντᾷ στὴν προκήρυξί του πρὸς τὸν Ἑλληνικὸ λαό: «Σκοπὸς τῆς φιλοδοξίας μου ἔσεται οὗτος, νὰ καταστήσω τὴν Ἑλλάδα, ἐφ' ὅσον ἀπ' ἐμοῦ ἐξήρτηται, πρότυπον βασίλειον ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Ὁ Παντοδύναμος, ἰσχυρὸς ἐν τῇ ἀσθενείᾳ ἀναδεικνυόμενος, χειραγωγείσαι με ἐν ταῖς προσπαθείαις μου· εἴθε δὲ ποτὲ μὴ ἐπιτρέψῃ, ὅπως λησμονήσω τὰς πανδήμους ὑποσχέσεις, ἃς σήμερον ἔδωκα ὑμῖν».

Ἔτσι, μὲ βάσιμες ἐλπίδες, μὲ ἐνθουσιασμό, μὲ ἀγάπη, μὲ θερμὴ ἀφοσίωσι ἀρχίζει ἡ βασιλεία τοῦ Γεωργίου τοῦ Α΄, ποὺ ἐσήμανε εὐθὺς ἀμέσως μὲ τὴν Ἕνωσι τῆς Ἑπτανήσου τὸ ἐγερτήριο ποὺ ἐπροσδοκοῦσαν οἱ αἰῶνες ν' ἀκούσουν.

Μετὰ εἴκοσι τρία χρόνια, τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1886, ὁ μέγας δημοσιογράφος τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὁ Ἀλέξανδρος Βυζάντιος, ἔγραφε:

«Μετά τινας ἡμέρας ὁ ἁπανταχοῦ Ἑλληνισμὸς θὰ πανηγυρίσῃ τὴν χαρμοσυνοτάτην τῶν ἑορτῶν. Βασιλόπαις γεννηθεὶς εἰς Ἀθήνας, Ἕλλην οὐ μόνον τὸ αἴσθημα, ἀλλὰ καὶ τὴν παίδευσιν καὶ τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν θρησκείαν, θὰ ὀμόσῃ τὸν ὅρκον τοῦ στρατιώτου καὶ θ' ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν ἐν ταῖς τάξεσι τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Πρέπει νὰ ἔχῃ τις λίαν ξηρὰν τὴν καρδίαν ὅπως ὑποτιμήσῃ τὴν σπουδαιότητα τοῦ μεγάλου τούτου ἱστορικοῦ γεγονότος. Παραδόσεις διακοπεῖσαι ἀπὸ αἰώνων συνεχίζονται, ἀφυπνίζονται δ' ἐλπίδες μεγαλείου καὶ δόξης ἃς σαλεύει μὲν ἐνίοτε, ἀλλὰ δὲν ἰσχύει νὰ ἐξαφανίσῃ ἡ ψυχρὰ λογικὴ τῶν πραγμάτων. Ἐὰν οἱ ἀπλοϊκοὶ ἥρωες, οἱ δημιουργήσαντες ἐν ἔτει 1821 δι' ὑπερανθρώπων ἀγώνων ἐκ τοῦ μηδενὸς τὴν Ἑλλάδα, ἐὰν οἱ ἀναρίθμητοι μάρτυρες, οἱ ποτίσαντες διὰ κρουνῶν αἵματος πᾶσαν γωνίαν ἑλληνικῆς γῆς, ἦτο δυνατὸν νὰ διίδωσιν ὡς ἐν ὀνείρῳ τὴν ἑορτήν, ἥτις πρόκειται νὰ τελεσθῇ ἐν Ἀθήναις, ἡ ἀμοιβὴ θὰ ἐφαίνετο αὐτοῖς οὐχὶ ὑποδεεστέρα τῆς θυσίας. Ὁ νεανίας, ὁ ἀνδρωθεὶς παρὰ τὰς βαθμίδας τοῦ ἑλληνικοῦ θρόνου, ἐγκλείει ἐν ἑαυτῷ τὸ μέλλον τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς, ὅσῳ δ' ἐσκοτισμένον καὶ ἂν παρίσταται εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς μικροψύχου ἡμῶν γενεᾶς τὸ παρόν, οὐδεὶς ἔχει δικαίωμα ν' ἀμφιβάλλῃ περὶ τοῦ μέλλοντος».

Καὶ κατέληγεν ὁ Βυζάντιος: «Ἤδη τὸ Πανελλήνιον συνήθισε νὰ συνδέῃ ἐν τῇ αὐτῇ ἀφοσιώσει τὸν Βασιλέα καὶ τὸν Διάδοχον, ἐπὶ τοῦ πατρὸς δ' ἀντανακλᾷ καὶ ἡ πρὸς τὸν υἱὸν ἀγάπη».

Τὸ μέλλον αὐτὸ ἄστραψε σὲ λίγο. Πολιτεῖες καὶ χῶρες ἑλληνικὲς ἔβλεπαν καθαρισμένο τὸν οὐρανό τους, ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλη ἡ ὑπόσχεσις τοῦ Γεωργίου τοῦ Α΄ ἐπραγματοποιεῖτο. Τὸ παιδί, ποὺ ἐγαλούχησαν οἱ πόθοι γενεῶν Ἑλλήνων, ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ, γινόταν ὁ θρυλικὸς Βασιλιᾶς ποὺ ἀνασυνέδεσε τὸ νῆμα τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας.

Σ' αὐτὲς ἐδῶ τὶς ἴδιες στῆλες, πρὶν λίγες ἑβδομάδες, συνεργάτης τοῦ περιοδικοῦ ἐζωντάνευε τὴν μεγαλειώδη εἰκόνα τῆς βαπτίσεως τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ ΙΒ΄ στὸ ναὸ τῆς Μητροπόλεως *:

Στὰ 77 χρόνια τῆς Ἑλληνικῆς Δυναστείας γόνος τῆς τρίτης γενεᾶς, αὐριανὸς Βασιλιᾶς τῶν Πανελλήνων, χρίεται στὴν Ὀρθοδοξία, κάτω ἀπὸ τὸν λαμπρότερο καλοκαιρινὸ ἥλιο, μέσα σὲ μιὰ ἀτμόσφαιρα ποὺ τὴν ἀρωματίζουν τὰ λουλούδια τῆς Ἀττικῆς γῆς καὶ τὴν ἐξαϋλώνουν οἱ προσδοκίες καὶ οἱ εὐχὲς τῶν Ἑλλήνων ποὺ ζοῦν στὴν οἰκουμένη. Μιὰ παράδοσις θέλει τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν Δυναστείαν νὰ συγγενεύῃ μὲ τοὺς αὐτοκρατορικοὺς οἴκους τῆς Ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορίας. Καὶ ἂν ὅμως αὐτὸ δὲν ἀληθεύῃ, ἡ νέα Ἑλληνικὴ Δυναστεία ἐρρίζωσε στὸ ἑλληνικὸ χῶμα, ἀνέδωσε φύλλα καὶ καρποὺς καὶ ὁ νέος Κωνσταντῖνος δὲν ἠμπορεῖ παρὰ ν' ἀκολουθήσῃ τὸν δρόμον ποὺ ἐχάραξαν οἱ Κωνσταντῖνοι τοῦ Βυζαντίου καὶ ὁ ἔνδοξος πάππος του τῆς Ἑλλάδος στὴν νέα της ἐξόρμησι πρὸς τὴ δόξα καὶ τὴν λαμπηδόνα. **Χ.**

Ἡ Βάπτισις τοῦ ἀειμνήστου στρατηλάτου Κωνσταντίνου εἰς τὴν Μητρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν.

* Ἡ Βάπτισις τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Κωνσταντίνου, τοῦ πρώτου διαδόχου τοῦ Ἑλληνικοῦ Θρόνου, ἐγένετο τὴν 22 Αὐγούστου 1868 εἰς τὸν μητροπολιτικὸν Ναόν, ἐν μέσῳ ἐνθουσιώδους ἀτμοσφαίρας. Ὁ λαὸς ἦτο ἔξαλλος ἀπὸ χαράν, διότι ἡ γέννησις τοῦ Βασιλικοῦ Πρίγκηπος ἀποτελοῦσε τὴν ἐκπλήρωσιν πόθων τεσσαράκοντα περίπου ἐτῶν. Τὸ ὄνομα «Κωνσταντῖνος» ποὺ ἐδόθη κατὰ τὴν βάπτισιν, εἶχε ἤδη δοθῆ ἀπὸ τὸν ἴδιον Βασιλέα, Γεώργιον τὸν Α΄, ὁ ὁποῖος ὅταν, ὀλίγας στιγμὰς μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Κωνσταντίνου, παρηκολούθει τὰς ἀναπεμπομένας ἐκ μέρους τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν ἐπιλοχίους εὐχὰς καὶ ἠκούσθη ἡ φράσις «τὸν δοῦλον τοῦ Θεοῦ» ὁ Βασιλεὺς συνεπλήρωσε: «Κωνσταντῖνον». Καὶ ὅταν ἀνηγγέλθη ἀπὸ τὸν πρωθυπουργὸν Βούλγαρην εἰς τὸν λαὸν ἡ γέννησις τοῦ Διαδόχου καὶ ἀνηγγέλλετο καὶ τὸ ὄνομα, ὁ λαός, πρὶν ἢ ἀκούσῃ, ἔδωσε διὰ τοῦ ποιητοῦ Παράσχου καὶ πάλιν τὸ ἴδιον ὄνομα: Κωνσταντῖνος: Ἐνδόμυχος δηλαδὴ πόθος, εἰς τὸν ὁποῖον συνέπιπτεν ἡ θέλησις τοῦ Ἔθνους, ἐκδηλουμένη ἀπὸ τοὺς δύο παράγοντας: τὸν Βασιλέα καὶ τὸν λαόν...

Ἡ βάπτισις ἐγένετο εἰς πολυτελεστάτην κολυμβήθραν, τὴν ὁποίαν προσέφερεν τὸ Ἔθνος διὰ πανελληνίων ἐράνων, οἱ ὁποῖοι διενεργήθησαν πρωτοβουλία τοῦ τότε Δημάρχου Ἀθηναίων. Τὸ μυστήριον τοῦ βαπτίσματος ἐτελέσθη χοροστατοῦντος τοῦ Μητροπολίτου Θεοφίλου μετὰ τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς συνόδου. Ἀπὸ τῶν ἀνακτόρων μέχρι τῆς Μητροπόλεως εἶχε παραταχθῆ ἀπὸ πρωίας πλῆθος κόσμου τὸ ὁποῖον ἀνέμενε νὰ ἐπευφημήσῃ τὸν διάδοχον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐστήριζεν ὅλας τὰς ἐλπίδας καὶ ὅλα τὰ ἐθνικὰ ὄνειρα.

Ὡς Ἀνάδοχοι τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου παρέστησαν αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπων των ὅλοι σχεδὸν οἱ ἐστεμμένοι τῆς Εὐρώπης, μετὰ τῶν ὁποίων ὑφίσταντο δεσμοὶ συγγενείας τῆς Ἑλληνικῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας.

Ἡ παράταξις ἦτο ἐπιβλητική. Ἡ βάπτισις ἐγένετο ἐντὸς ὕδατος εἰς τὸ ὁποῖον εἶχε ριφθῆ καὶ ὕδωρ κομισθὲν ἐπίτηδες ἀπὸ τὸν Ἰορδάνην ποταμόν.

Εἰς τὴν κολυμβήθραν ὅπου ἐβαπτίσθη ὁ Κωνσταντῖνος ΙΒ΄ ἐβαπτίσθη καὶ ἡ Α. Β. Υ. Ἐπίδοξος Διάδοχος, ὡς καὶ ὅλοι οἱ Βασιλικοὶ Πρίγκηπες τῆς Ἑλλ. Δυναστείας.

Στὸ περιθώριον

ΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΙ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Μὲ ἐντελῶς αὐθόρμητον καὶ ζωηρότατον ἐνθουσιασμὸν ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἑτοιμάζεται νὰ ἑορτάσῃ τὴν νέαν ἐπέτειον τῆς 4ης Αὐγούστου. Κατ' οὐσίαν ὁ ἑορτασμὸς ἔχει ἤδη ἀρχίσει ἀπὸ πολλῶν ἡμερῶν. Διότι καὶ μόνον αἱ διάφοροι ἐκδηλώσεις τοῦ Λαοῦ κατὰ τὰς προετοιμασίας αὐτὰς ἀποτελοῦν ἕνα ἀνεπίσημον μέν, ἀλλὰ πηγαῖον πανηγυρισμόν, ἐκδηλωτικὸν τῶν αἰσθημάτων, ἅτινα ἐνέπνευσεν εἰς αὐτὸν ἡ ἱστορικὴ μεταβολὴ καὶ ὁ δημιουργός της. Αἱ σημεριναὶ κρίσιμοι ἡμέραι τῆς ἀνθρωπότητος ὄχι μόνον δὲν συγκρατοῦν τὴν ἐπιθυμίαν τῶν Ἑλλήνων νὰ ἑορτάσουν καὶ ἐφέτος πανηγυρικά, ἀλλὰ τοὐναντίον τὴν τονώνουν καὶ τὴν ἐνισχύουν ἀκόμη περισσότερον, διότι, ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν συνεχιζομένην σταθερὰν καὶ ταχεῖαν πορείαν τοῦ Ἔθνους πρὸς τὴν πλήρη ἀναδημιουργίαν του, ἀντιλαμβάνεται ὁ Λαὸς ὅτι χάρις εἰς τὴν 4ην Αὐγούστου ἐξησφάλισεν ἐπίσης τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἀσφάλειάν του ἐν τῷ μέσῳ τῆς καταιγίδος. Διὰ τοῦτο ἐφέτος εἶναι ἀκόμη περισσότερον προετοιμασμέναι αἱ ψυχαὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ ὑποδεχθοῦν καὶ νὰ πανηγυρίσουν τὴν μεγάλην ἐπέτειον.

ΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΑΙ ΣΧΟΛΑΙ

Μία ἐπὶ πλέον ἐκδήλωσις τῆς ὑψίστης σημασίας, τὴν ὁποίαν ἀποδίδει τὸ ἐθνικὸν Κράτος εἰς τὴν γεωργικὴν ἀνασύνταξιν καὶ ἀνάπτυξιν, εἶναι καὶ ἡ νέα ἐνέργειά του νὰ μελετήσῃ καὶ νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν γεωργικῶν σχολῶν. Εἶναι φανερὰ ἡ σημασία καὶ ἡ ἐπίδρασις, τὴν ὁποίαν ἡ ἀναδιοργάνωσις αὐτὴ θ' ἀσκήσῃ ἐπὶ τῶν γεωργικῶν μας πραγμάτων· διότι, ὅσο περισσότερον βελτιώνεται ποσοτικῶς καὶ ποιοτικῶς ἡ γεωργικὴ παραγωγή, τόσον προχωρεῖ ἡ Χώρα πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἐπάρκειαν καὶ ἀσφαλίζεται ἡ ἐκπολιτιστική της ἄνοδος.

Ο ΝΕΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Μὲ ἐπισημότητα κάπως ὀλιγωτέραν ἀπὸ ἐκείνην, ποὺ ἐγνώρισαν αἱ Ἀθῆναι τῶν χρόνων Γεωργίου τοῦ Α' εἰς ἀναλόγους αὐλικὰς ἑορτάς, ἀλλὰ μὲ πολλὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ πρὸ παντὸς μὲ συμμετοχὴν θερμὴν καὶ ἐγκάρδιον τοῦ λαοῦ τῆς μητροπόλεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ποὺ βαθύτατα τὸν συγκινεῖ πάντοτε ἡ τόσον εὐλαβὴς προσήλωσις τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Β' καὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου εἰς τὰς ὡραιοτέρας καὶ ἱερωτέρας θρησκευτικὰς καὶ οἰκογενειακὰς παραδόσεις τοῦ Ἔθνους, ἐτελέσθη τὸ περασμένο Σάββατο εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῶν τελετῶν τῶν Ἀνακτόρων τῆς ὁδοῦ Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ τὸ μυστήριον τῆς βαπτίσεως τῆς Α. Β. Υ. τοῦ ἐπιδόξου Διαδόχου τοῦ Ἑλληνικοῦ Θρόνου.

Μαζὶ μὲ τὴν ὅλως ἰδιάζουσαν γοητείαν ποὺ ἀσκεῖ εἰς τὴν φαντασίαν τοῦ λαοῦ, ὡς οἰωνὸς εὐτυχῶν πεπρωμένων, ἡ σύμπτωσις ὅτι ὅπως ὁ πρῶτος ἄρρην βλαστὸς τῆς δευτέρας γενεᾶς τῆς ἐθνικῆς δυναστείας, οὕτω καὶ ὁ πρῶτος τῆς τετάρτης λαμβάνει τὸ βαρύτατον ἀπὸ δόξαν καὶ ἱστορίαν καὶ ἰδιαιτέρως προσφιλὲς εἰς τὸ Ἔθνος ὄνομα τοῦ ἰσαποστόλου θεμελιωτοῦ τῆς ἑλληνικῆς χριστιανικῆς Αὐτοκρατορίας τῶν μέσων αἰώνων καὶ τοῦ τελευταίου μαρτυρικοῦ προμάχου τῆς ἰδίας Αὐτοκρατορίας, καὶ τοῦ ὁποίου ὀνόματος τὴν σεβασμίαν αἴγλην ἀνενέωσεν ὁ ἔνδοξος στρατηλάτης Βασιλεὺς καὶ πάππος τοῦ βαπτισθέντος πρίγκηπος, ἡ κατ' ὑψηλὴν Βασιλικὴν ἐπιθυμίαν ὑπόδειξις ὡς ἀναδόχων τοῦ βαπτισθέντος τῶν ἐκπροσώπων τῶν πολεμικῶν τῆς Χώρας δυνάμεων ὑπῆρξε πρόσθετος πηγὴ συγκεκινημένης χαρᾶς διὰ τοὺς Πανέλληνας.

Εἰς τοὺς τόσους ἄλλους στενοὺς καὶ ἀρρήκτους δεσμούς, ποὺ κρατοῦν ἀδιασείστως τὸν Ἑλληνικὸν Βασιλικὸν Οἶκον εἰς τὴν κορυφὴν τῆς πυραμίδος, ποὺ ἀπαρτίζει τὸ σύνολον τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν, προσετέθη, περὶ τὸ λίκνον τοῦ βαπτισθέντος βασιλικοῦ βρέφους, εἷς νέος, σφυρηλατηθεὶς ἀπὸ τὰ ἱερώτερα οἰκογενειακὰ καὶ συγγενικὰ αἰσθήματα τῶν Ἑλλήνων. Καὶ εἶναι ὁμόφωνος ἡ Πανελλήνιος εὐχὴ — εὐχὴ μαζὶ καὶ προσδοκία διὰ τὸν ἀναδεκτὸν τοῦ Ἔθνους νέον Κωνσταντῖνον καὶ διὰ τὴν Πατρίδα — νὰ βασιλεύσῃ ἐν εὐτυχίᾳ καὶ δόξῃ ἐπὶ μιᾶς μεγαλυτέρας, κραταιοτέρας καὶ εὐτυχεστέρας Ἑλλάδος.

Ἡ Α. Β. Υ. ἡ Πριγκήπισσα Φρειδερίκη μὲ τὸν νεοφώτιστον.

Στὸ περιθώριον

ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΠΟΙΗΜΑ

Ἐξ ἀφορμῆς τῶν εἰς τὸ περιοδικὸν ἀποστελλομένων πρὸς δημοσίευσιν παιδικῶν ποιημάτων, τὰ πλεῖστα τῶν ὁποίων εἶναι εἴτε δυσανάλογα πρὸς τὴν διανοητικότητα τῶν παιδιῶν εἴτε ἄχαρα καὶ σὲ ἀκατάλληλο στίχο καὶ γλῶσσα, θὰ εἴχαμε νὰ τονίσωμεν ὅτι τὸ παιδικὸ τραγοῦδι πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἕνα ἰδιαίτερον εἶδος ποιήσεως, τὸ ὁποῖον διὰ νὰ ἔχῃ ἐπιτυχίαν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν παιδικὴν ψυχοσύνθεσιν καὶ τὰ θέματα ποὺ ἀπασχολοῦν ἔντονα τὸ παιδί.

Ὁ ποιητὴς τοῦ παιδικοῦ τραγουδιοῦ πρέπει νὰ ἔχῃ βαθεῖαν γνῶσιν τῆς παιδικῆς ψυχῆς διὰ νὰ ἔχῃ ἐπιτυχίαν. Τὸ παιδὶ ζῇ καὶ κινεῖται φυσικὰ σὲ ἀτμόσφαιραν χαρᾶς καὶ εὐθυμίας, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἐξυπηρετῇ καὶ τὸ τραγοῦδι του ἢ καλλίτερα νὰ πηγάζῃ ἀπὸ αὐτήν. Ὁ κατάλληλος στίχος, ὁ κατάλληλος ρυθμός, ἡ ρίμα, ἡ γλῶσσα ἡ προσηρμοσμένη πρὸς τὰς συνήθεις παιδικὰς ἐκφράσεις στὸ σπίτι, στὸ παιγνίδι, στὸ σχολεῖο, στὴ δουλειά, εἶναι βασικὰ στοιχεῖα ἐπιτυχίας μαζὶ μὲ τὴν κατάλληλον ἐκλογὴν τοῦ θέματος, ποὺ πρέπει νὰ λαμβάνεται ἀπὸ τὸν συνήθη παραστατικὸ κύκλο τοῦ παιδιοῦ.

Ἀλλὰ καὶ ὅλα τὰ θέματα εἰς χεῖρας τοῦ ποιητοῦ — παιδαγωγοῦ, δύνανται μὲ κατάλληλον διαχείρισιν νὰ κινοῦν τὸ ἐνδιαφέρον καὶ νὰ γεννοῦν χαρὰν καὶ ἐνθουσιασμὸν εἰς τὰς παιδικὰς ψυχάς, ἀρκεῖ ὁ ποιητὴς νὰ γνωρίζῃ τὴν παιδικὴν ψυχήν.

Ὁ Ἀρχηγὸς ποὺ τόσο βαθειὰ ξέρει νὰ εἰσδύῃ στὴν παιδικὴ ψυχὴ ἔδωκε ἕνα βασικὸ κανόνα στὴν ἀγωγὴ τοῦ νέου, τό: «Π α ί ζ ε ι ν κ α ὶ δ ι δ ά σ κ ε ι ν». Καὶ τὸ παιδικὸ ποίημα λοιπὸν δὲν πρέπει νὰ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸν κανόνα αὐτόν.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Ο ΕΛΛΗΝ ΚΑΙ ΤΟ ΝΕΡΟ

Ἐπὶ τέλους ἕνα ὄνειρον τῶν Ἑλλήνων φιλάθλων ἔγινε πραγματικότης. Στὴν παληὰ κοίτη τοῦ Ἰλισσοῦ, κοντὰ στὰ ἄλλα ἀθλητικὰ γήπεδα, ἱδρύθη τὸ κολυμβητήριο, ποὺ φέρνει τὴ χαρὰ τοῦ νεροῦ μέσα στὰ πόδια τῶν «ὑδαταφίλων» καὶ παρέχει τὴν εὐκαιρία ἀθλητικῶν ἀγώνων, ποὺ εἶναι πάντα οἱ ζωντανώτεροι καὶ περισσότερον «εὐδιάθετοι», ἂν ἐπιτρέπεται ἡ λέξις, ἀγῶνες.

Μὲ τὴν ἵδρυσι τοῦ κολυμβητηρίου ἐδόθη ἄλλη μιὰ φορὰ ἡ ἀπόδειξις ὅτι τὰ πάντα μποροῦν νὰ γίνουν στὸν τόπο μας, ἀρκεῖ νὰ ὑπάρχη ἡ καλὴ θέλησις καὶ νὰ μὴ ἐπιδιώκωνται πράγματα, ποὺ ὑπερβαίνουν τὰ ὅρια τοῦ κατορθωτοῦ.

Ὅπως ἦταν ἐξ ἄλλου φυσικό, μὲ τὴν ἵδρυσι τοῦ κολυμβητηρίου ξανάρχισαν οἱ συζητήσεις, ἐὰν καὶ κατὰ πόσον ὁ Ἕλλην ἀγαπᾷ τὸ νερὸ καὶ ἐκφράζονται ἀπὸ τὸν ἕνα καὶ τὸν ἄλλον οἱ περισσότερο αὐθαίρετες κρίσεις, μὲ βάσι πάντα πὼς ὁ Ἕλλην δὲν ἀγαπᾷ καὶ πολὺ τὸ νερό.

Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶναι ἀληθινό. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ μῦθοι ἐπλάσθηκαν στὴν παλαιότερη Ἀθήνα, ποὺ ἄνθρωποι, ζῷα καὶ φυτὰ ἦσαν διαρκῶς ὑπὸ τὴν ἀπειλὴ τῆς δίψης καί, κατὰ συνέπειαν, δὲν ἦταν εὔκολο, στὶς λαϊκὲς ἰδίᾳ συνοικίες, νὰ διατεθῇ νερὸ γιὰ χρήσεις ποὺ κατ' ἀνάγκην ἔπρεπε νὰ θεωροῦνται πολυτέλεια.

Ἂν δὲν ἦσαν μῦθοι, δὲν θὰ ἐξηγεῖτο τὸ φαινόμενο, σήμερα ποὺ οἱ συγκοινωνίες εἶναι εὔκολες, χιλιάδες ἄνθρωποι κάθε ἡλικίας νὰ κατεβαίνουν στὴ θάλασσα. Ἀκόμη καὶ χθὲς ὅμως δὲν θὰ ἐξηγεῖτο τὸ φαινόμενο, ποὺ ἔφερε χιλιάδες ἀνθρώπων τοῦ λαοῦ μὲ τὶς γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά τους νὰ περνοῦν τὸ Σαββατοκύριακό τους κοντὰ στὴ θάλασσα. Ὄχι, ὁ Ἕλλην ἀγαπᾷ τὸ νερό. Δὲν τὄχε μόνο τὸ ὑγρὸ αὐτὸ στοιχεῖο ἄφθονο καὶ εὐπρόσιτο. Ὅπου τὄχε, τὸ χαιρόταν, ὅπως τὸ χαιρόταν ὁ ἀρχαῖος πρόγονός του.

Ἀληθινά, κανεὶς λαὸς στὴ γῆ δὲν συνέδεσε τόσο τὴν ὕπαρξί του μὲ τὸ νερὸ ὅσο ὁ ἀρχαῖος Ἕλλην, ποὺ ἐθεοποίησε τὶς λίμνες, τὰ ποτάμια, τὶς θάλασσες, τὶς πηγές. Ὁ Ὠκεανός, ὁ Ποσειδῶν, ὁ Νηρεύς, ὁ Τρίτων, ὁ Γλαῦκος, ὁ Πόντος, αἱ Ὠκεανίδες, αἱ Σειρῆνες, ἡ Ἀμφιτρίτη, ἡ Λευκοθέα καὶ τὰ ἄλλα πρόσωπα τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας εἶναι οἱ θεοποιημένες ἐκδηλώσεις τοῦ ὑγροῦ στοιχείου, ποὺ ἀποτελοῦσαν τὰ βάθρα διαβιώσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ὁ Ὅμηρος μᾶς ἀναφέρει στὴν Ἰλιάδα ὅτι ὁ Ἕκτωρ ἐφοβήθη νὰ θύση σπονδὲς στὸν Δία, γιατὶ εἶχε ἄνιπτα τὰ χέρια καὶ ὁ ἴδιος συγγραφέας μᾶς πληροφορεῖ ἀκόμη ὅτι ὁ Ἀγαμέμνων, θέλοντας νὰ ἐξευμενίση τὸν Ἀπόλλωνα, ἀπεφάσισε νὰ προσφέρη ἑκατόμβες.

Πέρα ὅμως ἀπὸ τὴ λατρεία ὑπῆρχε στὸν ἀρχαῖο Ἕλληνα ἡ πλήρης γνῶσις τῆς ὠφελιμότητος τοῦ νεροῦ καὶ τὸ διαπιστώνουμε σὲ χίλια φαινόμενα τῆς ἀρχαίας ζωῆς. Ξέρουμε καλὰ σήμερα ὅτι ὁ Ἱπποκράτης, ποὺ ἔζησε 83 ὅλα χρόνια, ἔπαιρνε κάθε πρωῒ θαλάσσιο λουτρό. «Γενικῶς, γράφει εἰς μίαν ὡραιοτάτην μελέτην του ὁ καθηγητὴς τῆς Ἐθνικῆς Ἀκαδημίας Σωματικῆς Ἀγωγῆς κ. Σακελλαρίου, τὰ λουτρά, εἴτε ψυχρὰ εἴτε θερμά, ἀναλόγως τῶν ἀντιλήψεων, τῶν ἐποχῶν καὶ τῶν περιστάσεων, ἐχρησιμοποιοῦντο καθ' ἅπασαν τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα ὡς μέσα ἀπαραίτητα πρὸς διατήρησιν τῆς ὑγείας τοῦ ἀνθρώπου ἢ πρὸς θεραπείαν αὐτοῦ ἐκ διαφόρων ἀσθενειῶν, διὰ τοῦτο καὶ διεδόθησαν εὐρύτατα εἰς πάσας τὰς κοινωνικὰς τάξεις καὶ μετεδόθησαν μάλιστα μετέπειτα ἐκ τῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς Ρωμαίους».

Ἀπὸ ὅσα ξέρουμε, τὰ λουτρὰ αὐτὰ ἦσαν κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπαίθρια, χωρισμένα γιὰ τοὺς ἄνδρες καὶ γιὰ τὶς γυναῖκες, μποροῦσε δὲ «κατὰ βούλησιν» ὁ λουόμενος νὰ πάρη ἕνα κοινὸ λουτρό, ἢ λουτρὸ κατὰ τὸν τύπον ἐκείνου ποὺ ὀνομάζομε σήμερα «διὰ καταιονήσεως» δηλαδὴ «ντούς». Σχετικῶς ὁ Πλούταρχος μᾶς πληροφορεῖ ὅτι οἱ πρόγονοί μας συνήθιζαν, ὕστερα ἀπὸ τὶς ἐφιδρώσεις ἢ τὰ θερμὰ λουτρά, νὰ ρίχνουν πάνω τους κρύο νερό, ὅπως ἀκριβῶς σήμερα οἱ ἀθληταὶ ἢ καὶ οἱ ἄλλοι ποὺ κάνουν ζεστὸ μπάνιο, κάνουν καὶ κρύο ντούς.

Καὶ διὰ νὰ καταλήξω, ἰδοὺ μία ἀκόμη περικοπὴ ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ κ. Σακελλαρίου, ποὺ λέει ἀρκετὰ γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ ἀρχαίου Ἕλληνος πρὸς τὸ νερό: «Οὐδεὶς ἀρνεῖται ὅτι τὰ λουτρὰ καθιερώθησαν εἰς πλείστους ἀρχαίους λαούς, καὶ μάλιστα τῶν θερμῶν κλιμάτων. Ἡ ὑγιεινὴ των ὠφέλεια βεβαίως ἐξετιμήθη καὶ πολλαὶ θρησκεῖαι διατάσσουν τὴν ὑποχρεωτικὴν χρῆσιν τῶν λουτρῶν. Εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα ὅμως, δέον νὰ ὁμολογηθῇ, ὀφείλεται ἡ συστηματικὴ χρῆσις τῶν λουτρῶν, τοῦτο δὲ μαρτυρεῖται καὶ ἐκ τῶν ποικίλων ἐπιθέτων ἅτινα ἐδόθησαν εἰς αὐτά, λ. χ. θερμόν, χάριεν, καθαρόν, ἄπυρον, θεόπνευστον, τιναλέον, λεχώνιον, λιαρόν, λυσίπονον, ὀρεσίχωρον, παππῷον, ζωογόνον».

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελομάτης

ΤΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ Ε.Ο.Ν. ΛΑΡΙΣΗΣ

ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΑΝΕΜΟΠΟΡΙΑΣ

Στὴν περιφέρεια τῆς Λαρίσης καὶ πρὸς τὸ μέρος τοῦ Βόλου λειτουργοῦν ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου δύο σπουδαῖα στρατόπεδα τῆς Ὀργανώσεώς μας. Στὸν Ἅγιο Γιάννη τοῦ Πηλίου, σ' ἕνα τοπίο μαγευτικὸ ποὺ τὸ χαϊδεύουν τὰ γαλανὰ κύματα τοῦ Αἰγαίου καὶ τὸ στολίζουν πυκνὰ καὶ πανύψηλα δένδρα, λειτουργεῖ τὸ στρατόπεδο βαθμοφόρων τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λαρίσης.

Στὸν κάμπο, ἐξ ἄλλου, τοῦ Βελεστίνου λειτουργεῖ τὸ Πανελλήνιον Κέντρον Ἀνεμοπορίας τῆς Ε.Ο.Ν., στὸ ὁποῖον ἐκπαιδεύονται 90 Φαλαγγῖται καὶ 5 Φαλαγγίτισσαι, ἐπίδοξοι ἀνεμοπόροι καὶ ἐκπαιδευταὶ τῶν ἄλλων παιδιῶν τῆς Ὀργανώσεως ποὺ θὰ θελήσουν νὰ γίνουν ἀνεμοπόροι.

Τὶς δυὸ αὐτὲς ἐγκαταστάσεις τῆς Ὀργανώσεώς μας ἐπεσκέφθη πρὸ ἡμερῶν ὁ συναγωνιστὴς Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Νεολαίας κ. Ἀλέξανδρος Κανελλόπουλος.

• • •

Τὰ παιδιὰ τῆς Ε.Ο.Ν. ὅλων τῶν χωριῶν, ἀπὸ τὸν Βόλο ὡς τὸν τόπο τοῦ στρατοπέδου, στὸν Ἅγιο Γιάννη, εἶχαν βγῆ στὸ δημόσιο δρόμο γιὰ νὰ χαιρετήσουν μὲ ἐνθουσιασμὸ τὸν συναγωνιστὴ Κυβερνητικὸ Ἐπίτροπο καὶ νὰ ἐκδηλώσουν τὰ αἰσθήματα καὶ τὴν πίστι τους στὸν Ἐθνικὸ Κυβερνήτη καὶ στὴν Ὀργάνωσι.

Ὁ κ. Κανελλόπουλος εὗρεν εὐκαιρίαν νὰ συνομιλήση μὲ τοὺς βαθμοφόρους ὅλων αὐτῶν τῶν Τμημάτων, οἱ ὁποῖοι τὸν ἐβεβαίωσαν γιὰ τὰ ὑπέροχα αἰσθήματα τῶν παιδιῶν τῆς Ε.Ο.Ν., ἀλλὰ καὶ γιὰ τὰ αἰσθήματα ἱκανοποιήσεως καὶ θαυμασμοῦ, μὲ τὰ ὁποῖα οἱ μεγάλοι — γονεῖς καὶ ἀδέλφια τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. — παρακολουθοῦν τὸ ἔργον τῆς Ὀργανώσεώς μας.

Στὸν Ἅγιο Γιάννη ἔφθασε κατὰ τὸ μεσημέρι. Ἐκεῖ τὸν ὑπεδέχθησαν ἔξω ἀπὸ τὸ στρατόπεδο ἡ στρατοπεδάρχης καὶ τὸ ἐπιτελεῖό της.

Ὅλα τὰ παιδιὰ τοῦ στρατοπέδου, ἀφοῦ ἐπὶ ὥρα πολλὴ ἐπευφήμησαν μ' ἐνθουσιασμὸ τὸν συναγωνιστὴ Κ.Ε.Ν., ἄρχισαν νὰ τοῦ φωνάζουν:

— Εἴμαστε πολὺ εὐτυχισμένες.

— Νὰ πῆτε στὸν Ἀρχηγὸ ὅτι τὸν εὐχαριστοῦμε πολὺ μ' ὅλη μας τὴν καρδιά.

Ἀλλὰ τὰ αἰσθήματά τους αὐτὰ φαίνονται καὶ σὲ κάθε σημεῖο τοῦ στρατοπέδου. Ἐπάνω στὰ πλατάνια κρέμασαν ἐπιγραφὲς μὲ σοφά του λόγια, φωτογραφίες του μαζὶ μὲ φωτογραφίες τοῦ Βασιλιᾶ, τοῦ Διαδόχου Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ε.Ο.Ν., τοῦ Κ.Ε.Ν. ἐπιγραφὲς ποὺ δείχνουν τὰ αἰσθήματά τους.

Ὁ συναγωνιστὴς Κ.Ε.Ν. περιῆλθεν ὅλο τὸ στρατόπεδο, μαζὶ μὲ τὴν Περιφερειακὴ Διοικήτρια Ε.Ο.Ν. Θηλέων Λαρίσης καὶ τὸν Περιφερειακὸ Διοικητὴ τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Λαρίσης, οἱ βαθμοφόροι τῆς ὁποίας θὰ στρατοπεδεύσουν στὸ ἴδιο μέρος, κατὰ τὸ τέλος τοῦ μηνός.

Ἀπὸ ὅλη τὴν ἐπιθεώρησι ὁ κ. Κανελλόπουλος ἔμεινεν ἀπόλυτα ἱκανοποιημένος, ὅπως ἐβεβαίωσε καὶ τοὺς Διοικητὰς Λαρίσης καὶ τὴν Στρατοπεδάρχην καὶ τὰς ἐπιτελεῖς της καὶ τὶς Φαλαγγίτισσες.

• • •

Τὸ σούρουπο τῆς ἰδίας ἡμέρας ὁ Κ.Ε.Ν. ἐπεσκέφθη τὸ Πανελλήνιον Κέντρον Ἀνεμοπορίας, ποὺ ἔχει ἐγκατασταθῆ κοντὰ στὸ Βελεστῖνο καὶ σὲ ἀπόστασι 16 χιλιομέτρων ἀπὸ τὸ Βόλο. Οἱ ἀνεμοπόροι ἐκείνη τὴ στιγμὴ τελείωναν τὴν ἀπογευματινὴ ἐκπαίδευσί τους. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐκπαιδεύσεώς των ὑπεδέχθη τὸν Κ.Ε.Ν. μὲ μιὰ ὑπέροχη πτῆσι ἀπὸ τὸ λόφο τῶν ἀσκήσεων ὡς κάτω στὸν κάμπο. Πέρασε μάλιστα τὸ ἀνεμόπτερο ἐπάνω ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητο ποὺ ἔφερε τὸν Ἐπίτροπο.

Σὲ λίγο ὅλοι οἱ ἐκπαιδευόμενοι — βαθμοφόροι ἀπὸ κάθε Περιφερειακὴ Διοίκησι — καὶ οἱ πέντε τολμηρὲς Φαλαγγίτισσες ὑποψήφιες καὶ αὐτὲς ἀνεμοπόροι, μὲ τοὺς ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ στρατοπέδου συνεκεντρώθησαν γύρω ἀπὸ τὸν Κ.Ε.Ν. Ἠκολούθησεν ἡ τελετὴ τῆς ὑποστολῆς τῆς σημαίας καὶ κατόπιν συνεργασία μὲ τοὺς ἐκπαιδευτὰς καὶ τὸν στρατοπεδάρχην. Στὶς 9 μπῆκαν ὅλοι στὴ γραμμὴ γιὰ τὸ μαγειρεῖο. Μαζί τους μπῆκε στὴ γραμμὴ καὶ ὁ Κ.Ε.Ν., ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ ἔφαγε μὲ τοὺς συναγωνιστὰς ἀνεμοπόρους, γύρισε στὸ Βόλο ἀργά, μετὰ τὰς 10. Στὸ στρατόπεδο συνωμίλησε μὲ τοὺς πιὸ πολλοὺς τῶν ἐκπαιδευομένων.

• • •

Τόσο γιὰ τὴ ζωὴ στὸ στρατόπεδο τοῦ Πηλίου ὅσο καὶ στὸ στρατόπεδο τοῦ Κέντρου Ἀνεμοπορίας, μιὰ ζωὴ ποὺ τὴν πλημμυρίζουν ἡ χαρὰ καὶ ἡ εὐτυχία, θὰ γράψουμε χωριστὰ καὶ πολλά, μαζὶ μὲ πρωτότυπες φωτογραφίες, σὲ ἄλλο φύλλο.

Ν. ΚΑΠΙΤΣΟΓΛΟΥ

ΑΙΣΧΥΛΟΥ

ΧΟΗΦΟΡΟΙ

5. (Συνέχεια)

Μόλις ἡ Κλυταιμήστρα ἀκούει τὸ θάνατο τοῦ παιδιοῦ της ξεσπάει σὲ θρῆνο. Ἐκφράζει ἄραγε τὰ πραγματικά της αἰσθήματα ἔτσι; Ὅσο κι' ἂν ὁ θάνατος τοῦτος τὴν ξαλάφρωνε ἀπὸ τοὺς φόβους, πὼς μιὰ μέρα ὁ Ὀρέστης θὰ καταφτάση ἐκδικητὴς τοῦ Ἀγαμέμνονα, ἡ μητρικὴ φύσι δὲν μπορεῖ νὰ κρατηθῇ; Ἢ καὶ τὴν κρίσιμη τούτη στιγμὴ ἀκόμα κυριαρχεῖ πάνω στὴν καρδιά της καὶ προσποιεῖται λύπη ἐνῷ ἡ χαρὰ τὴν πλημμυρίζει; Τὸ δεύτερο φαίνεται πιθανώτερο.

Μπροστὰ στοὺς ξένους καὶ τοὺς δούλους τοῦ παλατιοῦ τέτοια αἰσθήματα ἔπρεπε νὰ δείξῃ καὶ τέτοια δείχνει.

Ἡ κακούργα αὐτὴ γυναίκα εἶναι ὅλο ὑπολογισμὸς καὶ ὑποκρισία.

Ὠιμὲ ποιὸ κατακέφαλα μᾶς ἦρθε χτύπημα
Ὢ ἐσὺ ἀνίκητη τοῦ παλατιοῦ κατάρα
ἀκόμα καὶ γι' αὐτοὺς ποὺ καλοζοῦν μακριά.
Μὲ καλοζυγιασμένες σαϊτιὲς χτυπᾶς
καὶ μ' ὀρφανεύεις ἀπὸ φίλους, τὴ θλιμμένη.
Νά, τώρα ὁ Ὀρέστης πέθανε ποὺ εἶχε τραβήξει
τὸ πόδι πέρα ἀπ' τὴν ὀλέθρια τούτη λάσπη.

Ὁ Ὀρέστης ποὺ μὲ τὴν ἀπειρία του φανταζόταν πὼς θ' ἀκούση ἀλαλητὸ χαρᾶς ξαφνιάζεται ἀλήθεια.

«Ἐγὼ νόμιζα» λέει «πὼς ἔφτανα μὲ καλὸ μήνυμα καὶ πὼς πρόκειται νὰ φιλοξενηθῶ ἀνάλογα ἀπὸ ἀνθρώπους εὐτυχισμένους».

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Λιγώτερο δὲ θἄχῃς ἀπ' αὐτὸ ποὺ ὁρίζεις
κι' οὐδὲ λιγώτερο στὸ σπίτι θἆσαι φίλος.

Γυρίζει ὕστερα στὶς δοῦλες ποὺ στέκουν στὸ πλευρό της ἕτοιμες νὰ ἐκτελέσουν πρόθυμα κάθε προσταγή της καὶ προσθέτει:

Μὰ εἶναι καιρὸς ἀνάπαψη νὰ βροῦνε οἱ ξένοι
ποὺ ὁλημερὶς μεγάλο δρόμο ἔχουνε κάνει
κι' ὁδήγησέ τους στὸ φιλόξενο ἀντρωνίτη.
Κι' ἐγὼ τὴν εἴδηση θὰ φέρω στὸν ἀφέντη
τοῦ παλατιοῦ — τί δὲ μᾶς ἀπολείπουν φίλοι —
καὶ θὰ σκεφτῶ γι' αὐτὴ τὴ συμφορὰ μαζί του.

Ὕστερα ἀπὸ τὰ λόγια τοῦτα ἡ Κλυταιμήστρα πηγαίνει νὰ βρῇ τὸν Αἴγισθο καὶ ὁ Ὀρέστης μὲ τὸν Πυλάδη ὁδηγοῦνται ἀπὸ τὶς θεραπαινίδες στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ παλατιοῦ νὰ κάμουν λουτρὸ καὶ νὰ ξεκουραστοῦνε.

Στὴ σκηνὴ ἀπομένουν οἱ δοῦλες ποὺ εἶχαν πάει μὲ τὴν Ἠλέκτρα τὸ πρωὶ στὸν τάφο τοῦ Ἀγαμέμνονα. Αὐτὲς ξέρουν ποιὸς εἶναι ὁ ξένος καὶ τί ἔρχεται νὰ κάμῃ. Θὰ πετύχῃ ἄραγε τὸ σχέδιό του; Ἂν τὸν ἀνακαλύψουν ποιὸς εἶναι, μέσα στὴ σφηκοφωλιὰ ποὺ βρίσκεται, δὲν ἔχει ἐλπίδα νὰ σωθῇ.

ΧΟΡΟΣ

Γυναῖκες τοῦ σπιτιοῦ καλοθελήτρες
εἶναι καιρὸς νὰ δείξουμε ἡ εὐχή μας
γιὰ τὸ σωμὸ τοῦ Ὀρέστη τὸ τί ἀξίζει.
Ὢ γῆ μου σεβαστὴ κι' ἱερὴ κορφὴ
ποὺ τὸ κορμὶ τοῦ βασιλιᾶ σκεπάζεις
βοήθα κι' ἄκου τὴν παράκλησή μας.

Τὴ στιγμὴ κείνη περνᾷ ἀπὸ μπροστά τους μιὰ γρηά. Εἶναι παληά, σπιτικὴ δούλα ἀπὸ τὴν Κιλικία, ποὺ βύζαξε κι' ἀνάθρεψε τὰ παιδιὰ τοῦ βασιλιᾶ. Φαίνεται σὰ χαμένη κι' ἀπὸ τὰ μάτια της κυλοῦνε χοντρὰ δάκρυα.

Κάτι θὰ ξέρη αὐτὴ δίχως ἄλλο. Ὁ χορὸς τὴ σταματάει γιὰ νὰ τὴ ρωτήσῃ.

Γιὰ ποῦ τραβᾶς ἔξω ἀπὸ τὸ παλάτι Κίλισσα
καὶ σ' ἀκλουθᾷ σὰ δοῦλος ἄμιστος ἡ λύπη;

Ἡ παραμάνα ἀνάμεσα σὲ λυγμοὺς τοὺς διηγεῖται τὰ καθέκαστα. «Μ' ἔστειλε» λέει «ἡ βασίλισσα νὰ πάω νὰ βρῶ τὸν Αἴγιστο καὶ νὰ τοῦ πῶ νἄρθῃ τὸ γρηγορώτερο στὸ παλάτι γιὰ νὰ μάθῃ τὴν εἴδηση ποὺ ἔφεραν οἱ ξένοι. Ὢ τὴν κακούργα μάνα.

Μπροστὰ στοὺς δούλους δείχνει σκοτεινὴ θλιμμένη,
ὅμως μέσα στὰ μάτια της κρατάει τὸ γέλιο
γιὰ ὅσα καλὰ κατάφερε καὶ τέλειωσε ἔργα.
Ὠιμένα ἡ δύστυχη μ' ἔχουν σπαράξει κι' ἄλλα
τ' ἀβάσταχτα παθήματα τὰ παληὰ ἐκεῖνα
στῶν Ἀτρειδῶν ποὺ πέσανε τὸ ἔρμο παλάτι...
Μὰ σὰν καὶ τοῦτο δὲ δοκίμασα ποτέ μου!...
Ἄχ τὸν Ὀρέστη μου, τὴν ἔγνοια τὴ γλυκειά μου
ποὺ τὸν ἀνάθρεψα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ τῆς μάνας του!...

Ἡ καλὴ γρηὰ ἀναθυμᾶται τοὺς κόπους, τὶς ἀγρύπνιες ποὺ ἔκαμε γιὰ τὸ ἀγαπημένο αὐτὸ παιδὶ καὶ ποὺ ἀντὶ νὰ τὴν κουράζουν τὴ γιόμιζαν ἀπὸ τρυφερότητα.

Ἀκοῦστε τὴν ἁπλοϊκή, φτωχὴ καρδιά της πῶς μιλᾷ, σὲ τρόπο ὥστε τὸ κωμικὸ στοιχεῖο ποὺ ὑπάρχει μέσα στὶς ἀσήμαντες λεπτομέρειες ποὺ ἀραδιάζει νὰ κάνῃ πιὸ ἀληθινὴ καὶ πιὸ τραγικὴ τὴ στιγμή.

Ἄχ πόσοι ἀλήθεια κόποι μου πῆγαν χαμένοι...
Ὅταν δὲ νοιώθῃ ὁ ἄνθρωπος εἶναι σὰ ζῶο
Πρέπει νὰ τὸν ταγίζῃς... μὲ τὸ νοῦ νὰ βλέπῃς
ὅ,τι ἔχει ἀνάγκη, τί στὰ σπάργανα τὸ βρέφος
δὲ λέει «πεινῶ», «διψῶ» ἢ «θέλω πρὸς νεροῦ μου»,
μὰ μόνη της βολεύεται ἡ νέα κοιλιά του.
Ἐγὼ τὰ πρόβλεπα ὅλα, μὰ πολλὲς φορὲς
βέβαια λαθεύτηκα κι' ἐγώ, κι' ἔπρεπε ἀμέσως
πλύστρα καὶ παραμάνα του μαζὶ νὰ γίνω.
. . . .
Τώρα μαθαίνω ἡ δύστυχη τὸ θάνατό του
καὶ πάω σ' αὐτὸν ποὺ τὸ παλάτι ἔχει ρημάξει.
Μὲ τί χαρά, ὠιμέ, τὰ λόγια μου θ' ἀκούσῃ.

Ὁ χορὸς ὅμως ποὺ ξέρει πὼς ὅλα τοῦτα εἶναι ἕνα ψέμα καλὰ μαστορεμένο ζητάει νὰ μάθῃ κάτι ἄλλο ποὺ τὸν ἐνδιαφέρει περισσότερο. Ἡ Κλυταιμήστρα παραγγέλλει στὸν Αἴγιστο νὰ γυρίσῃ μόνος ἢ μαζὶ μὲ κείνους ποὺ τὸν συντροφεύουν κι' εἶναι, νὰ ποῦμε, ἡ βασιλικὴ φρουρά του;

— Μὲ τοὺς ἀνθρώπους του, ἀπαντᾷ ἡ παραμάνα.

ΧΟΡΟΣ

Λοιπὸν αὐτὸ νὰ μὴν τὸ πῇς ἂν εἶσαι ἐχτρός του.
Μὰ πρόσχαρα, μήπως τὸν βάλῃς σὲ ὑποψία,
νἄρθῃ τὸ γρηγορώτερο προσκάλεσέ τον.

Ἡ παραμάνα ξαφνιάζεται. «Τί λέτε» ρωτάει, «μήπως ξέρετε τίποτα περισσότερο ἀπὸ μένα»;

Οἱ γυναῖκες ἀποφεύγουν νὰ τῆς ποῦν τὴν ἀλήθεια. Ἡ φτωχὴ καλὴ τούτη γυναίκα εἶναι πολὺ ἁπλοϊκὴ καὶ φλύαρη. Μπορεῖ ἄθελά της νὰ μαρτυρήσῃ τὸ μυστικό.

ΧΟΡΟΣ

Τρέχα τὴν εἴδηση νὰ πᾶς καθὼς σὲ πρόσταξε

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Πηγαίνω καὶ σ' αὐτὰ τὰ λόγια σου ὑπακούω.
Τὸ πιὸ καλὸ ἂς γενῇ τοῦ Θεοῦ τὸ θέλημα.

ΣΤ'.

Ὁ χορός, τὴν κρίσιμη τούτη στιγμὴ ποὺ ὁ ἐκδικητὴς εἶναι μέσα στὸ παλάτι καὶ κρέμεται ἀπὸ μιὰ τρίχα ἡ σωτηρία ἢ ἡ καταστροφή, εἶναι γεμᾶτος ἀγωνία. Μὲ δική του ἐνέργεια δὲν μπορεῖ νὰ καταφέρῃ τίποτα. Στὴν ψυχικὴ αὐτὴ κατάσταση ποὺ βρίσκε-

Ὠιμέ! ποιὸ κατακέφαλα μᾶς ἦλθε χτύπημα!

ται μιὰ διέξοδο ὑπάρχει μονάχα, νὰ προσευχηθῇ στοὺς θεούς.

ΧΟΡΟΣ

Θεοὶ ποὺ χαίρεστε τὰ πλούτη
στοῦ παλατιοῦ μας τὰ κατώγια,
τὴν προσευχή μου ἀκοῦστε τούτη.
Θεοί μου, ὁμόγνωμοι θεοί,
ἀπ' τὴν παληὰ ἁμαρτία εἶναι καιρὸς
μὲ τὴν καινούργια ἐκδίκηση
τούτη ἡ γενιὰ νὰ λυτρωθῇ.
Ἄλλο πιὰ φόνο ἂς μὴ γεννήσῃ
μέσ' στὸ παλάτι ὁ φόνος ὁ παληός..
μονάχα αὐτὸς μὴν ἀστοχήσῃ.

Ἰδιαίτερα οἱ εὐχὲς καὶ οἱ παρακλήσεις του στρέφονται πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα ποὺ παρακίνησε τὸν Ὀρέστη νὰ ἐκτελέσῃ τοῦτο τὸ ἔργο.

Ὦ σὺ ποὺ τὴ μεγάλη κατοικεῖς σπηλιὰ
τὴ φημισμένη
κάμε τὸ σπίτι τοῦτο ν' ἀναβλέψῃ
πέρα ἀπὸ τὰ σκοτάδια πιὰ
μὲ τὴ ματιὰ λευτερωμένη.
Κι' ὢ τότε ἀλήθεια θ' ἀνοιχτῇ
τὸ πλούσιο τὸ παλάτι
καὶ τὸ γυναίκειο μας τραγούδι
χαρούμενο θὰ ξεχυθῇ.

Καὶ μ' ὄργανα στὴ χώρα θ' ἀντηχήσῃ
Ὢ πῶς τὸ χαίρεται ἡ ψυχή μου
ποὺ ἡ συμφορὰ πέρα ἀπ' τοὺς φίλους θὰ σκορπίσῃ.

Καὶ σὰ νἄχουν μπροστά τους τὸν Ὀρέστη τὸν παρακινοῦνε καὶ τὸν συμβουλεύουν. Φοβοῦνται, βλέπεις, νέος ἔτσι τρυφερὸς καὶ ἄπειρος καθὼς εἶναι, μὴ δειλιάσῃ τὴ στιγμὴ ποὺ πρέπει νὰ μαζέψῃ ὅλο του τὸ θάρρος καὶ νὰ σκληρύνῃ τὴν καρδιά του.

Μὰ ἐσὺ στῆς πράξης τὴ στιγμὴ
καθόλου μὴ πισωδρομήσῃς.
Κι' ἂν σὰ μητέρα κράξῃ σου «παιδί μου»
εὐτὺς ἀπάνω νὰ χυμήσῃς
μὲ τοῦ πατέρα τ' ὄνομα στὸ στόμα
κι' ὅπως ὁ ἀλάθευτος παράγγειλε χρησμὸς
νὰ τὴ χτυπήσῃς!

Ζ'.

Κάποιος ἀπὸ τὴν εἴσοδο προχωρεῖ βιαστικά... Τὰ βήματά του ἀντηχοῦνε πάνω στὶς πλάκες.

«Ὁ Αἴγισθος», «ὁ Αἴγισθος» λένε οἱ γυναῖκες ποὺ τὸ ξέρουνε τὸ βῆμα τοῦτο καὶ τὸ μισοῦνε μ' ὅλη τὴν καρδιά τους.

Πραγματικὰ ὕστερα ἀπὸ λίγο ὁ φονιᾶς τοῦ Ἀγαμέμνονα παρουσιάζεται μπροστά τους μόνος. Εἶναι λαμπροφορεμένος. Θἄτανε φαίνεται στὴν ἀγορά. Τὸ πρόσωπο του λάμπει... Τοῦ κάκου προσπαθεῖ μὲ λόγια νὰ δείξῃ τάχα πὼς θλίβεται γιὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀνηψιοῦ του. Τὸ βλέμμα του καὶ οἱ κινήσεις του τὸν προδίνουν.

Στέκεται μπροστὰ στὶς συναγμένες δοῦλες καὶ ρωτᾶ.

ΑΙΓΙΣΤΟΣ

Καθὼς μαθαίνω κάποιοι νιοφερμένοι ξένοι
μᾶς φέραν εἴδηση καινούργια, θλιβερή·
τὸ θάνατο τοῦ Ὀρέστη. Κι' εἶναι πάλι ἐτοῦτο
γιὰ τὸ παλάτι αἱματοστάλαχτη πληγὴ
ἀνάμεσα στὶς ἄλλες ποὺ δὲν ἔχουν κλείσει.
Μ' ἄραγε νἆναι αὐτὸ σωστό; Νὰ τὸ πιστέψω;
Μὴν εἶναι λόγια γυναικῶν ποὺ φέρνει ὁ φόβος
καὶ ποὺ ἀνεβαίνουν σὰν καπνὸς καὶ σβυοῦν τοῦ κάκου;

ΧΟΡΟΣ

Ἔτσι τ' ἀκούσαμε, μὰ κάλλιο μέσα πέρασε
καὶ ρώτησε τοὺς ξένους. Τί δὲν ἔχει ἀξία
τὸ μήνυμα ποὺ δὲν τ' ἀκούσῃς μὲ τ' αὐτιά σου.

(Ἀκολουθεῖ)

Μ. Ἀναστασίου

Τώρα ποὺ πέρασαν οἱ μεγάλες τρικυμίες, τώρα ποὺ ἡ «λεβεντοπνίχτρα» θάλασσα ἡμερεύει καὶ γελᾷ χαρούμενη, παύει πιὰ νἆναι ἐχθρικὴ καὶ τυραννικὴ γιὰ τοὺς νησιῶτες καὶ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ γιαλοῦ. Τώρα γίνεται φίλη καὶ καλεῖ τὸν κόσμο, καὶ πρὸ πάντων τὴ νέα γενεά, κοντά της, στὰ κύματά της.

Σπεύδει λοιπὸν ὁ κόσμος πρὸς τὸ κῦμα γιὰ νὰ κολυμπήσῃ, γιὰ ν' ἀγωνιστῇ στὰ θαλασσινὰ ἀθλητικὰ παιγνίδια, γιὰ νὰ γνωρίσῃ τὰ καλὰ καὶ τὰ κακὰ τοῦ ὑγροῦ στοιχείου.

Ἡ μεγάλη ἔξοδος τοῦ κόσμου τῶν παραλιακῶν πόλεων καὶ τῶν νησιῶν πρὸς τὸ κῦμα γίνεται σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναλήψεως. Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἀρχίζουν μ' ἐπίσημο τρόπο τὰ θαλάσσια μπάνια. Ἐκείνη ἡ γιορτὴ εἶναι ἡ πρώτη ἡμέρα τῶν λαϊκῶν κολυμβητικῶν ἀγώνων...

Περίεργο ἔθιμο, ποὺ ἐπικρατεῖ μεταξὺ τῶν νησιωτῶν τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τὴν Κέρκυρα ὡς τὴν Σῦρο καὶ ἀπὸ τὰ νησιὰ τῆς Θράκης ὡς τὰ Δωδεκάνησα, εἶναι οἱ βουτιὲς ποὺ δίδονται στὸ βυθὸ τῆς θάλασσας τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναλήψεως. Μὲ τὶς βουτιὲς αὐτὲς κάθε κολυμβητὴς ζητεῖ νὰ βρῇ στὸ βυθὸ καὶ νὰ πιάσῃ μιὰ μαλλιαρὴ πέτρα, δηλαδὴ μιὰ πέτρα, ποὺ νἄχῃ ἐπάνω της φυτρωμένα θαλάσσια χόρτα. Τὸ ἔθιμο αὐτὸ εἶναι πολὺ παλαιὸ καὶ συμβολίζει τὴν ἀρχὴ τῆς περιόδου τοῦ κολυμβήματος.

Ἔτσι ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναλήψεως ὅλος ὁ κόσμος στὴν Ἑλλάδα κάνει ἄφοβα τὰ θαλάσσια μπάνια του, κολυμβᾷ στὰ βαθειά, παραβγαίνει στὸ κολύμπι, κάνει βουτιὲς καὶ χαίρεται τὴν θάλασσα. Καὶ ἡ συγκέντρωσι τοῦ κόσμου στὴ θάλασσα διαρκεῖ ἕως τὸ φθινόπωρο.

Μὰ καὶ στὶς πιὸ μακρινὲς ἄκρες τοῦ Ἑλληνισμοῦ τὰ ἔθιμα τοῦ κολυμβήματος ἔχουν πάρει γενικὴ μορφή. Ἀπὸ τὴν Κέρκυρα ὡς τὴν Κύπρο, ἀπὸ τὴν Κρήτη ὡς τὸν Πόντο, παντοῦ οἱ θαλασσινοὶ Ἕλληνες κολυμβοῦν συχνά, κολυμβοῦν πολύ, δὲν μποροῦν νὰ ζήσουν τὸ καλοκαῖρι χωρὶς κολύμπι.

Στὰ Κοτύωρα τοῦ Πόντου — στὴ σημερινὴ Ὀρντοῦ — τὸ κολύμπι ἦταν γιὰ τοὺς Ἕλληνες κατοίκους κάτι τὸ γενικὸ καὶ ἀπαραίτητο. Ἀπὸ τὶς 7 τοῦ Μάη καὶ πολλὲς φορὲς νωρίτερα ἄρχιζε τὸ λούσιμο στὴ θάλασσα, ποὺ ἐγενικεύετο τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναλήψεως, ὅπως σ' ὅλα τὰ ἑλληνικὰ μέρη.

Ὅταν ἄρχιζεν ἡ ἐποχὴ τῶν θαλασσίων λουτρῶν ἀλάλαζεν ἡ παραλία πέρα-πέρα ἀπὸ τὴν φασαρία τοῦ γενικοῦ κολυμβήματος. Χαλοῦσεν ὁ κόσμος ἀπὸ τὶς φωνὲς ἐκείνων ποὺ ἐλούζοντο ἢ ἔπαιζαν στὴ θάλασσα.

Ἀξιοπαρατήρητο εἶναι ὅτι στὰ Κοτύωρα οἱ Ἕλληνες συνήθιζαν ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἕνα ἰδιότυπο μαγιό, ἑλληνικῆς ἐφευρέσεως. Αὐτὸ τὸ φοροῦσαν οἱ ἄνδρες καὶ οἱ ἔφηβοι. Ἦταν μιὰ μεγάλη ποδιά, ποὺ ἐλέγετο «πισταμπάλι» ἢ «μοζάν» καὶ γινότανε «τυλιγάδ'», δηλαδὴ ἐτυλιγόταν στὸ σῶμα ἐπάνω, σὲ τρόπο ποὺ νὰ σχηματίζῃ μαγιό. Τὸ ἔδεναν στὴ μέση μὲ περίεργο τρόπο, ὥστε σχηματιζόταν σὰν κοντὸ παντελόνι. Μά, ὅπως τὸ ἔδεναν, χωροῦσε νὰ βάλῃ κανεὶς μέσα καὶ πέτρες καὶ μαχαίρι γιὰ νὰ βγάλῃ πεταλίδες, καὶ ἀκόμα εἶχε καὶ χῶρο γιὰ μύδια, ἂν ὁ κολυμβητὴς εὕρισκε τέτοια στὰ βράχια...

Καὶ στὰ ἑλληνικὰ ἐκεῖνα μέρη τοῦ Πόντου, ὅπως καὶ στὰ δικά μας παράλια, τὰ Ἑλληνόπουλα ἐκολυμποῦσαν μὲ διαφόρους τρόπους. Ὑπῆρχαν λοιπὸν πολλὰ εἴδη κολυμβήματος, ὅπως τὸ ἀγουρικὸν (ἀνδρικόν), τὸ κοριτσακὸν (κοριτσίστικον), τὸ ἐξοπιστὸν (ἀνάσκελα), τὸ γιὰν ἀπάν' (στὸ πλάϊ), τ' ἀνεπαχτικὸν (ἀναπαυτικὸν) καὶ ἀκόμα μὲ νεροκολοκύθες, μὲ φελλοὺς κλπ.

Καὶ τὸ κολύμβημα ἀκόμα μπορεῖ νὰ μᾶς ἀποδείξῃ τὴν αἰωνίαν ἑνότητα τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ὅλοι οἱ Ἕλληνες ποὺ κατοικοῦσαν καὶ κατοικοῦν ὅλη τὴν Ἀνατολικὴ Μεσόγειο καὶ μέχρι τῆς θάλασσας τῆς Συρίας ἢ τῆς ἄκρης τοῦ Εὐξείνου Πόντου, εἶχαν καὶ ἔχουν τόση σχέσι μεταξύ τους, ποὺ μοιάζουν σὲ ὅλα — ἀκόμη καὶ στὰ ἔθιμα τοῦ κολυμβήματος.

Φ. ΓΙΟΦΥΛΛΗΣ

ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Ἡ χαρὰ βρίσκεται πάντα στὴ δημιουργία. Τὸ παιδὶ ἀφορμὴ ζητάει νὰ βρῇ γιὰ νὰ δράσῃ ἐλεύθερα μὰ δημιουργικά. Ὅσες φορὲς θέλησα νὰ δουλέψω μὲ τὰ παιδιὰ «κατ' ἐπιταγὴν» πάντα εἶχα μέτρια ἀποτελέσματα. Βέβαια δὲν θέλω νὰ πῶ μ' αὐτὸ πὼς πρέπει νὰ τ' ἀφήσωμε τέλεια ἀσύδοτο, μὰ ἡ καθοδήγησί του πρέπει νὰ γίνεται μὲ τέτοιο τρόπο, ποὺ νὰ μὴ τὸ ἐμποδίζῃ νὰ ἐκφράσῃ τὸν δικό του κόσμο. Εἶναι ἀλήθεια πὼς ἡ κληρονομικότητα παίζει ἕνα τεράστιο ρόλο, μὰ καὶ τὸ περιβάλλον εἶναι ἕνας μεγάλος παράγοντας ποὺ δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀγνοήσωμε.

Μοῦ ἔτυχε στὰ λίγα χρόνια ποὺ εἶμαι δάσκαλος τοῦ σχεδίου σὲ Γυμνάσιο νὰ διαπιστώσω πὼς καὶ ὁ τόπος τῆς καταγωγῆς τοῦ παιδιοῦ εἶναι ἕνα πολὺ σημαντικὸ στοιχεῖο καὶ πρέπει νὰ τὸ προσέξουμε γιὰ τὴν πλήρη ἐξήγησι τοῦ φαινομένου ποὺ εἶναι τὸ παιδί. Σύμπτωσις κάθε χρόνο νὰ ἔχω στὶς τάξεις ποὺ διδάσκω ἀπὸ 2 ἕως 3 παιδιὰ ποὺ κατάγονται ἀπ' τὴν Τῆνο· ὅλα χωρὶς ἐξαίρεσι εἶχαν μιὰ ἐξαιρετικὴ ἐπίδοσι στὸ σχέδιο καὶ στὴν πλαστική. Ἦταν ἄραγε μιὰ ἁπλῆ σύμπτωσι ἡ ἐξαιρετικὴ αὐτὴ ἐπίδοσι ἢ μήπως θὰ πρέπῃ ν' ἀναζητήσωμε ἀλλοῦ τὴν ἐξήγησι;

Τὰ παιδιὰ ζωγραφίζουν ὅλα ἀπὸ ἔνστικτο· μήπως δὲν εἶναι ἡ πανάρχαιη γλῶσσα τῶν πρωτόγονων τὸ σχῆμα; Τὸ παιδὶ ζωγραφίζει ὅπως μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ποὺ παίζει· εἶναι τόσο ἀληθινὸ τὸ ἕνα ὅσο καὶ τὸ ἄλλο. Οἱ σκηνὲς ποὺ ἀρέσουν στὸ παιδὶ νὰ περιγράφῃ εἶναι παρμένες ἀπὸ τὸν κόσμο του, ἀπὸ κόσμο ζωντανὸ χωρὶς σύμβολα καὶ ἀφηρημένες ἔννοιες. Τὰ θέματά του εἶναι πολλά, ἀλλὰ ὅλα ἁπλᾶ καὶ πρόχειρα, δηλ. ὁ κουλουρτζῆς, ἡ ἐπιστάτισσα τοῦ σχολείου, ὁ καστανᾶς, ὁ παγωτατζῆς, ἡ λαϊκὴ ἀγορὰ καὶ ἕνα πλῆθος σκηνὲς ἀποκρηάτικες δουλεύονται ἀπὸ τὰ παιδιὰ μὲ μιὰ χαρὰ ἀπίστευτη καὶ ἀκατανόητη ἀπὸ μᾶς τοὺς μεγάλους. Πρέπει νὰ τὰ δῆτε ὅταν δουλεύουν πὼς ἀφαιροῦνται· κρεμᾶνε τὴ γλῶσσα ἔξω καὶ τὴ δαγκώνουν, δεῖγμα τῆς ἀγωνίας τοῦ δημιουργοῦ ποὺ βρίσκεται μὲ μιὰ κατάστασι συγκέντρωσης, μὲ τὸ βλέμμα ἀφηρημένο ποὺ ψάχνει μέσα στὸ κενὸ τὸ δραμά του, ἀλλὰ καὶ μὲ ἕνα χαμόγελο θριαμβευτικὸ ὅταν νομίζουν πὼς πέτυχαν τὸ ἀποτέλεσμα. Ἡ ἔκφρασί τους καὶ ἡ στάσι τους, ὅλα προδίδουν κάθε φορὰ τὸν τύπο ποὺ ζητᾶνε νὰ φτιάξουνε — δηλαδὴ ζοῦνε τὸν ἥρωά τους.

Καὶ ὅλα αὐτὰ μὲ τὴν ἁπλῆ σκέψι τοῦ ἐλεύθερου ἀνθρώπου ποὺ εἶναι τὸ παιδί.

Τ. ΡΩΜΑΝΟΣ
Καθηγητὴς Τεχνικῶν Μαθημάτων
5ου Γυμνασίου Ἀρρένων

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ Υπο Α. Β. Γ.

ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

24. (Συνέχεια)

Στὸ γύρισμα τοῦ δρόμου ὁ Στέφανος συνάντησε τοὺς δυὸ ἀγαπημένους φίλους του, τὸ Λεωνίδα καὶ τὸν Ἑρμόλαο. Εἶχε καταφέρει νὰ τοὺς πάρη μαζί του ὁ Ἀλέξανδρος καὶ νὰ τοὺς κάμη ἀξιωματικούς. Ἦταν ντυμένοι μὲ τ' ἅρματά τους καὶ πήγαιναν νὰ πάρουν τὴ θέσι τους στὸ στρατό.

— Ζήτω ὁ Ἀλέξανδρος φώναξε ὁ Λεωνίδας.

— Ζήτω ἡ ἐλευθερία! φώναξε ὁ Ἑρμόλαος.

Τοὺς ἔσφιξε τὸ χέρι. Κι' ἔφυγε γρήγορα, γιὰ νὰ μὴν δοῦν ἕνα δάκρυ ποὺ ἔτρεχε ἀπὸ τὰ μάτια του.

Καβαλλίκεψαν ὅλοι στὴν αὐλὴ τοῦ παλατιοῦ, ὁ βασιλιᾶς Ἀλέξανδρος κι' ἡ συνοδεία του. Ὁ Ἀλέξανδρος στράφηκε μιὰ στιγμὴ κι' εἶδε τὸ πατρικὸ παλάτι. Σ' ἕνα παράθυρο, πάνω ἀπὸ τὸν κῆπο, διέκρινε μιὰ γυναῖκα ντυμένη κάτασπρα νὰ στέκεται ἀκίνητη.

— Ἡ μητέρα μου! ψιθύρισε ὁ Ἀλέξανδρος καὶ κούνησε τὸ χέρι του πρὸς τὸ παράθυρο.

Ἡ ἀσπροντυμένη γυναῖκα ἄνοιξε τὴν ἀγκαλιά της κι' ἐξαφανίστηκε.

— Ἐμπρός! εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος κι' ἄγγιξε ἀλαφρὰ τὴ χαίτη τοῦ Βουκεφάλα. Καὶ τὸ περήφανο ἄλογο τινάχτηκε κι' ἄρχισε νὰ καλπάζη. Πίσω χύμηξαν οἱ πιστοὶ φίλοι κι' ὁ Στέφανος πάνω στὸ ἄσπρο του ἄλογο.

Πέρασαν τοὺς δρόμους τῆς πρωτεύουσας. Οἱ γέροι ὄρθιοι στὰ κατώφλια τῶν σπιτιῶν τους ἔδιναν τὴν εὐχή τους· οἱ γυναῖκες ἀπάνω στὶς στέγες κουνοῦσαν τὰ χέρια, ἔρραιναν μὲ ἄνθη τὴ συνοδεία καὶ φώναζαν:

— Στὸ καλό! Στὸ καλό! Γυρίσετε γρήγορα!

Ἔξω στὸν κάμπο ἦταν παραταγμένος ὁ στρατός. Τριάντα χιλιάδες πεζοί, πέντε χιλιάδες καβαλλάρηδες. Ἄστραφτε ὁ ἀνοιξιάτικος κάμπος ἀπὸ τοὺς μπρούντζινους θώρακες καὶ τὶς ἀσπίδες. Ἀπάνω στὴν περικεφαλαία τοῦ Ἀλεξάνδρου κουνιοῦνταν δυὸ μεγάλα ἄσπρα φτερά.

Προχώρησε καβάλλα στὸ Βουκεφάλα, ἐπιθεώρησε τὸ στρατό.

— Σύντροφοι! ἔκραξε μὲ τὴ βροντερὴ φωνή του, τὰ λόγια πιὰ εἶναι περιττά· ἦρθε ὁ καιρὸς νὰ κάμουμε ἔργα! Ἐμπρός!

Χτύπησαν ὅλες οἱ ἀσπίδες, ἀντιλάλησε ὁ κάμπος. Ὁ ἥλιος πιὰ ἦταν ψηλά, κανένα σύννεφο δὲ σκέπαζε τὸν οὐρανό. Ἕνας ἀητὸς φάνηκε ξαφνικὰ νὰ πετάη πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ Ἀλέξαντρου. Κρατοῦσε στὰ νύχια του ἕνα μεγάλο φίδι.

— Καλὸ σημάδι! φώναξε ὁ στρατός. Καλὸ σημάδι!

Σήκωσε τὸ κεφάλι του ὁ Ἀλέξανδρος, τὸν εἶδε καὶ τὰ δυὸ ἄσπρα φτερὰ τῆς περικεφαλαίας του κουνήθηκαν χαρούμενα.

Κεφ. 38.

Πρωτομαγιά. Τὰ σπαρμένα κυμάτιζαν ὁλοπράσινα, ἀριστερὰ ἁπλώνουνταν ὁ κάμπος τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης, δεξιὰ τὸ Αἰγαῖο πέλαγος κι' ἀνάμεσά τους γιαλὸ - γιαλὸ περνοῦσε ἡ στρατιὰ τοῦ Ἀλέξανδρου.

Διάβηκε τοὺς μεγάλους ποταμούς, τὸν Στρυμόνα, τὸν Ἕβρο, τὸν Μέλανα. Ἔφτασε στὸν Ἑλλήσποντο. Στὴν εὐρωπαϊκὴ ἀκτὴ ἁπλώνουνταν ἡ Σηστός, μὲ τὸ πλούσιο λιμάνι της. Ἐκεῖ εἶχε συγκεντρώσει ὁ Νέαρχος τὰ 160 πολεμικὰ καράβια τῶν Ἑλλήνων καὶ πλῆθος ἐμπορικὰ ποὺ εἶχε ἐπιτάξει καὶ περίμεναν τὸν στρατὸ νὰ τὸν περάσουν στὴν Ἀσία.

Ἕνα μεσημέρι ἔφτασε ὁ Ἀλέξανδρος μὲ τὸ στρατό του. Φώναξε τὸν γέρο Παρμενίωνα.

— Στρατηγέ μου, τοῦ εἶπε, ἐσὺ μεῖνε ἐδῶ ν' ἀναλάβης νὰ περάση ὁ στρατὸς στὴν ἀσιατικὴ ἀκτή. Ἐγὼ μὲ λίγους φίλους μου θὰ πάω ἐδῶ κοντὰ νὰ ἐκτελέσω ἕνα χρέος.

Πῆρε τοὺς πιὸ στενοὺς φίλους του, τὸν Ἡφαιστίωνα, τὸν Πτολεμαῖο, τὸν Καρτερό, τὸν Φίλωνα, τὸν Περδίκκα, τὸν Κλέαρχο καὶ τὸν Κλεῖτο. Εἶδε καὶ τὸ φίλο μας τὸ Στέφανο ποὺ τὸν κοίταζε στὰ μάτια, σὰ νὰ τὸν παρακαλοῦσε.

— Ἔλα καὶ σύ, Σπέφανε, τοῦ εἶπε.

Ἔπειτα στράφηκε στὸν Καλλισθένη τὸν φιλόσοφο, ποὺ εἶχε ξαπλώσει στὸν ἥλιο, κουρασμένος, κι' ἀναπαύουνταν.

— Αἴ, φιλόσοφε, τοῦ φώναξε, ἔλα καὶ σύ. Μὴν ξεχνᾶς ποιὸ εἶναι τὸ χρέος σου. Δὲ σὲ φέραμε ἐδῶ νὰ ξαπλώνεσαι στὸν ἥλιο καὶ νὰ κουτσοπίνης κάθε τόσο ἀπὸ τὸ παγοῦρι ποὺ κρέμασες στὸν ὦμό σου. Ἄνοιγε τὰ μάτια σου, ἄνοιγε τ' αὐτιά σου, κοίταζε, ἄκου, καὶ γράφε!

Ἕνας ἀητὸς φάνηκε νὰ πετᾶ ψηλά. Κρατοῦσε στὰ νύχια του ἕνα φίδι!

Οἱ λαμπροὶ νέοι, οἱ σύντροφοι τοῦ Ἀλέξανδρου, γέλασαν βλέποντας τὸν παχύσαρκο φιλόσοφο ν' ἀνασηκώνεται μὲ κόπο καὶ νἄρχεται κούτσα - κούτσα ἀγκομαχώντας.

Ὁ Ἀλέξανδρος στράφηκε στοὺς φίλους του.

— Πᾶμε! εἶπε.

— Εἶναι μακριά; ρώτησε ὁ φιλόσοφος στενάζοντας.

Κανένας δὲν τοῦ ἀποκρίθηκε.

— Ποῦ πᾶμε; Ἀλέξανδρε, ρώτησε ὁ Ἡφαιστίων, ποὺ ἦταν κι' αὐτὸς λίγο κουρασμένος ἀπὸ τὴ μακρινὴ πορεία.

Ὁ Ἀλέξανδρος τὸν πῆρε ἀπὸ τὸ μπράτσο νὰ τὸν ξεκουράση λίγο.

— Μὴν ἀνησυχεῖς, Ἡφαιστίων, τοῦ εἶπε μὲ γλυκειὰ φωνή· ἐδῶ κοντά. Στὴν Ἐλεοῦντα.

— Τί νὰ κάμουμε στὴν Ἐλεοῦντα; ρώτησε ὁ Περδίκκας.

— Ξέρω! φώναξε ὁ φιλόσοφος. Εἶναι ἐκεῖ ὁ τάφος τοῦ Πρωτεσίλαου, ποὺ πρῶτος ἀπ' ὅλους τοὺς Ἀχαιοὺς πήδηξε στὴ στεριὰ τῆς Ἀσίας στὸν Τρωϊκὸ Πόλεμο καὶ σκοτώθηκε.

Ὕστερα ἀπὸ μιὰν ὥρα ἔφτασαν στὴν ἄκρα τῆς χερσονήσου τοῦ Ἑλλήσποντου. Ἡ Ἐλεούντα ἦταν ἕνα μικρὸ χωριουδάκι ποὺ καμμιὰ σημασία δὲν θὰ εἶχε, ἂν δὲν ὑψώνουνταν ἐκεῖ ὁ τάφος τοῦ Πρωτεσίλαου.

Ὁ Ἀλέξανδρος ζύγωσε μὲ σεβασμὸ τὸν τάφο, πρόσφερε θυσία στὴ σκιὰ τοῦ ἥρωα, ἔπειτα σήκωσε τὰ χέρια καὶ εἶπε:

— Χαῖρε, ὦ Πρωτεσίλαε! Ὕστερα ἀπὸ τόσους αἰῶνες ἐρχόμαστε πάλι οἱ Ἕλληνες νὰ χτυπήσουμε τὴν Ἀσία. Βοήθα μας νὰ σταθοῦμε πιὸ τυχεροὶ ἀπὸ σένα!

Εἶχε διαταχτῆ τὸ βασιλικὸ καράβι νἆναι στὸ ἀκρογιάλι ἐκεῖ νὰ τοὺς περιμένη. Μπῆκαν μέσα, ὁ Ἀλέξανδρος κάθισε στὸ τιμόνι καὶ τράβηξε κατὰ τὴν ἀντικρυνὴν ἀσιατικὴ στεριά.

Ὅταν ἦταν πιὰ στὴ μέση τοῦ πελάγου, ἀνάμεσα Εὐρώπης κι' Ἀσίας, ὁ Ἀλέξανδρος διέταξε νὰ σφάξουν ἕνα ἄσπρο ταῦρο ποὺ ἦταν δεμένος στὴν πλώρη. Ἤθελε νὰ τὸν προσφέρη στὸ θεὸ τῆς θάλασσας, τὸν Ποσειδῶνα, καὶ στὶς ἄλλες θαλασσινὲς θεότητες. Καὶ πρὸ πάντων στὴ Θέτιδα, τὴ μητέρα τοῦ Ἀχιλλέα. Γιατί, καθὼς ξέρουμε, ὁ Ἀλέξανδρος ἦταν ἀπὸ τὴ μητέρα του ἀπόγονος τοῦ Ἀχιλλέα κι' ἡ Θέτις ἦταν ἔτσι προγόνισσά του.

Ὁ Ἀλέξανδρος, ντυμένος τὴν πανοπλία του, σήκωσε τὸ χρυσὸ ποτήρι του κι' ἔχυσε μερικὲς στάλες κρασὶ στὸ

κῦμα κι' ἔπειτα πέταξε καὶ τὸ ποτήρι στὴ θάλασσα.

— Σοῦ τὸ προσφέρω, προγόνισσα θεά, εἶπε, νὰ μὲ θυμᾶσαι.

Ἔφταναν πιὰ στὸ ἀσιατικὸ ἀκρογιάλι. Ὁ Ἀλέξανδρος πετάχτηκε ὄρθιος. Πήδησε στὴ στεριὰ καὶ κάρφωσε στὴ γῆ τὸ κοντάρι του.

— Κάνω κατοχὴ τῆς Ἀσίας! φώναξε.

Πήδηξαν κι' οἱ φίλοι του στὴ στεριὰ καὶ τελευταῖος ὁ Καλλισθένης.

— Κράτα με, παιδί μου, εἶπε στὸ Στέφανο, κράτα με καλὰ μὴν πέσω. Ζαλίστηκα.

Ὁ Στέφανος τὸν πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸν βοήθησε νὰ πατήσῃ κι' αὐτὸς στὸ χῶμα.

Ὁ Ἀλέξανδρος στράφηκε καὶ τὸν εἶδε:

— Αἵ, φιλόσοφε, τοῦ εἶπε, ξέρω πὼς ἔχεις ἔρθει νὰ προσκυνήσῃς ὅταν ἤσουν νέος τὸν τάφο τοῦ Ἀχιλλέα. Ἔμπα τώρα μπροστὰ κι' ὁδήγα μας!

— Νὰ ξεκουραστοῦμε, βασιλιᾶ μου, μουρμούρισε. Ἡ θάλασσα μὲ πείραξε.

— Πιὲς μιὰ ρουφηξιὰ κρασάκι νὰ συνέλθῃς, τοῦ εἶπε ὁ Κλέαρχος.

— Ἔχεις δίκιο, παιδί μου! Στὴν ὑγειά σου! εἶπε ὁ Καλλισθένης καὶ κατέβασε κάμποσο κρασὶ ἀπὸ τὸ παγοῦρι του.

— Πῶς τὰ περνᾶς τώρα; τὸν ρώτησε ὁ Πτολεμαῖος γελῶντας.

— Σὰν καλλίτερα... Πᾶμε!

Σηκώθηκε ἀπὸ χάμω ὅπου εἶχε σωριαστῆ, πῆρε τὸ ραβδί του κι' ὅλη ἡ συνοδεία ξεκίνησε.

Ἀνέβηκαν ἕνα λόφο, κατέβηκαν σ' ἕνα μικρὸ φαράγγι, ἄρχισαν πάλι ν' ἀνεβαίνουν ἕνα καινούργιο λόφο.

Ὁ Καλλισθένης σταμάτησε.

— Τί τρέχει; τὸν ρώτησε ὁ Ἀλέξανδρος μὲ αὐστηρότητα. Γιατί σταμάτησες;

— Μιὰ ἰδέα μοῦ ἦρθε, βασιλιᾶ μου, ἀποκρίθηκε ὁ φιλόσοφος ξύνοντας τὸ κεφάλι του.

— Νὰ τὴν ἀκούσουμε!

— Τί νὰ κουράζεσαι νὰ πηγαίνῃς στὸν τάφο τοῦ Ἀχιλλέα; Μὴ στενοχωριέσαι. Ἐγὼ θὰ γράψω στὴν Ἱστορία μου πὼς πῆγες καὶ θὰ παραστήσω τόσο ὡραῖα τὰ πράματα ποὺ ὅλες οἱ μελλούμενες γενεὲς θὰ μὲ πιστέψουν.

Ὁ Ἀλέξανδρος μάζεψε τὰ φρύδια.

— Περπάτα! εἶπε.

Ὁ κακόμοιρος ὁ φιλόσοφος ζάρωσε κι' ἄρχισε πάλι ν' ἀνεβαίνῃ τὸ λόφο μουρμουρίζοντας.

Τέλος ἔφτασαν σὲ δυὸ λόφους, ἕνα μεγάλο κι' ἕναν μικρότερο.

— Ἐδῶ εἶναι! εἶπε ὁ Καλλισθένης σφουγγίζοντας τὸν ἱδρῶτα του. Νὰ ὁ τάφος τοῦ Ἀχιλλέα καὶ νὰ τοῦ Πατρόκλου. Ἐγὼ θὰ καθίσω στὴν πέτρα τούτη καὶ θὰ βλέπω τί κάνετε.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἄνοιξε τὸ βῆμά του, πῆρε τὸν Ἡφαιστίωνα ἀπὸ τὸ χέρι καὶ προχώρησαν πρὸς τοὺς δυὸ λόφους. Οἱ ἄλλοι ἀκολουθοῦσαν.

Ὁ Ἀλέξανδρος στάθηκε μπροστὰ ἀπὸ τὸν τάφο τοῦ Ἀχιλλέα κάμποση ὥρα σιωπηλός. Ὕψωσε ἔπειτα τὰ χέρια του καὶ χαιρέτησε τὸ μεγάλο του πρόγονο.

— Ὦ Ἀχιλλέα, εἶπε, μακάριος εἶσαι ἐσύ, γιατὶ ὅταν ζοῦσες εἶχες ἕνα πιστὸ φίλο, τὸν Πάτροκλο. Κι' ὅταν πέθανες, εἶχες τὴν τύχη νὰ βρῇς ἕνα μεγάλο ποιητὴ νὰ σὲ ὑμνήσῃ. Ἀχ, νάταν κι' ἐγὼ νἄχα τὴ χάρι σου!

Εἶπε, πέταξε ἀπὸ πάνω του τὸ χιτῶνα, ἔμεινε ὁλόγυμνος κι' ἄρχισε νὰ τρέχῃ γρήγορα γύρω ἀπὸ τὸ μνῆμα τοῦ Ἀχιλλέα.

Ὡστόσο ὁ Ἡφαιστίων εἶχε πλησιάσει τὸ μικρὸ λόφο, ὅπου ἦταν θαμμένος ὁ Πάτροκλος. Ἔκοψε μερικὰ ἄγρια λουλούδια καὶ τὰ σκόρπισε ἀπάνω στὸ μνῆμα.

— Ὦ Πάτροκλε, ψιθύρισε, ἀξίωσέ με νὰ μείνω κι' ἐγὼ φίλος πιστὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου, καθὼς ἔμεινες ἐσὺ τοῦ Ἀχιλλέα, ὣς τὸ θάνατο!

Εἶδαν ἀπὸ μακριὰ τὴ βασιλικὴ συνοδεία οἱ κάτοικοι τοῦ μικροῦ χωριοῦ ἐκεῖ κοντά, ποὺ εἶχε χτιστῆ ἀπάνω στὰ ἐρείπια τῆς δοξασμένης Τροίας. [illegible] κρατώντας ἕνα πολύτιμο, ὡς νόμιζαν, δῶρο γιὰ τὸ βασιλέα.

— Πολύχρονέ μου βασιλιᾶ, εἶπε ὁ γεροντότερος ἀπὸ τοὺς προύχοντες, σοῦ φέρνουμε δῶρο τῆς πολιτείας μας τὴν ἀρχαία τούτη λύρα' ἦταν τοῦ Πάρι ποὺ ἔκλεψε τὴν Ἑλένη.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΠΟΣ
ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

VII

Ζ' ΚΑΤΑΚΟΜΒΕΣ: ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑ.

Μαζὶ μὲ τὶς συμβολικὲς πρωτοχριστιανικὲς παραστάσεις τοῦ Ὀρφέα, τοῦ Καλοῦ Ποιμένα, τῆς Δεομένης, ποὺ ἐπεξεργάστηκε ἡ τέχνη τῶν κατακομβῶν, ἀπεικόνισε καὶ πάμπολλες σκηνὲς ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη, τὸ Νῶε μέσα στὴν Κιβωτό, τὴ Θυσία τοῦ Ἀβραάμ, τὸν Δαυὶδ ποὺ νικᾶ τὸν Γολιάθ, τὸν Ἰωνᾶ ποὺ ξεβράζει τὸ θαλάσσιο κῆτος, τὴ Σωσάννα ποὺ τὴν κατηγοροῦν οἱ γέροντες κ.τ.λ. Οἱ παραστάσεις αὐτὲς σχετίζονται μὲ τὶς λειτουργικὲς προσευχὲς τῶν πρώτων Χριστιανῶν, μέσα στὶς ὁποῖες συχνὰ ἀναφέρονται τὰ εἰκονιζόμενα αὐτὰ πρόσωπα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ἡ πρώτη χριστιανικὴ ἐκκλησία ἱκέτευε γιὰ τοὺς πιστοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Νῶε, τοῦ Ἰσαάκ, τοὺς Δανιήλ, τῆς Σωσάννας, τοῦ Ἰωνᾶ καὶ οἱ φράσεις ἀπὸ τὰ λειτουργικὰ κείμενα εἶναι, νομίζεις, μία συνεχὴς ἑρμηνεία τῶν παραστάσεων τῶν σκηνῶν, ἀκριβῶς ὅπως ἀργότερα γίνεται καὶ στὴ Βυζαντινὴ ἐποχή, ὅπου ἡ εἰκονογραφία τῶν ναῶν δὲν εἶναι παρὰ ἁπλῆ ἑρμηνεία τῶν κειμένων. Ἡ σωτηρία ὅμως τοῦ Νῶε, μὲ τὴν κιβωτὸ συμβολίζει συγχρόνως καὶ τὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἀπὸ τὸν Σωτῆρα, ἔννοια ποὺ τὴν ἐκφράζει ὁ Νῶε ὄρθιος σὲ σχῆμα δεομένης καὶ μὲ τὰ χέρια ἁπλωμένα πρὸς τὴν περιστερά, ποὺ φέρει κλάδον ἐλαίας, δηλαδὴ τὴν εἰρήνη καὶ τὴ σωτηρία. Τὸ ἴδιο τὴ σωτηρία καὶ τὸ θρίαμβο τοῦ δικαίου συμβολίζει ὁ Ἰσαάκ, ὁ Τωβίας, ἡ Σωσάννα, οἱ τρεῖς παῖδες μέσα στὴν κάμινο, στοὺς ὁποίους — γιὰ τελειότερη ἔκφρασι τοῦ συμβολισμοῦ — ἡ περιστερὰ κάποτε φέρει τὸν κλάδο τῆς ἐλαίας. Ἡ ἀλληγορία μάλιστα τῆς Σωσάννας προχωρεῖ ἀκόμη περισσότερο. Στὸ κοιμητήριο τοῦ Πραιτεξτάτου παριστάνεται μὲ πρόβατο κι' οἱ γέροι ποὺ τῆς ἐπιτίθενται μὲ λύκους, ἔτσι ποὺ μονάχα ἡ ἐπιγραφὴ τῆς «Susana Seniores» μᾶς [illegible] πὼς πρόκειται γιὰ τὴν περιπέτεια [illegible] μὲ τὸ ποσὸν τῶν [illegible] Διαθήκη, τὰ εἰκονο[illegible] ἡ τέχνη τῶν [illegible] ἀπὸ τὴν Καινὴ Διαθήκη εἶναι [illegible]ατικὰ ἐλάχιστα. Ἔχουν ὅμως ὕψιστη σημασία γιατὶ σ' αὐτὰ βλέπουμε τὴν ἀπαρχὴ τῆς δημιουργίας ἀπὸ τὰ κατόπιν περιλάλητα θέματα τῆς Βυζαντινῆς εἰκονογραφίας. [illegible] κατ' αὐτὴ περίπου [illegible] ἐποχὴ ἐμφανίζεται καὶ ἡ Βάπτισι τοῦ Χριστοῦ, [illegible] στοιχεία, καὶ μερικὲς ἄλλες σκηνὲς ὅπως ἡ «αἱμορροοῦσα», ἡ «Σαμαρείτιδα» καὶ ἄλλες [illegible] καθὼς καὶ ἡ αἱμορροοῦσα ποὺ ἀγγίζει τὴν ἄκρη [illegible] τοῦ ἱματίου του. Ἀπὸ [illegible] τὰ ὕψιστα χριστιανικὰ ἰδεώδη. Ὁ κύκλος αὐτός, ποὺ ἑρμηνεύει ἀλληγορικὰ καὶ λειτουργικὰ τὸ [illegible] παραστάσεις ἐκφράζουν καθαρώτατα τὶς δυὸ αὐτὲς συμβολικὲς ἔννοιες. Ἡ μία περιλαμβάνεται στὴν περίφημη τοιχογραφία τοῦ ἑλληνικοῦ παρεκκλησίου καὶ ἀνήκει στὸν Β' αἰῶνα. Ἕξ δαιτημόνες εἶναι ἀνακεκλιμένοι στὸ τρικλίνιο τῶν δείπνων' ἀριστερὰ ἕνας ἕβδομος δαιτημὼν κόπτει τὸν ἄρτο καὶ τὸν προσφέρει στοὺς ἄλλους' πάνω στὴν τράπεζα βρίσκονται ἀποτεθειμένοι δύο ἰχθύς, πέντε ἄρτοι καὶ ἕνα ποτήριο. Ἡ παράστασι ἐκφράζει ζωηρὰ τὴν ἔννοια τῆς θείας εὐχαριστίας, ὅπως καὶ ἡ παράστασι τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἄρτων. Ἐξ ἴσου ἔντονη συμβολικὴ σημασία [illegible] ὁ Σωτὴρ καὶ ἡ ράβδος ποὺ χτυπᾶ τὸ βράχο ἡ ἱερατικὴ ἐξουσία ποὺ τὴν κατεῖχε ὁ Μωυσῆς καὶ ἡ ὁποία δόθηκε στὸν Πέτρο. Ὁ Ἰησοῦς ὡς ἰχθὺς ζῶντος ὕδατος, ποὺ συχνότατα ἀπεικονίζεται μὲ τὸν ἄρτο τῆς θείας εὐχαριστίας, εἶναι τὸ ἀποκορύφωμα τοῦ συμβολισμοῦ τῶν κατακομβῶν ποὺ συνοψίζει σὲ μία ὅλες μαζὶ τὶς παραστάσεις τῶν θαυμάτων, τοῦ βαπτίσματος καὶ τῆς θείας εὐχαριστίας, τὶς διακοσμητικὲς συγχρόνως καὶ συμβολικὲς ποὺ ἐκφράζουν μὲ τὰ ὑλικὰ μέσα τῆς τέχνης τὴν ὕψιστη ἠθικὴ διδασκαλία, εἰς τὴν ὁποία ἀποτελ[illegible] τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Παναγίας. [illegible] Μὰ ἡ Θεοτόκος [illegible] ἡ Βυζαντινὴ τέχνη, ὁ Χριστὸς [illegible] οἱ ἀ[illegible] τους μορφή, κι' ἡ τέχνη [illegible] καὶ συμβολικὴ θὰ γίνῃ ἡ [illegible] τέχνη τῆς Θρησκε[illegible] Ἐκκλησίας.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΔΟΥΚΑΣ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Ὅταν μιὰ μέρα μιλοῦσα μὲ τὸ σοφὸ ἀθηναιογράφο, τὸν ἄνθρωπο ποὺ ἔδεσε τ' ὄνομά του μὲ τοῦτο τὸν τόπο ποὺ γεννᾶ τὶς περιεργότερες ἀγάπες, τὸν Δημήτριο Καμπούρογλου, τί ἦταν ἐκεῖνο ποὺ μένει ζωηρότερα τυπωμένο στὴ μνήμη ἀπὸ τὸ κτίριο ποὺ χρησίμευσε πρὶν ἑκατὸ χρόνια γιὰ τὸ πρῶτο Πανεπιστήμιο, δὲν ἐχρειάσθηκε νὰ σκεφθῆ πολὺ γιὰ νὰ μοῦ ἀπαντήση. Ἡ γλυκειά του φυσιογνωμία φωτίσθηκε, τὸ χέρι του ἔκαμε τὶς συνηθισμένες κινήσεις γύρω ἀπὸ τὸ πρόσωπο κι' ἄρχισε μιὰ ἀπὸ τὶς ἱστορίες ποὺ εἶναι τὸ θέλγητρο τῆς ὁμιλίας του, προτοῦ μοῦ πῆ.

—Ἡ ἐργασία γιὰ τὸν Κλεάνθη. Ἔ, δὲν μοῦ χρειάσθηκε λίγος κόπος γιὰ νὰ βρῶ πὼς ἦταν ἀπὸ τὴ Μακεδονία, πὼς λεγόταν Σταμάτης, νὰ φωτίσω λίγο τὴ ζωὴ τοῦ περίεργου αὐτοῦ ἀνθρώπου, ποὺ τ' ὄνομά του τὸ βρίσκομε σ' ὅλα τὰ τεχνικὰ βήματα τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἀθηνῶν στὰ πρῶτα χρόνια τῆς ἐλευθερίας.

Τὰ λόγια αὐτὰ γιὰ τὸν Κλεάνθη σκεφτόμουν τὴν ὥρα ποὺ ἀνέβαινα κατὰ τὸ Παληὸ Πανεπιστήμιο. Γιὰ τὸν ἄνθρωπο ποὺ ξέρει νὰ ζῆ τὸ ταξίδι — τάχα δὲν δὲν εἶναι ἕνα μικρὸ ταξίδι τὸ σκαρφάλωμα στ' Ἀναφιώτικα; — τὴν παλαιότητα, τὴ ζωὴ τοῦ δρόμου, ν' ἀναπνέη τὸ περίεργο ἄρωμα ποὺ σκορπᾶ ἀπὸ τὰ περασμένα, τὸ ἀνέβασμα κατὰ τὸ σπίτι τοῦ Κλεάνθη ἔχει ὅλη ἐκείνη τὴ ζωγραφικὴ ἀπόλαυσι, ποὺ δὲν ἐκφράζεται μὲ λόγια, εἶναι ὅμως ἀληθινὸ ξεκούρασμα ψυχῆς καὶ αἰσθήσεων. Οἱ δρομάκοι εἶναι πάντοτε σὰν τὶς κεντημένες φίρλιγες πάνω στὸν ἀπέραντο φανταχτερὸ καμβᾶ, τὸ μάτι χάνεται στὶς αὐλὲς ποὺ δὲν ἔσβησαν ἀκόμα καὶ ἡ ποίησις τοῦ πηγαδιοῦ, ἀπὸ τοὺς τοίχους ξεχύνονται οἱ κισσοί, ὑψώνουν τὰ κλωνιά τους οἱ γαζίες μὲ τὰ ἀναρίθμητα φανταχτερά τους μάτια, τραγούδια νομίζει πὼς ἀκούει κανεὶς ὁλοένα, σκυφτὲς γριοῦλες προσπερνοῦν, μερικὰ στόματα ζωντανεύουν ἱστορίες, στὶς γρίλλιες τῶν παραθύρων φεγγοβολοῦν καθαρομελάχροινα πρόσωπα, ἀστράφτουν ξανθὰ μαλλιὰ στὸ χάϊδι τοῦ ἥλιου, λένε τὸ τραγοῦδι τους ἥρεμες γυναικεῖες μορφές. Φτωχόσπιτα, ἐκκλησάκια, μιὰ ἀπίθανη κορδέλλα ξετυλίγεται σὲ σοκάκια καὶ μονοπάτια καὶ κάτω ἀπὸ τὰ πόδια ξεφεύγει τὸ χαλίκι ποὺ κανεὶς δὲν ξέρει ἀπὸ ποῦ ἔφθασε, ποιὰ τύχη τὸ σκόρπισε.

* * *

Ὁμολογῶ πὼς πολλὲς φορὲς τὸ σκέφθηκα, ἀλλὰ δὲν μπόρεσα νὰ καταλάβω τί σημαίνουν πολλὰ ὀνόματα ποὺ ἔχουν οἱ δρόμοι τῶν Ἀθηνῶν καὶ γιατί δὲν ἐχρησιμοποιήθηκαν οἱ τοπωνυμίες ἢ οἱ ὀνομασίες δρόμων ποὺ ὑπῆρχαν ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς σκλαβιᾶς. Καλὰ ν' ἀλλάξουν τὸ ὄνομα τ' Ἀμπατζήδικα ἢ Τσαρουχάδικα, ἀλλὰ γιατί νὰ ὀνομασθοῦν ὁδὸς Πανδρόσου καὶ νὰ μὴν πάρουν ἕνα ὄνομα ποὺ νὰ ταιριάζη στὸ χαρακτῆρα τοῦ δρομάκου ποὺ εἶναι ὁ μόνος ποὺ ἔμεινε ὅπως ἦταν μιὰ φορά, παρ' ὅλη τὴν ἄσφαλτο καὶ τὸ τσιμέντο; Γιατί νὰ σβήση ἡ πλατέα ρούγα τοῦ Ἀλήκκου, γιατί νὰ χαθῆ τὸ Ροδακιό; Ἕνα ὄνομα λέει μιὰ ὁλόκληρη ἱστορία καὶ εἶμαι βέβαιος πὼς οἱ γενεὲς ποὺ θἄρθουν πολλὲς φορὲς θὰ καταραστοῦν τὴν ἀρχαιομανία τῶν προγόνων τους ποὺ κι' ἕνα ὄνομα ἀκόμα δεν μπόρεσε νὰ σεβαστῆ.

Ὁπωσδήποτε, κάτω ἀπὸ τὴ Χρυσοκαστριώτισσα, ποὺ τὴν ἔντυσαν κι' αὐτὴ στὰ γιορτινά της τοῦ ἀσβέστη καὶ τῆς λαδομπογιᾶς, ἀνάμεσα στὴν ὁδὸ Ἄνω Πρυτανείου καὶ στὴν ὁδὸ Θόλου — σωστὰ ὠνοματισμένες — ὑψώνεται τὸ κτίριο ποὺ ἦταν τὸ καταφύγιο τῆς ἐπιστήμης στὰ πρῶτα χρόνια τῆς βασιλείας τοῦ Ὄθωνος, τὸ Παληὸ Πανεπιστήμιο.

Μέσα στὰ συγχρονισμένα σπίτια καὶ σ' ἄλλα ρημαδιασμένα, ὑψώνει τὸν ὄγκο του καὶ μὲ τὴν ἰδιότυπη ἀρχιτεκτονική του, τὸ κόκκινο χρῶμα, τὶς τζαμαρίες καὶ τὶς ταράτσες του, τὰ κολωνέτα καὶ τὴν αὐλή του, καρφώνει τὰ μάτια τοῦ παροδίτη. Πολλὲς φορές, μέσα στὸ ἀπομεσήμερο, κάποιο ἀπόβροχο πλημμυρισμένο ἀπὸ τὸ ἄρωμα τῆς γαζίας ἢ τὴν ἀπόπνοια τοῦ γιασεμιοῦ, στάθηκα μὲ τὰ βλέμματα προσηλωμένα σ' αὐτὸ τὸ κτίριο, ποὺ ζεμίζει μὲ τὸ «χαρακτῆρα» του ὅλη αὐτὴ τὴν πλευρὰ τοῦ Ριζόκαστρου. Τὄβλεπα σὰν νὰ τὸ ἀντίκρυζα πρώτη φορὰ καὶ στὰ παλαιότερα χρόνια, ὅταν ρωτοῦσες κανένα γεροντάκο «τ' εἶν, αὐτό;» θὰ σ' ἀπαντοῦσε:

— Τὸ σπίτι τοῦ Κλεάνθη.

Σήμερα δὲν εἶναι τὰ ἴδια· σήμερα εἶναι τὸ Παληὸ Πανεπιστήμιο καὶ σὺ ὁ νοσταλγὸς ἢ ὁ ναυαγὸς ἀπὸ τὴ φουρτούνα τῆς πόλεως στὸ ἀπάνεμο ἀραξοβόλι τῶν Ἀναφιώτικων, στέκεσαι ἀκίνητος σὲ μιὰ γωνιὰ καὶ φαντάζεσαι πὼς ζωντανεύουν παληὲς ἡμέρες, πὼς ὅλα σβήνουν στὴν ἀναπόλησι.

Ἀπὸ τὸ χαμηλὸ τοῖχο ἀντικρύζω τὴν κίνησι τῆς αὐλῆς. Εἶναι σήμερα μιὰ πολυκατοικία τῶν ἁπλῶν καὶ τῶν ταπεινῶν, ἕνα σπίτι ποὺ στεγάζει χαρὲς καὶ πίκρες, καϋμοὺς καὶ πόνους, ποτισμένους μὲ τὸν ἱδρῶτα. Γυναικοῦλες πηγαινοέρχονται, στὴν αὐλή, στριγγίζει ὁ μάγγανος τοῦ πηγαδιοῦ, τὸ σφυροκόπημα ἑνὸς τσαγγάρη ὑψώνεται σὰν αἶνος στὴν δουλειὰ κι' ἕνα κρασοπουλειὸ ἔχεις τὴν ἰδέα πὼς βαραθρώνεται σὲ κάποια κατακόμβη, κάποια δεντράκια ἀχαμνὰ καὶ ἀνήμπορα λένε τὸν πόνο τους. Πάνω μόνο στὴ τζαμαρία, στὶς ταράτσες, παιγνιδίζει ὁ ἥλιος καὶ ἡ μέρα φωτοβόλα γίνεται κορώνα λαμπερὴ στὴν οἰκοδομή.

Διάβαζα κάποτε μιὰ περιγραφὴ ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα ποὺ ἄρχισε νὰ λειτουργῆ τὸ Πανεπιστήμιο, στὰ 1837. Ἄνθρωποι ἀπὸ κάθε γωνιὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, φουστανελλάδες μὲ ροζιασμένα χέρια, ἀγωνισταὶ ποὺ στὸ πέρασμά τους νόμιζες πὼς σκόρπιζεν ἡ μυρουδιὰ τῆς μπαρούτης, ἐπτανησιῶτες μὲ τὶς βελάδες καὶ τὰ ψηλά τους καπέλλα, βρακάδες πλάϊ μὲ ροῦχα τριμμένα ἀπὸ τὴ φτώχεια σκαρφάλωναν στὴν πλαγιὰ τοῦ Ριζόκαστρου νὰ ἰδοῦν τὸ θαῦμα πραγματοποιημένο, ν' ἀντικρύσουν ζωντανὴ τὴ λαχτάρα τῆς ψυχῆς τους ποὺ τὴν πότιζαν ὁλόκληρα ἐφτὰ χρόνια μὲ τὸ αἷμα τους. Καὶ διάβαζα ἀκόμη μιὰ περιγραφὴ τῶν πρώτων φοιτητῶν. Ἄνθρωποι ποὺ εἶχαν φθάσει σὲ ἡλικία τέτοια ποὺ θὰ λέγονταν σήμερα «ὥριμοι ἄνδρες» μὲ γένεια ὁλόγυρα στὸ ἡλιόκαμένο τους πρόσωπο, παλληκάρια μὲ λυγδωμένες μπροστέλλες, παιδιὰ ἀκόμη παίρνουν μὲ εὐλαβικὴ σιγὴ θέσι στὶς αἴθουσες κι' ἀκοῦνε τὴν παράδοσι. Πολλοὶ δὲν θὰ σπούδαζαν, ἤθελαν μόνον νὰ μάθουν καὶ σκαρφάλωναν ὡς ἐκεῖ πάνω κάθε μέρα κι' ἄκουαν τὸ μάθημα μὲ τὰ μάτια θαμπωμένα.

... Καὶ τώρα ποὺ στεκόμουν στὴν αὐλή, φανταζόμουν κι' ἐγὼ πὼς τὰ παιδιὰ ποὺ παιγνίδιζαν στὰ πόδια μου ἦσαν ἄντρες ψηλοί, θρεμμένοι ἀπὸ τὸν πόλεμο, παλληκάρια ψημένα στὴν ἀγωνία καὶ οἱ ἄνθρωποι ποὺ ροβολοῦσαν στὶς πλαγιὲς Ἕλληνες ποὺ κρατοῦσαν στὰ χέρια τὸ καρυοφύλλι τοῦ 21.

Χ. Ἐμμ. Ἀγγελ.

Τὸ πρῶτο Πανεπιστήμιο ὅπως διασώζεται στὴ συνοικία τῆς Πλάκας.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (4ης Αὐγούστου)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παράγοντι τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ κράζοντες καὶ λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὲ Δαυΐδ. Ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοί, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; Λέγουσιν αὐτῷ· ναί, Κύριε. Τότε ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων· κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. Καὶ ἀνεῴχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί· καὶ ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω. Οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ. Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων ἰδοὺ προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον· καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλησεν ὁ κωφός, καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες ὅτι οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὸ ἔναντι Εὐαγγέλιον, λαμβάνων ἀφορμὴν ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους οἱ ὁποῖοι σὲ κάθε περίστασι [illegible] αὐτὸν ὡς ἁμαρτωλὸ καὶ ἄνθρωπο [illegible] θέλει να [illegible] ὅτι πρέπει μὲ κάθε τρόπο νὰ ἀποφεύγουμε τη συκοφαντία. [illegible] οἱ Φαρισαῖοι, ἀποδίδουν τα [illegible] θαύματα που έκανε κάθε ημέρα ὁ Θεάνθρωπος κατά τα λίγα χρόνια [illegible] ἀνθρώπων. [illegible] μαθητάς του και έκανε [illegible] το Θεό, οἱ Φαρισαῖοι, τυφλωμένοι ἀπὸ το φθόνο και την έπαρση ζητοῦν νὰ διαβάλουν το Χριστό και τα έργα του. Μη θέλοντας να [illegible] στη θεϊκή του προέλευση διαδίδουν πως τα θαύματα του έκανε ήσαν ἔργα δαιμονικά.

Ἡ συκοφαντία μεταξὺ των ἀνθρώπων εἶναι πολὺ διαδομένη. Προέρχεται ἀπὸ την ἐλαφρά τους συνείδησι. Αὐτοί, ἀδιαφοροῦντες γιὰ τὴν τιμὴ καὶ τὴν ὑπόληψι τῶν ἄλλων, [illegible] κατηγορίες καὶ τίς [illegible] γιὰ νὰ [illegible]. Θέλουν μὲ κάθε τρόπο νὰ [illegible] τὴν [illegible] τῶν συνανθρώπων τους. Ἡ πράξις αὐτὴ τῆς συκοφαντίας εἶναι [illegible], πολλὲς φορὲς χειρότερη καὶ ἀπὸ τὸν φόνο. Ὁ φονιᾶς θανατώνει τὸ σῶμα, ὁ συκοφάντης ὅμως πολλὲς φορὲς μὲ τὰ ψέματά του θανατώνει τὴν τιμὴν καὶ τὴν ὑπόληψιν ἐκείνου ποὺ συκοφαντεῖ. Ἡ λύπη που προκαλεῖ στὸν ἄνθρωπο ἡ συκοφαντία εἶναι ἀφόρητη. Ἔχει [illegible] στον συκοφαντούμενο [illegible].

Γι' αὐτὸ κι' [illegible] μας τα μεγάλα κακά που μποροῦν να προέλθουν ἀπ' αὐτή, [illegible] ν' ἀποφεύγουμε να συκοφαντοῦμε τους συνανθρώπους μας, ἀλλὰ καὶ νὰ προσέχουμε νὰ μὴ πλησιάζουμε καθόλου τους συκοφάντες καὶ πιὸ πολὺ νὰ μὴ [illegible] πίστι στὰ λόγια τους. Ἂν δὲ τύχη κάποτε νὰ πέσουμε στη γλῶσσα κάποιου συκοφάντη, νὰ δείχνουμε ὑπομονὴ καὶ νὰ μὴ [illegible]. Σ' αὐτὸ ἂς ἔχωμε πάντα, σ' ὅλη μας τὴ ζωή, ὡς πρότυπο καὶ παράδειγμα τον Ἰησοῦ, ὁ ὁποῖος τοὺς συκοφαντοῦντας αὐτὸν Φαρισαίους ἐκώφευε καὶ πολλὲς φορὲς τους συγχωροῦσε καὶ προσπαθοῦσε νὰ τοὺς ἐπαναφέρῃ στὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ.

✱ «ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ!» ✱

«Μετανοεῖτε!» Ἦταν ἡ πρώτη λέξις, τὸ πρῶτο κήρυγμα, ποὺ ἀκούστηκεν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Λυτρωτοῦ, ὅταν, μετὰ τὴ βάπτισί του, ἄρχισε νὰ διδάσκῃ στὰ πλήθη τῆς Γαλιλαίας. Στὰ μικρὰ χωριὰ καὶ στὶς μεγαλύτερες πόλεις, στὶς πλατεῖες καὶ στὴν ἐξοχή, στὴν ἥσυχη ἀκρογιαλιὰ τῆς Γενησαρέτ, στὸ βουνὸ καὶ στὴν ἔρημο, ὅπου τὸ πλῆθος ἔτρεχε νὰ τὸν ἀκούσῃ, τὸ κήρυγμα τοῦτο ἀντηχοῦσε πρῶτο-πρῶτο ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ θείου Διδασκάλου. Μετανοεῖτε. Ἦταν μιὰ προτροπὴ ἰσχυρὴ κι' ἀποφασιστική, γιὰ μετάνοια. Ἦταν ὁ πρῶτος ὅρος ποὺ ἔπρεπε νὰ τηρήσουν ὅλοι ὅσοι ἤθελαν νὰ τὸν ἀκολουθήσουν καὶ νὰ γίνουν μαθηταὶ κι' ὀπαδοί του. Ἔπρεπε ν' ἀλλάξουν πορεία. Νὰ ξεχάσουν παληὲς κακὲς συνήθειες, νὰ ξερριζώσουν ἀπὸ μέσα τους ἁμαρτωλὰ αἰσθήματα καὶ κακίες. Νὰ γίνουν καινούργιοι ἄνθρωποι καθὼς τοὺς ἤθελεν ὁ Χριστός.

«Μετανοεῖτε!». Ἦταν ἐπίσης κι' ἡ πρώτη λέξις, τὸ πρῶτο κήρυγμα ποὺ ἀντήχησεν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ κορυφαίου ἀποστόλου, τοῦ Παύλου, ὅταν μετὰ τὴ θαυμαστὴ ἐπιστροφή του στὸν Χριστό, ἀνέλαβε τὴν ὑψηλὴ καὶ μοναδικὴ ἀποστολὴ νὰ κηρύξῃ τὸ Χριστιανισμὸ στὰ πέρατα τοῦ κόσμου. Αὐτὸ ἦταν τὸ πρῶτο ἔργο του, ἡ πρώτη ἐπιδίωξίς του: Νὰ πείσῃ τοὺς ἀνθρώπους νὰ πάρουν ἀποφασιστικὰ τὸν καινούργιο δρόμο ποὺ ὁ Ἰησοῦς εἶχεν ἀποκαλύψει στὸν κόσμο. Ὅταν κάποτε, δεμένος ὁ Παῦλος, παρουσιάστηκε μπροστὰ στὸ βασιλέα Ἀγρίππα ν' ἀπολογηθῇ, ἀφοῦ μὲ μιὰ χειμαρρώδη εὐγλωττία μίλησε γιὰ τὴν πρώτη του ζωὴ κι' ἐξιστόρησε τὸ πῶς ὁ Χριστὸς τὸν εἶχε καλέσει κοντά του, μὲ τὸ θαυμαστὸ ἐκεῖνο γεγονὸς ποὺ τοῦ συνέβη στὸ δρόμο τῆς Δαμασκοῦ, ἐπρόσθεσεν ὕστερα: «Πρὸς τὴ θεϊκὴ αὐτὴ φωνή, ὦ βασιλεῦ Ἀγρίππα, δὲν παρήκουσα. Ἀλλὰ πρῶτα-πρῶτα στοὺς κατοίκους τῆς Δαμασκοῦ, κι' ὕστερα καὶ σὲ ὅλα τὰ ἔθνη ἀπήγγελον μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Θεόν».

«Μετανοεῖτε!». Πόσο βάθος καὶ πόση δύναμι μυστικὴ κρύβεται μέσα στὴ λέξι τούτη. Ἦταν ἡ λέξις ποὺ ἐκαλοῦσεν ὄχι μονάχα τοὺς λίγους ψαράδες τῆς Γενησαρὲτ ἢ τὰ ἁπλοϊκὰ πλήθη μόνο τῆς Γαλιλαίας, ἀλλὰ τὸν κόσμον ὁλόκληρο, τὴν ἀνθρωπότητα ὅλη, στὴν ἐπιστροφὴ καὶ στὴν ἀλλαγή. Ἦταν ἡ δυνατὴ φωνὴ τοῦ Θεανθρώπου, τοῦ μεγάλου Ἀναμορφωτοῦ, ποὺ ἀντηχοῦσε σὰν βροντὴ καὶ σὰν ἦχος ὑπερφυσικός, παγκόσμιος, γιὰ νὰ συγκλονίσῃ τὰ ἑκατομμύρια τῶν ἀνθρώπων, καὶ νὰ τὰ κινήσῃ στὴ μεταβολή.

Κι' ἦταν σὰν νὰ τοῦ ἔλεγεν: Ἐζούσατε ὡς τώρα ἔχοντας ὁδηγὸ τὴ φύσι καὶ τὰ ἔνστικτά σας. Ἐζούσασατε λατρεύοντας τὰ κτίσματα καὶ ὄχι τὸν κτίστη. Ἐγονατίσατε μπροστὰ σὲ ψεύτικες εἰδωλικὲς θεότητες, ἐσεῖς οἱ λογικοὶ ἄνθρωποι, ποὺ εἶστε πλασμένοι γιὰ βασιλιάδες τῆς γῆς. Πέφτοντας ἀπὸ παραστράτημα σὲ παραστράτημα, φθάσατε πολλοὶ ἀπὸ σᾶς σὲ σημεῖο, ποὺ νὰ θεοποιήσετε κι' αὐτὲς ἀκόμη τὶς κακίες σας, καὶ νὰ τὶς λατρέψετε στὸ πρόσωπο κακῶν θεοτήτων. Παραπλανημένοι καὶ σκοτισμένοι στὴν ψυχὴ καὶ στὸ νοῦ σας, ζητήσατε τὴν εὐτυχία μακρυὰ ἀπὸ τὸν Θεό, ποὺ εἶναι ἡ μοναδικὴ πηγὴ τῆς εὐτυχίας. Κυνηγήσατε τὴ χαρὰ στὸ κακὸ καὶ στὴν ἁμαρτία. Ἡ ἀρετὴ σᾶς φάνηκε δύσκολη, ὕστερα σιγὰ-σιγὰ τὴν ξεχάσατε, καὶ ριχτήκατε στὸν κατηφορικὸ δρόμο τοῦ κακοῦ. Κι' ὅσο κατηφορίζετε, τόσο καὶ βυθίζεστε περισσότερο στὸ σκοτάδι. Ὅσο χαμηλώνετε, τόσο γίνεσθε περισσότερο ὕλη καὶ χάνετε ὁλοένα τὴν πνευματικότητά σας.

—Ἀλλά, τώρα, μετανοεῖτε! — συνέχιζεν ἡ φωνὴ τοῦ Ἰησοῦ. Εἶναι πιὰ καιρὸς ν' ἀλλάξετε πορεία. Ἡ θρησκεία τῶν εἰδώλων, ποὺ σᾶς ἐπλάνεσε καὶ σᾶς κατέρριψε τὴν προσωπικότητα καὶ σᾶς κατερράκωσε τὴν πνευματικότητά σας, εἶναι καιρὸς νὰ δώσῃ τὴ θέσι της μπροστὰ στὴ λατρεία τοῦ ἑνός, τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ: «Πνεῦμα ὁ Θεός!». Ἂν ἐζητούσατε τὸ φῶς ὡς τώρα καὶ τὴ λύσι τῶν μεγάλων προβλημάτων μέσα στὶς στρυφνὲς ἐπινοήσεις τοῦ ἀνθρωπίνου λογικοῦ, ποὺ εἶναι τόσο φτωχὸ καὶ σᾶς ὡδήγησε σὲ τόσες πλάνες, τώρα γυρίστε πρὸς Ἐμένα καὶ θὰ βρῆτε τὸ φῶς, ἄπλετη καὶ κατακάθαρη τὴν ἀλήθεια: — «Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου!». Ἂν ἐζητούσατε τὴν εὐτυχία μάταια καὶ χωρὶς ἀποτέλεσμα στὸ δρόμο τῆς κακίας, ἀλλάξετε [illegible] κι' ἐλάτε νὰ τὴν ἀναζητήσετε κοντά μου. Θὰ σᾶς δώσω βαθειὰ κι' ἀναφαίρετη χαρά, θὰ σᾶς χαρίσω τὴ δροσιὰ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ψυχῆς σας. Θὰ σᾶς ὁδηγήσω πρὸς τὴν πληρότητα τῆς εὐτυχίας: «Δεῦτε πρός με, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς!».

Αὐτὰ τὰ λόγια ἐκρύβονταν μέσα στὴ λέξι ποὺ ἀπετέλεσε τὸ πρῶτο κήρυγμα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τὸ πρῶτο κήρυγμα τοῦ Παύλου, τὸ πρῶτο κήρυγμα τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας. Πόσο ἔχει ἀνάγκη ν' ἀκούσῃ τὰ λόγια τοῦτα κι' ἡ σημερινὴ ἀνθρωπότης! Πόσο ἔχουμε ἀνάγκη νὰ τ' ἀκούσωμεν ὅλοι μας τὰ λόγια αὐτά! Κι' ὄχι μονάχα νὰ τ' ἀκούσωμε. Ἀλλὰ νὰ τὰ δεχτοῦμε σὰν ἕνα σύνθημα δυνατό, σὰν ἕνα κήρυγμα ποὺ νὰ ἠλεκτρίσῃ τὶς ψυχές μας, νὰ δυναμώσῃ τὶς θελήσεις μας, νὰ μᾶς ἐμπνεύσῃ τὸν ὑψηλὸ πόθο γιὰ μιὰ ζωὴ ἁγιότερη, πνευματικώτερη, χριστιανικώτερη.

Ὤ, τί ὡμορφότερη καὶ πόσο πιὸ χαρούμενη θὰ γινόταν τότε ἡ ζωή μας!

Α. Ι. Γκιάλας

ΕΝΑΣ ΔΩΔΕΚΑΕΤΗΣ ΛΟΧΙΑΣ
ΠΟΥ ΗΝΔΡΑΓΑΘΗΣΕ ΣΤΟΥΣ ΠΟΛΕΜΟΥΣ 1912 - 1913

[Ἕνα παιδὶ μπορεῖ νὰ κάμη μεγάλες καὶ ἡρωικὲς πράξεις; Ἡ ἀπάντησις δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι καταφατική, γιατὶ εἶναι ἔξω ἀπὸ κάθε ἀμφιβολία ὅτι οἱ νέοι μας εἶναι ἱκανοί, ὅταν θέλουν κι' ὅταν καθοδηγοῦνται ἀπὸ σοβαροὺς καὶ ἐμπνευσμένους ἀρχηγούς, νὰ κάμουν πραγματικὰ θαύματα, νὰ γίνουν οἱ δημιουργοὶ ἡρωικῶν πράξεων, ποὺ καὶ οἱ ὥριμοι ἄνδρες νὰ ζηλεύουν ἀκόμη.

Ἡ βραχεῖα ἱστορία τῆς Ε.Ο.Ν. εἶναι τέτοια, ποὺ ἀσφαλῶς μᾶς ἔχει δώσει πολλὰ δείγματα ἀνδρείας καὶ αὐτοθυσίας τῶν Φαλαγγιτῶν. Ἀλλὰ σήμερα δὲν θὰ ἐξάρουμε στὸ ἱστορικό μας σημείωμα πράξεις Φαλαγγιτῶν, ἀλλὰ θὰ ἀφηγηθοῦμε τὰ ἡρωικὰ κατορθώματα ἑνὸς μικροῦ παιδιοῦ δώδεκα χρονῶν, ποὺ ἔλαβε μέρος στοὺς πολέμους 1912 - 13 καὶ ποὺ γιὰ τὰ ἀνδραγαθήματά του ἔφθασε στὸ βαθμὸ τοῦ λοχία! Δὲν ξέρουμε τί ἀπέγινε αὐτὸ τὸ παιδί, ποὺ ἂν ζῇ θὰ εἶναι σήμερα ἄνδρας 40 χρονῶν. Ἂν μάλιστα κανεὶς ἀπὸ ὅσους τὸν ξέρουν ἢ ὁ ἴδιος διαβάση τὶς γραμμὲς αὐτὲς ἂς μᾶς γράψη! Βέβαια τὸ σημείωμα αὐτὸ δὲν τὸ ἐνδιαφέρει ἡ ἐξακρίβωσις τοῦ δωδεκαετοῦς λοχία τοῦ 1913. Μᾶς ἐνδιαφέρουν αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ τὰ ἡρωικά του κατορθώματα ὡς μιὰ ἀπόδειξις τοῦ ὅτι καὶ ὁ σημερινὸς Σκαπανέας καὶ Φαλαγγίτης, ἂν ἡ φωνὴ τῆς Πατρίδος ἤθελε τὸ ἐπιτάξει, θὰ μποροῦσε νὰ φανῆ ἡρωικὸς σὰν τὸν ἥρωα τῆς σημερινῆς ἱστορικῆς ἀφηγήσεως γιὰ τὴν τιμὴ τοῦ Ἔθνους, γιὰ τὴν τιμὴ τῶν ἑλληνικῶν ὅπλων..].

Τὸ Ἔθνος ἑνωμένο βάδιζε γιὰ τὴν κατάκτησι τῶν πεπρωμένων του. Ἡ Ἑλλὰς ἑτοιμαζόταν νὰ ἐπανοσθώση τὸ πάθημα τοῦ 1897 καὶ νὰ ξεπλύνη τὸ ὄνειδος, τραβῶντας μπροστὰ γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τῶν ὑποδούλων ἀδελφῶν ποὺ στέναζαν κάτω ἀπὸ τὸν ἀφόρητο ζυγὸ τῆς δουλείας. Οἱ Ἕλληνες διασποῦσαν ἐπὶ τέλους τὸ τεῖχος, τὴ Μελοῦνα, πάνω στὴν ὁποίαν ἔσπαζαν χρόνια καὶ χρόνια τώρα οἱ ἐλπίδες τῶν ἑλληνικῶν γενεῶν...

Ἡ γενικὴ ἐπιστράτευσις εἶχε κηρυχθῆ..

Στὸ 18ο πεζικὸ σύνταγμα, ἕνα πρωὶ στὶς 22 Σεπτεμβρίου 1912 ἐμφανιζόταν ἕνας μικροσκοπικὸς νέος, ὄχι καλοντυμένος, ποὺ φαινόταν παιδὶ τῆς δουλειᾶς... Παρουσιάστηκε στὴ στρατολογία!...

— Τί θέλεις; τὸν ρωτοῦν...

— Νὰ γίνω στρατιώτης!

Τὸν κύτταζαν μὲ ἀπορία, ἐνῷ εἶχαν συγκεντρωθῆ ἀπάνω του τὰ εἰρωνικὰ βλέμματα τῶν φαντάρων καὶ ἀξιωματικῶν ποὺ τὸν ἔβλεπαν...

Ὁ ἀξιωματικὸς τὸν ρώτησε:

—Ἐσύ; Ἐσὺ θὰ γίνης στρατιώτης;

—Ἐγώ, ἀπάντησε μὲ πεποίθησι...

Ἕνας λοχίας τοῦ εἶπε μὲ κακεντρέχεια:

— Λάθος πα δὶ μου στὴν πόρτα. Ἐδῶ εἶναι στρατῶνες. Δὲν εἶναι Βρεφοκομεῖο!

Ὁ μικρὸς ἐπέμεινε ὅμως. Καὶ στὸ τέλος πέτυχε. Τὸν πῆραν ἐθελοντή.

Τὸν λέγαν Γεράσιμο Ραυτόπουλο καὶ ἦταν ἀπὸ τὴν Κεφαλληνία. Ἦταν ὑπηρέτης σὲ καφενεῖο...

Καὶ τὸν ἔντυσαν στρατιωτικά!...

Νὰ τὸν βλέπατε καμάρι, τὸ μικρὸ Γεράσιμο, μόλις φόρεσε τὴν τίμια στολὴ τοῦ Ἕλληνος στρατιώτου, καὶ στὸ κεφάλι του φιγουράριζε τὸ πηλήκιο μὲ τὸ βασιλικὸ στέμμα καὶ τὸν ἐθνικὸ θυρεό!

Καὶ διψοῦσε γιὰ δόξα ὁ μικρὸς λοχίας! Πρῶτος βρέθηκε στὸ Σαραντάπορο καὶ πολέμησε, 11 χρονῶν παιδί, μὲ ἡρωισμὸ ἀπαράμιλλο. Κατόπιν σὲ πολλὲς μάχες στὴ Μακεδονία καὶ τὴν Ἤπειρο συγκέντρωνε τὸ θαυμασμὸ τῶν μεγάλων σὲ ἡλικία συναδέλφων του. Σὲ γενναιότητα, ὅμως, ἦταν ἴσος τους, ἂν ὄχι γενναιότερός τους...

Καὶ ἦλθε ὁ Ἑλληνοβουλγαρικὸς πόλεμος!

Στὸ Κιλκὶς ἔλαβε μέρος στὴν ἔνδοξη μὰ πολύνεκρη γιὰ τὰ ἑλληνικὰ ὅπλα μάχη... Μὰ πιάστηκε ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους αἰχμάλωτος. Ἐκεῖ ποὺ τὸν συνώδευαν δυὸ στρατιῶται, τοὺς ἁρπάζει τὸ ὅπλο, τοὺς χτυπᾷ, τοὺς σκοτώνει, κι' ἐλεύθερος ξαναγυρίζει στὸ σύνταγμά του, ἀφοῦ ἔδωσε τὶς πληροφορίες του.

Ὁ νεαρὸς στρατιώτης — ὁ ἑνδεκαετὴς πιτσιρίκος μὰ λεοντόκαρδος πολεμιστής, — γίνεται δεκανέας!

Καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ πολεμάη μὲ αὐταπάρνησι. Πολεμάει σὰν λιοντάρι στὴν Δοϊράνη καὶ στὴν Τζουμαγιά!... Ὁ ἡρωισμός του εἶναι ἀνώτερος τῆς ἡλικίας του. Ἡ φωτιὰ λὲς καὶ τὸν μεθάει, καὶ γι' αὐτὸ πέφτει ἐπάνω στοὺς ἐχθροὺς ἀκράτητος, καὶ θερίζει ἐχθρικὰ κορμιά!..

Μιὰ μέρα ἡ διαταγὴ ἦταν νὰ καταληφθῆ τὸ ὕψωμα 1930! Ὁ Ραυτόπουλος ἦταν μεταξὺ τῶν ἐπιτιθεμένων! Ἐκεῖ ποὺ πολεμοῦσαν ἀνάμεσα στὴ βροχὴ τῶν σφαιρῶν, ὁ δωδεκαετὴς πιὰ δεκανεὺς βλέπει τὸν Βούλγαρο ἀξιωματικὸ — τὸν συνταγματάρχη — νὰ δίδη διαταγές. Στέκεται, παίρνει θέσι καὶ πυροβολεῖ. Ὁ ἀξιωματικὸς τῶν ἐχθρῶν εἶχε πέσει νεκρός. Οἱ στρατιῶται του, βλέποντας τὸν ἀρχηγό τους νὰ πέφτη, τὸ στρίψαν. Χάρις στὸ μικροσκοπικὸ δεκανέα τὸ ὕψωμα 1930 πάρθηκε χωρὶς ἀπώλειες.

Λίγο ἀργότερο, ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ὁ Γεράσιμος Ραυτόπουλος γινόταν λοχίας!...

Ὅταν ὁ πόλεμος ἐτελείωσε ἀπολύθηκε καὶ ὁ γενναῖος λοχίας ποὺ δὲν εἶχε ἀκόμη κλείσει τὰ δώδεκα χρόνια του. Τὸ Κράτος φρόντισε γιὰ τὴν ἐκπαίδευσί του. Καὶ ὁ Νομάρχης Ἀττικοβοιωτίας κ. Σπ. Δάσιος, ὡς πρόεδρος τῆς Πατριωτικῆς Περιθάλψεως, φρόντισε γιὰ τὴν ἐγγραφή του στὸ σχολεῖο, γιὰ νὰ μάθη γράμματα καὶ κατόπιν νὰ γραφῆ στὴ σχολὴ τῶν Εὐελπίδων.

Καὶ πραγματικὰ γράφθηκε σὲ μιὰ ἐπίσημη τελετὴ στὸ Ἀθηναϊκὸ Λύκειο τοῦ Θ. Ταβουλάρη, ποὺ στεγαζόταν τότε — στὰ 1913 — στὴν ὁδὸν Πειραιῶς 26.

Ἡ τελετὴ ἦταν συγκινητική!... Κι' ὁ μικρὸς μαθητὴς μὲ τὴν στολὴ τοῦ λοχίου καὶ φορῶντας μπότες, μπῆκε στὰ μαθητικὰ θρανία!...

Τί ν' ἀπογίνηκε ἄρά γε. Κανένας δὲν μπόρεσε νὰ μὲ φωτίση...

Μήπως πνίγηκε κι' αὐτὸς μέσ' στὴν κομματικὴ κρεπάλη τῶν χρόνων ποὺ συγκλόνισαν τὴν Ἑλλάδα μας; Πῶς νὰ ξεχάστηκε ἄρά γε;

Τὸ σημερινὸ κράτος δὲν θὰ ξεχνοῦσε βέβαια ποτὲ ἕνα τέτοιο ἥρωα, καὶ θὰ τὸν παρακολουθοῦσε στὰ βήματα του παραστάτης καὶ βοηθός...

Μὰ ἡ Τετάρτη Αὐγούστου, δυστυχῶς, ἀνέτειλε πολὺ πολὺ ἀργότερα!...

Ἀγγ. Μεταξᾶς

Ὁ δωδεκαετὴς λοχίας τοῦ 1912 - 1913 Γεράσιμος Ραυτόπουλος.

ὁ θερισμὸς στὰ Γρεβενὰ

Μὲ γέλασε ἡ χαραυγή, μὲ πλάνεψε ἡ πούλια
καὶ βγῆκα νύχτα στὰ βουνά, νύχτα στὰ κορφοβούνια
κι' ἀκούω τὰ πεῦκα πῶς βροντοῦν καὶ τὶς ὀξυὲς πῶς τρίζουν.
'Ακούω τὴν πετροπέρδικα πῶς πικροκαταριέται,
πῶς καταριέται τὸν ἀητὸ καὶ τὸ ντελὶ σαΐνι!

Ἔτσι τραγουδοῦν οἱ γεωργοί μας τὸ ξεκίνημά τους στὸ θέρο. [illegible] τὰ τελευταῖα ἀστέρια, σηκώνονται ἀπὸ τὸν ὕπνο τους, ἑτοιμάζονται, φορτώνουν τὰ πράγματά τους στὰ ζῶα, κάνουν τὸ σταυρό τους καὶ ξεκινοῦν γιὰ τὰ χωράφια, μὲ τὰ δρεπάνια κρεμασμένα στὸν ὦμο ἢ στὸν ἀγκῶνα τοῦ χεριοῦ τους. Οἱ στράτες, οἱ ράχες, τὰ μονοπάτια, κι' ὅλα γύρω τὰ φαράγγια ἀντιλαλοῦν ἀπ' τὶς φωνὲς καὶ τὰ μακρόσυρτα τραγούδια τους, ποὺ σμίγουν μὲ τὸ γλυκὸ κελάδημα τῶν πουλιῶν.

Σὰ φτάσουν οἱ θεριστάδες καὶ ξεφορτώσουν τὰ ζῶά τους, κρεμᾶνε στὰ κλωνάρια κάποιου δέντρου τὰ πράγματά τους, δένουν τὰ «φορτωσιάρκα»[1] στοὺς «διάργους»[2], περνοῦν τὶς «παλαμαριὲς»[3] στὸ χέρι καὶ στ' ἄλλο τὸ δρεπάνι κι' ἀρχίζουν νὰ θερίζουν, κάμνοντας πρῶτα τὸ σταυρό τους.

'Ο θέρος καὶ ὁ τρῦγος, λένε, εἶναι δουλειὲς ποὺ δὲ [illegible] γιατὶ ἂν ἀναβάλῃ, χάθηκε τὸ ψωμί του ἀπὸ τὰ χέρια του κι' ὅλοι του οἱ κόποι πᾶνε χαμένοι. Γι' αὐτὸ καὶ λένε: «Στοὺ παίρ(ι), κι' ἀπ' τ' ἀμπάρ(ι) οὑ Θιὸς τοὺ μπερικέτ(ι)».

Ἂν εἶναι ἡ πρώτη μέρα τοῦ θέρου, πρὶν ἀκόμη τραβήξουν τὴν πρώτη δρεπανιὰ οἱ θεριστάδες, κάνουν τὸ σταυρό τους καὶ λένε: «Καλὸ μπιρικέτ(ι) νὰ δώσ' οὑ Θιός!». Κι' ἀρχίζουν καὶ θερίζουν. Μπροστὰ τραβάει ὁ «πρωταργάτ'ς», ποὺ εἶναι κι' ὁ καλύτερος θεριστὴς τῆς ὁμάδας, [illegible] ἄλλοι, παίρνοντας ὁ καθένας τὸν ὄργο του. Στὸ τέλος ἔρχεται ὁ «νουρατζῆς». Αὐτὸς εἶναι ἡ οὐρὰ τῆς ὁμάδας, ὁ μαθητευόμενος θεριστής.

Κι' ὅλοι βιάζονται κι' ὅλοι προχωροῦν, χωρὶς ν' ἀκούγεται τίποτε ἄλλο, παρὰ ὁ μεταλλικὸς ἦχος τῶν δρεπανιῶν καὶ τ' ἀνάλαφρο φλοίσβημα τῶν σταχυῶν, ποὺ ὁλόξανθα καὶ μεστωμένα πέφτουν πίσω τους χεριὲς-χεριές, [illegible] ὁλόξανθες [illegible] οἱ θεριστάδες.

'Ο [illegible][4], ποὺ [illegible] φκιάνει τὰ «δεματ(ι)κὰ» μὲ βρεγμένο ξερὸ βριζάχυρο. [illegible][5] στὸ σβέρκο του, φοράει δυὸ «πετσίκες»[6] στὰ γόνατα, μιὰ πέτσινη ποδιὰ μπροστά του, νὰ μὴ χαλοῦν τὰ ροῦχα του, κι' ἔρχεται καὶ δένει σφιχτὰ τὰ δεμάτια, πατῶντας μὲ τὸ γόνα του καὶ στρίβοντας τὸ δεματικὸ μὲ τὸν «κλιτσινῖκο».

'Ο ὄργος σιγὰ-σιγὰ τελειώνει. Τὸ πρωϊνὸ ἀεράκι, ποὺ σ' ἀνάλαφρα κύματα κατεβαίνει ἀπ' τὸ βουνό, χαϊδεύοντας τὰ ἡλιοκαμένα πρόσωπά τους, δίνει ζωὴ καὶ δύναμι στοὺς ἐργάτες, ποὺ θερίζοντας τραγουδᾶνε:

Τράβα ν' ἀέρα δροστρέ, τράβα κι χαϊδιμένε,
[illegible] τὸ κορμί μου,
νὰ πιλικήσου μάρμαρα νὰ βγάλου κρύα βρυσι,
νὰ πάν οἱ ἄσπρις γιὰ νιρὸ κι' οἱ ἔμουρφες νὰ πλύνουν...

'Ο ἥλιος ὅσο πάει καὶ ἀνεβαίνει. Ἡ ζέστη ἀνάβει. Οἱ θεριστάδες, σὰ βγάλουν δυὸ καὶ τρεῖς ὄργους μὲ τὸ πρωϊνὸ ἀεράκι, κάθονται στὸν ἴσκιο νὰ ξεκουραστοῦν καὶ νὰ φᾶνε τὸ «καφαλτί»[7] τους. Ὕστερα σηκώνονται πάλι.

Ἡ ζέστη τώρα ὅσο πάει καὶ μεγαλώνει. 'Ο ἵδρωτας τρέχει ποτάμι ἀπ' τὰ φλογισμένα τους κορμιά. 'Ο ὄργος ἀργεῖ νὰ τελειώσῃ καὶ γιὰ νὰ ξεχνοῦν τὴν κούρασι καὶ τὴ ζέστη τραγουδοῦνε μακρόσυρτα κι' ἀργὰ - ἀργὰ δημοτικὰ τραγούδια τοῦ τόπου τους.

Τὸ μεσημέρι [illegible] Ἡ ζέστη γίνεται ἀβάσταχτη. Οἱ καλαμιὲς σκάζουν ἀπ' τὴν πολλὴ ζέστη. Φύλλο δὲ σειέται πουθενά. Καὶ μόνο ὁ τζίτζικας, κρυμμένος στὰ κλωνάρια τῶν δέντρων, τὸ λέει μὲ τὸν μονότονο τζιτζιρισμό του. Οἱ θεριστάδες δὲν μποροῦν πιὰ νὰ ὑποφέρουν. Καὶ σὰ βγάλουν μὲ μεγάλο κόπο τὸν ὄργο τους, κάθονται στὸν ἴσκιο νὰ ξεκουραστοῦν καὶ νὰ δροσίσουν λίγο τὰ φλογισμένα τους στόματα.

Σὲ λίγο ἡ νοικοκυρὰ ἑτοιμάζει τὴ σκορδαλιά. Λίγο ξίδι, λίγο ἀλάτι, ἕνα κεφάλι σκόρδο στουμπισμένο καὶ μπόλικο κρύο νερὸ κι' ἡ σκορδαλιὰ εἶναι ἕτοιμη μέσα στὴ «γκούμπζα»[8]. Εἶναι ἡ «γκαζόζα» τῶν γεωργῶν μας μέσα στὶς καυτερὲς μέρες τοῦ καλοκαιριοῦ. Κάθε φορά, ποὺ τὰ σωθικά τους [illegible] ἀπὸ τὴ ζέστη, πίνουν λίγο «σκορδάρη»[9] κι' ἡ κάψα σβήνει μὲ μιᾶς. Ὕστερα τρῶνε ὅ,τι ἄλλο ἔχουν καὶ ξαπλώνονται στὸν ἴσκιο, ὥσπου νὰ «τσακίσ(ι)»[10] ἡ μέρα, γιὰ ν' ἀρχίσουν πάλι μὲ καινούργιες δυνάμεις τὴ βαρειὰ καὶ σκληρὴ δουλειά τους. Σὰν ξυπνήσουν «τ' ἀργά»[11], ποὺ ἡ ζέστη ἔχει πιὰ καλμάρει, [illegible] τὰ δρεπάνια τους μὲ τὸ «λαδάκονο»[12] κι' ἀρχίζουν πάλι νὰ θερίζουν. Ἂν κι' ἀρχίζῃ νὰ φυσάῃ λίγο ἀέρας τώρα, ἡ γῆ πάλι φλογίζεται τρομερά. Κι' οἱ θεριστάδες γιὰ νὰ μὴ νοιώθουν τόσο πολὺ τὴ ζέστη, πάλι τὸ λένε:

Ν' ἡ Δέσπου πάει γιὰ νιρὸ μὶ τὴν καρδαροστάμνα.
[illegible] ἴσκιου πάει, [illegible] ἴσκιου πάει,
νὰ μὴ τὴν κάψ' οὑ κουρνιαχτὸς κι τὴ μαραν' ο ἥλιους.
Στὴ στράτα ν' ἀπού πάιν, στὴ στράτα [illegible]
ο Γιώργης τὴν ἐσταύρωνε κι τὴν καλη[illegible]
[illegible] Δέσπω μου! Καλῶς το Γιώργ' ἀποὔρθι!
[illegible]
— Μὶ καικιόσουσι τὰ λόγια σου, τὰ λόγια τῆς καρδιᾶς σου,
[illegible] πάινις κι πινέθηκες σ' ὅλα τὰ παλληκάρια:
«Ν' ἰγὼ τὴ Δέσπου φίλησα, τὴν ἔχου φιλημένη».

Ὅσο ὅμως κι' ἂν τὸ λένε, ὅσο κι' ἂν τραγουδοῦν, ἡ ζέστα δὲν πασιάει εὔκολα. 'Ο ἥλιος στέκετ' ἀκόμη ψηλά. Κι' οἱ θεριστάδες, σὰν νὰ θέλουν νὰ τὸν ἐξευμενίσουν, παρακαλοῦνε τραγουδῶντας:

Ἥλιε μ' [illegible] τ' ἀργ[illegible] νὰ βασιλέψης.
[illegible]
[illegible] τὰ παιδιά, [illegible] τὶς μάνες.

Μὲ τὸ ἡλιοβασίλεμα, τὸ θερισμένο πιὰ χωράφι γεμίζει [illegible] σκόρπια, [illegible] ποὺ βόσκουν.

[illegible] τὰ δεμάτια, τὰ μαζεύουν σὲ σχῆμα τριγωνικοῦ πρίσματος, μὲ [illegible] δεμάτια κάτω, μὲ τὰ στάχυα [illegible] τὰ πάρουν, γιὰ νὰ τ' ἀλωνίσουν.

[illegible] καὶ τὰ δεμάτια, φορτώνουν [illegible]

(Συνέχεια εἰς τὴν Σελίδα 1376)

---

1 Φορτωσιάρκα: τὰ ζῶα ποὺ φορτώνονται.

2 Διάργος: τὸ μεταξὺ τῶν δύο χωραφιῶν ἀφημένο ἀκαλλιέργητο μέρος.

3 Παλαμαριά: ξυλίνη παλάμη φκιασμένη ἀπὸ ἐλαφρὸ ξύλο, [illegible] ἀπὸ πλάτανο, ποὺ ἔχει 4 τρῦπες νὰ μπαίνουν τὰ δάχτυλα καὶ μιὰ μύτη πρὸς τ' ἀπάνω, νὰ χουφτώνῃ περισσότερο σιτάρι ὁ θεριστής. Τὴν παλαμαριὰ τὴν φορᾶνε στὸ ἀριστερὸ χέρι.

4 Μπακλατζῆς (λέξις τουρκική «παγλατζῆς»): κεῖνος ποὺ δένει τὰ [illegible]άτια.

5 Κλιτσινῖκος: ξύλο κυλινδρικὸ ὡς 50 πόντους, λίγο λοξό, [illegible] πίσω ἀπὸ τὸ λαιμό του, καὶ μ' αὐτὸ σφίγγει τὰ δεμάτια.

6 Πετσίκες: κομμάτι ἀπὸ πετσὶ ποὺ τὸ βάζουν νὰ μὴ χαλοῦν τὰ [illegible]

7 Καφαλτί: Λέξις τουρκικὴ ποὺ σημαίνει πρωϊνὸ φαγητὸ (κολατσιό).

8 Γκούμπζα: ξυλίνη γαβάθα, ποὺ ἀλλοῦ τὴ λένε πινάκα ἢ πιάτα (ἀπὸ τὸ πινάκιο).

9 [illegible]

10 [illegible]

11 [illegible]

12 [illegible] πέτρα, μὲ τὴν ὁποία τροχᾶνε τὰ δρεπάνια [illegible]

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΑΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

Ὑπὸ Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

20. (Συνέχεια)

—Γιατί νὰ σᾶς γελάσω, ἄρχοντά μου. Τί συμφέρον ἔχω... Τὸ ἐναντίο μάλιστα, μὲ πλήρωσες βασιλικὰ καὶ θέλω κι' ἐγὼ νὰ σὲ δουλέψω ἀπὸ μέρους μου ὅσο μπορῶ καλλίτερα.

—Ἔτσι; Τότε πές μας λοιπὸν πῶς μποροῦμε νὰ πιάσουμε τὸν Ἰωαννίτση καὶ ποῦ...

—Λυποῦμαι ἄρχοντά μου, μὰ δὲν ξέρω. Κάθε μέρα καὶ σ' ἄλλο μέρος μοῦ ἔλεγε νὰ τὸν συναντήσουμε.

—Γιατί;

—Ἀπὸ προφύλαξη δίχως ἄλλο... Ἄ! εἶναι τρομερὸς ἄνθρωπος. Ἂν θέλετε νὰ σᾶς πῶ καὶ τὴ δική μου γνώμη... Ἐγὼ θαρρῶ πὼς εἶναι κανένας ἄρχοντας ποὺ ἔχει λόγους νὰ κρύβεται. Μπορεῖ νἆναι ἐχτρὸς μὲ τὸ παλάτι... Ποιὸς ξέρει!... Μπορεῖ καὶ κάτι ἄλλο. Ἔχει ὅμως δυνατοὺς φίλους.

—Πῶς τὸ ξέρεις;

—Νά, προχτὲς λόγου χάρι ἔστειλε ἕνα ἀπὸ τοὺς συντρόφους μου νὰ δώση ἕνα πιτάκι στὸ φρούραρχο τῆς Χαλκῆς. Ἦταν, λέει, γιὰ ἕνα μεγάλο πρόσωπο, γιὰ τὸν παρακοιμώμενο Ἰωσὴφ τὸ Βρίγγα.

—Καὶ τὸ πῆγε ὁ σύντροφός σου;

—Καὶ βέβαια τὄδωσε κατὰ τὸ πῶς τοῦ παράγγειλε ὁ Ἰωαννίτσης καὶ εἶπε στὸν ἑκαντόταρχο: «Αὐτὸ στὸ μεγάλο ἄρχοντα ἀπὸ ἕνα φίλο». Τίποτε ἄλλο.

Ὅλες αὐτὲς οἱ πληροφορίες ἦσαν τόσο ἀναπάντεχτες καὶ σπουδαῖες, ποὺ οἱ τρεῖς φίλοι ἔνοιωθαν τὴν ἀνάγκη νὰ μείνουν μόνοι, νὰ τὶς συζητήσουν καὶ νὰ συνεννοηθοῦνε.

Ὁ Γρηγόρης γύρισε στὸ Βλαδίμηρο ποὺ ἔστεκε ἐκεῖ στὴ γωνιὰ καὶ περίμενε διαταγές, ἀτάραχος, μ' ὅλο ποὺ ἀποροῦσε καὶ θύμωνε γιὰ τὴ χρυσῆ βροχὴ ποὺ ἔτσι ἀναπάντεχα ἔπεφτε στὶς χοῦφτες αὐτοῦ τοῦ χαμένου.

—Πάρε τον μέσα, εἶπε. Σὲ λίγο θὰ σὲ φωνάξουμε πάλι.

—Κι' ἔχε τὸ νοῦ σου, Βλαδίμηρε! Πρόσθεσε ὁ Μιχαήλ.

—Αὐτὸς ὁ ἀγριάνθρωπος θὰ μὲ δέση πάλι. Παρατήρησε ὁ Σταυρογιάννης μιξοκλαίγοντας.

Ὄχι, ὄχι. Θὰ σὲ κρατήση κοντά του, σὰ φίλο... Ὡς ποὺ νὰ πιστέψουμε πὼς εἶσαι πραγματικὰ φίλος.

Ἅμα οἱ τρεῖς φίλοι ἔμειναν μόνοι καταπιάστηκαν νὰ βάλουν σὲ τάξη τὶς πληροφορίες ποὺ πῆραν καὶ νὰ βγάλουν ἀπ' αὐτὲς τὰ φυσικὰ συμπεράσματα.

—Θέλω ν' ἀκούσω τὴ γνώμη σας τώρα. Εἶπε ὁ Γρηγόρης.

Πρῶτος ὁ Δημήτρης μίλησε ἔτσι:

—Ἔχω τὴν ἐντύπωση πὼς αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος μᾶς εἶπε τὴν ἀλήθεια.

Ἀπὸ τὰ λεγόμενά του λοιπόν, ἕνα εἶναι βέβαιο. Πὼς ὁ περίφημος Ἰωαννίτσης εἶναι κατάσκοπος ἐπίσημος καὶ διαθέτει πολλὰ χρήματα γιὰ τὴ δουλειὰ τούτη.

Γιὰ λογαριασμὸ ὅμως τίνος κάνει κατασκοπεία; Αὐτὸ δὲν τὸ ξέρουμε κι' οὔτε θὰ μπορέσουμε ἴσως ποτὲ νὰ τὸ μάθουμε, ἂν δὲν καταφέρουμε νὰ τὸν βάλουμε στὸ χέρι. Γιατί δὲν εἶναι καθόλου ἀπίθανο νὰ εἶναι καὶ ἄνθρωπος τοῦ Βρίγγα.

—Δὲν τὸ πιστεύω. Παρετήρησε σκεπτικὰ ὁ Γρηγόρης.

—Γιατί;

—Μὰ νά... Ἂν ἦταν ὅπως λὲς γιατί νὰ στείλη πιτάκι καὶ νὰ μὴν παρουσιασθῆ ὁ ἴδιος μπροστά του νὰ τοῦ ἀναφέρη.

Ἔδωσεν ἕνα πιτάκιο στὸν ἑκατόνταρχο.

—Μπράβο Γρηγόρη. Φώναξε ὁ Μιχαήλ. Πολὺ σωστά.

—Τότε λοιπόν, παρατήρησε ὁ Δημήτρης, εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ παραδεχτοῦμε καὶ κάτι ἄλλο...

Καὶ δὲν ἀποτελείωσε τὴ φράση του. Θαρρεῖς πὼς τοῦ ἀνοίχτηκαν ξαφνικὰ τόσοι δρόμοι ἀπὸ τὴ σκέψη ποὺ ἔκαμε ποὺ δὲν ἤξερε ποιὸν νὰ διαλέξη καὶ ποιὸν νὰ πάρη.

—Λέγε λοιπόν... Δὲν πειράζει ἂν εἶναι καὶ ἀνοησία. Εἶπε γελῶντας ὁ Μιχαήλ.

Ὁ Γρηγόρης τὸν κοίταξε μέσα στὰ μάτια προσπαθῶντας νὰ μαντέψη.

—... Βέβαια, πρόσθεσε ὕστερα ἀπὸ λίγο ὁ Δημήτρης. Καὶ ἄνθρωπος τοῦ Βρίγγα ἀκόμα ἂν ἦταν ὁ Ἰωαννίτσης, τὴ στιγμὴ ποὺ τοῦ πρόσφερε ὑπηρεσία τόσο μεγάλη... ἀφοῦ τοῦ κατήγγελλε μιὰ συνωμοσία ποὺ ἔκαναν οἱ ἐχθροί του... τί τὸν ἐμπόδιζε νὰ παρουσιασθῆ ὁ ἴδιος μπροστά του; Ἕνα γράμμα δὲν εἶναι τόσο πιστευτό, ὅσο ἕνας ἄνθρωπος ποὺ ἔρχεται καὶ σοῦ λέει, αὐτὸ κι' αὐτὸ συμβαίνει... Ἐξ ἄλλου θὰ κέρδιζε καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη τοῦ Βρίγγα ποὺ δὲν εἶναι βέβαια μικρὸ πρᾶμα..

—Ἔχεις δίκιο, παρατήρησε ὁ Γρηγόρης. Ἡ ὑπόθεση δὲν εἶναι τόσο ἁπλῆ... Χρειάζεται πολὺ σκέψη γιὰ νὰ μὴ φτάσουμε σὲ σφαλερὰ συμπεράσματα.

Ὁ Μιχαὴλ ποὺ αἰσθανόταν πάλι νὰ κουράζεται σηκώθηκε ἀπάνω καὶ εἶπε.

—Προτείνω ἀντὶ νὰ καθώμαστε ἐδῶ πέρα νὰ λύνουμε προβλήματα, νὰ προσπαθήσουμε μὲ κάθε τρόπο νὰ βάλουμε στὸ χέρι αὐτὸ τὸν κὺρ Ἰωαννίτση. Ἔχουμε πολλοὺς λογαριασμοὺς μαζί του καὶ θαρρῶ πὼς ἡ καλύτερη εὐκαιρία εἶναι τώρα νὰ τοὺς ξεκαθαρίσουμε μιὰ καὶ καλή.

Οὔτε ὁ ἕνας ὅμως οὔτε ὁ ἄλλος τοῦ ἀπάντησαν. Καὶ οἱ δυὸ φίλοι του εἶχαν βυθιστῆ σὲ συλλογή.

Γιὰ λίγη ὥρα κράτησε μέσα στὴν κάμαρα σιωπή. Ὕστερα πρῶτος ὁ Γρηγόρης πῆρε τὸ λόγο.

—Ἕνα ἀπὸ τὰ δυὸ πρέπει νὰ πιστέψουμε... εἶπε. Ἢ οἱ πληροφορίες τοῦ Ἰωαννίτση εἶναι ψεύτικες ἀπὸ σκοποῦ καὶ θέλουν νὰ συκοφαντήσουν ὡρισμένους ἀνθρώπους... Ἢ ἔχει σοβαρὸ λόγο νὰ φοβᾶται νὰ παρουσιαστῆ στὸ Βρίγγα... τόσο σοβαρό, ποὺ νὰ μὴν λογαριάζη τὴν ἀμοιβή. Τὸ πρῶτο, κατὰ τὴ γνώμη μου, ἀποκλείεται, γιατί τοῦτος ἐδῶ ποὺ κρατᾶμε, μᾶς ἐβεβαίωσε, καὶ θαρρῶ πὼς δὲν ἔχομε λόγο νὰ μὴν τὸν πιστέψουμε, πὼς πραγματικὰ ὁ κὺρ Βασίλειος Πετεινὸς μεταμορφωμένος σὲ γυναῖκα πῆγε στὸ Μοναστήρι τοῦ Πετρίου. Ἀπομένει λοιπὸν τὸ δεύτερο. Αὐτὸ ὅμως μὲ βάζει σὲ μεγάλη σκέψη. Ποιοὺς λόγους ἔχει νὰ φοβᾶται αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος; Ποιὲς μπορεῖ νὰ εἶναι τάχα οἱ ἀφορμὲς ποὺ τὸν κάνουν νὰ κρύβεται;

Ὁ Μιχαὴλ ποὺ αὐτὴ τὴ στιγμὴ κοίταζε ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρο πέταξε μιὰ γνώμη ἔτσι στὸν βρόντο.

—Μπορεῖ νὰ εἶναι Σαρακηνός.

Ἦταν ἕτοιμος νὰ γελάση κι' ὁ ἴδιος γιὰ τὴν ἐπιπολαιότητά του, καὶ νὰ προλάβη τὸ Δημήτρη ποὺ σὲ κάτι τέτοιες περιστάσεις τοῦ ριχνόταν πάντοτε, μὰ ξαφνιάστηκε πολύ, ὅταν εἶδε πὼς ὁ Γρηγόρης τὴν περιμάζεψε τὴν

γνώμη τούτη καὶ τὴν ἐξέταζε μὲ προσοχή.

— Σαρακηνός... Δὲν ἀποκλείεται... ποὺ θέλει ν' ἀνάψη ἐσωτερικὲς διχόνοιες σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ τὸ κράτος ἑτοιμάζεται νὰ βάλη μπροστὰ τὴν ἐκστρατεία τῆς Κρήτης.

— Μὰ τότε ἀνάμεσα στοὺς ἀρχόντους ποὺ κατηγορεῖ ἔπρεπε πρῶτα ἀπ' ὅλους νὰ βάλη τοὺς Φωκάδες, συμπλήρωσε ὁ Δημήτρης.

— Καὶ ποῦ τὸ ξέρουμε, ἂν δὲν τοὺς ἔβαλε;

—Ἀλήθεια ποῦ τὸ ξέρουμε;

— Νὰ ρωτήσουμε τὸ Σταυρογιάννη, ἂν ἔστειλε κανένα ἀπὸ τοὺς συντρόφους του νὰ κατασκοπέψουν στὸ ἀρχοντικὸ τοῦ Νικηφόρου ἢ τοῦ Λέοντα.

Ὁ Μιχαὴλ φώναξε θριαμβεύοντας.

— Πρέπει νὰ παραδεχτῆτε πὼς ἀπόψε ὁ Θεὸς καὶ ἡ τύχη εἶναι μαζί μου. Ὅσο κι' ἂν μοῦ ρίχνεστε πὼς εἶμαι ἐπιπόλαιος, ὅλη τὴν ἀποψινὴ ἐπιτυχία τὴ χρωστᾶτε σὲ μένα... Ἐσεῖς σπάζετε τὸ κεφάλι σας νὰ φτάσετε σ' ἕνα συμπέρασμα, κι' ἐγὼ ψάχνω ἔτσι στὰ τυφλὰ καὶ βρίσκω τὴ λύση.

Ἂν αὔριο ὁ Λέων δὲν μὲ κάνη ἑκατόνταρχο, γιὰ νὰ εἶμαι τοὐλάχιστον ἴσος σας, θὰ ἐξαγοράσω τὸ ἀξίωμα μὲ λεπτὰ γιατὶ μοῦ ἀξίζει [1].

Γιὰ δεύτερη φορὰ ὁ Σταυρογιάννης συντροφιασμένος ἀπὸ τὸν ἄγρυπνο φρουρό του παρουσιάστηκε προστὰ στοὺς τρεῖς φίλους. Οἱ τρόποι του δὲν ἔδειχναν πιὰ φοβισμένο ἄνθρωπο, μὰ τὸ ἐναντίο πολὺ πρόθυμο νὰ φανῆ χρήσιμος σ' ὅ,τι τυχὸν τὸν ἔχουν ἀνάγκη.

— Στοὺς ὁρισμούς σας εἶπε μπαίνοντας μέσα.

— Ξέρεις τοὺς Φωκάδες; Τὸν ρώτησε φιλικὰ ὁ Γρηγόρης.

— Τοὺς Φωκάδες; Καὶ βέβαια τοὺς ἔχω ἀκουστά.

—Ἀπὸ ποιόν; Καὶ πότε; Ὁ Ἰωαννίτσης μπροστά σου μίλησε καμμιὰ φορὰ γι' αὐτούς;

— Κι' αὐτὸς κι' ὅλος ὁ κόσμος, ἄρχοντά μου.

Ὁ ἄνθρωπος εἶχε δίκιο. Στὰ λιμάνια, στοὺς φόρους, στὸν ἱππόδρομο, μὰ καὶ στὶς ταβέρνες ἀκόμα καὶ στὰ λαϊκὰ πανηγύρια, ἐκεῖ ποὺ ὁ φτωχόκοσμος κουβέντιαζε γιὰ τὰ μικροσυμφέροντά του καὶ τὶς χαρὲς καὶ τὶς λύπες του, τ' ὄνομα τῶν Φωκάδων γύριζε ἀπὸ στόμα σὲ στόμα παντοῦ. Αὐτοὶ σήμερα βλέπεις, ἦσαν τὸ ὄργανο τῆς μοίρας. Αὐτοὶ μποροῦσαν, σὰ δράκοι παραμυθένοι, καλοπροαίρετοι, νὰ γυρίσουν τὸν τεράστιο τροχό της. Ἔτσι ποὺ ὅλα ν' ἀλλάξουν στὸ καλύτερο καὶ ἡ ζωὴ νὰ πάρη γιὰ τὸν καθένα τὴν ποθούμενη μορφή.

—Ἔχεις δίκιο' παραδέχτηκε ὁ Γρηγόρης. Μὰ δὲ σὲ ρωτῶ αὐτό. Κατάλαβες ποτὲ ἀπὸ τὰ λεγόμενα τοῦ Ἰωαννίτση πὼς νοιαζόταν ἰδιαίτερα γιὰ τοὺς Φωκάδες; Ἔστειλε ἀνθρώπους λόγου χάρη στὸ ἀρχοντικό τους νὰ κατασκοπέψουν ὅπως ἔκαμε γι' ἄλλους;

(Ἀκολουθεῖ)

1 Στὴν αὐλὴ καὶ τὸ στρατὸ τοῦ Βυζαντίου μποροῦσε κανεὶς πράγματι νὰ ἀποκτήση διάφορα στρατιωτικὰ καὶ πολιτικὰ ἀξιώματα πληρώνοντας ὡρισμένα χρηματικὰ ποσά.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ Ο ΘΗΒΑΙΟΣ

Ὁ Πλούταρχος στὴν σοφὴ πραγματεία του «Περὶ παίδων ἀγωγῆς» ἀναφέρει τὸν Ἐπαμεινώνδαν ὡς παράδειγμα τῶν ἐκλεκτῶν ἐκείνων, ποὺ μαζὶ μὲ τὴν στρατιωτικὴν ἰδιοφυΐαν καὶ τὴν πολιτικὴν ἀρετὴν συνεκέντρωναν καὶ βαθὺ φιλοσοφικὸν πνεῦμα.

Πραγματικὰ ὁ Ἐπαμεινώνδας ὑπῆρξεν ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους πολιτικοὺς καὶ στρατηγοὺς ὄχι μόνον τῶν Θηβῶν, ἀλλὰ καὶ γενικὰ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος.

Ὁ Ἐπαμεινώνδας κατήγετο ἀπὸ εὐγενεῖς ἀλλ' ὄχι πλουσίους γονεῖς. Πατέρας του ἦταν ὁ Πόλυμνις καὶ γεννήθηκε τὸ 428 π. Χ. Πολὺ νωρὶς ἐπεδόθηκε στὶς σωματικὲς ἀσκήσεις καὶ στὶς μουσικὲς τέχνες, νεαρώτατος δὲ ἀπέκτησε σοφὸν διδάσκαλον, τὸν Πυθαγόρειον Λύσιν, που βρισκόταν στὶς Θῆβες ἐξόριστος ἀπὸ τὸν Τάραντα. Στὴν Πυθαγόρειο διδασκαλία ὁ Ἐπαμεινώνδας ὀφείλει τὰ χαρακτηριστικώτερα ἠθικὰ προσόντα του: τὴν ἠθικὴν ἁγνότητά του, τὴν ἀγάπην του πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν πρὸς τοὺς ἐχθροὺς καὶ ἀντιπάλους του μετριοπάθειαν, προσόντα τὰ ὁποῖα ἔπαιξαν σημαντικὸν ρόλον στὴ σταδιοδρομία του.

Ὁ Ἐπαμεινώνδας ζῇ σὲ μιὰ ταραγμένη ἐποχή. Ἡ Σπάρτη ἀγωνίζεται γιὰ τὴν πλήρη κυριαρχία της ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ἡ πολυτάραχη αὐτὴ περίοδος τοῦ ἐπιτρέπει ν' ἀναπτύξη ὅσο μπορεῖ πλατύτερα ὅλες τὶς πολιτικὲς καὶ στρατιωτικές του ἀρετὲς καὶ ἱκανότητες.

Πρώτη φορὰ στρατεύεται τὸ 385, ὅτε οἱ Θηβαῖοι ἔπεμψαν βοήθειαν στοὺς Σπαρτιάτες ἐναντίον τῆς Μαντινείας. Τραυματίζεται τότε σοβαρὰ στὴ μάχη. Αὐτὸ ὅμως δὲν τὸν ἐμποδίζει νὰ σώση τὴν ζωὴν τοῦ βαρύτερα τραυματισμένου φίλου του κι' ἐπίσης ξακουσμένου στρατηγοῦ Πελοπίδα.

Ὡστόσο ἡ Σπάρτη ἐξακολουθεῖ ν' ἁπλώνη τὴ δύναμί της. Τὸ 382 π. Χ. ἡ Καδμεία πίπτει στὰ χέρια τῶν Σπαρτιατῶν καὶ ὁ Ἐπαμεινώνδας ἀναγκάζεται ν' ἀποσυρθῆ ἀπὸ τὶς δημόσιες ὑποθέσεις καὶ νὰ ἰδιωτεύση. Οἱ Θῆβες στενάζουν κάτω ἀπὸ τὸν Σπαρτιατικὸ ζυγὸ καὶ οἱ νέοι τῶν Θηβῶν ἀναλαμβάνουν τολμηρὰν πρωτοβουλίαν, τὴν ὁποίαν ὑπεστήριξεν ὁ Ἐπαμεινώνδας καὶ ἡ ὁποία εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα ν' ἀποδώση κατὰ τὰ τέλη τοῦ 379 τὴν ἀνεξαρτησίαν στὶς Θῆβες καὶ ἀναγκάσει τοὺς Σπαρτιάτες νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν Ἀκρόπολι. Οἱ Θῆβες τώρα πιὰ ἐλεύθερες συζητοῦν ὡς ἴσος πρὸς ἴσον μὲ τὴν Σπάρτην. Ἔτσι τὸν Ἰούνιον τοῦ 371 ὁ Ἐπαμεινώνδας, ποὺ ἔχει γίνει Βοιωτάρχης, ἀποστέλλεται μαζὶ μὲ ἄλλους στὴν Σπάρτη γιὰ νὰ συζητήση τοὺς ὅρους τῆς εἰρήνης. Ἐκεῖ ὁ Ἐπαμεινώνδας ὑποστηρίζει μὲ ἄκαμπτο ἐπιμονὴ τὰς ἀξιώσεις τῶν Θηβῶν. Κατὰ τὸν Ἐπαμεινώνδαν οἱ Θῆβες πρέπει νὰ διατηροῦν τὴν ὑπεροχὴ σ' ὁλόκληρη τὴν Βοιωτία. Οἱ Σπαρτιάτες δὲν συμφωνοῦν μὲ τὶς ἀντιλήψεις αὐτὲς καὶ εἰσβάλλουν ὑπὸ τὸν Βασιλέα Κλεόμβροτον στὴ Βοιωτία. Γρήγορα οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔφθασαν στὰ Λεῦκτρα.

Ὁ Ἐπαμεινώνδας βρίσκεται ἐπὶ κεφαλῆς τῶν Θηβαίων ποὺ στάλθηκαν γιὰ τὴν ἀπόκρουσι τῶν Σπαρτιατῶν. Αὐτός, ὁ Μαλγίδας καὶ ὁ Ξενοκράτης ἐπιμένουν νὰ ἐπιτεθοῦν ἀμέσως κατὰ τῶν ἐχθρῶν. Οἱ λοιποὶ ὅμως βοιωτάρχαι, ὁ Δαμοκλείδης, ὁ Δαμόφιλλος καὶ ὁ Σιμάγγελος, δὲν δέχονται τὴν γνώμην τοῦ Ἐπαμεινώνδα. Μάταια ἀγωνίζεται νὰ τοὺς πείση. Στὸ τέλος τὸ ζήτημα τίθεται στὴν ψηφοφορία καὶ ἡ γνώμη τοῦ Ἐπαμεινώνδα ἐπικρατεῖ, γιατὶ στὸ ἀναμεταξὺ ἔχει φθάσει καὶ ὁ ἕβδομος βοιωτάρχης ὁ Βραγχυλίδης, που μὲ τὰ στρατεύματά του φρουρεῖ τὸν Κιθαιρῶνα καὶ ποὺ τάσσεται μὲ τὴν γνώμη τοῦ Ἐπαμεινώνδα.

Ἔτσι ἡ μάχη ἀποφασίζεται νὰ δοθῆ στὴν τοποθεσία που ἔχει ἐκλέξει καὶ θεωρεῖ κατάλληλη ὁ δαιμόνιος στρατηγὸς τῶν Θηβαίων. Πραγματικὰ ὁ Ἐπαμεινώνδας δὲν χάνει καιρόν. Καταστρώνει τὸ σχέδιον τῆς μάχης, ἀναπτύσσοντας ὅλη του τὴν στρατηγικὴ ἱκανότητα μὲ τὴν δημιουργία τῆς λοξῆς φάλαγγος καὶ κατορθώνει νὰ ἐπιτύχη τὴν νίκη. Ἡ καταστροφὴ τῶν Λακεδαιμονίων εἶναι πλήρης. Ὁ ἴδιος ὁ βασιλιὰς τῶν Σπαρτιατῶν Κλεόμβροτος ἔχει φονευθῆ. Ἡ ἡγεμονία τῆς Σπάρτης εἰς τὴν Ἑλλάδα καταστρέφεται.

Τὸ ἐπόμενον ἔτος ὁ Ἐπαμεινώνδας γίνεται καὶ πάλιν βοιωτάρχης. Οἱ Θηβαῖοι ἔχουν ἤδη ἐγκαθιδρύσει τὴν κυριαρχία των στὴ μέση Ἑλλάδα. Μένει ἡ Πελοπόννησος. Ὁ Ἐπαμεινώνδας μὲ τὸν στρατό του εἰσελαύνει εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ πολὺ γρήγορα καταλαμβάνει καὶ αὐτὴν τὴν Λακωνίαν, στὴν ὁποίαν ἀπὸ τὰ πανάρχαια χρόνια δὲν εἶχε πατήσει ποδάρι ἐχθροῦ. Μόνον ἡ πρωτεύουσά της, ποὺ τὴν ὑπερασπίζει ὁ Ἀγησίλαος, σώζεται. Ὡστόσο ὁ Ἐπαμεινώνδας δὲν ἀρκεῖται στὴ στρατιωτικὴ νίκη θέλει νὰ ἐξουδετερώση πλέρια τὸν ἀντίπαλό του. Οὕτω ὀργανώνει τοὺς κατοίκους τῆς Δυτικῆς καὶ τῆς Νοτίου Ἀρκαδίας, καθὼς καὶ τοὺς Μεσσηνίους, ποὺ χρόνια διατελοῦσαν ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν Σπαρτιατῶν, σ' αὐτόνομη Πολιτεία μὲ κέντρο τὴν Μεσσήνη. Μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ὁ Ἐπαμεινώνδα κατέφερε ἰσχυρὸ κτύπημα κατὰ τῆς Σπάρτης.

Ἀφοῦ συμπλήρωσε τὴν συντριβὴν τοῦ στρατοῦ τῶν Λακεδαιμονίων, ὁ Ἐπαμεινώνδας ἐπιστρέφει στὶς Θῆβες. Ἐκεῖ οἱ ἀντίπαλοί του τὸν κατηγόρησαν ὅτι παρανόμως παρέτεινε τὴν ἐξουσίαν ποὺ τοῦ εἶχε δοθῆ. Ἡ ποινὴ ἦταν θάνατος. Τὸ δικαστήριον ὅμως ποὺ ἐπρόκειτο νὰ τὸν δικάση διελύθη χωρὶς νὰ ἐκδώση ἀπόφασιν, ὅταν ὁ Ἐπαμεινώνδας ἐξέθεσε σ' αὐτὸ τ' ἀποτελέσματα τῶν πράξεών του. Οὕτω ἐπανεκλέγεται βοιωτάρχης τὸ 369 καὶ ἐπιχειρεῖ δευτέραν εἰσβολὴν στὴν Πελοπόννησο τὸν ἴδιο χρόνο. Ἐπανερχόμενος ἀπὸ τὴν ἐκστρατεία αὐτὴ σώζει τὸν βοιωτικὸν στρατὸν ποὺ ἔχει σταλῆ κατὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου τῶν Φερῶν πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ Πελοπίδου καὶ κλείει συνθήκην μετ' αὐτοῦ ἀπελευθερώνων τὸν αἰχμάλωτον.

Τὸ μεγάλο ὅμως ὄνειρο τοῦ Ἐπαμεινώνδα νὰ κλείση συνθήκη μὲ τοὺς Πέρσες δὲν ἐπιτυγχάνει. Γιὰ τοῦτο πείθει ἔπειτα ἀπὸ πολλοὺς κόπους τοὺς Θηβαίους νὰ κατασκευάσουν ἰσχυρὸ στόλο καὶ τὸ 364 πλέει εἰς τὸ Βυζάντιον μὲ ἀξιόλογο ναυτικὴ δύναμι. Ἡ Πελοπόννησος ὅμως προκαλεῖ καὶ πάλιν τὴν προσοχήν του. Μέρος τῶν Ἀρκάδων μὲ τοὺς Μαντινεῖς ἐπὶ κεφαλῆς τάσσονται μὲ τὴν Σπάρτην καὶ προκαλοῦνται ταραχές. Ὁ Ἐπαμεινώνδας εἰσβάλλει ἐκ νέου στὴν Πελοπόννησο. Ἡ μάχη λαμβάνει χώραν παρὰ τὴν Μαντινείαν. 33 000 ἄνδρες ὑπὸ τὸν Ἐπαμεινώνδαν ἀντιμετωπίζουν 22 000 ἐχθρούς. Ὁ ἴδιος ὁ Ἐπαμεινώνδας λαμβάνει μέρος στὴ μάχη καὶ πρὶν τελειώση, στὴν κρισιμώτερη φάσι της, τραυματίζεται. Ξέρει ὅμως πὼς ἂν γνωσθῆ ὁ τραυματισμός του ἡ μάχη θὰ χαθῆ. Γιὰ τοῦτο δὲν δέχεται νὰ μετακινηθῆ καὶ παραμένει στὸ πεδίο τῆς μάχης μὲ τὴν αἰχμὴ τοῦ ἀκοντίου στὸ στῆθός του. Ὁ θάνατος βρίσκεται πολὺ κοντά του· τὸν παρηγορεῖ ὅμως ἡ σκέψη πὼς σώθηκε ἡ ἀσπίδα του καὶ ἀγωνιᾶ γιὰ τὸ ἀμφίβολο ἀποτέλεσμα. Ὅταν ὅμως μαθαίνη ὅτι ἡ μάχη κατέληξε στὴ νίκη τοῦ στρατοῦ του, ἀφαιρεῖ μόνος του τὴν σιδηρᾶ αἰχμὴ τοῦ ἀκοντίου ἀπὸ τὸ στῆθός του καὶ ἐκπνέει.

Αὐτὸς μὲ λίγα λόγια ὑπῆρξεν ὁ Ἐπαμεινώνδας. Ἕνας μεγάλος καὶ ἀνδρεῖος στρατιώτης καὶ ἕνας σοφὸς πολιτικός.

Εἰς τὸ μνημεῖον ποὺ ἀνήγειραν οἱ Θηβαῖοι στὸν Ἐπαμεινώνδα ἐχάραξαν τὸ ἀκόλουθον χαρακτηριστικὸν ἐπίγραμμα:

Ἡμετέραις βουλαῖς Σπάρτη μὲν ἐκείρατο δόξαν
Μεσσήνη δ' ἱερὰ τέκνα χρόνῳ δέχεται
Θῆβαι δ' ὅπλοισι μεγάλη πόλις ἐστεφάνωται
Αὐτόνομος δ' Ἑλλὰς πᾶσ' ἐν ἐλευθερίῃ.

Ι. Ν. Β.

ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ

Συνεργάται τῆς Ε. Ο. Ν. μόνιμοι καὶ κατ' ἐξοχὴν πολύτιμοι εἶναι αἱ ἔνοπλοι Ἐθνικαὶ δυνάμεις, τὰ σώματα τῆς Δημοσίας ἀσφαλείας, ποὺ ἐβοήθησαν τὴν Ὀργάνωσιν εἰς τὰ πρῶτά της βήματα περισσότερον παντὸς ἄλλου. Ἡ Ε. Ο. Ν. εἶναι ὑπερήφανη διὰ τὸν στρατόν μας, διὰ τὸν στρατόν μας ποὺ εἶναι σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς καὶ ψυχὴ ἐκ τῆς ψυχῆς τοῦ Ἔθνους.

1) Ναυτοφαλαγγῖται Κερκύρας ἐπιβιβαζόμενοι εἰς λέμβον προς ἐκτελεσιν γυμνασίων. 2) Ὁ Ἀρχηγὸς κατα τὴν ἐφετεινὴν του ἐπίσκεψιν εἰς τὸ Στρατόπεδον «Ἰωάννης Μεταξᾶς». 3) Φαλαγγῖται τῆς Τετραρχίας Θεσπρωτικοῦ ἀσχολούμενοι εἰς γεωργικας ἐργασίας. 4) Ἔκθεσις χειροτεχνημάτων τοῦ Σχηματισμοῦ

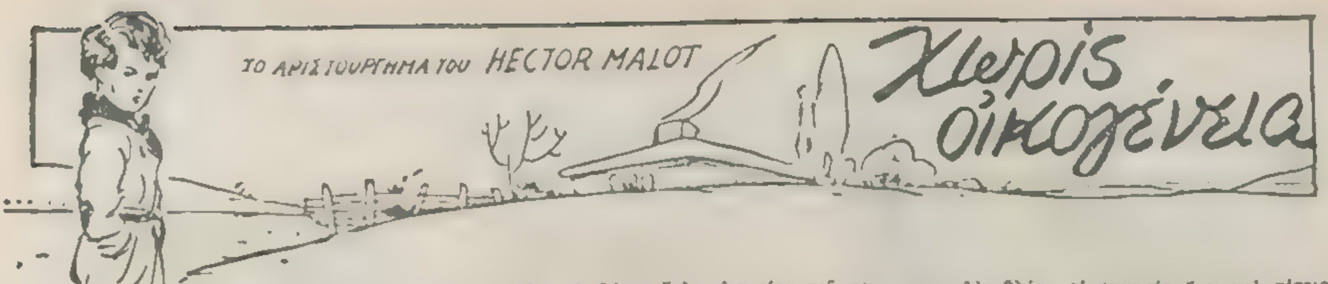

Πιτροφοῦ Ἄνδρου. 5) Φαλαγγῖται Λαγκαδᾶ καλλιεργοῦντες τὸν ἀνθόκηπον τῆς Ε. Ο. Ν. 6) Οὐλαμὸς Βαθμοφόρων τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε. Ο. Ν. Γρεβενῶν. 7) Συγκέντρωσις τῆς δυνάμεως Πύργου διὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἡμερησίας διαταγῆς. 8) Φαλαγγῖται Πάρου ἀσχολούμενοι μὲ τὴν ὀρνιθοτροφίαν.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Μπᾶ! εἶχα καὶ δικηγόρο; Ἀπὸ ποῦ, ἀπὸ ποιόν; Μήπως τὸν εἶχαν στείλει ὁ Ματτίας κι' ὁ Μπόμπ; Δὲν ἦταν ὥρα νὰ ἐξετάσω. Εἶχα καὶ δικηγόρο, αὐτὸ μοῦ ἔφθανε.

Σ' ἕν' ἄλλο ἑδώλιο εἶδα τὸν Μπόμπ τὸν ἴδιο, τοὺς δυό του συντρόφους, τὸν ξενοδόχο τῆς Μεγάλης Βελανιδιᾶς, μερικοὺς ἄλλους ποὺ δὲν τοὺς γνώριζα καὶ σ' ἕνα ἄλλο ἀντίκρυ ἐγνώρισα τὸν πόλισμαν ποὺ μὲ εἶχε συλλάβει. Πολλοὶ ἄλλοι ἦταν μαζί του. Ἐνόησα πὼς τὰ ἑδώλια αὐτὰ ἦταν τῶν μαρτύρων.

Τὸ ἀκροατήριο ἦταν πυκνό. Ὄρθιο σ' ἕνα πάγκο εἶδα τὸν Ματτία. Τὰ βλέμματά μας διασταυρώθηκαν, ἀγκαλιάστηκαν κι' ἀμέσως τὸ θάρρος μοῦ ξαναγύρισε. Θὰ ὑπερασπιζόμουν γενναῖα τὸν ἑαυτό μου! Δὲν μοῦ ἔκαναν πιὰ ἐντύπωσι τὰ βλέμματα ποὺ μ' ἐτόξευαν ἀπὸ παντοῦ.

Ὁ δημόσιος κατήγορος μίλησε πρῶτος καὶ μὲ λίγα λόγια, — φαινόταν πολὺ βιαστικός, — διηγήθηκε τὴν ὑπόθεσι: Κλοπὴ εἶχε διαπραχθῆ στὴν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Οἱ κλέφτες, ἕνας ἄντρας κι' ἕνα παιδί, μπῆκαν στὴν ἐκκλησία μὲ μιὰ σκάλα ἀπὸ ἕνα παράθυρο ποὺ τὸ ἔσπασαν. Εἶχαν μαζί τους ἕνα σκύλο, γιὰ νὰ φυλάη καὶ νὰ τοὺς εἰδοποιήση σὲ τυχὸν παρουσιαζόταν κίνδυνος νὰ συλληφθοῦν. Ἕνας ἀργοπορημένος διαβάτης — ἡ ὥρα ἦταν μία καὶ τέταρτο, — εἶδε μὲ ἀπορία του ἕν' ἀμυδρὸ φῶς μέσα στὴν ἐκκλησία, στάθηκε κι' ἄκουσε κάτι κρότους. Ἀμέσως ξύπνησε τὸν ἐκκλησιάρη. Γύρισαν οἱ δυό, μαζὶ καὶ μ' ἄλλους. Ἀλλὰ τότε ὁ σκύλος ἐγαύγισε· κι' ἐνῷ ἄνοιγαν τὴν πόρτα, οἱ κλέφτες, τρομαγμένοι, ἔφυγαν ἀπὸ τὸ παράθυρο, ἀφίνοντας μέσα τὸ σκύλο, ποὺ δὲν εἶχε προφθάσει ν' ἀνεβῆ ὡς τὴ σκάλα. Ὁ σκύλος αὐτὸς ὡδηγήθηκε ἀπὸ τὸν ἀστυφύλακα Τζέρυ, ποὺ δὲν θἆχε κανεὶς λόγους νὰ ἐπαινέση τὴν εὐφυΐα του καὶ τὸ ζῆλο, στὸ Ἱπποδρόμιο, ὅπου βρῆκε ἀμέσως τὸν κύριό του. Εἶναι «ὁ ἐνταῦθα παρὼν κατηγορούμενος». Ὅσο γιὰ τὸν ἄλλο κλέφτη, ἐρευνῶνται ἔτι τὰ ἴχνη του».

Ὁ δημόσιος κατήγορος εἶπε ἀκόμα μερικά, ποὺ ἐβεβαίωναν τάχα τὴν ἐνοχή μου, κι' ἐσώπασε. Κατόπι, μιὰ δυνατὴ φωνὴ ἀντήχησε: «Σιωπή!». Καὶ τότε ὁ δικαστής, χωρὶς νὰ γυρίση σὲ μένα, ἔτσι σὰ νὰ μιλοῦσε μονάχος του, μὲ ρώτησε τὄνομά μου, τὴν ἡλικία μου καὶ τὸ ἐπάγγελμα.

Ἀποκρίθηκα ἀγγλικὰ πὼς ὀνομάζομαι Φράνσις Δρίσκολλ, πὼς κατοικοῦσα μὲ τοὺς γονεῖς μου στὸ Λονδῖνο, στὴν αὐλὴ τοῦ Κόκκινου Λέοντος, στὸ Μπέθναλ-Γκρήν' κι' ὕστερα ζήτησα τὴν ἄδεια νὰ ἐξηγηθῶ γαλλικά, ἐπειδὴ ἤμουν μεγαλωμένος στὴ Γαλλία καὶ λίγους μόνο μῆνες εἶχα στὴν Ἀγγλία.

— Μὴ νομίσης πὼς θὰ μὲ γελάσης, μοῦ εἶπε αὐστηρὰ ὁ δικαστής· ξέρω γαλλικά.

Διηγήθηκα λοιπὸν τὴν ἱστορία γαλλικὰ κι' ἐξήγησα πὼς μοῦ ἦταν τελείως ἀδύνατο νὰ βρεθῶ στὴν ἐκκλησία στὴ μία, ἀφοῦ τὴν ὥρα ἐκείνη ἤμουν ἀκόμη στὸ Ἱπποδρόμιο καὶ στὶς δυόμιση στὴ Μεγάλη Βελανιδιά.

— Καὶ στὴ μία καὶ τέταρτο ποῦ ἤσουν, μὲ ρώτησε ὁ δικαστής.

— Στὸ δρόμο, περπατοῦσα.

— Αὐτὸ πρέπει ν' ἀποδειχθῆ. Λὲς πὼς ἤσουν στὸ δρόμο τῆς Μεγάλης Βελανιδιᾶς, ἐνῷ ἡ κατηγορία ὑποστηρίζει πὼς ἤσουν στὴν ἐκκλησία. Ἔφυγες ἀπὸ τὸ Ἱπποδρόμιο στὴ μία παρὰ λίγα λεπτά, γιὰ ν' ἀνταμώσης τὸν συνένοχό σου, ποὺ σὲ περίμενε ἀπέξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία μὲ μιὰ σκάλα. Μόνο μετὰ τὴν ἀπόπειρα τῆς κλοπῆς πῆγες στὸ ξενοδοχεῖο.

Προσπάθησα ν' ἀποδείξω πὼς αὐτὸ δὲν ἦταν δυνατό· μὰ εἶδα πὼς ὁ δικαστής μου δὲν ἐννοοῦσε νὰ πεισθῆ.

— Καὶ πῶς ἐξηγεῖς τὴν παρουσία τοῦ σκύλου σου στὴν ἐκκλησία; μὲ ρώτησε.

— Δὲν τὴν ἐξηγῶ, γιατὶ κι' ἐγὼ δὲν τὴν καταλαβαίνω. Ὁ σκύλος μου δὲν ἦταν μαζί μου. Τὸν εἶχα δέσει σ' ἕν' ἀπὸ τ' ἀμάξια μας.. Δὲν μπόρεσα νὰ πῶ περισσότερα, γιατὶ δὲν ἤθελα νὰ δώσω ὅπλα ἐναντίον τοῦ πατέρα μου. Τοῦ κάκου ὁ Ματτίας μοῦ ἔγνεφε νὰ ἐξακολουθήσω. Δὲν ἐξακολούθησα. Φώναξαν τότε ἕνα μάρτυρα καὶ τὸν ἔβαλαν νὰ ὁρκισθῆ στὸ Εὐαγγέλιο, πὼς θὰ ἔλεγε τὴν ἀλήθεια «χωρὶς φόβον καὶ χωρὶς πάθος».

Ἦταν ἕνας κοντόχοντρος ἀνθρωπάκος, μὲ ὕφος σπουδαῖο, ἂν καὶ τοῦ τὸ χαλοῦσε κάπως τὸ κατακόκκινο πρόσωπό του κι' ἡ μελιτζανιά του μύτη. Πρὶν ὁρκισθῆ, ἔκαμε στὸ δικαστήριο μιὰ γονυκλισία κι' ὕστερα καρδώθηκε: ἦταν ὁ ἐκκλησιάρης τοῦ Ἁγ. Γεωργίου.

Ἄρχισε νὰ διηγῆται διεξοδικὰ πόσο ταράχθηκε καὶ σκανδαλίσθηκε, ὅταν τὸν ξύπνησαν ξαφνικὰ καὶ τοῦ εἶπαν πὼς ἦταν κλέφτες στὴν ἐκκλησία. Ἡ πρώτη του σκέψι ἦταν πὼς ἤθελαν νὰ τοῦ κάμουν κανέν' ἄσχημο ἀστεῖο· ἐπειδὴ ὅμως δὲν κάνουν ἀστεῖα «σὲ πρόσωπα τῆς περιωπῆς του», σκέφθηκε πὼς πράγματι θὰ συνέβαινε κάτι σοβαρό. Ντύθηκε τότε, τόσο βιαστικά, ὥστε ξεκόλλησε δυὸ κουμπιὰ τοῦ γιλέκου του. Τέλος ἔτρεξε, ἄνοιξε τὴν πόρτα τῆς ἐκκλησιᾶς καὶ βρῆκε... ποιόν; ἢ καλλίτερα, τί; ἕνα σκύλο!

Σ' αὐτὰ ἐγὼ δὲν εἶχα νὰ πῶ τίποτα. Ὁ δικηγόρος μου ὅμως, ποὺ ὡς τὴ στιγμὴ ἐκείνη δὲν εἶχε μιλήσει καθόλου, σηκώθηκε, κούνησε τὴν περρούκα του, ἔσιαξε τὴν τήβεννο στοὺς ὤμους του κι' ἔλαβε τὸ λόγο.

— Ποιὸς ἔκλεισε τὴν πόρτα τῆς ἐκκλησίας ἐκεῖνο τὸ βράδυ; ρώτησε τὸ μάρτυρα.

— Ἐγώ, ἀποκρίθηκε ὁ ἐκκλησιάρης, ὅπως εἶχα χρέος νὰ τὸ κάμω.

— Εἶσθε βέβαιος;

— Ὅταν κάνω ἕνα πράγμα, εἶμαι βέβαιος πὼς τὸ ἔκαμα.

— Κι' ὅταν δὲν τὸ κάνατε;

— Εἶμαι βέβαιος πὼς δὲν τὸ ἔκαμα.

— Πολὺ καλά. Μπορεῖτε τώρα νὰ ὁρκισθῆτε ὅτι δὲν ἐκλείσατε τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος σκύλο στὴν ἐκκλησία;

— Ἂν ὁ σκύλος ἦταν μέσα στὴν ἐκκλησία, θὰ τὸν ἔβλεπα.

— Μὰ ἔχετε καλὰ μάτια;

— Ὅπως ὅλος ὁ κόσμος.

— Πρὸ πέντε μηνῶν δὲν ἐμπήκατε μέσα σ' ἕνα... σφαγμένο μοσχάρι, ποὺ κρεμόταν, μὲ τὴν κοιλιὰ ὁλανοιχτη, ἀπέξω ἀπὸ ἕνα χασάπικο;

Πρὸ πέντε μηνῶν δὲν μπήκατε μέσα σ' ἕνα σφαγμένο μοσχάρι;

— Δὲν βλέπω τί σημασία ἔχει μιὰ τέτοια ἐρώτησι σ' ἕναν ἄνθρωπο τῆς περιωπῆς μου! ἐφώναξε ὁ ἐκκλησιάρης, ποὺ ἔγινε πελιδνός.

— Μοῦ κάνετε τὴ χάρι ν' ἀπαντήσετε καὶ σ' αὐτὴ σὰ νὰ εἶχε πραγματικῶς σημασία;

— Ναί, ἀλήθεια, μιὰ μέρα ἐσκούνταψα σ' ἕνα σφάγιο, ἀδέξια κρεμασμένο ἀπέξω ἀπὸ ἕνα κρεοπωλεῖο.

— Δὲν τὸ εἴδατε λοιπόν;

— Ἤμουν ἀφηρημένος.

— Πολὺ καλά. Πῆτέ μου τώρα, εἴχατε δειπνήσει ὅταν ἐκλείσατε τὴν πόρτα τῆς ἐκκλησίας;

— Βεβαίως.

— Κι' ὅταν μπήκατε σ' ἐκεῖνο τὸ μοσχάρι, ἤσαστε πάλι δειπνημένος;

— Μά...

— Σᾶς παρακαλῶ: ἤσαστε δειπνημένος;

— Μάλιστα.

— Στὸ δεῖπνο σας πίνετε ἐλαφρὴ μπύρα ἢ βαριά;

— Βαριά.

— Πόσα ποτήρια;

— Δυό.

— Ποτὲ περισσότερα;

— Καμμιὰ φορὰ καὶ τρία.

— Ποτὲ τέσσερα; ἕξη;...

— Πολὺ σπανίως.

— Δὲν παίρνετε καὶ γ κ ρ ό γ κ μετὰ τὸ δεῖπνο;

— Καμμιὰ φορά.

— Σᾶς ἀρέσει δυνατὸ ἢ μέτριο;

— Ὄχι καὶ τόσο μέτριο.

— Πόσα ποτήρια;

— Ἐξαρτᾶται.

— Μπορεῖτε νὰ ὁρκισθῆτε πὼς δὲν πίνετε καμμιὰ φορὰ καὶ τρία, καὶ τέσσερα;

Ἐπειδὴ ὁ ἐκκλησιάρης, ὁλοένα πιὸ πελιδνός, δὲν ἀποκρίθηκε σ' αὐτό, ὁ δικηγόρος ξανακάθησε λέγοντας:

— Αὐτὰ ἀρκοῦν γιὰ νὰ δείξουν ὅτι ὁ σκύλος μπορεῖ νὰ εἶχε κλεισθῆ μέσα στὴν ἐκκλησία ἀπὸ τὸν παρόντα μάρτυρα, ὁ ὁποῖος, μετὰ τὸ δεῖπνο, δὲν βλέπει μπροστά του τὰ μοσχάρια ἐπειδὴ εἶναι... ἀφηρημένος. Αὐτὸ μόνον ἤθελα νὰ μάθω.

Ἂν τολμοῦσα θὰ φιλοῦσα τὸ δικηγόρο μου. Μ' ἔσωσε!

Γιατί, ἀλήθεια, ὁ Κάπης δὲν μποροῦσε νὰ εἶχε κλεισθῆ στὴν ἐκκλησία; Πολὺ πιθανό! Κι' ἂν εἶχε κλεισθῆ ἔτσι, τότε δὲν τὸν εἶχα μπάσει ἐγώ. Ἄρα δὲν ἤμουν ἔνοχος, ἀφοῦ μόνη ἡ παρουσία τοῦ σκύλου μου μ' ἐνοχοποιοῦσε.

Ὕστερ' ἀπὸ τὸν ἐκκλησιάρη, ρωτήθηκαν οἱ ἄνθρωποι ποὺ τὸν συνώδευαν ὅταν μπῆκε στὴν ἐκκλησία. Ἀλλὰ δὲν εἶχαν ἰδῆ τίποτα, παρὰ τὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο ἀπ' ὅπου τὸ εἶχαν σκάσει οἱ κλέφτες.

Ἔπειτα ἐξετάσθηκαν οἱ μάρτυρές μου: ὁ Μπόμπ, οἱ σύντροφοί του, ὁ ξενοδόχος. Ὅλοι αὐτοὶ εἶπαν πὼς εἶχα μεταχειρισθῆ τὸν καιρό μου ἐκείνη τὴ νύκτα. Ὡστόσο ἕνα σημεῖο ἔμενε σκοτεινό. Κι' ἦταν πολὺ σπουδαῖο: Τί ὥρα ἀκριβῶς εἶχα φύγει ἀπὸ τὸ Ἱπποδρόμιο.

Ἀφοῦ τελείωσε ἡ ἐξέτασι τῶν μαρτύρων, ὁ δικαστὴς μὲ ρώτησε ἂν εἶχα νὰ πῶ τίποτα. Ἀποκρίθηκα πὼς ἤμουν ἀθῶος καὶ πὼς ἀφινόμουν στὴ δίκαιη κρίσι τοῦ δικαστηρίου.

Τότε ὁ δικαστὴς εἶπε στὸ γραμματέα νὰ διαβάση τὶς καταθέσεις ποὺ εἶχ' ἀκούσει καὶ κατόπι δήλωσε πὼς θὰ μὲ μετέφεραν στὴ φυλακὴ τῆς κομητείας, ὅπου θὰ περίμενα ὡς ν' ἀποφασίση τὸ Συμβούλιο, ἂν ἔπρεπε ἢ ὄχι νὰ παραπεμφθῶ στὸ Κακουργιοδικεῖο.

Στὸ Κακουργιοδικεῖο!

Λιποθύμησα στὸ ἑδώλιό μου.

Ἄχ, γιατὶ νὰ μὴν ἀκούσω τὸ Ματτία!...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΘ'.

Ὁ Μπόμπ

Πολλὴ ὥρα, ἀφοῦ ξανακλείσθηκα στὴ φυλακή μου, μπόρεσα νὰ βρῶ γιὰ ποιὸ λόγο δὲν μ' ἄφησαν ἐλεύθερο. Ὁ δικαστὴς ἤθελε νὰ συλληφθοῦν πρῶτα ἐκεῖνοι ποὺ εἶχαν μπῆ στὴν ἐκκλησία, γιὰ νὰ ἰδῆ ἂν ἤμουν ἔνοχος κι' ἐγώ. «Εὑρίσκοντο ἐπὶ τὰ ἴχνη» εἶχε πῆ ὁ δη-

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

Αὐτοὶ ποὺ πελεκοῦν πεῦκα καὶ βγάζουν τὸ ρετσίνι μποροῦν νὰ ὀνομασθοῦν ἄνθρωποι τοῦ δάσους. Μοιάζουν μὲ τὸν μεσαιωνικὸν ἥρωα Ρομπὲν τῶν δασῶν.

Οἱ κάτοικοι τῆς Μάνδρας τῆς Ἀττικῆς εἶναι ὅλοι σχεδὸν ρητινοσυλλέκται. Καὶ ἀπὸ τὸ νησὶ Ἀγκίστρι, καὶ ἀπὸ τὰ Μέγαρα, καὶ ἀπὸ τὴν Ἐλευσῖνα, καὶ ἀπὸ τὰ Μπίσια τῆς Κορινθίας, πλεῖστοι ἀσχολοῦνται μὲ τὸ ρετσίνι. Ἀπὸ τὸν Ἀπρίλιο ὡς τὸν Ὀκτώβριο ζοῦν εἰς τὸ πευκοδάσος. Ἄνδρες, γυναῖκες, παιδιά. Πελεκοῦν τὴν φλοῦδα τοῦ πεύκου. Τὸ ρετσίνι βγαίνει σὰν μαργαριτάρι ἢ σὰν δάκρυ. Ἕνα μαργαριτάρι, καὶ ἄλλο, καὶ ἄλλο, καὶ ἄλλο. Ἑνώνονται σὰ ρυάκια καὶ κατεβαίνουν εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ κορμοῦ, ποὺ εἶναι καρφωμένο ἕνα τενεκεδένιο δοχεῖο. Εἶναι ὁ χυμὸς τοῦ πεύκου τὸ ρετσίνι. Τὸ μαζεύουν σὲ μεγάλους τενεκέδες καὶ τὸ φέρνουν στὶς ἀποθῆκες ἢ στὰ ἐργοστάσια. Τὸ βράζουν καὶ βγάζουν τὸ νέφτι. Χρησιμοποιεῖται τὸ νέφτι στὰ βερνίκια καὶ γιὰ διάλυσι τῶν χρωμάτων. Τὸ ἄλλο ρετσίνι ποὺ ἔμεινε μετὰ τὸ βράσιμο χρησιμοποιεῖται γιὰ κουμπιά, κομπολόγια, πίπες, χτένες καὶ ἄλλα εἴδη, ἀνακατευόμενο μὲ θειάφι ἢ μὲ εἰδικὸν χῶμα καὶ μὲ ἄλλα ὑλικά. Τὸ καθαρὸ ρετσίνι, ποὺ δὲν τὸ ἔχουν βράσει, τὸ βάζουν στὸ κρασί. Ρίχνουν στὸ βαρέλι ἕνα ποσὸν ρετσινιοῦ. Ἔχει τὴν ἰδιότητα τὸ ρετσίνι νὰ διατηρῇ τὸ κρασὶ καὶ νὰ τοῦ δίνη κάποιαν πικρίζουσαν γεῦσιν. Ἔτσι, ἀντὶ νὰ εἰποῦμε κρασί, λέγομε πολλὲς φορὲς «ρετσίνα» ἢ «ρετσινάτο». Εἰς τὴν καθαρεύουσαν λέγομε «ρητινίτης» ἢ «οἶνος ρητινίτης». Τὸν ρητινίτην οἶνον τὸν ἤξευραν καὶ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες. Μάλιστα φαίνεται ὅτι εἰς ἀρχαιοτάτην ἐποχὴν ἔρριχναν εἰς τὸν μοῦστο κομμάτια δαδί, ποὺ εἶναι ξύλο τοῦ πεύκου. Βαθμηδὸν ἀντὶ δαδιοῦ κατέληξαν εἰς τὸ ρετσίνι.

Οἱ Εὐρωπαῖοι ἀποφεύγουν τὴν ρετσίνα. Δὲν τὴν ἔχουν συνηθίσει. Καὶ εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος προτιμοῦν τὸ χωρὶς ρετσίνι κρασί. Εἰς παλαιοτέρας ἐποχὰς ἐχρησιμοποιεῖτο τὸ ρετσίνι καὶ πρὸς φωτισμόν. Στὰς νυκτερινὰς πανηγύρεις καὶ ἑορτὰς τῆς ὑπαίθρου ἔκαιαν δαδιά. Τὸ ρετσίνι ὑπῆρξε καὶ ὁ πρόγονος τοῦ πετρελαίου εἰς τὴν καθιέρωσιν τῶν ναυτικῶν φάρων.

Εἰς μέρη παραλιακὰ ἐπικίνδυνα διὰ τοὺς ναυτιλλομένους ἄναβαν ρετσίνι καὶ ὡδηγοῦντο τὰ πλοῖα. Καὶ εἰς παλαιοτέραν ἀκόμη ἐποχὴν ἐχρησιμοποίουν τὸ ρετσίνι ὡς μέσον νυκτερινῆς συνεννοήσεως. Ἄναβαν μεγάλες φωτιὲς ἀπὸ ἀκτῆς εἰς ἀκτὴν ἢ ἀπὸ βουνὸ εἰς βουνό, ἢ ἀπὸ πύργον εἰς πύργον. Ἀναλόγως τῶν ἀναλαμπῶν ἐγίνετο καὶ ἡ συνεννόησις. Τώρα ἔχομεν τὰ λεγόμενα νυκτερινὰ φωτεινὰ σήματα ἢ τὶς φωτοβολίδες, ποὺ εἶναι ἐξέλιξις τῶν παλαιοτέρων φανῶν μὲ ρετσίνι ἢ μὲ ἄλλα εἴδη εὔφλεκτα. Γενικῶς τὰ φωτεινὰ σήματα ἀνέκαθεν ἐχρησιμοποιοῦντο τὴν νύκτα ὡς μέσον συνεννοήσεως.

Προτοῦ γενικευθῆ τὸ πετρέλαιον, ποὺ ἦτο καὶ εἰς τοὺς ἀρχαίους λαοὺς κάπως γνωστόν, κατεσκευάζοντο καὶ κεριὰ ἀπὸ ρετσίνι. Τώρα χιλιάδες ἄνθρωποι ζοῦν εἰς τὰ ἑλληνικὰ δάση. Ἐκμεταλλεύονται τὸ δάκρυ τοῦ πεύκου. Καὶ χαλᾷ μὲν σιγὰ-σιγὰ τὸ δένδρο μὲ τὸ πελέκημα, ἀλλὰ τὸ εἰσόδημα ποὺ δίδει τὸ ρετσίνι ἀντισταθμίζει κατὰ ἕνα μέρος τὴν καταστροφήν. Τὰ

Ρητινοσυλλέκτης τῆς Ἀττικῆς.

μεγάλα ὅμως πεῦκα, ὅσα εἶναι κοντὰ εἰς τοὺς δρόμους ἢ παρὰ τὰς μεγάλας πόλεις, τὰ σέβονται. Καὶ διὰ λόγους καλλωπιστικοὺς πολλὲς φορὲς ἀπαγορεύουν τὸ πελέκημα πευκοδασῶν. Γύρω δὲ ἀπὸ τὰς Ἀθήνας ἔχει ἀπαγορευθῆ ἡ ρητινοσυλλογή.

Οἱ ρητινοσυλλέκται εἶναι καὶ οἱ καλλίτεροι φύλακες τοῦ δάσους. Ἐπειδὴ ζοῦν ἀπὸ αὐτό, προσέχουν νὰ μὴ γίνωνται πυρκαϊαὶ καὶ σπεύδουν πρῶτοι νὰ τὶς σβήσουν.

Ἀπὸ τὴν ξυλεία τοῦ πεύκου κατασκευάζουν καὶ ἱστιοφόρα πλοῖα. Θεωρεῖται τὸ ξύλο κατάλληλο γιατὶ εἶναι σκληρό. Ὑπάρχει καὶ ἕνα εἶδος πεύκης μὲ χονδρότερα φύλλα. Εἶναι μεγαλύτερος ὁ κορμός της. Λέγεται ὀρεινὴ πεύκη, καὶ κοινῶς ρόμπολο. Τὸ ξύλο της εἶναι μαλακώτερο καὶ ὡραιότερο. Αὐτὸ χρησιμοποιεῖται καὶ γιὰ ἔπιπλα. Οἱ ξυλουργοὶ αὐτὰ τὰ ξύλα τὰ λέγουν «λάρτζινα». Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔχομεν δάση ὀρεινῆς πεύκης εἰς τὴν Ἤπειρον καὶ εἰς ἄλλα μέρη. Τὰ καλλίτερα κουφώματα γιὰ πόρτες καὶ παράθυρα γίνονται ἀπὸ τὰ ξύλα αὐτά. Ἐπίσης καὶ ὡραῖα πατώματα.

Ἄλλο εἶδος πεύκης εἶναι ἡ κουκουναριά. Τὰ φύλλα καὶ αὐτῆς εἶναι χονδρότερα ἀπὸ τὴν κοινὴν πεύκην. Ἡ κουκουναριὰ κάνει τὰ ὡραῖα κουκουνάρια, ποὺ τόσο εἶναι εὔγευστα καὶ θρεπτικά. Δάση κουκουναριᾶς ὑπάρχουν ὀλίγα εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἡ πεύκη εἶναι ἀπὸ τὰ δένδρα τὰ περισσότερον ἐξηπλωμένα εἰς τὴν Ἑλλάδα. Φθάνει ὡς τὴν παραλία καὶ ὡς τὸ κῦμα. Τὰ ἑλληνικὰ παράλια ἐξωραΐζονται ἀπὸ τὰ πεῦκα.

Ἡ Ἀττική, ἡ Βοιωτία, ἡ Εὔβοια, ἡ Κορινθία, ἡ Ἀχαΐα, ἡ Ἦλις, ἡ Μυτιλήνη, ἡ Θάσος, αἱ Σπέτσαι, ἡ Σαλαμίς, αἱ Βόρειοι Σποράδες, ἡ Χαλκιδική, εἶναι γεμᾶται ἀπὸ πεῦκα. Ὑπάρχουν ὅμως πεῦκα καὶ ἀλλοῦ. Εἰς παλαιοτέρας ἐποχὰς ὅλα τὰ νησιὰ τοῦ Αἰγαίου ἦσαν καταπράσινα ἀπὸ πεῦκα. Πολλὰ δάση κατεστράφησαν ἀπὸ τὰς πυρκαϊάς. Ἀλλὰ καὶ πρὸ χιλιάδων πολλῶν ἐτῶν ἔγινε καταστροφὴ ἀπὸ τοὺς μεταλλευτικοὺς λαούς. Ἐχρησιμοποίουν τὰ ξύλα τῶν πεύκων γιὰ τὴν ἐκκαμίνευσι τῶν μετάλλων. Καὶ τὰ ἑλληνικὰ πευκοδάση κατεστρέφοιντο ἀπὸ τοὺς μεταλλευτάς. Τὸ πεῦκο ὅμως ἔχει τὴν ἰδιότητα ν' ἀναπτύσσεται γρήγορα. Ὅταν γίνη πυρκαϊά, κάτω ἀπὸ τὴν στάχτη μένουν οἱ κουκουνάρες. Πολλοὶ σπόροι δὲν καίονται καὶ φυτρώνουν ταχύτατα τὰ νέα πευκάκια. Γιὰ τὴν προστασία τῆς πεύκης ἀνοίγουν διαδρόμους ἢ ζώνας. Κόπτουν ἕνα ποσὸν δένδρων καὶ τὸ δάσος χωρίζεται εἰς τμήματα - τμήματα.

Κ. Φαλτάϊτς

μόσιος κατήγορος. Σὲ λίγο λοιπὸν θὰ εἶχα τὴ λύπη καὶ τὴ ντροπὴ νὰ παρουσιασθῶ μαζί τους στὸ Κακουργιοδικεῖο.

Πότε θὰ γινόταν αὐτό; Πότε θὰ μὲ μετέφεραν στὴ φυλακὴ τῆς Κομητείας; Ποῦ βρισκόταν αὐτή; Κι' ἦταν χειρότερη ἀπὸ τούτη ποὺ ἤμουν τώρα;

Οἱ ἐρωτήσεις αὐτὲς μ' ἀπασχολοῦσαν πολὺ κι' ὁ καιρός μου περνοῦσε πιὸ γρήγορα ἀπὸ χθές. Δὲν ἤμουν κυριευμένος ἀπὸ τὴν ἀνυπομονησία, ποὺ φέρνει πυρετό. Ἤξερα ὅτι ἔπρεπε νὰ περιμένω.

Καὶ πότε περπατῶντας, πότε καθισμένος στὸ σκαμνί μου, περίμενα...

Λίγο πρὶν νυκτώση, ἄκουσα ἕνα κορνέττο καὶ κατάλαβα πὼς ἦταν ὁ Ματτίας. Τὸ καλὸ παιδὶ ἤθελα νὰ μοῦ δείξη πὼς μὲ συλλογιζόταν καὶ πὼς ἀγρυπνοῦσε. Ἡ μουσικὴ αὐτὴ ἀκουγόταν πίσω ἀπὸ τὸν τοῖχο ποὺ ἀντίκρυζε τὸ παράθυρό μου. Ἐκεῖ βέβαια βρισκόταν ὁ Ματτίας, στὸ δρόμο, κι' ἕνα μικρὸ διάστημα μᾶς ἐχώριζε, λίγα μέτρα μόλις. Δυστυχῶς, τὰ μάτια δὲν τρυποῦν τοίχους. Ὁ ἦχος ὅμως περνᾶ ἀπὸ παντοῦ καί, μαζὶ μὲ τοὺς ἤχους τοῦ κορνέττου, ἄκουγα σὰ βήματα, σὰν [illegible], ἕν' ἀόριστο θόρυβο. Ἀπ' αὐτὸν κατάλαβα πὼς ὁ Ματτίας κι' ὁ Μπόμπ ἔδιναν κάποια παράστασι.

Γιατὶ ἄρά γε διάλεξαν ἐκεῖνο τὸ μέρος; Ἦταν κατάλληλο γιὰ [illegible] ἢ μήπως ἤθελαν νὰ τοὺς ἀκούσω ἐγώ;... Μὰ τότε κάτι θὰ εἶχαν νὰ μοῦ ποῦν.

Κι' ἄξαφνα ἀκούω τὴν καθαρὴ φωνὴ τοῦ Ματτία νὰ σηκώνεται καὶ νὰ λέη γαλλικά: «Αὔριο τὸ πρωΐ, τὰ χαράματα!». Κι' ἀμέσως νὰ ξαναρχίζη δυνατώτερα τὸ κορνέττο του.

Δὲν χρειαζόταν μεγάλη ἐξυπνάδα γιὰ νὰ καταλάβω πὼς τὰ γαλλικὰ ἐκεῖνα λόγια δὲν ἦταν γιὰ τοὺς Ἄγγλους, ποὺ [illegible] τὴν περίστασι, ἀλλὰ γιὰ μένα. Δὲν ἦταν ὅμως [illegible] νὰ καταλάβω καὶ τί σήμαιναν. Κι' ἄρχισα πάλι νὰ κάνω ἕνα σωρὸ ὑποθέσεις, ποὺ καμμιὰ δὲν μοῦ φαινότανε λογική.

Ἕνα μόνο ἦταν καθαρὸ καὶ ὡρισμένο: Αὔριο τὸ πρωΐ, στὰ χαράματα, ἔπρεπε νὰ ἤμουν ξύπνιος καὶ νὰ προσέχω. Ὡς τότε ἔπρεπε νὰ κάνω ὑπομονή, ὅση μποροῦσα.

Μόλις ἐνύκτωσε, ξαπλώθηκα στὴν αἰώρα μου καὶ προσπάθησα νὰ κοιμηθῶ. Ἄκουσα πολλὲς ὧρες νὰ κτυποῦν στὰ γειτονικὰ ρολόγια. Στὸ τέλος μὲ πῆρε ὁ ὕπνος καὶ μὲ σήκωσε στὰ φτερά του.

('Ακολουθεῖ)

...Δὲν τὸ λέγω αὐτὸ γιὰ νὰ μειώσω τὴν ἀξία τῆς πνευματικῆς γενικὰ ἀσχολίας. Κάθε ἄλλο. Ἀλλὰ θὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ πῶ ὅτι τὴ θεωρῶ δευτερεύουσα μπροστὰ στὸ πρωτεῦον, ποὺ εἶναι ὁ χαρακτήρ.

I. ΜΕΤΑΞΑΣ

Οἱ ἐλπίδες

* ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡ *

Νέο κορίτσι,

Ἀγαπητή μου Φαλαγγίτισσα,

Κάποτε μικρὰ πράγματα καὶ ἐλάχιστα φαινόμενα ἔχουν μεγάλα ἀποτελέσματα καὶ φανερώνουν σπουδαῖες καταστάσεις.

Μιὰ μικρὴ χειρονομία μᾶς κάνει γνωστὴ μιὰ ψυχικὴ κατάστασι τοῦ ἀνθρώπου καὶ μιὰ ἀσήμαντη πρᾶξι μᾶς δηλώνει ἕναν ὁλόκληρο ψυχικὸ κόσμο.

Μέσα σὲ κάποιον δρόμο τῆς Κορίνθου ἕνα νέο κορίτσι, μιὰ Φαλαγγίτισσα βαδίζει ξένοιαστη. Σκοντάφτει πάνω σὲ κάποιο δεματάκι. Τὸ σηκώνει καὶ τ' ἀνοίγει. Μέσα εἶναι 2.500 δραχμές. Βλέπει τὸ χρῆμα καὶ δὲν ξέρει σὲ ποιὸν ἀνήκει. Εἶναι ἕνα κορίτσι φτωχό, σίγουρα ἕνα κορίτσι ποὺ ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ τόσα πράγματα. Γι' αὐτὸ οἱ 2.500 δραχμὲς ἀποτελοῦν χωρὶς ἄλλο μιὰ ὁλόκληρη περιουσία. Κι' ὅμως δὲν διστάζει καθόλου. Ἡ ἀπόφασί της ἔρχεται αὐθόρμητη. Ὁ ἐσωτερικός της κόσμος τὴν διατάσσει. Κι' αὐτὴ ὑπακούει χωρὶς ἀντίρρησι καὶ χωρὶς ἐνδοιασμό. Καμμιὰ ἄλλη σκέψι δὲν κυριαρχεῖ στὸ εἶναί της τὴ στιγμὴ ἐκείνη. Μιὰ ἐσώτατη φωνὴ τῆς ὑποδεικνύει τὸ δρόμο ποὺ θὰ ἀκολουθήσῃ.

Ἀπόδοσι τοῦ ποσοῦ ποὺ βρῆκε στὸ πιὸ κοντινὸ ἀστυνομικὸ Τμῆμα. Εἶναι ὁ δρόμος τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς χρηστότητος, ποὺ καμμιὰ γνῶσι καὶ καμμιὰ ἐπιστήμη δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἀντικαταστήσῃ. Αὐτὸ τὸ νέο κορίτσι, ἡ Φαλαγγίτισσα τῆς Κορίνθου, εἶναι ἀσφαλισμένη πιὰ ἐνάντια στοὺς πειρασμοὺς καὶ στὶς ἐπιθυμίες μ' ἕναν ἐνάρετο καὶ χρηστὸ χαρακτῆρα.

Ἀφοῦ τώρα δὲν τὴν δελεάζει τὸ ἀδέσποτο, ἃς ποῦμε, χρῆμα, ποὺ βρέθηκε μπροστὰ στὰ πόδια της μέσα στὸ δρόμο, πῶς θὰ τὴν κάμψουν καὶ ἀργότερα, ἂν παρουσιασθῇ περίστασις, μεγαλύτεροι πειρασμοί;

Κάποτε βρέθηκα σ' ἕνα μικρὸ ἀγροτικὸ χωριὸ τῆς Βορείου Γερμανίας. Μ' ἔκπληξί μου διεπίστωσα τὴν πρώτη νύχτα ποὺ ἔμεινα ἐκεῖ ὅτι ὅλες οἱ πόρτες ἔμειναν ἀνοιχτές. Καμμιὰ δὲν εἶχε κλειδαριά. Ὅλες εἶχανε μόνο ἕνα πρωτόγονο ξύλινο λουκέττο. Ὅταν ἐξεδήλωσα τὴν ἀπορία μου στὸν πρωτόγερο τοῦ χωριοῦ, χαμογέλασε μέσα ἀπὸ τοὺς καπνοὺς τοῦ πελώριου πήλινου τσιμπουκιοῦ του καὶ μοῦ ἀπάντησε στὴ βορεινὴ του διάλεκτο: «Ἡ καρδιά μας ἐδῶ στὸν κάμπο μας δὲν πλάστηκε γιὰ νὰ ἐπιθυμῇ τὰ ἀγαθὰ τοῦ πλησίον της, ἀλλὰ τὸ καλὸ τοῦ πλησίον της».

Μ' αὐτὸν τὸν ἐνάρετο δρόμο ἐκτελοῦσαν οἱ ἁπλοῖ ἐκεῖνοι ἄνθρωποι τὴν ἀνώτατη κοινωνικὴ ἐντολὴ καὶ ζοῦσαν εἰρηνικοί, χρηστοὶ καὶ ἀμέριμνοι μέσα στὴν πλατειὰ νύχτα τοῦ κάμπου των κάτω ἀπὸ τ' ἀστέρια τοῦ Κυρίου. Ὁ χαρακτῆρας των ἤτανε σφυρηλα-

τημένος ἀπὸ γενεὲς γενεῶν στὸν ἴσιο δρόμο.

Εἶναι σὰν σύμβολο τώρα κι' ἐδῶ. Μιὰ Φαλαγγίτισσα ἀντιπροσωπεύει ὁλόκληρη τὴν Ὀργάνωσι, ποὺ προσπαθεῖ νὰ δώσῃ τὴν ἠθικὴ ἐλευθερία στὸ κάθε μέλος της μὲ τὴ δημιουργία ἑνὸς διαμαντένιου, χρηστοῦ χαρακτῆρα. Κάποτε ὁ Ἀρχηγός μας εἶπε πάνω στὸ ἴδιο θέμα δυὸ λόγια σοφά. «Μὴν κάνετε τὰ παιδιά σας ἐγκυκλοπαιδικὰ λεξικά. Δημιουργήσατέ τους χρηστὸν χαρακτῆρα». Τὸ λάξεμα καὶ τὸ σφυρηλάτημα ἄρχισε ἀπὸ τότε. Στὴν Ὀργάνωσι, στὸ Σχολεῖο δουλεύουν οἱ καλοὶ ἐργάτες μὲ ζῆλο καὶ ἐνθουσιασμὸ ἔχοντας ὡς ἀντικειμενικό τους σκοπὸ ὄχι πιὰ τὸ παραγέμισμα τοῦ νεανικοῦ καὶ παιδικοῦ μυαλοῦ μὲ γνώσεις παρὰ τὴν ἄρτια ἐπεξεργασία τῆς νέας ψυχῆς σὲ βάσεις γερές, πάνω στὶς ὁποῖες στήνεται σὰν ἄγαλμα ἀκατάλυτο ὁ χρηστὸς χαρακτῆρας τοῦ μελλοντικοῦ Ἕλληνος πολίτου.

Πολλὰ εἴπανε καὶ λάλησαν γιὰ τὸν Ρωμηό, γιὰ τὸν Νεοέλληνα. Ἴσως νἄχανε δίκιο. Εἶχε φτάσει σὲ τέτοιο ἀξιοδάκρυτο κατάντημα, ποὺ καὶ ὁ ἴδιος δὲν τὸν καταλάβαινε νομίζοντάς το μάλιστα κάποτε ἐξυπνάδα καὶ καπατσοσύνη.

Ὅμως αὐτὸ δὲν εἶχε τὴν αἰτία του στὴν πάστα τῆς ἐσωτερικῆς του ὑπάρξεως, ἀλλὰ κυρίως στὴν γύρω του ἀμέλεια καὶ ἀφροντισιά. Δὲν εἴχανε βρεθῇ τὰ χέρια τοῦ καλλιτέχνη τῆς διαπλάσεώς του. Ἡ ψυχή του, ὁ χαρακτήρας του κοίτονταν σὰν ἕνα κομμάτι πεντελήσιο ἄμορφο μάρμαρο, ποὺ περίμενε τὸ σφυρὶ καὶ τὸ σμιλάρι γιὰ νὰ τὸ μεταβάλῃ σὲ ὡραία Καρυάτιδα καὶ σὲ θαυμαστὸ Ἀπόλλωνα.

Τώρα ποὺ ἡ ψυχικὴ αὐτὴ ἐπεξεργασία ἄρχισε ἐντατικὴ ἀπὸ τὶς τάξεις τῆς Νεολαίας, τώρα σὲ λίγο θὰ ξεπεταχτοῦν οἱ Ἕλληνες ἐκεῖνοι ἄνδρες καὶ οἱ Ἑλληνίδες γυναῖκες ποὺ θὰ μπορέσουν, σβήνοντας τ' ἀχνάρια τῶν παλαιῶν σφαλμάτων, νὰ δημιουργήσουν ἕνα νέον τύπον Ἕλληνος ἀνθρώπου, ποὺ θὰ δείξῃ στὸν κόσμον ὁλόκληρο ὅτι δὲν ἔχει μόνο ἀπὸ φύσι τὴ νοημοσύνη καὶ τὴν ἐπιδεξιότητα, ἀλλὰ ὅτι ἀσκεῖ καὶ θεραπεύει τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν χρηστότητα. Τότε τὄνομά του ὡς Ἕλληνος πολίτου θὰ εἶναι τίτλος ἐγγυήσεως, πιὸ σοβαρὸς καὶ πιὸ βέβαιος ἀπὸ χίλια συμβόλαια καὶ χίλιες συμφωνίες.

Γι' αὐτὸ κάθε φορὰ ποὺ διαβάζουμε μιὰ τέτοια μικρὴ κατὰ τὸ φαινόμενο πρᾶξι μιᾶς Φαλαγγίτισσας ἢ ἑνὸς Φαλαγγίτου, ἂς στεκώμαστε σὲ ψυχικὴ προσοχή, σὰν μπροστὰ σὲ μιὰ ἀνώτερη ἱεροτελεστία.

Εἶναι οἱ ἐκδηλώσεις τῆς δημιουργίας μιᾶς νέας Ἑλλάδος χρηστῆς καὶ τιμίας, ποὺ μέσα στὶς μικρὲς αὐτὲς λεπτομέρειες κινεῖται σήμερα ἐμβρυωδῶς, γιὰ νὰ μεγαλώσῃ αὔριο καὶ νὰ τρανέψῃ σὲ μεγαλουργήματα καὶ κατορθώματα. Ἡ ἄσκησι τῆς ἀρετῆς θὰ μᾶς φέρῃ πρὸς τὸ φυσικὸ δρόμο τῆς ἀιαζωογονήσεως τῆς φυλετικῆς μας οὐσίας. Ἡ δημιουργία χαρακτῆρος ἄρχισε νὰ συντελῆται καὶ οἱ πρῶτές της ἐκλάμψεις πρέπει νὰ μᾶς συγκινοῦν.

Τὸν πρῶτο δείχτη στὸ δρόμο ἔθεσε ὁ Ἀρχηγός μας μὲ τὴ σοφή του ὑπόδειξι καὶ συμβουλή. Κι' ὄχι μοναχὰ αὐτό, παρὰ καὶ μὲ κάτι ἄλλο πιὸ ἀληθινὸ καὶ πιὸ πολύτιμο: Μὲ τὸ παράδειγμα τῆς ἴδιας του ζωῆς.

Σ. Καρ.

ΠΩΣ ΠΑΡΑΓΕΤΑΙ ΤΟ ΧΡΩΜΑ

(Συνέχεια άπό τό φύλλο 41)

Ό ήλιος, τό ήλεκτρικό τόξο, οί φλόγες σωμάτων πού καίονται κλπ. λέγονται αὐτόφωτα σώματα, είναι δηλαδή φωτογόνες πηγές, καί όλα τά άλλα σώματα πού χωρίς νά φωτίζωνται άπό τίς άκτίνες τῶν αὐτοφώτων δέν είναι όρατά λέγονται έτερόφωτα. Οἱ φωτεινές άκτίνες τῶν αὐτοφώτων ἢ φωτογόνων σωμάτων μπορεῖ νά είναι χρωματιστές, νά προκαλοῦν στό μάτι μας τήν έντύπωσι π.χ. τοῦ κόκκινου, γαλάζιου, κίτρινου κλπ. ἢ τήν έντύπωσι τοῦ λευκοῦ (ἢ σχεδόν λευκοῦ φωτός).

Ὑπάρχουν ξεχωριστές κόκκινες, κίτρινες, γαλάζιες κλπ. άκτίνες. Ξεχωριστές λευκές άκτίνες δέν ύπάρχουν. Τό λευκό φῶς άποτελεῖται άπό μίγμα δύο ἢ περισσοτέρων είδῶν άκτίνων, πού τό άθροισμά τους προκαλεῖ τήν έντύπωσι τοῦ λευκοῦ.

Χωρίς λοιπόν τό φῶς τοῦ ήλιου ἢ χωρίς άλλο τεχνητό φῶς (ήλεκτρικοῦ, λάμπας πετρελαίου, κεριοῦ, άεριόφωτος κλπ.) δέν ύπάρχει χρῶμα.

Όλα τά άντικείμενα στό σκοτάδι φαίνονται μαῦρα. Όταν όμως φωτίζωνται, δηλαδή δέχωνται τίς άκτίνες ένός όποιουδήποτε φωτός, όλα τά άντικείμενα άναλόγως τῆς φυσικῆς κατασκευῆς των καί τῆς χημικῆς των συνθέσεως έπιστρέφουν όλες ἢ ένα μέρος τῶν άκτίνων αὐτῶν πού προκαλοῦν τήν όρασί μας, τό όπτικό νεῦρο καί τόν έγκέφαλό μας κατά διαφόρους τρόπους. Δηλαδή ό έρεθισμός ἢ ἡ έντύπωσις πού προκαλεῖται στήν όρασί μας άπό τίς άκτίνες πού έπιστρέφουν, διαφέρει άναλόγως τοῦ είδους αὐτῶν, καί άπό σῶμα σέ σῶμα. Γιά τοῦτο τό καθένα παράγει διάφορο χρωματική έντύπωσι. Όταν λέγουμε γιά ένα άντικείμενο ότι είναι π. χ. κόκκινο, τοῦτο σημαίνει ότι οί άκτίνες πού έπιστρέφουν άπό αὐτό καί έρεθίζουν τό μάτι μας έχουν τήν ίδιότητα νά προκαλοῦν στόν έγκέφαλό μας τήν έντύπωσι τοῦ κόκκινου χρώματος.

Πρέπει καλά νά συγκρατήσουμε τά έξῆς:

Τό χρῶμα τῶν σωμάτων έξαρτᾶται άπό τό είδος καί τήν ποσότητα τοῦ φωτός πού δέχονται καί άπό τήν ειδική τους χημική καί φυσική σύστασι.

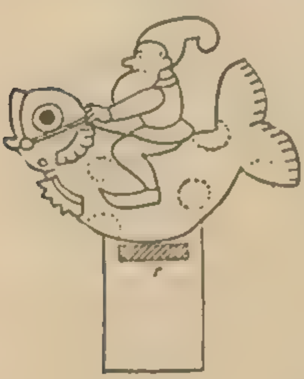
Λευκό χρῶμα καί μαῦρο χρῶμα δέν ύπάρχουν στή χρωματική. Τό λευκό είναι άποτέλεσμα μίγματος, άθροίσεως άκτίνων, καί τό μαῦρο είναι άποτέλεσμα άφαιρέσεως, δηλαδή έλλείψεως, φωτεινῶν άκτίνων.

Ὑπάρχουν βέβαια λευκές οὐσίες, λευκά σώματα ἢ μαῦρες οὐσίες καί μαῦρα σώματα. Άλλά στή χρωματική όταν λέγουμε χρῶμα έννοοῦμε πάντοτε τήν έντύπωσι πού προκαλεῖ στήν όρασί μας ἡ θέα ένός χρωματισμένου άντικειμένου. Γιά ένα ύφασμα π. χ. κόκκινο λέγουμε ότι τό «χρῶμα» του είναι κόκκινο, όταν όμως πρόκειται γιά μιά σκόνη ἢ άλλη οὐσία, μέ τήν όποία βάφουμε κόκκινο, πρέπει νά τήν όνομάζουμε χρωστική οὐσία κόκκινου ἢ βαφή κόκκινου κλπ., όχι όμως: χρῶμα κόκκινο.

Έπίκαιρη χειροτεχνία.

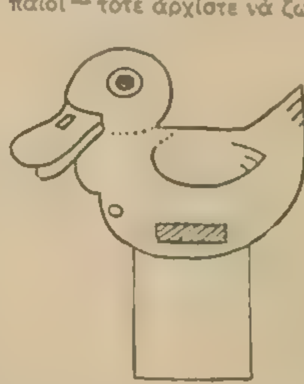
ΠΑΙΓΝΙΔΑΚΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΡΟ

Όταν έμεῖς κολυμποῦμε τό άδελφάκι μας ἢ τό παιδί μας πλήττει κι' άρχίζει ίσως καί νά φωνάζη. Μᾶς χαλᾶ τό κέφι καί τήν άπόλαυσι τοῦ μπάνιου. Γι' αὐ-

Εἰκών 1.

τό θά τό άπασχολήσουμε μέ νόστιμα παιγνιδάκια πού πλέουν στό νερό, χῆνες ἢ καραβάκια, πού θά τά φκιάσουμε μόνες μας. Στίς εἰκόνες βλέπετε τά σχέδια, καί εὔκολα μπορεῖτε νά φκιάσετε μόναι σας. Κάνετε πρῶτα ένα σχέδιο δυό φορές μεγαλύτερο άπό αὐτό έδῶ. Ζωγραφίσατε πρῶτα τόν περίγυρό του σ' ένα διαφανές χαρτί, βάλετέ το πάνω σ' ένα ψιλό σανιδάκι - άπό κουτί πούρων ἢ κάτι άλλο καί κόψετε σύμφωνα μέ τό σχέδιο. Έπειτα άνοίξετε τά μεγάλα άνοίγματα γιά τά σανιδάκια πού είναι άποκάτω γιά νά βαστοῦν τήν ίσορροπία στό πλεύσιμο, όπως φαίνονται στίς είκόνες καί μιά τρύπα πρός τό κάτω μέρος, άπό τήν όποία περνᾶτε καί ράβετε ένα μολυβάκι. Όταν έχετε τή φόρμα κομμένη στό ξύλο — άς πάρουμε πρῶτα τό καραβάκι μέ τό παιδί — τότε άρχίστε νά ζω-

Εἰκών 2.

γραφίζετε τίς γραμμές τοῦ καραβιοῦ, τό φόρεμα τοῦ παιδιοῦ, τά μαλλιά του, τό στόμα του, τή μύτη του καί τά μάτια του, τό πανί άκριβῶς όπως φαίνονται στήν εἰκόνα.

Τά χρωματίζετε ἢ τά ζωγραφίζετε μέ λαδομπογιές

Εἰκών 3.

καί μέ γκόμα γιά νά μή χαλοῦνε στό νερό τά χρώματα.

Γιά νά μήν άναποδογυρίζουν τά παιγνιδάκια στό νερό τούς βάζουμε όριζοντίως πάνω στό νερό ἢ κάτω άπό τήν έπιφάνεια τοῦ νεροῦ μικρά σανιδάκια πού περνοῦμε μέσα άπό τό στενόμακρο άνοιγμα πού κάναμε. Στήν εἰκόνα 1 καί 2 είναι κάπου όχτώ έκατοστόμετρα μάκρος καί τόσο στενά πού νά περνοῦν άπό τό άνοιγμα. Στήν εἰκόνα 3 έχουμε 2 μικρά σανιδάκια 6-7 έκατοστόμετρα μάκρος καί 6 χιλιοστόμετρα πλάτος. Τά κάνομε άπό τό ίδιο ξύλο όπως τά παιγνιδάκια. Γιά νά κανονίσουμε τό βάθος πού θά πάρουν μέσα στό νερό δένουμε στήν κάτω τρύπα ένα μολυβάκι. Πόσο βαρύ πρέπει νά είναι αὐτό τό μολυβένιο κουμπί πρέπει κατά τήν έργασία μας κάπου κάπου νά τό δοκιμάζουμε, γιατί έδῶ παίζει ρόλο τό ξύλο, τό είδος του καί τό πάχος του. Άν τό παιγνιδάκι δέν βυθίζεται άρκετά, τότε πρέπει νά τοῦ βάλωμε πιό βαρύ μολύβι. Άν βυθίζεται πολύ, τότε βάζομε ένα πιό έλαφρό. Μεταχειρισθῆτε γιά τό ζωγράφισμα ζωηρά χρώματα. Κι' όταν τελειώσετε βάζετε κι' ένα κορδόνι γιά νά τό βαστᾶ τό παιδί στό χεράκι καί νά τό όδηγῆ.

Μήν άργήσετε λοιπόν ν'

Εἰκών 4.

Εἰκών 5.

άρχίσετε τή δουλειά αὐτή. Θά δώση τή χαρά στό παιδί σας καί σέ σᾶς.

ὁ Νικολός ὁ Μοῦτσος

Η μπρατσέρα «Ἁγία Μαρίνα» ἦτανε ἕνα γερὸ καὶ καλοθάλασσο σκαρί. Εἶχε φκιαστῆ στὸ ὄμορφο νησὶ τῆς Σκύρου, κι' ἦτανε χτῆμα τοῦ καπετὰν Παναγῆ, ἑνὸς ἀνοιχτόκαρδου — ὅπως εἶναι οἱ περισσότεροι — θαλασσινοῦ. Εἶχε πλήρωμα ἄλλους τρεῖς ναῦτες καὶ ἕνα μικρὸ μοῦτσο, τὸν Νικολό, μακρινὸ συγγενῆ του. Ὁ Νικολὸς ἦταν λιγάκι ἀγαθός, γι' αὐτὸ στὸ χωριὸ καὶ μέσα στὸ καΐκι τοῦ θείου του γινότανε στόχος πειραγμάτων καὶ ἀστείων. Τοῦ σκάρωναν πολλὲς φάρσες τοῦ φουκαρᾶ τοῦ Νικολοῦ καὶ πιότερες ὅταν ἦταν πρωτοτάξιδος, ὅπως τὸν καιρὸ ποὺ ἔγιναν αὐτὰ ποὺ παρακάτω θὰ διηγηθοῦμε.

Ἕνα πρωϊνὸ ὁ Νικολὸς μπαρκάρησε στὴ Σκῦρο ὡς μοῦτσος στὴν «Ἁγία Μαρίνα».

— Ἔ, Νικολό, καὶ καπτάνιος καλορρίζικος, τοῦπαν οἱ ἄλλοι ναῦτες.

— Ἀμήν, ἔκανε ὁ Νικολὸς καὶ σταυροκοπήθηκε γελῶντας μὲ περηφάνεια κάτω ἀπὸ τὸ χνοῦδι τῶν μουστακιῶν του.

Σὲ λίγες ὧρες ἡ μπρατσέρα ἔλυσε τὶς πριμάτσες ἀπὸ τὸν γραφικὸ μῶλο τοῦ νησιοῦ καὶ ἀνοίχτηκε στὸ πέλαγ.

Ὁ Νικολὸς ἦταν γεροφτιαγμένος καὶ ὄχι ἄπειρος στὴ θάλασσα, εἶχε κάνει κατὰ καιροὺς ταξίδια μὲ τὸ θεῖό του καὶ μ' ἄλλα ψαροκάϊκα τοῦ νησιοῦ του. Βοηθοῦσε τοὺς ναῦτες καὶ τὸν καπετὰν Παναγῆ στὸ τιμόνι, ἤξερε τὶς μανοῦβρες καὶ τὰ σκατζαρίσματα τῶν πανιῶν ὅταν τὸ πλεούμενο εἶχε κόντρα τὸν ἀέρα κι' ἔκανε βόλτες ἢ κοντοβόλτια.

Ἡ «Ἁγία Μαρίνα» μὲ εὐνοϊκὸ τὸν τὸν καιρὸ συνέχιζε τὸ ταξίδι της. Ἕνα βράδυ ξαπλωμένος μὲ δυὸ ἄλλους ναῦτες στὴν πλώρη ἔλεγαν ἱστορίες καὶ διάφορα ἄλλα. Πείραζαν οἱ ἄλλοι τὸν Νικολὸ καὶ τοῦλεγαν γιὰ τὶς γοργόνες ποὺ παίρνουνε τὴ μιλιὰ καὶ γιὰ τὶς νεράϊδες τῆς θάλασσας ποὺ παίρνουν τὰ παλληκάρια.

— Ἐγὼ ρώτησα τὸ θεῖό μου καὶ μοὖπε πὼς δὲν ὑπάρχουνε γοργόνες παρὰ μόνο ξύλινες, αὐτὲς ποὺ στολίζουνε τὶς πλῶρες τῶν καϊκιῶνε.

— Καλὰ αὐτές, τοῦ λέει ὁ μεγαλύτερος ἀπὸ τοὺς δύο ναῦτες, μὰ ποῦ νὰ ξέρῃς γιὰ τὸν Κάβο-Ἀράπη ποὺ θὰ περάσουμε ὅταν γυρνᾶμε στὴν πατρίδα.

— Καὶ τί κάνει ὁ Κάβο-Ἀράπης; εἶπε ὁ Νικολός.

— Θὰ σοῦ πῶ ὅταν γυρνᾶμε. Ἄντε τώρα νὰ κοιμηθοῦμε, Νικολό.

Κατέβηκε ὁ Νικολὸς στὴν κουκέτα του, μὰ ποῦ νὰ κοιμηθῇ.

— Τί νᾶναι ὁ Κάβο-Ἀράπης, συλλογιζότανε. Ὅ,τι καὶ νᾶναι, ἔλεγε πάλι, μὲ τὴ βοήθεια τ' ἅγιου θὰ τὸν περάσω.

Κι' ἔσφιγγε στὸν κόρφο του ἕνα μικρὸ εἰκονισματάκι ἀσημένιο τοῦ ἅγιου Νικόλα, ποὺ τοῦ τὄχε δώσει ἡ θειὰ ἡ Σμαραγδὴ καὶ τοὖπε νὰ μὴν τὸ ἀποχωρίζεται ποτέ. Ἀργὰ τὸν πῆρε ὁ ὕπνος, ἀφοῦ ἀπεφάσισε νὰ ρωτήσῃ τὴν ἄλλη μέρα τὸ θεῖό του.

Ξημέρωσε ἡ ἄλλη μέρα καὶ ἡ μπρατσέρα πετοῦσε πάνω στὰ γαλάζια νερὰ τῆς θάλασσας. Ὁ Νικολὸς δίπλα στὸ μπάρμπα του κρατοῦσε τὴ λαγουδέρα καὶ τὸν ἄκουγε προσεκτικὰ ὅταν τοῦδινε συμβουλὲς καὶ ὁδηγίες σὰν ἔκαμε καμμιὰ παρατιμονιά. Κάποια στιγμὴ ὁ Νικολὸς δὲν κρατήθηκε πιὰ καὶ ρώτησε:

— Δὲν μοῦ λὲς μπάρμπα καὶ τίποτα γιὰ τὸν Κάβο-Ἀράπη;

Ὁ καπετὰν Παναγῆς τὸν κύτταξε λοξὰ καὶ μὲ κόπο κρατῶντας τὰ γέλια, γιατὶ μπῆκε στὸ νόημα, τοὖπε:

— Σὰν θὰ περάσουμε καμμιὰ φορὰ θὰ σοῦ πῶ. Μὴ σκιάζεσαι. Ὄρτσα τώρα, Νικόλα.

Ὁ Νικολὸς ὀρτσάρισε τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ὁ ἀέρας ἔπεφτε δυνατὰ μέσ' στὰ πανιὰ τῆς μπρατσέρας. Ὁ Νικολὸς δὲν ξαναμίλησε ὡς τὴν ἡμέρα ποὺ ἔφτασαν στὸ λιμάνι, ξεφόρτωσαν τὸ φορτίο, φορτώσανε πάλι κι' ἀνοιχτήκανε στὸ πέλαγος.

Τὰ βραδάκια στὴν πλώρη ἡ παρέα του καὶ ὁ Νικολὸς συνεχίζανε τὶς κουβέντες τους, ὅπου ἕνα βράδυ ὁ ἥρως μας τοὺς θύμισε τὴν ὑπόσχεσί τους νὰ τοῦ μιλήσουν γιὰ τὸν Κάβο-Ἀράπη.

— Θὰ περάσουμε αὔριο βράδυ, Νικολό, τοὖπαν, γι' αὐτὸ πρέπει νὰ ξέρῃς τὴν ἱστορία του. Πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια, μιὰ νύχτα περνοῦσε ἕνα μπάρκο ἀπὸ τὰ νερὰ τοῦ κάβου, ἦτανε περασμένα μεσάνυχτα ὅταν ξαφνικὰ ὁ τιμονιέρης εἶδε δίπλα του νὰ κάθεται ἕνας ἀράπης. Ὁ ἄνθρωπος κέρωσε. Παράτησε τὸ τιμόνι καὶ σταυροκοπήθηκε. Τότε ὁ ἀράπης χάθηκε σιγὰ-σιγὰ ἐνῷ τοῦ ἔλεγε γελῶντας ἄγρια:

— Κάθε τόσο ἕνας ἀπὸ σᾶς τοὺς ἄσπρους ποὺ θὰ περνᾶτε τὸν κάβο, θὰ γίνεται μαῦρος.

Κι' ἀπὸ τότε πολλοὶ ποὺ περνᾶνε τὸν κάβο μὲ καΐκια ἔχουν μαυρίσει.

— Ἀλήθεια, εἶπε τρομαγμένα ὁ Νικολός. Ἔχετε δῆ σεῖς κανένα;

— Καὶ βέβαια ἔχουμε ἰδῆ. Μα αὐτὸ γίνεται πολὺ ἀραιά, ὅταν εἶναι θυμωμένος ὁ ἀράπης. Ἔτσι λέν.

Ὁ Νικολὸς ἄκουε προσεκτικὰ τὶς συμβουλὲς τοῦ θείου του.

Ὁ φίλος μας κάπως ἡσύχασε στὰ τελευταῖα λόγια τοῦ συναδέλφου του.

Ξημέρωσε καὶ βράδυασε ἡ ἄλλη μέρα. Κατὰ τὰ μεσάνυχτα θὰ πέρναγαν τὸν κάβο. Ὁ Νικολὸς ἦταν νευρικός. Κοιμήθηκε νωρίτερα. Μὰ ὅταν τὸ ἄλλο πρωῒ ἀνέβηκε στὴν κουβέρτα, εἶδε τοὺς τρεῖς ἄλλους ναῦτες νὰ τὸν κυττᾶνε περίεργα καὶ τρομαγμένα, καὶ νὰ σταυροκοπιοῦνται.

Ὁ Νικολὸς τὰ χρειάστηκε.

— Τί μὲ κυττᾶτε ἔτσι; εἶπε τρομαγμένα. Ἐγὼ εἶμαι ὁ Νικολός.

— Μὰ τὰ μοῦτρά σου εἶναι κατάμαυρα, τοῦ εἴπανε, ἔγινες σὰν ἀράπης. Παναγία μου! Τὰ μοῦτρά σου μόνο, τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια σου ὄχι.

— Αὐτὸ θὰ πῇ πὼς θ' ἀσπρίσῃς πάλι, εἶπε ὁ γεροντότερος ναύτης. Γιατὶ εἶχε προσέξει ὅτι ὁ φίλος μας ἄρχισε νὰ τρέμῃ. Μόνο δὲν πρέπει νὰ κυττάξῃς σὲ καθρέφτη...

— Πήγαινε πλάγιασε, εἶπε στὸν Νικολό.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ καπετάνιος πῆρε μυρωδιὰ τὴ δουλειὰ ποὺ σκάρωσαν στὸ φτωχὸ τὸν Νικολὸ καὶ γέλασε μὲ τὴν καρδιά του γιὰ τὴν ἀφέλεια τοῦ μικρανεψιοῦ του.

Ὅταν ὕστερα ἀπὸ πολλὴ ὥρα τὸν εἶδε στὴ πρύμνη τοῦ εἶπε:

— Περαστικά σου, Νικολό. Τί ἔπαθες;

— Τί νὰ πάθω, κόντεψα νὰ γίνω ἀράπης γιὰ πάντα, μπάρμπα. Καὶ πῶς θὰ πήγαινα στὸ χωριό;

— Ἐσένα βρῆκε ὁ Ἀράπης;.

— Καὶ ἐγὼ αὐτὸ εἶπα, μπάρμπα.

— Ἔλα, μὴ χολοσκᾶς. Αὐτὸ θὰ πῇ πὼς θὰ γίνῃς καλὸς καπετάνιος. Ἔτσι θέλουνε νὰ ποῦνε, ὅποιος μαυρίσῃ κι' ἀσπρίσῃ πάλι περνῶντας τὸν Κάβο-Ἀράπη, θὰ γίνῃ καλὸς θαλασσινός.

Κι' ὁ Νικολὸς σὰν νὰ παρηγορήθηκε μ' αὐτὰ τὰ λόγια, ἔφτιαξε πιὸ στραβὰ τὸν σκοῦφο ποὺ τοὖχε πλέξει ἡ θειὰ Σμαραγδὴ κι' ἔτρεξε στὸ μπαστοῦνι τῆς μπρατσέρας νὰ μουναβράρῃ τὸν φλόκο, γιατὶ ὁ καιρὸς ἐρχότανε πλώρα καὶ τὸ πλεούμενό τους ἔκανε κοντοβόλτια γιὰ νὰ προχωρῇ.

Ὕστερα ἀπὸ δυὸ μέρες ἔφθασαν στὸ νησὶ καὶ ὁ Νικολός, σὰν τέλειωσε τὶς δουλειές του, καμαρωτὸς ἀνηφόρισε γιὰ τὸ σπιτικὸ τῆς θείας του.

Τὸ βράδυ, ὅταν κατέβηκε στὸν καφενέ, ὅλοι ἤξεραν τὸ παιγνίδι ποὺ τοῦ ἔπαιξαν οἱ ἄλλοι ναῦτες.

— Ἔ, Νικολό, περαστικά σου! Τί ἔπαθες; τοῦ ἔλεγαν οἱ συγχωριανοί του γελῶντας πονηρά.

— Ξέρω κι' ἐγώ; Σάμπως εἶδα τὰ μοῦτρά μου;

Τὰ χρόνια πέρασαν. Ὁ Νικολὸς ἔγινεν ἕνας καλὸς θαλασσινὸς — ὄχι βέβαια γιατὶ μαύρισε κι' ἄσπρισε περνῶντας τὸν κάβο —, ὁ μπάρμπας του, ποὺ δὲν εἶχε κληρονόμους, τοῦ ἄφηκε τὴν «Ἁγία Μαρίνα», μὰ στὸ νησὶ δὲν τὸν εὕρισκες ἂν δὲν ἔλεγες ὅτι ζητεῖς τὸν Νικολὸ τὸν ἀράπη, κι' ἂς ἦταν ἄσπρος ὁ φουκαρᾶς.

Μάνος Καραγιαννίδης

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Η ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑ ΠΟΥ ΠΑΕΙ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

Ἦταν ἕνας βασιλιᾶς κι' εἶχε τρεῖς θυγατέρες. Μιὰ φορὰ τοῦ ἦρθε μήνυμα νὰ πάη στὸν πόλεμο. Αὐτός, ἐπειδὴ ἦταν γέροντας, καθόνταν κι' ἔκλαιγε καὶ συλλογίζονταν τί νὰ κάνη. Τότες πάει ἡ μεγάλη του θυγατέρα καὶ τοῦ λέει: Τί ἔχεις πατέρα μου καὶ κλαῖς;

— Δὲν εἶναι δική σου δουλειὰ νὰ τὸ μάθης, μόν' φύγε ἀπ' ἐδῶ τῆς λέει:

—Ὄχι πατέρα θὰ μοῦ πῆς, ἀλλιώτικα δὲν φεύγω.

— Τί νὰ σοῦ πῶ, καημένη κοπέλλα, τῆς λέει. Νά, μοῦ μήνυσαν νὰ πάω στὸν πόλεμο κι' ἐγὼ δὲν μπορῶ.

—Ἄχ, κακὰ καὶ μαῦρα ποὺ ἔγινε ὁ πόλεμος, τοῦ εἶπε ἡ θυγατέρα του, κι' ἐγὼ περίμενα νὰ μὲ παντρέψης.

Πάει κι' ἡ ἄλλη του ἡ θυγατέρα καὶ τὸν ρωτάει: Τί ἔχεις πατέρα μου καὶ κλαῖς;

— Φύγε ἀπ' ἐδῶ, δὲν εἶναι δική σου δουλειά, τῆς λέει, νὰ τὸ μάθης.

—Ὄχι θὰ μοῦ τὸ πῆς, τί εἶν' αὐτό.

— Δὲν σοῦ τὸ λέω, γιατὶ καὶ σὺ θὰ μοῦ πῆς σὰν τὴν ἄλλη.

—Ὄχι πατέρα, ἐγὼ δὲν σοῦ λέω σὰν τὴν ἄλλη.

— Νὰ τί ἔχω, μάτια μου! Μοῦ μήνυσαν νὰ πάω στὸν πόλεμο, κι' ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ πάω.

—Ἄχ, κακὰ καὶ μαῦρα ποὺ ἔγινε ὁ πόλεμος, κι' ἐγὼ περίμενα νὰ μὲ παντρέψης.

Τότες πάει κι' ἡ μικρὴ καὶ τὸν ρωτάει:

— Τί ἔχεις πατέρα μου καὶ κλαῖς;

— Φύγε ἀπ' ἐδῶ, τῆς λέει, δὲν εἶναι δική σου δουλειὰ νὰ τὸ μάθης.

—Ὄχι, θὰ μοῦ τὸ πῆς, τοῦ λέει.

—Ὄχι, δὲν σοῦ λέω, γιατὶ κι' ἐσὺ θὰ μοῦ πῆς σὰν τὶς ἄλλες.

—Ὄχι, τοῦ λέει αὐτή, ἐγὼ δὲν σοῦ λέω σὰν τὶς ἄλλες.

— Νὰ λοιπόν, τί ἔχω κόρη μου, τῆς εἶπε. Μοῦ ἔστειλαν μήνυμα νὰ πάω στὸν πόλεμο, κι' ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ πάω, γιατὶ γέρασα.

— Καὶ γι' αὐτὸ κάθεσαι καὶ κλαῖς, πατέρα μου; τοῦ λέει· κόψε μου ἐμένα μιὰ φορεσιὰ ἀντρικά, καὶ δός μου κι' ἕνα ἄλογο καλό, νὰ πάω ἐγὼ στὸν πόλεμο.

— Φύγε ἀπ' ἐδῶ, τῆς λέει ὁ βασιλιᾶς, κι' ἐσὺ κορίτσι, νὰ πᾶς στὸν πόλεμο'

—Ὄχι, μὴ σὲ μέλει ἐσένα, τοῦ λέει ἡ βασιλοπούλα, κι' ἐγὼ θὰ πάω καὶ θὰ νικήσω.

—Ἂς εἶναι, τῆς λέει ὁ βασιλιᾶς· τῆς ἔκοψε τὰ φράγκικα ροῦχα ποὺ τοῦ ζητοῦσε, καὶ τῆς ἔδωσε κι' ἕνα ἄλογο καλό, καὶ πῆγε ἡ βασιλοπούλα στὸν πόλεμο, καὶ νίκησε τοὺς ἐχθρούς.

Ἐκεῖ σ' αὐτὸν τὸν πόλεμο ἦταν μαζὶ μ' αὐτὴν κι' ἕνα βασιλόπουλο ἀπὸ ἕνα ἄλλο βασίλειο· κι' ὅταν γύρισαν ἀπὸ τὸν πόλεμο, πῆγαν καὶ κόνεψαν στὸ παλάτι αὐτουνοῦ τοῦ βασιλόπουλου. Τὸ βασιλόπουλο εἶχε μιὰ ὑποψία, πὼς δὲν ἦταν ἀγόρι παρὰ κορίτσι. Τὸ λέει λοιπὸν τῆς μητέρας του,

ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ

Ἡ ὀλιγόχρονη ἱστορία τῆς Ε. Ο. Ν. εἶναι γεμάτη ἀπὸ πράξεις: ἀρετῆς, ἀληθινῶν ἡρωϊσμῶν καὶ ὑπερόχων πράξεων αὐτοθυσίας καὶ αὐταπαρνήσεως, ἀλληλεγγύης καὶ ἐθελοθυσίας. Κάθε μέλος τῆς Ε. Ο. Ν. ἔχει ὑποχρέωσιν ὑψίστην νὰ προσθέτη καὶ τὰς ἰδικάς του πράξεις διὰ νὰ διαιωνίζεται ἔτσι πάντα ὡραία καὶ ἔνδοξη ἡ ἱστορία τῆς Ὀργανώσεως.

κι' αὐτὴ τοῦ λέει: Πῶς μπορεῖ, παιδί μου, νὰ πάη κορίτσι στὸν πόλεμο;

—Ὄχι, τῆς εἶπε αὐτὸς πάλι, ἔχω πεποίθησι πὼς εἶναι κορίτσι.

Καὶ σὰν ἔφυγε ἡ βασιλοπούλα νὰ πάη στὸ βασίλειό της, σκέφτηκε νὰ πάη νὰ τὴν πάρη.

Ντύθηκε λοιπὸν φτωχικὰ φορέματα, καὶ πῆρε ἀδράχτια, σφοντύλια, χαχάλια, καὶ πῆγε καὶ τὰ πουλοῦσε στὴν πολιτεία τῆς βασιλοπούλας καὶ φώναζε: Ἀδράχτια, σφοντύλια, καὶ χαχάλια γιὰ τὸ χρυσὸ-τὸ δόντι! γιατὶ ἤξερε πὼς εἶχαν βγάλει τῆς βασιλοπούλας ἕνα δόντι καὶ τῆς εἶχαν βάλει χρυσό.

Ἡ βασιλοπούλα ντύθηκε ἀντρικὰ καὶ πῆγε στὸν πόλεμο

Σὰν ἄκουσαν οἱ δοῦλες τῆς βασιλοπούλας αὐτὰ ποὺ φώναζε ἐκεῖνος, τῆς λένε.

—Ἀκοῦς, κυρά, τί φωνάζει ἐκεῖνος ὁ τιποτένιος;

—Ἂς φωνάζη, τοὺς λέει ἡ βασιλοπούλα.

— Νὰ πάρουμε τίποτε; τῆς λένε οἱ δοῦλες.

— Πάρτε ὅ,τι θέλετε, τοὺς λέει ἡ κυρά.

Τότες τὸν ρώτησαν, πόσα γρόσια θέλει νὰ τοὺς δώση ἕνα χαχάλι. Κι' αὐτὸς τοὺς εἶπε: Δὲ θέλω γρόσια, μονάχα ἕνα πιάτο κεχρί.

Καὶ τοῦ δώσανε ἕνα πιάτο κεχρί, κι' ἐκεῖ ποὺ πῆγε νὰ τὸ βάλη στὸ σακκούλι του, τὄχυσε κι' ἔκατσε νὰ τὸ μάση σπειρὶ σπειρί, ὥσπου νύχτωσε. Τότες τοῦ εἶπαν οἱ δοῦλες: Δὲ μᾶς λὲς νὰ σοῦ δώσουμε ἕνα ἄλλο πιάτο κεχρί, μόν' κάθεσαι καὶ τὸ μαζώνεις;

—Ὄχι, λέει αὐτός, θέλω τὴν πρώτη μου διακονιά! Μοναχὰ βάλτε με σὲ κανένα κατώγι νὰ κοιμηθῶ.

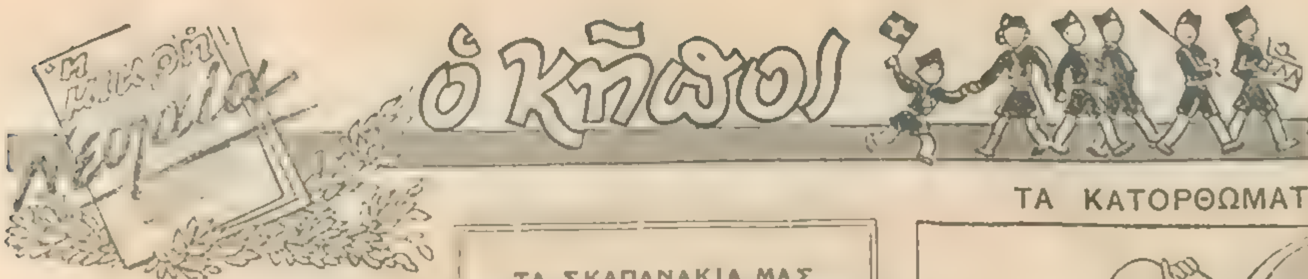
Καὶ πῆγαν καὶ τὄπαν τῆς βασιλοπούλας, κι' αὐτὴ τοὺς εἶπε: Βάλτε τον σ' ἕνα κατώγι νὰ κοιμηθῆ!

Τότες αὐτὸς παραμόνεψε καὶ εἶδε ποῦ ἔβαλαν τὰ κλειδιὰ ποὺ ἔκλεισαν τὴ βασιλοπούλα μέσα· καὶ πῆγε τὴ νύχτα καὶ πῆρε τὰ κλειδιὰ κι' ἄνοιξε, κι' ἀφοῦ τῆς ἔρριξε ἕνα ὑπνοβότανο, ποὺ εἶχε μαζί του, τὴν πῆρε στὶς πλάτες του, καὶ τὴν πῆγε στὴν πατρίδα του.

Ἡ βασιλοπούλα σὰν ξύπνησε καὶ βρέθηκε σὲ ξένο τόπο, ἔκανε νὰ μιλήση τρία χρόνια. Τότες τοῦ λέει ἡ μάνα του: Ζουρλάθηκες νὰ πᾶς νὰ μᾶς φέρης μιὰ βουβή; Τώρα νὰ τὴν ἀφήσης καὶ νὰ πάρης ἄλλη. Ἔτσι κι' ἔκανε. Κι' ὅταν πῆγε νὰ στεφανωθῆ μὲ τὴν ἄλλη, ἐκεῖ ποὺ δώσανε τῶν ἀλλωνῶν λαμπάδες, δώσανε καὶ τῆς βουβῆς, καὶ σὰν τελείωσε ἡ λαμπάδα, δὲν τὴν ἔρριξε μον' τὴν κρατοῦσε· καὶ τῆς εἶπαν οἱ ἄλλοι: Κάηκε, βουβή, τὸ χέρι σου!

Κι' αὐτὴ ἔκανε πὼς δὲν ἄκουε. Τότες εἶπε ὁ γαμπρός· βάλτε καὶ τὴ νύφη νὰ τῆς τὸ εἰπῆ. Κι' ἡ νύφη εἶπε· κάηκε, βουβή, τὸ χέρι σου!

— Βουβὴ νὰ γίνης ἐσύ, τῆς λέει ἡ βουβή, καὶ νὰ πᾶς ἀπ' ἐκεῖ ποὺ ἦρθες· ἐγὼ ἕνα λόγο εἶπα τοῦ βασιλόπουλου, κι' ἔχω τρία χρόνια νὰ μιλήσω, κι' ἐσὺ νύφη ἀπ' τὰ στεφάνια καὶ νὰ πῆς ἐμένα βουβή! Τότες σὰν ἄκουσε αὐτὰ τὸ βασιλόπουλο, ἄφησε τὴ νύφη ποὺ ἔπαιρνε, καὶ πῆρε τὴ βουβή, καὶ πέρασαν καλὰ σὲ ὅλη τὴ ζωή τους.

ΠΛΗΣΙΑΖΕΙ!

Πλησιάζει ἡ μεγάλη ἑορτή! Ἡ ἑορτὴ τῆς 4ης Αὐγούστου. Ἀπὸ τώρα ἄρχισαν οἱ προετοιμασίες σὲ ὅλους τοὺς σχηματισμοὺς καὶ ὁ δικός μας Ὑποτομέας εἶναι ἄνω κάτω: Ἀσκήσεις γιὰ τὴν μεγάλη παρέλασι, ἑτοιμασίες τοῦ σημαιοστολισμοῦ, σχέδια συζητοῦνται γιὰ τὸν ὡραιότερο διάσκοσμο τῶν γραφείων μας, νέα τραγούδια ἀφιερωμένα στὴ μεγάλη ἡμέρα καὶ στὸν Ἀρχηγὸ διδάσκονται καὶ ὅλοι γεμᾶτοι χαρὰ βοηθοῦμε τὶς ὡραῖες αὐτὲς προετοιμασίες. Στὸ σπίτι πάλι ἡ μητέρα ἑτοιμάζει τὴ στολὴ ποὺ πρέπει τὴν ἡμέρα αὐτὴ νὰ εἶναι καθαρὴ καὶ σιδερωμένη περισσότερο ἀπὸ τὶς ἄλλες ἡμέρες, καὶ καθὼς τὴν ἑτοιμάζει μᾶς λέει: «Ἡ ἡμέρα τῆς 4ης Αὐγούστου, ποὺ εἶναι ἡμέρα χαρᾶς γιὰ ὅλους τοὺς Ἕλληνας, γιὰ σᾶς τοὺς Σκαπανεῖς καὶ τοὺς Φαλαγγῖτες εἶναι ἀκόμη πιὸ σπουδαία, γιατὶ εἶναι ἡ δική σας ἑορτὴ — ἡ ἑορτὴ ὅλων τῶν παιδιῶν τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἑλλάδος ποὺ ὁ Ἀρχηγὸς θὰ παραδώσῃ σ' ἐσᾶς τοὺς νέους νὰ τὴν κάμετε πιὸ ἔνδοξη καὶ πιὸ εὐτυχισμένη. Καὶ γι' αὐτὸ σᾶς ἐκάλεσε μέσα στὴν Ἐθνικὴ Ὀργάνωσι τῆς Νεολαίας, γιὰ νὰ σᾶς κάμῃ ἄξιους νὰ κρατήσετε τὴ σημαία τῆς Νέας Ἑλλάδος, ποὺ μὲ τόση ἀγάπη μὰ καὶ μὲ τόσους κόπους Ἐκεῖνος ἄρχισε τώρα καὶ τέσσερα χρόνια νὰ θεμελιώνῃ...».

Αὐτὰ ἔλεγε ἡ μητέρα καθὼς ἑτοίμαζε τὴ στολὴ γιὰ τὴν μεγάλη παρέλασι.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

ΤΑ ΣΚΑΠΑΝΑΚΙΑ ΜΑΣ

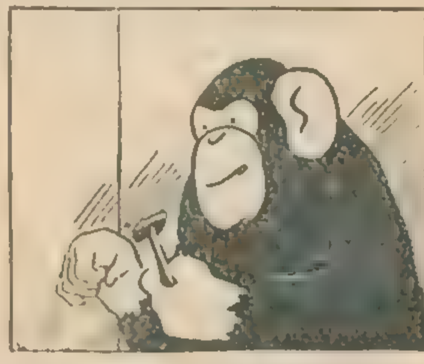

Ἡ μικρὴ Σκαπάνισσα Ἰω. Ἀλεξοπούλου ἐκ Κορίνθου.

ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ

Εἶν' ἡ Μπουμπούκα ἔξυπνη μαϊμοῦ.
Κυττᾷ τ' ἀφεντικό της μὲ καμάρι
καὶ λέει μοναχὴ μέσα στὸ νοῦ
πὼς εἶναι καὶ τὸ ξύρισμα μιὰ χάρι.

Μὴν τὸ θαρρεῖτε πὼς δὲν εἶναι ἱκανή.
Παίζει τὶς μηχανὲς στὰ δάχτυλά της.
Καὶ τίποτ' ἄλλο δὲν τὴ συγκινεῖ
ὅσο τὰ μυστικὰ πειράματά της.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ

6. (Συνέχεια)

— Ζήτωωω! φώναξε ἐνθουσιασμένος ὁ Ζαχαρίας.

— Οὔρααα! φώναξε ὁ Προκόπης. Καὶ μὲ τὶς φωνές των ἔτρεξε ἀμέσως ὁλόκληρη ἡ οἰκογένεια τοῦ μυλωνᾶ. Εἶδαν τὴ λίμνη, τὸ λάκκο μὲ τὰ νερὰ καὶ σταυροκοπήθηκαν.

— Κύριε λέησον... βρὲ τὸ σταῦλο σᾶς εἶπα νὰ μοῦ πλύνετε καὶ σεῖς μοῦ ἀνοίξατε πηγάδι; Τώρα θὰ δῆτε. Ὁ κὺρ Στάθης τοὺς πῆρε στὸ κυνῆγι κατὰ τὸ σταῦλο.

Τὰ παιδιὰ γελοῦσαν...

Κι' ὅταν ὁ κὺρ Στάθης μπῆκε στὸ σταῦλο ἔμεινε ἀποσβολωμένος... Γυαλὶ ὁ σταῦλος...

— Μπράβο ἀναγκάσθηκε νὰ πῇ κι' αὐτὸς σὰν δίκαιος ἄνθρωπος.

Ὁ σταῦλος γιὰ νὰ καθαριστῇ ἤθελε τρεῖς μέρες τοὐλάχιστον καὶ τρεῖς ἐργάτες, ἐνῷ δυὸ μυξάρικα ἐκεῖ σ' ἕνα τέταρτο νάτα ὅλα ἐν τάξει... Μπράβο! Μὲ λίγα λόγια ὁ κὺρ Στάθης εἶχε ἐνθουσιαστῇ κι' οἱ μικροί μας φίλοι κέρδισαν μὲ τὸ κατόρθωμά τους τὴν εὔνοια τοῦ μυλωνᾶ καὶ διπλὴ μερίδα χυλοπῆττες, χωρὶς νὰ λογαριάσῃ κανεὶς καὶ τὸ ἄλλο:

—Ἄντε, τοὺς εἶπε ὁ μυλωνᾶς, τρεῖς μέρες σᾶς ἀφίνω ἐλεύθερους νὰ ρεμπελέψετε... Πιᾶστε ψάρια στὴ λίμνη, πιᾶστε πουλιά, μαζέψτε μέλι, ὅ,τι θέτε κάνετε...

Ὁ Ζαχαρίας ἦταν τρελλὸς ἀπ' τὴν χαρά του.

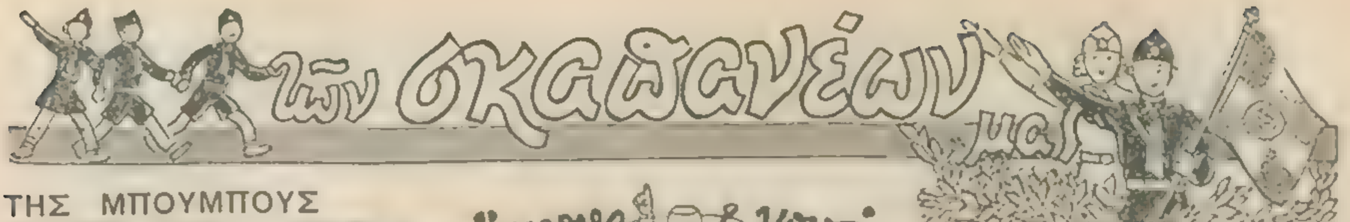
— Αὔριο θὰ πᾶμε στὸ ψάρεμα στὴ λίμνη εἶπε στὸν Προκόπη. Θὰ πάρουμε τὰ σύνεργα τοῦ μπάρμπα Στάθη... Ἔλα νὰ σοῦ πῶ...

Κι' ὁ Ζαχαρίας πῆρε ἰδιαιτέρως τὸν Προκόπη καὶ τοῦ ἀνέπτυξε ἕνα σπουδαῖο σχέδιο...

. . . .

Μιὰ ὥρα πρὶν ξημερώσῃ μὲ τὴν αὔριο ὁ Ζαχαρίας κι' ὁ Προκόπης εἶχαν ξυπνήσει...

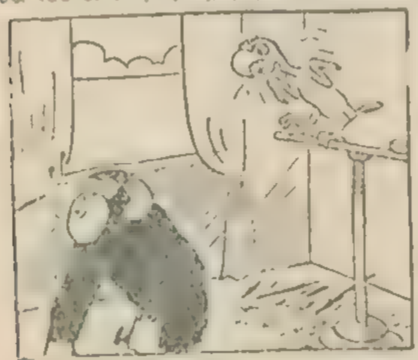
Ντύθηκαν χωρὶς θόρυβο, βγῆκαν ἔξω καὶ σὲ λίγο κρατῶντας ἕνα καλάθι μὲ τὰ σύνεργα τῆς ψαρικῆς καὶ τὴν μεγάλη... σκάφη τοῦ ζυ-

ΤΗΣ ΜΠΟΥΜΠΟΥΣ

Είν' έτοιμη ή ξυριστική της μηχανή.
Την παίρνει και πάει στόν παπαγάλο.
Τόσο φτερό, μά τό Θεό, θά τόν πονῆ,
θά τοῦ εἶναι βάρος, φόρτωμα μεγάλο.

— Ἔλα παπαγαλάκι μου χρυσό,
τοῦ λέει, ἔλα δῶ νά σέ ξυρίσω! —
Περίφημα! Δέν τ' ἄφησε φτερό μισό
κι' ὕστερα,τραγουδῶντας φεύγει πίσω..

Γ. Δ.

ξύπνια κουτιά

Δασκάλα: Λέγε μας ἐσύ, πόσων εἰδῶν γρανίτας ἔχομεν;

Νίκη: Δύο εἰδῶν, κυρία. Τίς γρανῖτες πού κάνουν μέ σιρόπια καί τίς γρανῖτες πού κάνουν μέ φυσικό ζουμί τῶν φρούτων!

Ὁ μικρός Τοτός μπαίνει στό γραφεῖο τοῦ θείου του σέ ὥρα πού αὐτός ἔχει ἐργασία.

— Ἔ! τί ἀγαπᾶς ἐσύ; τοῦ φωνάζει θυμωμένος.

Κι' ὁ Τοτός:

— Τή γιαγιά μου!

Ἡ Μιμίκα εἶναι ἕτοιμη νά κρύψη τήν κούκλα της πίσω ἀπό ἕνα ἀρμάρι.

— Τί κάνεις ἐκεῖ; τῆς λέει ἡ μαμά της.

— Αἰ μαμά, κρύβω τήν κούκλα μου, γιατί θά χαρῶ πολύ ἅμα τήν ξαναβρῶ.

Ἡ μαμά στόν Τοτό:

— Ἡ Νίνα κρατεῖ μικρότερο μῆλο ἀπ' τό δικό σου. Δέν σοῦ εἶπα νά τήν ἀφήσης νά διαλέξη;

— Ναί, μαμά. Τῆς εἶπα μάλιστα νά διαλέξη ἤ τό μικρότερο μῆλο ἤ τίποτα. Ἔ, λοιπόν ἐκείνη ἐδιάλεξε τό μικρότερο.

ΕΛΛΑΔΑ

Εἶδα βουνά ψηλά ὀλοχιόνιστα,
χῶρες τρανές ἀράδα
μά πουθενά τόση ὠμορφιά
σάν τήν Ἑλλάδα!

Εἶδα λογῆς ἀνθούς ν' ἀνθίζουνε
σέ κάμπου πρασινάδα
μά πουθενά τόση ὠμορφιά
σάν τήν Ἑλλάδα!

Εἶδα κι' ἀκρογιαλιές χαρούμενες
μέσ' στή χρυσῆ λιακάδα
μά πουθενά τόση ὠμορφιά
σάν τήν Ἑλλάδα!

Ἐλᾶτε, πιάστε τό χορό,
παιδιά μου, ἀράδα ἀράδα!
Ὢ τί χαρά, πού γεννηθήκαμε
μέσ' στήν Ἑλλάδα!

Ἡ μητέρα τοῦ Μίμη τόν ἐρωτᾶ τί ὄνειρο εἶδε τό βράδυ.

Ὁ Μίμης. — Εἶδα μαμά μου, ἕνα πρᾶγμα ἀδύνατο...

Ἡ μητέρα. — Σἀν τί;

Ὁ Μίμης. — Ὅτι εἶχες ἀφήσει τά κλειδιά ἀπάνω στόν μπουφέ.

μώματος ξεπόρτισαν σάν κλέφτες.

— Δέν μᾶς πῆραν μυρουδιά εἶπε μέ γέλια ὁ Ζαχαρίας...

— Καθόλου, εἶπε ὁ Προκόπης.

Τήν ἴδια ὅμως στιγμή ὁ κύρ Στάθης τούς παραφύλαγε πίσω ἀπό τόν μύλο καί μουρμούριζε:

— Τρομάρα σας διαολάκια θά πνιγῆτε... μά ἄντε νά δοῦμε, πάει ἡ μέρα μου νά σᾶς φυλάγω πάλι σήμερα.

Εὐτυχεῖς οἱ δυό μικροί ἔφτασαν γρήγορα στήν κοντινή λίμνη.

Ὁ Ζαχαρίας ἦταν ὡπλισμένος καί μέ τό τουφεκάκι του...

Ἄπειρα πουλιά τριγύρω στήν ἀκρολιμνιά φτεροκοποῦσαν χαρούμενα...

Τά παιδιά ἔβαλαν τή σκάφη στό νερό καί μπῆκαν μέ προφυλάξεις μέσα...

— Ξεχάσαμε γιά κουπιά, εἶπε ὁ Προκόπης.

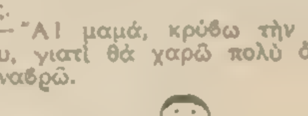
— Μή σέ μέλει ἀπάντησε ὁ Ζαχαρίας κι' ἔβαλε σ' ἐνέργεια τό κόλπο πού ἔβλεπε στούς Κινηματογράφους τῆς Ἀθήνας.

— Θά τραβᾶμε κουπί μέ τά χέρια μας εἶπε... δείχνοντας τόν τρόπο στόν Προκόπη...

Ἡ... σκάφη ἄρχισε νά... ταξιδεύη... Εἴτε ὅμως γιατί ὁ Προκόπης ἦταν ἀπρόσεκτος εἴτε γιατί δέν ἤξερε πετοῦσε τά νερά μέσα στή βάρκα καί στά πέντε μέτρα Ζαχαρίας καί Προκόπης ἦσαν ὡς τό κόκκαλο βρεγμένοι...

Ἡ βάρκα ὅμως προχωροῦσε κανονικα..

Εἶχε φθάσει πιά στή μέση καί τά

Ἡ βάρκα προχωροῦσε κανονικά.

παιδιά ἀπεφάσισαν νά γίνουν ἀμέσως καί.. ψαράδες..

Ἔλυσαν λοιπόν καί ξεμπέρδεψαν τά σύνεργα, ἔρριξαν «δόλο» τριγύρω γιά νά μαζέψουν ψάρια κι' ἀφοῦ ἐδόλωσαν καί τ' ἀγκίστρια τά πέταξαν στό νερό καί περίμεναν...

Ψάρια τῆς λίμνης πεινασμένα κι' ἄφοβα, «τσιμποῦσαν» στά τυφλά κι' οἱ δυό μικροί κατενθουσιασμένοι καί σάν τρελλοί ἀπό τή χαρά τους ἀνέβαζαν συνεχῶς ψάρια...

Ἡ.. σκάφη χοροπηδοῦσε ἀπ' τά τραντάγματά τους καί σέ μιά στιγμή πού ὁ Ζαχαρίας ἀνέβαζε ἕναν πολύ μεγάλο κιπρῖνο κουνήθηκε ἀπότομα κι' ἀναποδογύρισε καί τήν σκάφη καί τόν Προκόπη καί τά ψάρια στό νερό. Συμφορά.. Τό μπάνιο αὐτό δέν ἐρχόταν καθόλου στήν ὥρα του διάβολε...

Γιά λίγες στιγμές τά δυό παιδιά χάθηκαν μέσα στά νερά... σάν νά ἦσαν μολύβια καί πῆγαν στόν πάτο...

Καί πραγματικά ὁ Προκόπης, παιδί ἀπ' τά μεσόγεια, δέν ἤξερε κολύμπι καί βούλιαξε. Ὁ δέ Ζαχαρίας δέν κατάφερε νά σταθῆ στό γλυκό νερό...

Κρυφά ἀπ' τήν παραλία ὁ κύρ Στάθης εἶδε τή συμφορά... Πήδηξε γρήγορα σέ μιά φελοῦκα πού ἦταν δεμένη ἐκεῖ στήν ὄχθη καί τράβηξε κατά τή σκάφη..

(Ἀκολουθεῖ)

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Τοῦ περνοῦσε ἡ πεῖνα!

Ὁ σοφός — ποιός ἀπ' ὅλους; ἀλλ' αὐτὸ δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει — γιὰ νὰ μὴ διακόπτῃ τὴν ἐργασία του ἔτρωγε τὸ μεσημέρι στὸ γραφεῖο του.

«Ἔτρωγε», δηλαδὴ ὁ λόγος τὸ λέει· γιατὶ σχεδὸν κάθε μέρα γινόταν τὸ ἑξῆς:

Ἐνῷ ὁ σοφὸς ἦταν σκυμμένος καὶ βυθισμένος μπροστὰ στὸ γραφεῖο του, ἔμπαινε ἡ ὑπηρέτρια μ' ἕνα δίσκο.

— Κύριε, τὸ φαγητό σας.

— Καλά, ἄφησέ το ἐκεῖ!

Ἡ ὑπηρέτρια ἄφηνε τὸν δίσκο σ' ἕνα τραπέζι κι' ὁ σοφὸς βυθιζόταν πάλι στὴν ἐργασία του.

Ὁ σκύλος τότε τοῦ σπιτιοῦ, ἐπωφελούμενος ἀπὸ τὸ βύθισμα τοῦ σοφοῦ, τοῦ ἔτρωγε τὸ φαγητό.

Ἐπὶ τέλους ὁ σοφὸς τὸ θυμόταν, σηκωνόταν ἀπὸ τὸ γραφεῖο καὶ πήγαινε στὸ τραπέζι νὰ φάῃ. Ἀλλὰ βλέποντας τὰ πιάτα ἄδειανά, χτυποῦσε τὸ μέτωπό του κι' ἔλεγε:

— Μπᾶ! ἔφαγα καὶ τὸ ξέχασα! Τί ἀφηρημένος!

Τοῦ περνοῦσε κι' ἡ πεῖνα μ' αὐτὴ τὴν ἰδέα. Καὶ ξαναγύριζε στὸ γραφεῖό του κι' ἐξακολουθοῦσε τὴν ἐργασία του ὥς τὸ βράδυ.

Παραδρομὴ

Ὁ Μπέμπης (4 χρονῶν): Γάϊδαρος, τί ὀξεῖα θέλει, Μπέμπα;

Ἡ Μπέμπα (5 χρονῶν) σοβαρά: Τόνο Μπέμπη.

Παραπάνω ἀπὸ 300...

Ὁ κ. Θεόδωρος, ποὺ εἶναι κουφός, ρωτοῦσε προχθὲς ἕνα φίλο του:

— Μήπως εἶδες ποιὸς ἀριθμὸς κέρδισε τὸ λαχεῖο;

— Μάλιστα, ὁ ἀριθμὸς τριακόσια.

— Μπᾶ, ὁ ἀριθμὸς τετρακόσια;

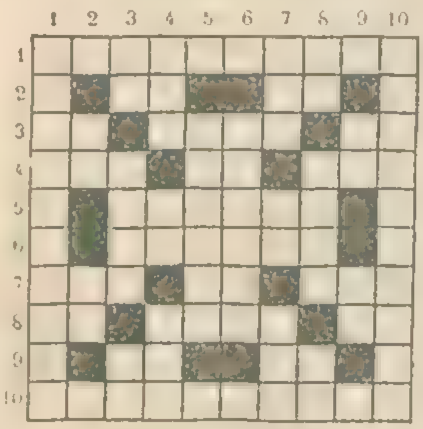
Κι' ὁ μικρὸς Μίμης, ποὺ ξέρει ὅτι ὁ κ. Θεόδωρος εἶναι κουφός, λέει:

— Καλὲ αὐτὸς ἀκούει καὶ **μὲ τὸ παραπάνω!**

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Ὁριζοντίως:

1) Ἀνδρικὸν ὄνομα (αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου).
2) Ἐρωτηματικὸν - Λεπτὴ κλωστή.

3) Εἰκοστὸς πρῶτος — Κεφαλὴ — Ὑποθετικόν.
4) Ταῖς ὁποίαις — Ἡ πατρὶς ὅλων τῶν ἀνθρώπων — Ναυτικὸν παράγγελμα.
5) Τὸ κυριώτερον ἐργαλεῖον τοῦ γεωργοῦ.
6) Ἓν ἐκ τῶν ἁπλῶν στοιχείων τῆς φύσεως (χημ.)
7) Θεὰ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων — Ὑποθετικὸν — Εἶναι ἀπαραίτητος στὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων.
8) Ἡ δευτέρα λέξις τοῦ 2 ὁριζοντίως — Ὁμοία εἰς ἔκτασιν (αἰτιατική) — Νότα.
9) Νότα Βυζαντινῆς Μουσικῆς — Καθώς.
10) Ὑπάρχουν λίγα στὴν Εὐρώπη καὶ πολλὰ στὴν Ἰαπωνία, ὅπου προκαλοῦν μεγάλας καταστροφὰς (ὀνομ.).

Καθέτως:

1) Οἱ γυναῖκες ποὺ ἔχουν αὐτὸ τὸ ὄνομα ἑορτάζουν τὴν 25ην Νοεμβρίου.
2) Ἄρθρον (πληθ.) — Εἰς (ἀρχ.).
3) ΑΤ — Τὸ φορτίον τοῦ μαθητοῦ — Δεικτικὸν (δημ.).
4) Κομψὸς (ξεν.) — Νότα Εὐρωπαϊκῆς Μουσικῆς — Τρία ὅμοια φωνήεντα.
5) Ἥμερο ζῷον πολὺ χρήσιμον εἰς τὸν ἄνθρωπον.
6) Προϊὸν τοῦ πεύκου.
7) Συντροφία — Σύμφωνον — Βιβλικὸν πρόσωπον.
8) Κλωστὴ — Ὅρος τῆς Γραφῆς καὶ ὁδὸς τῶν Ἀθηνῶν — Νότα Εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς.
9) Ἄρθρον (πληθ.) — Τῆς ὁποίας.
10) Ἐκεῖ θεραπεύεται μία ἀπὸ τὰς χειροτέρας ἀσθενείας.

Χ. — Ε. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΙ

Αἴνιγμα

Ἄνθρωπος δὲν εἶναι
Ζωὴ δὲν ἔχει
Καὶ μιλεῖ.
Τί εἶναι;

Π. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Μεταγραμματισμὸς

Ἄδικα τὸν κόπο κάνω
Ἂν Λᾶ βγάλω καὶ Νῖ βάλω
Ὅρος τῆς Ἀσίας τὸ ἕνα
Ὅρος τῆς Ἀσίας, τ' ἄλλο.

Τ. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ

Τὰ σπίρτα

Παίρνετε 17 σπίρτα, τὰ τοποθετεῖτε ἀνὰ τρία, ὅπως δείχνει τὸ σχῆμα (γιὰ νὰ εἶναι εὔκολη ἡ ἀρίθμησί τους) καὶ λέτε στὸ φίλο σας νὰ πάρῃ ὅσα θέλει,

ἀπὸ ἕνα ὥς τρία (ποτὲ περισσότερα). Παίρνετε κατόπιν καὶ σεῖς, ἔπειτα πάλι ἐκεῖνος καὶ οὕτω καθεξῆς, ὥσπου νὰ τελειώσουν τὰ σπίρτα.

Ἐκεῖνος ποὺ θὰ πάρῃ τελευταῖος κερδίζει.

Νὰ σᾶς πῶ ὅμως τὸ μυστικὸ νὰ κερδίζετε 99 φορὲς στὶς 100; Νὰ πάρετε μὲ κάθε τρόπο τὸ 5ο, τὸ 9ο καὶ τὸ 13ο σπίρτο.

Ἂς ὑποθέσουμε π. χ. ὅτι ὁ φίλος σας ἀρχίζει παίρνοντας δύο σπίρτα· τότε σεῖς παίρνετε τρία κι' ἔτσι ἔχετε τὸ 5ο. Ἂν ὁ φίλος σας πάρῃ κατόπι τρία σεῖς παίρνετε ἕνα καὶ ἔχετε τὸ 9ο. Μὲ τὴν ἴδια εὐκολία ἔχετε καὶ τὸ 13, ὁπότε δὲν μένουν πιὰ παρὰ τέσσερα σπίρτα καὶ ἑπομένως σεῖς θὰ πάρετε τελευταῖος.

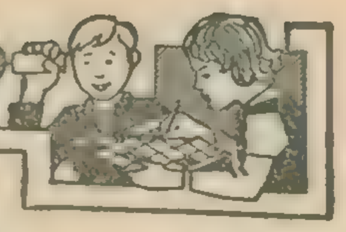
Δοκιμάστε καὶ θὰ δῆτε ὅτι ἡ ἐπιτυχία εἶναι πάντοτε ἐξησφαλισμένη, ἐκτὸς πιὰ ἂν ἡ τύχη τὸ φέρῃ νὰ πάρῃ ὁ φίλος σας καὶ τὸ 5ο καὶ τὸ 9ο καὶ τὸ 13, πρᾶγμα πολὺ δύσκολο, ἢ ἂν ξέρῃ ἐκεῖνος τὸ ... μυστικό πρὶν ἀπὸ σᾶς.

Ἂν ἀρχίσετε σεῖς πρῶτος, νὰ παίρνετε πάντα ἕνα, ὥστε νὰ ἔχετε τὸ 5ο δικό σας.

Ὁ κ. Πέτρος διώχνει ἀπὸ κοντά του μὲ τὶς κλωτσιὲς τὸν καπνοδοχοκαθαριστή, ποὺ λίγο ἔλειψε νὰ τὸν μουντζουρώσῃ.

Διασκεδάζοντας

Ἡ συγγένεια

Ἡ κυρία Φιφὴ συναντᾶ στὸν δρόμο τὸν κύριον Νίκο καὶ τὸν ἐρωτᾶ:

— Γνωρίζετε τὸν κ. Δήμαρχον;

Καὶ αὐτὸς ἀπαντᾶ:

— Ναί, ὁ πατέρας του ἦτο τὸ μόνον τέκνον τῆς μητέρας μου.

Ποία συγγένεια ἔχει ὁ κύριος Νίκος μὲ τὸν Δήμαρχον;

Πυραμὶς

```
   *
  *+*
 **+**
***+***
```

Ὁριζοντίως: 1η σειρά: Σύμφωνον, 2α σειρά: Θεὸς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. 3η σειρά: Νῆσος τοῦ Ἀν. Αἰγαίου. 4η σειρά: Ὁ πατὴρ τοῦ Πάριδος.

Καθέτως οἱ σταυροί: Τάξιμο σ' ἕναν ἅγιο.

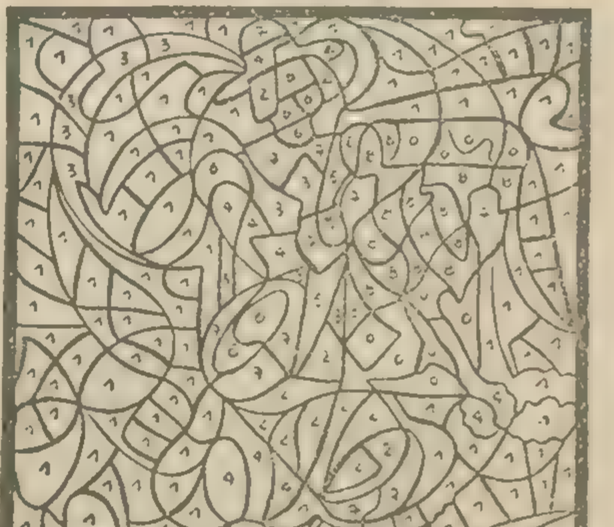
Σ. ΣΗΦΟΓΙΑΝΝΑΚΗ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 42ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξον: Ὁριζοντίως 1 Σινᾶ — Ἕλος. 2 [illegible] — νά. 3 φάσις. 4 [illegible]. 5 [illegible] — ρα. 6 [illegible] — Αἴας. [illegible] 9 [illegible]. Καθέτως 1 [illegible] — λα. 2 [illegible]. 3 [illegible]. 4 [illegible]. 5 [illegible]. 6 [illegible]. 7 Σοφία. 8 [illegible]. 9 [illegible]. Ἡ διαθήκη: Τὸ ἔτος 19[illegible] [illegible] καὶ ἑπομένως ὁ Φεβρουάριος δὲν εἶχε 29 μέρες, ὅπως ἐδείκνυε ἡ ἡμερομηνία (29-2-39). Ἡ διαθήκη λοιπὸν ἦταν πλαστὴ κι' αὐτὸ ἀπεδείχθη ἀπὸ τὸ λάθος τῆς ἡμερομηνίας.

Ποικ. Ἀκροστιχίς: Πάτραι ([illegible]). Λεξίγριφος: Ἀετός ([illegible]). Ἀπὸ κεφάλι: [illegible]. Κρυπτογραφικόν: [illegible]. Ἀναγραμματισμός: [illegible]. Διπλῆ ἀκροστιχίς: Νέαρχος — Αἰτωλία (ΝΑ[illegible], Εἰς, Αἰ[illegible], [illegible], Οἰκία, Σ[illegible]). Μεταμορφώσεις: [illegible]. [illegible]: γάλα [illegible] Ἀσία.

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Στερεώσατε ἕνα διαφανὲς χαρτὶ ἐπάνω στὸ σχέδιο καὶ χρωματίσατε τὰ μέρη τῆς εἰκόνος, ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ, ὡς ἑξῆς:

Ὅπου ὑπάρχει:

1 μὲ μπλὲ ἀνοικτό, 2 μὲ κίτρινο ἀνοικτό, 3 μὲ κίτρινο, 4 μὲ κόκκινο, 5 μὲ καφέ, 6 μὲ κόκκινο ἀνοικτό, 7 μὲ μαῦρο, 8 μὲ γκρίζο-μπλέ.

Ὅπου ὑπάρχει 0 θὰ μείνῃ λευκό.

Κρυπτογραφικὸν

1234567890	=	Μέσον ἐπικοινωνίας.
17890	=	Ἡ τελευταία κατοικία.
87690	=	Φωτίζει.
52670	=	Δὲν εἶναι νεότης.
5732	=	Οἰκ. ζῷον.
267	=	Ἀρχαία θεά.
89690	=	Ἡ συνδρομή μας εἰς τὸ κράτος.

Ν. ΓΚΟΡΤΣΟΛΟΓΟΣ

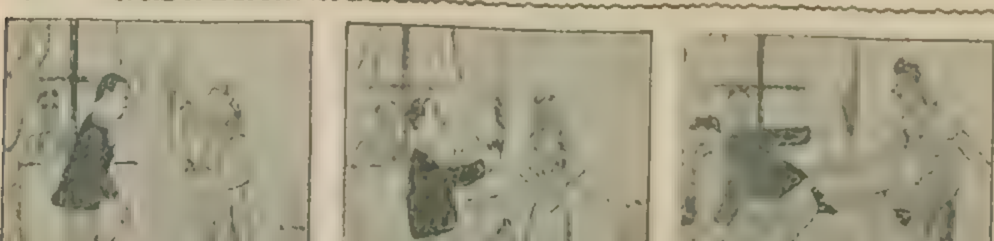
Τρίγωνον

```
• • • • •
• • • •
• • •
• •
•
```

1η σειρά: Μία τῶν Κυκλάδων. 2α σειρά: Ἦτο ὁ Ἀχιλλεύς, ὁ Κολοκοτρώνης, ὁ Κανάρης. 3η [illegible] [illegible]δε τὴν μεγαλύτερη βροχὴ ποὺ ἔγινε ὡς τώρα. 4η σειρά: Ὅστις. 5η σειρά: Σύμφωνον.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Θ. Γ. ΤΖΑΝΝΕΤΟΥΛΑΤΟΥ

Καὶ ὁ μικρὸς καπνοδοχοκαθαριστὴς ἐκδικεῖται μὲ τὸ ἴδιον νόμισμα, ἀλλὰ καὶ χωρὶς νὰ κινδυνεύσῃ καθόλου....

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Τὰ μαγικὰ παπούτσια

Ἡ σκηνὴ ἢ μᾶλλον οἱ σκηνὲς στὸ Ὑποδηματοποιεῖον.

Α΄ πελάτισσα: Καλὰ εἶναι αὐτὰ τὰ παπούτσια, μόνο ποὺ μὲ σφίγγουν λιγάκι.

Ὁ τσαγκάρης: Μὴ φοβᾶσαι κυρία, θ' ἀνοίξουν μὲ τὸ περπάτημα ὁπωσδήποτε.

Β΄ πελάτισσα: Κρῖμα!... Αὐτὰ τὰ παπούτσια μοῦ ἀρέσουν, ἀλλὰ μοῦ ἔρχονται λίγο μεγάλα...

Ὁ τσαγκάρης: Δὲν πειράζει, κυρία. Πάντα τὰ παπούτσια μπαίνουν λίγο. Ἂν βραχοῦν μάλιστα θὰ σᾶς ἔλθουν καὶ στενά.

Γ΄ πελάτισσα: Ἄ μπράβο, αὐτὰ τὰ παπούτσια μοὔρχονται πολὺ καλὰ στὸ πόδι. Φθάνει μόνο νὰ μὴν ἀνοίξουν ὅταν φορεθοῦν.

Ὁ τσαγκάρης: Μὴ φοβᾶσαι, κυρία. Σᾶς τὰ δίνω μ' ἐγγύησι. Δὲν θὰ μεταβληθοῦν καθόλου. Τὰ παπούτσια τοῦ καταστήματός μου οὔτε ἀνοίγουν οὔτε μπαίνουν ποτέ!

Τὰ ἑ-βώδη ἄνθη

Ὁ Κοκὸς καὶ ὁ Τοτὸς κάνουν τὸν περίπατό τους στὸν κῆπο.

— Κοίταξε τὰ ἄνθη, τί ὡραῖα ποὺ εἶναι κι' εὐώδη!

— Τ' ἄνθη τὰ βλέπω... Ἀλλὰ τὸ βώδι ποῦ εἶναι;

Περίεργο

Ὁ μπαμπᾶς: Πάλι δὲν κόβει τὸ ξυράφι μου; Χθὲς τὸ ἀκόνισα.

Ὁ Ντῖνος: Περίεργο. Πρωτήτερα ποὺ ἔξυσα μ' αὐτὸ τὰ μολύβια μου ἔκοβε σπουδαῖα.

Ἡ γιορτὴ

— Πότε ἄραγε ἑορτάζει ἡ Ἰουλία, Γεωργάκη;

— Μὰ τὸν Ἰούλιο. Δὲ θέλει φιλοσοφία. Ἰούλιος, Ἰουλία.

Ἀπορία!

Ἡ μικρὴ Λίτσα ποὺ φέτο πρωτοπῆγε σχολεῖο ρωτᾶ:

— Μαμά, καὶ τ' ἀγόρια τὸν δάσκαλό τους τὸν φωνάζουν «δεσποινίς», ὅπως ἐμεῖς;

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

Η ΒΑΠΤΙΣΙΣ ΤΟΥ ΕΠΙΔΟΞΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ ΕΙΣ ΤΑ ΑΝΑΚΤΟΡΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

'Ολόκληρος ὁ 'Ελληνικὸς λαὸς καὶ ἰδιαίτατα ἡ Ε. Ο. Ν. ἐπανηγύρισαν μὲ ἐξαιρετικὸν ἐνθουσιασμὸν τὴν βάπτισιν τοῦ ἐπιδόξου Διαδόχου Κωνσταντίνου.

Εἰς τὴν ψυχὴν ὁλοκλήρου τῆς 'Ελλάδος ἀνεβίωσε καὶ πάλιν ὁ θρῦλος τοῦ Μαρμαρωμένου Βασιλιᾶ, πέρασε σὰν ὄνειρο καὶ σὰν γλυκειὰ ὀπτασία ἡ ἐποποιία τοῦ 12 καὶ 13 καὶ ἀνεπτερώθησαν αἱ ἐλπίδες τοῦ Πανελληνίου γιὰ μιὰ μεγάλη καὶ ἔνδοξη ἑλληνικὴ αὐτοκρατορία μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν νεώτερον Πορφυρογέννητον, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Παλαιολόγων καὶ μέχρι σήμερον ἠλεκτρίζει τὴν ἐθνικὴν ψυχήν.

Τὸ παρελθὸν Σάββατον ὑπῆρξεν ἡμέρα Πανελληνίου χαρᾶς καὶ ἀναβιώσεως τῶν ἐθνικῶν ἐλπίδων καὶ μαζὶ μὲ τὴν βάπτισιν τοῦ ἐπιδόξου Διαδόχου, ἀνεβαπτίσθη ἡ ἐθνικὴ ψυχὴ καὶ ἐγκατεδώθη ἡ πεποίθησις ὅτι μὲ προστάτας τὴν ἐθνικὴν Δυναστείαν καὶ τὸν Μεγάλον Δημιουργὸν τῆς 4ης Αὐγούστου, ἡ Πατρὶς εἰσῆλθε σταθερῶς πλέον εἰς τὴν ὁδὸν ποὺ ὁδηγεῖ εἰς τὰ μεγάλα πεπρωμένα της.

• • •

Τὸ παρελθὸν Σάββατον ἐτελέσθη εἰς τὰ 'Ανάκτορα μετὰ πάσης ἐπισημότητος καὶ μεγαλοπρεπείας ἡ τελετὴ τῆς Βαπτίσεως τοῦ 'Επιδόξου Διαδόχου τοῦ 'Ελληνικοῦ Θρόνου.

'Η ἀναγγελία τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἡμέρας ἐγένετο ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου ἐκ τῶν πυροβολείων τοῦ Λυκαβηττοῦ διὰ 21 κανονιοβολισμῶν. 'Επίσης διὰ τὸν ἑορτασμὸν τοῦ γεγονότος ὁλόκληρος ἡ πόλις εἶχε σημαιοστολισθῆ πανηγυρικῶς.

Τὴν 9ην πρωϊνὴν παρετάχθησαν τιμητικῶς ἀπὸ τῆς ἐπαύλεως τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου ἐν Ψυχικῷ καὶ κατὰ μῆκος τῆς λεωφόρου Βασιλίσσης Σοφίας μέχρι τῆς ὁδοῦ 'Ηρώδου τοῦ 'Αττικοῦ, τμήματα τῆς Ε.Ο.Ν. Τὴν παράταξιν ταύτην συνέχιζον πρὸς τὴν ὁδὸν 'Ηρώδου τοῦ 'Αττικοῦ τμήματα τῶν ἐνόπλων δυνάμεων. Διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν τιμῶν παρετάχθη πρὸ τῆς εἰσόδου τῶν 'Ανακτόρων ἡ μουσικὴ τῆς φρουρᾶς.

Τὴν 9.40' πρωϊνὴν ὁ ὑπασπιστὴς τῆς ὑπηρεσίας καὶ ὁ ἵππαρχος κ. Μ. Μελᾶς μετέβησαν εἰς τὴν ἔπαυλιν τοῦ Διαδοχικοῦ ζεύγους ἐν Ψυχικῷ καὶ συνώδευσαν ἐκεῖθεν τὸν 'Επίδοξον Διάδοχον μέχρι τῶν 'Ανακτόρων.

'Από τοῦ τέρματος τῆς λεωφόρου 'Αλεξάνδρας ὁ Σταυλάρχης τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως συνώδευσεν ἔφιππος τὸ φέρον τὸν 'Επίδοξον Διάδοχον αὐτοκίνητον. Τὴν τιμητικὴν συνοδείαν ἀπετέλεσεν Ἴλη τῆς 'Ανακτορικῆς Φρουρᾶς.

'Η πομπὴ ἔφθασεν εἰς τὰ 'Ανάκτορα τὴν 10ην πρωϊνήν.

Τὸν 'Επίδοξον Διάδοχον ὑπεδέχθη εἰς τὴν κεντρικὴν πύλην τῶν 'Ανακτόρων ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς μετὰ τοῦ Μεγάλου Αὐλάρχου καὶ Μεγάλου Τελετάρχου τῶν 'Ανακτόρων κ. Μερκάτη καὶ τοῦ 'Αρχηγοῦ τοῦ Στρατιωτικοῦ Οἴκου τοῦ "Ανακτος.

'Η τελετὴ τοῦ βαπτίσματος τοῦ 'Επιδόξου Διαδόχου ἐγένετο εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῶν τελετῶν τῶν 'Ανακτόρων.

Εἰς τὸ κέντρον τῆς αἰθούσης εἶχε τοποθετηθῆ ἡ ἀργυρᾶ κολυμβήθρα εἰς τὴν ὁποίαν εἶχον βαπτισθῆ ὁ ἀείμνηστος Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος καὶ ὅλα τὰ μέλη τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας. Πλησίον τῆς κολυμβήθρας εἶχε τοποθετηθῆ τράπεζα μὲ τὸ 'Ιερὸν Εὐαγγέλιον καὶ ἀργυροῦν δοχεῖον μὲ τὸ "Αγιον Μύρον.

Παρὰ τὴν κολυμβήθραν ἐστάθησαν φέροντες μεγάλην ἀρχιερατικὴν στολὴν ὁ 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνῶν κ. Χρύσανθος καὶ τὰ μέλη τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου.

Πρῶτοι προσῆλθον διὰ νὰ παρακολουθήσουν τὴν τελετὴν καὶ ἔλαβον τὰς καθωρισμένας ἐν τῇ αἰθούσῃ θέσεις ὁ Πρωθυπουργὸς κ. Μεταξᾶς μετὰ τῶν μελῶν τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου.

'Εν συνεχείᾳ προσῆλθον οἱ Μεγαλόσταυροι, οἱ πρόεδροι τοῦ Συμβουλίου 'Επικρατείας, τοῦ 'Αρείου Πάγου καὶ τοῦ 'Ελεγκτικοῦ Συνεδρίου, οἱ ἐν 'Αθήναις ἀντιστράτηγοι, ἀντιναύαρχοι, ὑποστράτηγοι καὶ ὑποναύαρχοι, οἱ γενικοὶ γραμματεῖς καὶ οἱ γενικοὶ διευθυνταὶ τῶν ὑπουργείων, ὁ νομάρχης 'Αττικοβοιωτίας, ὁ Δήμαρχος καὶ ὁ πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου 'Αθηνῶν, ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος Ψυχικοῦ καὶ αἱ ἀντιπροσωπεῖαι Στρατοῦ, Ναυτικοῦ καὶ 'Αεροπορίας, ἀποτελούμεναι ἐκ 33 ἐν ὅλῳ μελῶν, ἤτοι ἕνδεκα ἐξ ἑκάστου σώματος.

'Ακολούθως προσῆλθε τὸ Διαδοχικὸν ζεῦγος μετὰ τῆς μικρᾶς Πριγκηπίσσης Σοφίας. Οἱ 'Υψηλοὶ γονεῖς ἐκάθησαν εἰς δύο πολυτελῆ καθίσματα πλησίον τῆς κολυμβήθρας.

Τὴν 10ην πρωϊνὴν εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς τελετῆς ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεύς, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὰς Α. Α. Β. Β. Υ. Υ. τὰς Πριγκηπίσσας Αἰκατερίνην καὶ 'Ελένην τοῦ Νικολάου καὶ τὰς Α. Α. Β. Β. Υ. Υ. τὴν Πριγκήπισσαν 'Αλίκην καὶ τὸν Πρίγκηπα Πέτρον.

Ταυτοχρόνως εἰσῆλθον οἱ πρεσβευταὶ τῆς Δανίας, Μεγάλης Βρεταννίας, Γιουγκοσλαυΐας, 'Ιταλίας καὶ Ρουμανίας οἱ ὁποῖοι ἐξεπροσώπησαν τοὺς 'Ηγεμόνας τῶν χωρῶν των, ὡς ἀναδόχους τοῦ 'Επιδόξου Διαδόχου.

Τὴν 10.15' πρωϊνὴν ἡ Μεγάλη Κυρία ἐπὶ τῶν Τιμῶν Κοντοσταύλου μετέφερεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς τελετῆς ἐπὶ πολυτελοῦς κυανοῦ προσκεφάλου τὸν 'Επίδοξον Διάδοχον, τὸν ὁποῖον ἔλαβεν εἰς τὰς χεῖρας του ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεύς.

'Εν συνεχείᾳ ἤρχισεν ἡ τέλεσις τοῦ μυστηρίου παρὰ τοῦ 'Αρχιεπισκόπου, ὁ ὁποῖος ἐβάπτισε τὸν 'Επίδοξον Διάδοχον, βοηθούμενος ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ δύο ἱεροδιακόνων.

Τὸν 'Επίδοξον Διάδοχον ἐκράτησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τελετῆς ἀλληλοδιαδόχως αἱ Α. Α. Β. Β. Υ. Υ. αἱ Πριγκήπισσαι Αἰκατερίνη καὶ 'Ελένη τοῦ Νικολάου.

Μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ μέρους τῆς κατηχήσεως ἀνέλαβεν εἰς τὰς χεῖρας του τὸν 'Επίδοξον

Τὸ βασιλικὸν βρέφος φερόμενον ὑπὸ τῆς τροφοῦ του ἐπὶ εἰδικοῦ προσκεφαλαίου.

Διάδοχον ὁ 'Αρχιεπίσκοπος, ὁ ὁποῖος τὸν ἐνεβάπτισεν εἰς τὴν ἀργυρᾶν κολυμβήθραν, δίδων εἰς αὐτὸν τὸ ὄνομα Κωνσταντῖνος. Κατόπιν ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἀπήγγειλε τὸ «Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν» καὶ πολυμελὴς χορῳδία ἔψαλε τὸ Πολυχρόνιον. Ταυτοχρόνως ἐρρίφθησαν ἐκ τῶν πυροβολείων τοῦ Λυκαβηττοῦ 101 κανονιοβολισμοί, συνοδευόμενοι ἀπὸ χαρμοσύνους κωδωνοκρουσίας ὅλων τῶν ἐκκλησιῶν τῆς πόλεως.

Μετὰ τὴν βάπτισιν ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Μεταξᾶς ἐνεχείρισεν ἐπὶ χρυσοῦ δίσκου εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα τὸν Μεγαλόσταυρον τοῦ Σωτῆρος. Μὲ τὸ παράσημον τοῦτο ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς περιέβαλε τὸν 'Επίδοξον Διάδοχον Πρίγκηπα Κωνσταντῖνον.

'Εν συνεχείᾳ ὁ νεοφώτιστος Πρίγκηψ παρελήφθη ἀπὸ τῆς Μεγάλης Κυρίας ἐπὶ τῶν Τιμῶν Κοντοσταύλου καὶ μετεφέρθη δι' αὐτοκινήτου εἰς τὴν ἐν Ψυχικῷ ἔπαυλιν τοῦ Διαδοχικοῦ ζεύγους. Τὰς τιμὰς τῶν προσκεκλημένων ἐδέχθη ἡ Βασιλικὴ Οἰκογένεια εἰς τὸν κῆπον τῶν 'Ανακτόρων, ὅπου προσεφέρθησαν καὶ ἀναψυκτικά.

Εἰς τοὺς ἐπισήμους διενεμήθησαν «μαρτυριάτικα» ἐξ ἀργύρου.

Τὴν νύκτα ἐφωταγωγήθησαν ἡ πόλις καὶ ἡ 'Ακρόπολις.

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

'Ο 'Αρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικὸς 'Επιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ι. Μεταξᾶς ἐπεσκέφθη ὡς συνήθως κατὰ Παρασκευὴν τὰ Γραφεῖα τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ συνειργάσθη μετὰ τοῦ Κυβερνητικοῦ 'Επιτρόπου καὶ τῶν ἁρμοδίων βαθμοφόρων τῆς Κ. Δ. ἐπὶ ζητημάτων τῆς Ε.Ο.Ν. τρεχούσης φύσεως.

Κατὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ κ. Μεταξᾶ πλήθη συγκεντρωθέντος κόσμου ἐπευφήμησαν ἐνθουσιωδῶς τοῦτον.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ ΤΗΣ 4ης ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

'Ο πανηγυρισμὸς τῆς ἱστορικῆς ἐπετείου τῆς 4ης Αὐγούστου 1936 ἀπὸ τὴν Ε.Ο.Ν. θὰ εἶναι παντοῦ, εἰς ὁλόκληρον τὴν Χώραν, ἐνθουσιώδης, ἐπιβλητικός. Αἱ μυριάδες τῶν ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν τῆς 'Οργανώσεως θὰ μετάσχουν αὐτοῦ ἐν συναγερμῷ. "Ηδη ἑτοιμάζονται ἐντατικὰ οἱ Σχηματισμοὶ τῆς Ε.Ο.Ν. ὁλοκλήρου τῆς 'Ελλάδος διὰ τὸν πανηγυρισμὸν ὁ ὁποῖος ἐπιβάλλεται πρὸς ἑορτασμὸν τῆς Μεγάλης 'Εθνικῆς 'Εορτῆς τοῦ 'Ελληνικοῦ Λαοῦ.

Τὸ πρόγραμμα τοῦ πανηγυρισμοῦ εἰς τὰς 'Αθήνας κατηρτίσθη ἤδη ἐν συνεργασίᾳ τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων 'Αρρένων καὶ Θηλέων Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης, ἔχει δὲ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ὡς ἀκολούθως: Τὴν Πέμπτην 1ην Αὐγούστου θὰ ἀρχίσουν αἱ ἑορταὶ τοῦ πανηγυρισμοῦ τῆς 4ης Αὐγούστου ἀπὸ τὴν Ε.Ο.Ν. μὲ ἐπίδειξιν μικτῆς χορῳδίας τῶν Περ. Διοικήσεων 'Αρρένων καὶ Θηλέων Πρωτευούσης εἰς τὴν πρὸ τοῦ Ζαππείου Μεγάρου πλατεῖαν. 'Η ἐπίδειξις θὰ ἀρχίσῃ τὴν 8ην μ. μ. καὶ θὰ παραταθῇ μέχρι τῆς 8.30' μ. μ. Μὲ μεγάφωνα ἡ συναυλία αὐτὴ τῆς χορῳδίας Ε.Ο.Ν. θὰ μεταδοθῇ εἰς ὅλας τὰς Κεντρικὰς πλατείας Πρωτευούσης.

Τὴν 2αν Αὐγούστου, ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 6.30' μ. μ. θὰ δοθῇ εἰς τὸ θέατρον «Ρέξ» πανηγυρικὴ παράστασις τοῦ ἔργου τοῦ κ. Λιδωρίκη «Τὸ ξαναζωντάνεμα». 'Εκτελεσταὶ τοῦ ἔργου εἶναι Φαλαγγῖται καὶ Φαλαγγίτισσαι.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 3ης Αὐγούστου θὰ γίνῃ μία μεγαλειώδης καὶ ἄνευ προηγουμένου παρέλασις ὅλων τῶν σχηματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν. τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Πρωτευούσης, τῶν Διοικήσεων 'Ανωτάτων Σχολῶν καὶ τῆς Διοικήσεως Ταγμάτων 'Εργασίας, ἡ ὁποία θὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τὸ κέντρον τοῦ Πειραιῶς καὶ διὰ τῆς Καλλιθέας καὶ τῶν 'Αθηνῶν θὰ φθάσῃ ἕως τὴν Κηφισίαν καὶ πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ 'Εθνικοῦ Κυβερνήτου καὶ Γενικοῦ 'Επιθεωρητοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. Τὰ παρατεταγμένα τμήματα θὰ ἐπιθεωρήσῃ ὁ 'Εθνικὸς Κυβερνήτης. 'Η ἐπιθεώρησις θὰ ἀρχίσῃ τὴν 6ην ἀπογευματινὴν ἀκριβῶς.

Τὴν 10ην μ. μ. τῆς αὐτῆς ἡμέρας εἰς τὸ ὑπαίθριον θέατρον τῆς Ε.Ο.Ν. — εἰς τὰ Νταμάρια — θὰ δοθῇ μὲ ἐκτελεστὰς παιδιὰ τῆς Ε.Ο.Ν. παράστασις τῆς «'Ιερῆς Φλόγας» τοῦ κ. Μπόγρη.

'Η 4η Αὐγούστου εἶναι ἡ ἡμέρα τοῦ Παλλαϊκοῦ πανηγυρισμοῦ τῆς Μεγάλης 'Επετείου εἰς τὸ Παναθηναϊκὸν Στάδιον. 'Η Ε.Ο.Ν. μετέχει τοῦ πανηγυρισμοῦ μὲ τοὺς Φαλαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς, τὰς Φαλαγγιτίσσας καὶ Σκαπανίσσας, ποὺ ἐκτελοῦν τὸ πρόγραμμα τοῦ πανηγυρισμοῦ αὐτοῦ.

Τὴν 5ην Αὐγούστου καὶ ὥραν 6.30' μ. μ. θὰ ἐπαναληφθῇ εἰς τὸ θέατρον «Ρέξ» ἡ παράστασις τοῦ ἔργου «Τὸ ξαναζωντάνεμα» ἐνῷ τὴν 7ην μ. μ. εἰς τὸ γήπεδον τοῦ Παναθηναϊκοῦ — Λεωφόρος 'Αλεξάνδρας — θὰ γίνουν ἐξαιρετικῆς θεαματικότητος ἐπιδείξεις ἀσκήσεων 'Αεραμύνης ἀπὸ εἰδικευμένας ὁμάδας παθητικῆς 'Αεραμύνης τῆς Ε.Ο.Ν.

Τὴν 6ην Αὐγούστου καὶ ἀπὸ τῆς 4ης μ. μ. ἡ παραλία ἀπὸ τοῦ Πειραιῶς μέχρι τῆς Βουλιαγμένης θὰ γεμίσῃ ἀγόρια καὶ κορίτσια τῆς Ε.Ο.Ν. τὰ ὁποῖα θὰ ἐκτελέσουν ναυτικὰς ἐπιδείξεις. Τὸ κέντρον τῶν ἐπιδείξεων θὰ εἶναι πρὸ τοῦ «Τροκαντερό». Τὴν 9ην μ. μ. τῆς αὐτῆς ἡμέρας θὰ δοθῇ τὸ ἐπίσημον γεῦμα τῆς Ε.Ο.Ν. Τὴν 7ην Αὐγούστου καὶ ὥραν 6.30' μ. μ. θὰ δοθῇ εἰς τὸ θέατρον Αἰγλὴ μία χαριτωμένη ὀπερέττα γιὰ Σκαπανάκια καὶ μὲ πρωταγωνιστὰς Σκαπανάκια. 'Ο τίτλος της εἶναι «'Ο ἥλιος ἡ ἀετὸς» καὶ ἐγράφη ἀπὸ τοὺς κ. κ. Π. ... καὶ ... μὲ μουσικὴν τοῦ κ. Γλυκοφρύδη. Τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνει καὶ ἐκτελέσεις μικτῆς χορῳδίας Σκαπανακίων καὶ Σκαπανισσῶν καὶ μὲ χορούς Σκαπανισσῶν. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ ὥραν 10ην μ. μ. πιθανὸν νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ παράστασις εἰς τὸ ὑπαίθριο θέατρον τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τὰ Νταμάρια τοῦ Λυκαβηττοῦ.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΔΙ' ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

Εἰς τὸ διδακτήριον τῆς ἐνταῦθα Βαρβακείου Προτύπου Σχολῆς ἤρχισε πρὸ μηνὸς καὶ συνεχίζεται κανονικῶς ἡ λειτουργία τοῦ μαθηματικοῦ φροντιστηρίου τῆς Π.Δ.Α.Π. ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Στρατηγοῦ κ. Βερέττα.

Τὸ φροντιστήριον τοῦτο σκοπὸν ἔχει τὴν προπαρασκευὴν τῶν ὑποψηφίων, διὰ τὰς ἀνωτάτας στρατιωτικὰς σχολάς, ἀπόρων Φαλαγγιτῶν, οἱ ὁποῖοι δύνανται νὰ παρακολουθοῦν τὰ μαθήματα τοῦ φροντιστηρίου ἐντελῶς δωρεάν. Τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ στρατηγοῦ Βερέττα, εὐγενῶς προσφερθέν, παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του ἐπίσης δωρεάν.

Οἱ ἄποροι Φαλαγγῖται, οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ δώσουν εἰσιτηρίους ἐξετάσεις διὰ στρατιωτικὰς σχολὰς καὶ μὴ δυνηθέντες, δι' οἱονδήποτε λόγον νὰ παρακολουθήσουν ἕως τώρα τὰ μαθήματα τοῦ φροντιστηρίου, δύνανται νὰ προσέρχωνται καὶ ἀπὸ τοῦδε.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ὁ Γεν. Διευθυντὴς Οἰκον. Ὑπηρεσιῶν τῆς Ε.Ο.Ν. ἐνήργησεν οἰκονομικὴν ἐπιθεώρησιν τῶν Διαχειρίσεων Νομαρχιακῶν Ἐπιτροπῶν Πέλλης — Φλωρίνης — Καβάλλας.

Δ. Α. Σ. ΑΡΡΕΝΩΝ

— Ζωηροτάτη ἤδη κίνησις παρατηρεῖται εἰς ὅλας τὰς Ὑποδιοικήσεις τῆς Δ. Α. Σ. ἐπὶ τῇ προόψει τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς 4ης Ἐπετείου τῆς ἱστορικῆς 4ης Αὐγούστου. Ἐντατικὴ ἐργασία καὶ μεγάλαι φροντίδες καταβάλλονται διὰ τὴν ὅσον τὸ δυνατὸν καλλιτέραν ἐμφάνισιν τῶν Φαλαγγιτῶν σπουδαστῶν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ἑορτήν.

— Ἡ Διεύθυνσις Ψυχαγωγίας τῆς Δ. Α. Σ. ἑτοιμάζει διὰ τὸ 1ον δεκαήμερον τοῦ Αὐγούστου βραδυνὸν χορὸν δοθησόμενον εἰς τὴν ταράτσαν τῆς Πανεπιστημιακῆς Λέσχης. Αἱ καταβαλλόμεναι ὑπὸ τῆς διοργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς φροντίδες ἀποτελοῦν ἐγγύησιν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἑσπερίδος.

ΛΕΣΧΗ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ ΕΙΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

Ὑπὸ τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτευούσης ἱδρύθη εἰς Πειραιᾶ Λέσχη Φαλαγγιτῶν — ἐργαζομένων — μαθητῶν τῶν ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν τῆς γειτονιᾶς. Ἡ Λέσχη θὰ λειτουργῇ κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς καὶ ἑσπερινὰς ὥρας διὰ τὴν Ψυχαγωγίαν τῶν ὡς ἄνω Φαλαγγιτῶν.

ΝΕΑ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ

Ἐντὸς τῶν ἡμερῶν θ' ἀρχίσῃ λειτουργοῦν τὸ δεύτερον στρατόπεδον τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτευούσης, διὰ Φαλαγγίτας δοκίμους βαθμοφόρους. Τὸ νέον στρατόπεδον ἐγκαθίσταται εἰς ὡραίαν τοποθεσίαν, στὴ Φανερωμένη, ἀνάμεσα σὲ πλούσια βλάστησι καὶ κοντὰ στὴ θάλασσα. Τὰ παιδιὰ ποὺ θὰ παραθερίσουν στὸ Στρατόπεδο αὐτὸ ἐκπαιδεύσεως βαθμοφόρων τῆς Ε.Ο.Ν. ἐκλέγονται ἤδη ἀπὸ τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Πρωτευούσης ἀπὸ ὅλους τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Δυνάμεώς της.

Ἐπίσης ἐντὸς τῶν ἡμερῶν θὰ ἀρχίσῃ λειτουργοῦσα κατασκήνωσις εἰς μίαν θαυμασίαν τοποθεσίαν κοντὰ στὴ Βάρκιζα διὰ Φαλαγγίτισσας τῆς «Στέγης Φαλαγγιτίσσης Ἀθηνῶν». Ἐκεῖ θὰ περάσουν ἀπὸ 15 ἡμέρας τοῦ καλοκαιριοῦ, καθ' ὁμίλους αἱ Φαλαγγίτισσαι μέλη τῆς Στέγης Φαλαγγιτίσσης Ἀθηνῶν. Διὰ πληροφορίας δύνανται νὰ ἀποταθοῦν αἱ ἐνδιαφερόμεναι εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Στέγης (ὁδὸς Ἀμερικῆς 17, ὄροφ. 1, τηλέφ. 2. 627).

— Τὴν ἄλλην, τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τοῦ Στρατοπέδου Θηλέων Ε.Ο.Ν. Ἀχαΐας εἰς Ἀραξ, παρουσίᾳ τοῦ Νομάρχου Γενικοῦ Ἐπόπτου τῆς Ε.Ο.Ν., τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ καὶ τῆς Διοικητρίας. Τὸ Στρατόπεδον τοῦτο θὰ λειτουργήσῃ καθ' ὅλον τὸ θέρος πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν βαθμοφόρων Φαλαγγιτισσῶν τῆς Διοικήσεως Πατρῶν.

— Ὑπὸ τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ε.Ο.Ν. Τρικκάλων ἀπεφασίσθη ἡ ἵδρυσις καὶ λειτουργία Στρατοπέδου δοκίμων βαθμοφόρων τῆς Ὀργανώσεως εἰς τὴν πευκόφυτον θέσιν «Κάμπος Δεσπότη», κειμένην μεταξὺ Τρικκάλων καὶ Μετσόβου εἰς ὑψόμετρον δὲ 1300 μέτρων. Τὸ στρατόπεδον αὐτὸ τῆς Ε.Ο.Ν. θὰ λειτουργήσῃ ὅπως καὶ ὅλα τὰ ἄλλα στρατόπεδα τῆς Ὀργανώσεως, βάσει τοῦ εἰδικοῦ κανονισμοῦ στρατοπέδων τῆς Ε.Ο.Ν. Τὰ παιδιὰ δηλαδὴ ποὺ θὰ στρατοπεδεύσουν ἀφ' ἑνὸς μὲν θὰ συμπληρώσουν τὴν προπαίδευσίν των ὡς βαθμοφόρων, ἀφ' ἑτέρου δὲ θὰ χαροῦν ἀμέριμνη ζωὴ στὴν ἐξοχή.

— Εἰς τὴν θέσιν Παλιόχωμα τῶν Καλαμῶν ἤρχισε λειτουργοῦν θερινὸν στρατόπεδον τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Μεσσηνίας, εἰς τὸ ὁποῖον ἤδη ἔχουν στρατοπεδεύσει περὶ τοὺς 100 Φαλαγγῖται δόκιμοι βαθμοφόροι.

Τὸ στρατόπεδον ἔχει χαρακτῆρα ἐκπαιδευτικόν, καθ' ὅσον λειτουργεῖ παρ' αὐτῷ Σχολὴ βαθμοφόρων. Ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως κατεβλήθη πᾶσα δυνατὴ φροντίς, ὥστε ἡ ζωὴ τῶν Φαλαγγιτισσῶν εἰς τὸ Στρατόπεδον νὰ εἶναι ἄνετος καὶ εὐχάριστος.

Η ΑΝΕΜΟΠΟΡΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΕΣ)ΝΙΚΗΝ

Μία ἐξαιρετικὴ προσπάθεια παρατηρεῖται εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀνεμοπορίας μεταξὺ τῶν Φαλαγγιτῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Θεσσαλονίκης.

Κάθε Τετάρτη περὶ τοὺς 60 Φαλαγγῖται — ἀνεμοπόροι ἐκπαιδεύονται εἰς τὸ ἀεροδρόμιον τῆς Μίκρας. Μέχρι τῆς στιγμῆς ἔχουν γίνει πλέον τῶν 200 ἐκτοξεύσεων μὲ πολὺ ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι πρὸ τῆς πρακτικῆς ἐξασκήσεως, ἐγένετο θεωρητικὴ τοιαύτη μὲ καθηγητὰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Πατριωτικοῦ Λυκείου κ. Σημηριώτην καὶ τὸν ὑποσμηναγὸν κ. Μαρκάκην. Ἐκ παραλλήλου γίνεται ἡ ἐκπαίδευσις εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ἀνεμοπτέρων, εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν ἀνεμοπτέρων κλπ.

Τὸν προσεχῆ Αὔγουστον θὰ γίνῃ ἡ πρώτη δημοσία ἐμφάνισις τῶν ἀνεμοπόρων Θεσσαλονίκης εἰς τὴν ὡραίαν τελετὴν τὴν ὁποίαν θὰ ὀργανώσῃ ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ γίνῃ ἡ ἀπονομὴ τῶν πρώτων πτυχίων.

ΒΡΑΒΕΥΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΩΝ

Ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ε.Ο.Ν. ἐκοινοποιήθη πρὸς ὅλας τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις τῆς Ὀργανώσεως ἀπόφασις τοῦ Ὑφυπουργείου Τ.Τ.Τ. ὅπως βραβεύσῃ τὴν καλλιτέραν συλλογὴν γραμματοσήμων εἰς λεύκωμα. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ διὰ τῆς αὐτῆς κοινοποιήσεως γνωρίζει ἀπόφασίν της, ὅπως εἰς τὴν Ἔκθεσιν τῆς Ε.Ο.Ν. 1941 περιληφθοῦν καὶ συλλογαὶ γραμματοσήμων, πιστεύουσα ὅτι διὰ τῶν ἐκθέσεων δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ ἀναπτυχθῇ τὸ φιλοτελικὸν πνεῦμα μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. τὸ ὁποῖον ἐκτὸς τοῦ ὅτι αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ προσκομίζει ὀφέλη εἰς τοὺς ἀσχολουμένους εἰς τὴν συλλογὴν γραμματοσήμων, ἀναπτύσσει ἐπὶ πλέον τὸ πνεῦμα τῆς νοικοκυροσύνης, πειθαρχεῖ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν μιᾶς ἀποστολῆς, κτυπᾷ τὴν ἀναβλητικότητα καὶ τὴν ἀταξίαν καὶ ἐμπεδώνει μέσα εἰς τὶς ψυχὲς τῶν παιδιῶν τὸ αἴσθημα τῆς τάξεως.

Ἡ ΠΡΟΧΘΕΣΙΝΗ ΕΟΡΤΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΤΕΓΗΝ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΗΣ

Προχθὲς παρουσίᾳ τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρωτευούσης τῶν ἐπιτελῶν τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, ἀντιπροσώπων τῆς Στέγης Φαλαγγιτίσσης Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς καὶ γονέων καὶ κηδεμόνων τῶν μαθητριῶν, ἐγένοντο αἱ γυμναστικαὶ ἐπιδείξεις τῆς Τεχνικῆς καὶ Οἰκοκυρικῆς Σχολῆς Ν. Κοκκινιᾶς, ἡ ὁποία λειτουργεῖ ὡς παράρτημα τῆς Στέγης Φαλαγγιτίσσης Ἀθηνῶν. Κατὰ τὰς ἐπιδείξεις ἐβραβεύθησαν τρεῖς μαθήτριαι —Φαλαγγίτισσαι τῆς Σχολῆς.

Λαὸς καὶ Φαλαγγῖται χαιρετοῦν τὴν διέλευσιν τοῦ Ἐπιδόξου Διαδόχου καὶ τῶν Ὑψηλῶν Γονέων του.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐπιδείξεων ἠνοίχθη ἡ Ἔκθεσις τῶν ἔργων τῶν μαθητριῶν Φαλαγγιτισσῶν τῆς Σχολῆς, περιλαμβάνουσα ἔργα χειροτεχνίας κεντήματα, ἀσπρόρρουχα, φορέματα κλπ. διὰ τὴν ἐργασίαν τῶν ὁποίων ἐξεφράσθησαν ὅλοι μὲ θαυμασμόν.

ΝΕΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Μετὰ τὴν μεγάλην ἐπιτυχίαν τῶν «Ἀθλητικῶν Ἡμερίδων» τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, προετοιμάζεται ἡ διοργάνωσις νέων «Ἀθλητικῶν Ἡμερίδων» διὰ τὸν προσεχῆ Σεπτέμβριον. Τὸ πρόγραμμα τῶν νέων τούτων μεγάλου ἐνδιαφέροντος ἀγώνων καταρτίζεται ἤδη, ἐν καιρῷ δὲ θὰ ὁρισθοῦν καὶ οἱ ὅμιλοι Περιφερειακῶν Διοικήσεων, τῶν ὁποίων οἱ ὁμάδες θὰ τεθοῦν ἀντιμέτωποι.

ΕΛΗΞΑΝ ΟΙ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΙ ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Ἔληξαν τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν εἰς τὸ Παναθηναϊκὸν Στάδιον οἱ Πανελλήνιοι ἀθλητικοὶ ἀγῶνες μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν.

Οἱ περισσότεροι τῶν ἀθλητῶν καὶ ἀθλητριῶν ποὺ ἔλαβον μέρος εἰς τοὺς ἀγῶνας ἦσαν μέλη τῆς Ε.Ο.Ν., ἡ ὁποία μεταξὺ τῶν πρώτων μελημάτων της καὶ ἐπιδιώξεών της ἔχει καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἀθλητικοῦ πνεύματος μεταξὺ τῆς Ἐθνικῆς νεότητος ἀμφοτέρων τῶν φύλων.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δέον νὰ σημειωθῇ καὶ νὰ ἐξαρθῇ ὅλως ἰδιαιτέρως εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι τὰς καλλιτέρας ἐπιδόσεις καὶ τὰς περισσοτέρας νίκας εἰς τὰ ἀγωνίσματα ἐσημείωσαν τὰ μέλη τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, ἡ ὁποία δικαίως κατέχεται ἀπὸ αἴσθημα ὑπερηφανείας καὶ ἱκανοποιήσεως.

ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Εἰς τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ προσεχοῦς μηνὸς Αὐγούστου προεκηρύχθη ἐκ μέρους τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ε.Ο.Ν. ὁ α' Ἡμερήσιος (σωτερικὸς κολυμβητικὸς διαγωνισμὸς τῆς περιόδου 1940, ὅστις θὰ διεξαχθῇ εἰς τὴν ἕδραν ἑκάστης Περιφερειακῆς Διοικήσεως μεταξὺ τῶν σχηματισμῶν αὐτῆς.

Ὁ ἐν λόγῳ κολυμβητικὸς ἀγὼν θὰ γίνῃ μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων, ὅλων τῶν κατηγοριῶν, ἤτοι Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν α' κατηγορίας (ἡλικίας 19 - 25 ἐτῶν) καὶ β' κατηγορίας (ἡλικίας 14 - 18 ἐτῶν) ὡς καὶ Σκαπανέων καὶ Σκαπανισσῶν ἡλικίας 11 - 13 ἐτῶν. Τὸ πρόγραμμα τοῦ κολυμβητικοῦ τούτου διαγωνισμοῦ περιλαμβάνει τὰ κάτωθι ἀγωνίσματα:

Α) Διὰ τὴν κατηγορίαν α'. 1) 100 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις. 2) 400 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις. 3) 800 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις. 4) 100 μ. προσθία κολύμβησις. 5) 100 μ. ὑπτία κολύμβησις. 6) Σκυταλοδρομία ἐλευθέρας κολυμβήσεως 4Χ100 μ. 7) Ὑδατοσφαίρισις (προαιρετική).

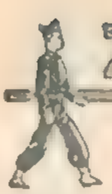
Β) Διὰ τὴν β' κατηγορίαν. 1) 100 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις. 2) 200 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις. 3) 50 μ. προσθία κολύμβησις. 4) Σκυταλοδρομία ἐλευθέρας κολυμβήσεως 4Χ50.

Γ) Διὰ τοὺς Σκαπανεῖς καὶ Σκαπανίσσας. 1) 50 μ. ἐλευθέρα κολύμβησις. 2) Σκυταλοδρομία ἐλευθέρας κολυμβήσεως 4Χ50.

ΑΥΤΟΘΥΣΙΑ ΣΚΑΠΑΝΕΩΣ

Ὁ Σκαπανεὺς τῆς 1ης Τετραρχίας τῆς 18ώης Φάλαγγος Ε. Ζαμπέκης μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς του ἔσωσεν ἀπὸ βέβαιον πνιγμὸν τὸν Λοχίτην Γ. ... κολυμβῶντα στὸ Καρᾶ Ὀρμάν Καβάλλας.

Ἡ πρᾶξις αὐτὴ αὐτοθυσίας τοῦ μικροῦ στρατιώτου τῆς Ε.Ο.Ν. ἐτιμήθη ἠθικῶς ἀπὸ τὸν Σχηματισμόν του, ὁ ὁποῖος ἐν συνεχείᾳ ἀνέφερεν εἰς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακών Διοικήσεων

ΚΡΗΤΗ

ΧΑΝΙΑ. — Ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια τὴν Παρασκευὴν 5ην τρέχοντος μηνὸς Ἰουλίου ὡμίλησε πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως των πρὸς τὰς Φαλαγγιτίσσας τοῦ Στρατοπέδου, ἐξάρασα τὸ στοργικὸν ἐνδιαφέρον τοῦ Νέου Κράτους διὰ τὴν Νεολαίαν, τὸ ὁποῖον ἐν τῇ μερίμνῃ του ὅπως ἀνυψώσῃ αὐτὴν περισσότερον καὶ σωματικῶς καὶ ψυχικῶς ἵδρυσε τὰ στρατόπεδα. Πλήρεις ἐνθουσιασμοῦ αἱ Φαλαγγίτισσαι ἐζητωκραύγασαν ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους, τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου.

Περὶ τὴν [illegible] ἔφθασαν εἰς τὸν τόπον τῆς [illegible] ἐπ[illegible]χθη ὁ Ἡγούμενος τῆς Μονῆς [illegible] [illegible]ουλίου καὶ παρέσχεν εἰς αὐτὰς [illegible] [illegible]ξενίαν. Εἷς εὐρύχωρος θάλαμος, τ[illegible] [illegible]ριον καὶ τὸ μαγειρεῖον ἐτέθησαν [illegible] διάθεσιν τῆς στρατοπεδάρχου διὰ τὴν [illegible]στασιν τοῦ στρατοπέδου. Ἡ μεγάλη αὐλὴ τῆς μονῆς, οἱ πέριξ ἐλεύθεροι χῶροι καὶ ἡ θαυμασία θέσις ἐγγυῶνται διὰ τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τοῦ στρατοπέδου.

Ἅμα τῇ ἀφίξει των εἰς Ἁγίαν Τριάδα ὡμίλησε πρὸς τὰς Φαλαγγιτίσσας ἡ στρατοπεδ[illegible] τῆς Ἑλληνίδος καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Κράτους πρὸς τὴν Νεολαίαν, πρὸς τὸ ὁποῖον μικρὸν δεῖγμα εὐγνωμοσύνης των θὰ εἶναι ἡ πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς 4ης Αὐγούστου πειθαρχία καὶ πίστις.

Τὸ προπαρελθὸν Σάββατον ὅλη ἡ δύναμις ἦτο ἐν ἐπιφυλακῇ. Ἀπὸ πρωΐας κατέφθανον αἱ ὁμάδες τῶν λοιπῶν Περιφ. Διοικήσεων [illegible] Κρήτης, Λασηθίου, Ἡρακλείου καὶ Ρεθύμνης, καθὼς καὶ τῆς Εὐβοίας καὶ τῆς Πρωτευούσης, αἵτινες θὰ ἐλάμβανον μέρος εἰς τοὺς ἀθλητικοὺς ἀγῶνας τῆς Ε.Ο.Ν. Αἱ Φαλαγγίτισσαί μας ὑπεδέχοντο τὰς ἐρχομένας καὶ ἡ Περιφ. Διοικήτρια τὰς ἐδεξιοῦτο εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ε.Ο.Ν.

Μετὰ τὸ τέλος τῶν ἀγώνων τὸ ἐπαμειβόμενον κύπελλον, τὸ ὁποῖον εἶχε στείλει ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις, ἔλαβεν ἡ Περιφ. Διοίκησις Θηλέων Χανίων.

ΚΑΣΤΕΛΛΙ. — Ἡ 367η Φάλαγξ Καστελλίου Κισσάμου ἐπραγματοποίησε δύο ἐκδρομάς. Μίαν εἰς Κακόπετρον καὶ ἑτέραν εἰς Ἔλος Κισσάμου. Διὰ τὴν δευτέραν ἐκδρομὴν διέθεσε δραχ. 500 ἡ Διοικήτρια τῆς Φάλαγγος καὶ δωρεὰν αὐτοκίνητα ὁ θερμὸς φίλος τῆς Ε.Ο.Ν. ἐμποροβιομήχανος κ. Γ. Μαζοκοπάκης.

Τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. ἐγένοντο ἐνθουσιωδῶς δεκτὰ ὅθεν διήρχοντο.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ. — Ἡ Περιφ. Διοικήτρια Ρεθύμνης, συνοδευομένη ὑπὸ τῶν Διευθυντριῶν τῶν I καὶ II Ἐπιτελικῶν Γραφείων, μετέβη εἰς τὸ χωρίον Ρούστικα, ὅπου συνειργάσθη μετὰ τῆς Διοικητρίας τοῦ Τάγματος. Ἀκολούθως ἐπεθεώρησε τὸ ἀρχεῖον τοῦ Τάγματος καὶ [illegible]

[illegible] Ἀφοῦ ἐπεθεώρησε τὸ ἀρχεῖον ὡς καὶ τὰ ἐν αὐτῷ τηρούμενα βιβλία, ἐπέστρεψεν εἰς Ρέθυμνον.

Ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Λέσχης Ἀρρένων, παρουσίᾳ τοῦ κ. Νομάρχου, τῆς Περιφ. Δι[illegible]τρίας καὶ πλείστων βαθμοφόρων Ε.Ο.Ν. Θηλέων, ἐγένετο, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς λήξεως τῆς Ἐκθέσεως, ἡ ἀπονομὴ βραβείων καὶ ἐπαίνω[illegible] εἰς τὰ καλλίτερα ἐκθέματα, ἀφοῦ προηγουμένως συνεργάτις [illegible] διὰ τὴν [illegible].

Εἰς τὸ Γυμνάσιον [illegible] ἐγίνοντο ἐξετάσεις τῶν [illegible] Παθητικὴν Ἀεράμυναν [illegible] Διοικητρίας καὶ τῶν συνεργατῶν τῆς Ε.Ο.Ν. [illegible]

Ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Θηλέων Ρεθύμνης εἰς διάστημα δεκαπέντε ἡμερῶν συ[illegible]ξεν ἀρκετὴν ποσότητα χάρτου. Τὰ μέλη της ἐξακολουθοῦν νὰ ἀσχολοῦνται με τὴν περισυλλογὴν τόσον τοῦ ἀχρήστου χάρτου ὅσον καὶ τῶν λοιπῶν εἰδῶν πρώτης ὕλης συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. 17.980 διαταγῇ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως.

Ἑξηκονταπέντε Φαλαγγίτισσες (ἐργαζόμενες καὶ ἀγρότιδες) τοῦ Τάγματος Λούτρας ἐξέδραμον εἰς Κνωσὸν Ἡρακλείου πρὸς ἐπί[illegible]

Παρευρισκόμενος ἀρχαιολόγος ἐπεξήγησεν εἰς τὰς ἐκδρομεῖς τὴν ἱστορικὴν σημασίαν τῶν ἐρειπίων τῆς Κνωσοῦ. Πρὶ τὴν 12ην μ. ἐπέστρεψαν εἰς Ἡράκλειον, ἐπισκεφθεῖσαι τὰ γραφεῖα τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Τόσον ἡ ἐκεῖ Περιφ. Διοικήτρια ὅσον καὶ αἱ [illegible] τὰς ἐκδρομεῖς μὲ μεγάλη χαρὰ καὶ ἐνθουσιασμὸ προσέφεραν εἰς αὐτὰς ἀναψυκτικά, ξεναγοὶ δὲ τὰς συνώδευσαν εἰς τὴν ἐπίσκεψίν των εἰς ὅλα τὰ ἀξιοθέατα μέρη τῆς πόλεως. Τὸ ἀπόγευμα ἀνεχώρησαν διὰ Ρέθυμνον κατενθουσιασμένες, γεμάτες χαρὰ καὶ εὐγνωμοσύνη στὸν Ἀρχηγὸ ποὺ ἵδρυσε τὴν Ε.Ο.Ν. ποὺ [illegible] νὰ διασκεδάζουν καὶ νὰ μανθάνουν.

Τεσσαράκοντα βαθμοφόροι καὶ Φαλαγγίτισσες μετὰ τῆς Περιφ. Διοικητρίας των [illegible]μον εἰς Γεωργιούπολιν μὲ ἱστιοφόρον. [illegible] δρομῆς μετέσχον καὶ 20 Ναυτοφαλαγγῖται μὲ δύο λέμβους. Εἰς τὸ ὡραιότατον αὐτὸ μέρος καὶ ἰδίως εἰς τὴν θαυμασίαν ἀμμουδιὰν αἱ Φαλαγγίτισσαι ὅλο χαρὰ καὶ ζωὴ ἔπαιξαν καὶ ἐκολύμβησαν.

Τὸ μεσημέρι ἔφαγαν μὲ μεγάλη ὄρεξι καὶ ἐτραγούδησαν διαρκῶς τὰ ἐθνικά μας τραγούδια. Ἔτσι ἐτελείωσε ἡ ἡμέρα εὐχάριστα, μὲ ἀγάπη καὶ ἀμοιβαία καλωσύνη, καὶ ἐν[illegible] ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πόλιν εὐγνωμονοῦσαι τοὺς κοπιάζοντας δι' αὐτάς.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ. — Ἀνεχώρησαν μὲ βενζινόπλοιον διὰ τὸ Στρατόπεδον Παλαιοκάστρου (Ρογδιά) 48 Φαλαγγίτισσαι καὶ βαθμοφόροι. Οὗτοι προήρχοντο ἀπὸ τὰς Φάλαγγας 252, 253, 320, 322, 323, 324, 325 καὶ 327 καὶ προορίζονται ἅπαντες διὰ βαθμοφόροι.

Ἡ κατασκήνωσις ἔγινεν ὑποδειγματικὴ καὶ ὁ εὐπρεπισμός της ἀπησχόλησε τοὺς Φαλαγγίτας μας καθ' ὅλον τὸ Σαββατοκύριακο.

ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ. — Ὁ Περιφ. Διοικητὴς μετέβη εἰς Λίμνες, ὅπου [illegible] λοιπῶν πρώτων ὑλῶν. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἐφρόντισε διὰ τὴν ἐπίλυσιν διαφόρων ζητημάτων.

Ἐπίσης εἰς [illegible] Περιφ. Διοικητοῦ ἐγίνοντο συγκεντρώσεις διὰ τὴν ἀνάλυσιν τοῦ λόγου τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς 2-6-40 ὑπὸ εἰδικῶν βαθμοφόρων ὁρισθέντων πρὸς τοῦτο.

ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ

ΣΑΜΟΣ (Λ. Βαθέος). — Ἀπὸ μακρυὰ ἀκούονται σαλπίσματα, ποὺ μηνοῦν τὸν ἐρχομὸ τῆς μεγάλης ἡμέρας... Σὰ μιὰ ἁπαλὴ μουσικὴ ἔρχεται τὸ μήνυμά της. [illegible] τὴν ἀτμόσφαιρα καὶ [illegible]

[illegible] ἡ μεγάλη μέρα μέσα σ' [illegible] νὰ φαίνεται ὅλο [illegible] μπροστά μας [illegible], ἀστραφτερά...

[illegible]λογῆς ψίθυροι σκορπίζουν τὸν ἀέρα [illegible] ἀγγέλματα καὶ [illegible] καὶ φωτο[illegible].

[illegible] τῆς ψυχῆς στέκουνται ὅλες τεν[illegible]

[illegible] ἕνα στήριγμα, [illegible] μέρας θριάμβου... Τὰ μάτια θαμπώνουν. [illegible] ἕνα ὅραμα ποὺ ἀναδίνει μιὰ γοητεία μαγνητικὴ καὶ κατακτᾷ ὅλες τὶς δυνάμεις τοῦ νοῦ καὶ τῆς ψυχῆς.

Μιὰ σκέψι περνάει ἀπ' τὸ νοῦ, μιὰ θύμησι ἔτσι σὰν ἀστραπὴ καὶ τὰ χείλη εὐλαβικὰ ψιθυρίζουν πὼς ἐδῶ καὶ πέντε χρόνια μιὰ 4η Αὐγούστου τοῦ 1936 [illegible] νὰ μᾶς πλάσῃ τὸ [illegible] μιᾶς ζωῆς [illegible] καὶ μουδιασμένης. Ἐδῶ καὶ πέντε χρόνια, μιὰ 4η Αὐγούστου τοῦ 1936 [illegible] στὸν τόπο μας μιὰ πνοὴ ζωῆς, [illegible], ἀνοιξιάτικη, διάφανη, γεμάτη γλυκὰ νοήματα...

Ἄλλαξε ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς, ξαφνικὰ ἄλλαξε [illegible], σὰ νὰ μὴν εἶναι πιὰ ἴδια ἡ [illegible] τῆς ἀτμόσφαιρας, κι' ἡ οὐσία κι' ὁ [illegible] τῶν πραγμάτων. — Πόσο μεγάλο εἶναι [illegible] αὐτὸ κι [illegible] εἶναι ὄμορφο νὰ τὸ σκέφτεται κανείς. [illegible] θὰ τὸ ἐπαναλάβουν αὐτὸ τὸ ἀθάνατο [illegible] παρα[illegible]. [illegible] αἰῶνες θὰ τὸ ἀκούσουν, μὲ τὰ μάτια ὀρθάνοιχτα ἀπ' [illegible].

Ἡ [illegible] τοῦ χρόνου θὰ σταξῇ στὸ μεταξὺ τὶς ἀμέτρητες σταλαγματιὲς τῶν ἡμερῶν, τῶν χρόνων, τῶν αἰώνων, μὰ ἡ γα[illegible] μέρα [illegible] σάρκωσε τ' ὄνειρο μιᾶς φυλῆς, θὰ μένῃ σὰ μιὰ πυρκαϊὰ ποὺ χαράζει ἕνα δρόμο καὶ σπινθηρίζει ὁλοένα πιὸ φλογερά, πιὸ φωτεινά.

ΜΥΤΙΛΗΝΗ. — Ἐγένετο ἐκπαιδευτικὴ ἐκδρομὴ τῆς 186ης Φάλαγγος εἰς τὸν Πευκῶνα Κρατήγου, εἰς ἣν ἔλαβον μέρος τὸ 11ον Τάγμα Φαλαγγιτῶν καὶ τὸ Ναυτικὸν Τάγμα. Κατ' αὐτήν, συμφώνως τῷ [illegible], ἐγένοντο σωματικὴ ἀγωγή, [illegible] στρατιωτικῆς [illegible], διδασκαλίαι κατὰ λό[illegible]

Ὁ Περιφ. Διοικητής, συνοδευόμενος ὑπὸ δύο [illegible] του, μετέβη καὶ [illegible] τῆς ἐκδραμούσης Φάλαγγος, ὁμι[illegible] περὶ τῶν καθηκόντων Φαλαγγιτῶν καὶ βαθμοφόρων κατὰ τὰς σημερινὰς περιστάσεις.

Ἐπίσης ὁ Περιφ. Διοικητής, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ [illegible] καὶ Διευθυντοῦ Ι Γραφείου, ὡς καὶ τοῦ Διευθυντοῦ Ἀθλητισμοῦ καὶ Ψυχαγωγίας, μετέβη πρὸς ἐπιθεώρησιν τῆς Τετραρχίας Μυστεγνῶν. Κατὰ ταύτην εἶχον παραταχθῇ εἰς τὸ προαύλιον τοῦ [illegible] οἱ Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς, εἰς [illegible] κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν [illegible] ὁ Διοικητὴς διαφόρους ἐρωτήσεις καὶ κατόπιν [illegible] εἰς αὐτοὺς ἐπὶ τῶν μεγάλων εὐεργετημάτων ποὺ παρέσχεν εἰς τοὺς ἀγρότας καὶ ἐργάτας ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης. Ἐπίσης ὡμίλησε περὶ τοῦ [illegible] ὁ ἐπὶ τῆς [illegible] τοῦ Τετράρχης, εἰς δὲ τοὺς βαθμοφόρους ἰδιαιτέρως ἔδωκεν εἰδικὰς ὁδηγίας ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ιου Γραφείου.

ΣΥΡΟΣ. — Ἅπαντες οἱ Σχηματισμοὶ Περιφερειακῆς Διοικήσεως Κυκλάδων εἰργάσθησαν κανονικῶς, πλὴν τῶν ἡμερῶν τῶν διαγωνισμῶν τοῦ Γυμνασίου, καθ' ἃς δὲν ἀπησχολήθησαν αἱ μαθήτριαι ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἐσυνεχίσθη ἡ ἀνάλυσις τοῦ τεύχους 28 «Περὶ γενικῶν τινων κατευθύνσεων καὶ ὁδηγιῶν» ὑπὸ τῆς Α' Ἐπιτελοῦς.

Ἐγένετο μάθημα πρώτων βοηθειῶν ὑπὸ συνεργάτου ἰατροῦ.

Ἐπίσης μάθημα ὑπὸ ἀξιωματικοῦ «Περὶ τῆς χρήσεως τῆς προσωπίδος».

Εἰς Σέριφον, Τῆνον καὶ λοιπὰς Ὑποδιοικήσεις ἐγένοντο τὰ συνήθη μαθήματα, εἰς τὰ ὁποῖα αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπανίσσαι προσήρχοντο προθύμως καὶ τακτικῶς πλὴν τῶν ἡμερῶν καθ' ἃς διεξήχθησαν οἱ διαγωνισμοὶ εἰς τὰ σχολεῖα.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἐγένοντο εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Σύρου καὶ μαθήματα βρεφοκομίας εἰς τὰς ἐργαζομένας Φαλαγγιτίσσας ὑπὸ τῆς Φαλαγγάρχου.

ΚΕΡΚΥΡΑ. — Λόχος ἐργαζομένων Φαλαγγιτῶν καὶ ἕτερος Ναυτοφαλαγγιτῶν ἐξέδραμον εἰς διήμερον ἐκδρομὴν εἰς [illegible], ἔνθα ἐγένετο κατασκήνωσις καὶ [illegible] ἀσκήσεις κωπηλασίας, ἱστιοπλοΐας καὶ [illegible] εἰς τὴν σηματοδοσίαν [illegible]. Λόχος τῆς Ναυτικῆς Φάλαγγος καὶ ὑπὸ τὸ [illegible] λόχος σκοποβολὴ καὶ θεωρία [illegible] κοινὴ πορεία τριῶν χιλιομέτρων.

Οἱ ἴδιοι Λόχοι ἐξέδραμον εἰς Δασιάν, ἔνθα

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

κατεσκήνωσαν ἐπὶ διήμερον καὶ ἐξετελέσθη πρόγραμμα ἀσκήσεων καὶ ἐφαρμογῶν.

ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ.— Εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν εἰδικοτήτων ἱδρύθη Τμῆμα Τηλεφωνητῶν, ἔνθα συντελεῖται λεπτομερὴς καὶ πλήρης ἡ κατάρτισις τῶν ἐκπαιδευομένων.

Ὁ Λόχος Γυμνασίου Ἰθάκης ἐξετέλεσε πορείαν 10 χιλιομέτρων μὲ ἄσκησιν τρόπου πορευομένης Φάλαγγος.

Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Πάλλης ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ Ὑποδιοικητοῦ μετὰ τοῦ Ἐπιτελείου του ἐπιθεωρήσεις εἰς ἅπαντας σχεδὸν τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Ὑποδιοικήσεως.

Ἐπίσης ἐν τῇ αὐτῇ Περιφερείᾳ, πρωτοβουλίᾳ τῆς Ε.Ο.Ν., ἐψάλησαν δοξολογίαι καὶ κατετέθησαν στέφανοι εἰς τοὺς τάφους τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τῆς πόλεως.

Τὸ μάθημα τῆς πολιτικῆς διαφωτίσεως διδάσκεται ἀνελλιπῶς παρ' εἰδικῶν ἐκπαιδευτῶν εἰς ὅλα γενικῶς τὰ Τμήματα τῆς Διοικήσεως.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΠΑΤΡΑΙ.— Ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια Ε.Ο.Ν. Ἀχαΐας, συνοδευομένη ὑπὸ τῆς ὑπασπιστρίας της, μετέβη εἰς Ἀκράταν πρὸς ἐπιθεώρησιν τοῦ ἐκεῖ Τμήματος Ε.Ο.Ν. Θηλέων ὡς καὶ τῶν Τμημάτων τῶν πέριξ χωρίων. Εἰς τὴν παραλίαν Ἀκράτας ἦτο παρατεταγμένη ἡ δύναμις τοῦ χωρίου.

Ἡ Περιφ. Διοικήτρια, ἅμα τῇ ἀφίξει της, ἔλαβεν ἀναφορὰν καὶ προέβη εἰς ἐπιθεώρησιν τῆς παρατεταγμένης δυνάμεως. Μετὰ ταῦτα, συνοδευομένη ὑπὸ τῶν βαθμοφόρων τοῦ Τμήματος Θηλέων παραλίας Ἀκράτας, ἀνῆλθεν εἰς Ἀκράταν. Εἰς τὴν παραλίαν ἀνέμενον τὴν Περιφ. Διοικήτριαν παρατεταγμένα τὰ Τμήματα Ἀκράτας καὶ τῶν πέριξ χωρίων καὶ πολλοὶ γονεῖς καὶ κηδεμόνες τῶν Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν.

Ἡ δὶς Διοικήτρια, ἀφοῦ ἔλαβεν ἀναφορὰν καὶ προέβη εἰς ἐπιθεώρησιν ὁλοκλήρου τῆς δυνάμεως, ὡμίλησεν ἀναφερθεῖσα ἰδιαιτέρως εἰς τοὺς ὑψηλοὺς σκοποὺς τῆς Ε.Ο.Ν. Τὸ τέλος τῆς ὁμιλίας της ἐκάλυψαν παρατεταμέναι ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τοῦ δημιουργοῦ της. Τὴν ἑσπέραν ἡ Περιφ. Διοικήτρια ἐδέχθη εἰς συνεργασίαν τὰς Διοικητρίας τῶν Τμημάτων Ἀκράτας καὶ τῶν πέριξ Τμημάτων. Τὴν Κυριακὴν τὴν πρωΐαν εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν παρέστησαν ἡ Περιφ. Διοικήτρια καὶ τὰ Τμήματα Θηλέων Ἀκράτας καὶ τῶν πέριξ χωρίων. Μετὰ τὴν λειτουργίαν εἰς τὸ προαύλιον τοῦ Ναοῦ ὡμίλησε ζωηρῶς ἐπευφημουμένη ἡ Περιφ. Διοικήτρια πρὸς τὰς Φαλαγγιτίσσας καὶ τὰς Σκαπανίσσας καὶ τοὺς συγκεντρωμένους κατοίκους. Κατὰ τὴν ὁμιλίαν της ἡ δὶς Διοικήτρια ἀνέπτυξε τὴν ὑψηλὴν ἀποστολὴν τῆς Ἑλληνίδος καὶ τὸ ἔργον τῆς Ε.Ο.Ν. διὰ νὰ τὴν καταστήσῃ ἀνταξίαν τῆς ἀποστολῆς ταύτης. Μετὰ τὴν ὁμιλίαν ἐγένετο πρὸ τῆς Διοικητρίας παρέλασις τῶν Τμημάτων τῆς παρελαυνούσης δυνάμεως ἡγεῖτο ὁμὰς τυμπανιστριῶν.

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου προέβαινον εἰς ζωηρὰς ἐκδηλώσεις ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν.

Μετὰ τὴν παρέλασιν ἡ Περιφ. Διοικήτρια προέβη εἰς διοικητικὴν ἐπιθεώρησιν εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Τμήματος Ε.Ο.Ν. Θηλέων. Εἶτα ἐδέχθη τὰς βαθμοφόρους καὶ μετὰ μίαν σύντομον κριτικὴν ἐπὶ τῆς παρελάσεως ἔδωσε διαφόρους ὁδηγίας καὶ ἀνεκοίνωσεν ὅτι τὸ Τμῆμα Θηλέων Ἀκράτας προάγεται εἰς Τάγμα, εἰς ὃ θὰ ὑπάγωνται τὰ Τμήματα τῶν πέριξ χωρίων. Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἑορτῆς ἡ Περιφ. Διοικήτρια, προπεμπομένη ὑπὸ τῶν βαθμοφόρων τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων, ἀνεχώρησε μετὰ τῆς ὑπασπιστρίας της ἐπιστρέφουσα εἰς Πάτρας.

— Ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἐν Ἀρόῃ Στρατοπέδου τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Ἀχαΐας. Τὸ Στρατόπεδον θὰ λειτουργήσῃ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ θέρους. Θὰ ἐκπαιδευθῶσι δὲ ἐν αὐτῷ ἐφέτος 400—500 βαθμοφόροι ὠνομαζόμεναι καὶ δόκιμοι. Ἡ πρώτη ἀποστολὴ ἀνεχώρησε τὴν 8ην Ἰουλίου καὶ ἀπετελεῖτο ἀπὸ 100 βαθμοφόρους, αἵτινες θὰ λάβωσιν ἐν τῷ Στρατοπέδῳ εἰδικὴν ἐκπαίδευσιν. Ἡ παραμονὴ ἐν τῷ Στρατοπέδῳ ἑκάστης ἀποστολῆς θὰ εἶναι εἰκοσαήμερος.

Ὑπὸ τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀχαΐας κατηρτίσθησαν πλήρως τὰ προγράμματα ἐκπαιδεύσεως καὶ ψυχαγωγίας τῶν βαθμοφόρων, ἐν τῷ στρατοπέδῳ, τὸ πρόγραμμα τῆς εἰδικῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν βαθμοφόρων καὶ ὁ ἐσωτερικὸς κανονισμὸς λειτουργίας τοῦ Στρατοπέδου.

ΠΥΡΓΟΣ.— Φ. Α. 99 Κρεσταίνων.— Ἐξετελέσθη ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω Φάλαγγος τὸ ἀκόλουθον ἐγκεκριμένον πρόγραμμα. 1) Ἀναφορά, προσευχή, θέμα «Ἡ Ε.Ο.Ν.». 2) Σ.Α. Σχολεῖον Τάγματος, σχηματισμὸς Τάγματος εἰς Φάλαγγα Λόχων κατὰ τριάδας, εἰς παράταξιν Λόχων κατὰ τριάδας καὶ εἰς ἀνεπτυγμένην παράταξιν Τάγματος. 3) Μέσα συνδέσμων καὶ διαβιβάσεων. 4) Κανονισμὸς ἐν γένει καὶ ὀργανισμός. 5) Ὕμνοι. 6) Ἐκπαίδευσις τῶν μελῶν τῶν ἀποτελούντων τὰς διαφόρους εἰδικότητας τῆς Φάλαγγος. Πορεία, καθ' ἣν ἐγένοντο καὶ σχετικὴ περὶ πορειῶν θεωρία καὶ ἀθλοπαιδιαί.

Φ. Α. 103 Ἀμαλιάδος.— Ἡ συγκέντρωσις τῶν Τμημάτων τῆς Φάλαγγος ταύτης κατὰ τὴν καθωρισμένην ἡμέραν τῆς Ε.Ο.Ν. Τετάρτην ἐσημείωσεν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν. Τὴν πρωΐαν ἐγένετο ὁμιλία πρὸς τὰ μέλη τῆς ἕδρας τῆς Φάλαγγος μὲ θέμα «Ἡ Ε.Ο.Ν. εἶναι ἔμπνευσις καὶ δημιούργημα καθαρῶς Ἑλληνικὸν καὶ ὡς τοιοῦτον θὰ παραμείνῃ». Κατόπιν ἔλαβε χώραν διαγωνισμὸς ἐπὶ τῶν Σιουτίων Ἐπάθλων. Διηγωνίσθησαν οἱ Ὁμαδάρχαι τῆς Φ. Α. 103 καὶ Φ. Θ. 101, ἵνα παρουσιάσωσι τὴν καλλιτέραν Ὁμάδα ἕκαστος καὶ διεκδικήσωσι τὸ ἐκ 500 δραχ. βραβεῖον ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ καὶ τῶν δύο Διοικητῶν τῶν Φαλάγγων. Εἶτα ἐν ταῖς αἰθούσαις τοῦ Γυμνασίου Ἀμαλιάδος οἱ Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς διηγωνίσθησαν οἱ μὲν πρῶτοι εἰς τὰ ἀρχαῖα, οἱ δὲ δεύτεροι εἰς τὰ νέα Ἑλληνικά. Τὸ Γραφεῖον τῆς Φάλαγγος ἐχορήγησε φύλλα μεταβάσεως ἐν ὅλῳ 183 καὶ μακρᾶς ἀδείας ἐν ὅλῳ 12.

Φ. Α. 105 Γαστούνης.— Εἰς γενικὴν συγκέντρωσιν τῶν μελῶν ὡμίλησεν ὁ Ἐπιτελὴς τῆς Φάλαγγος «Περὶ τῆς σημασίας τῶν συγκεντρώσεων τῶν μελῶν κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον». Ἐκ παραλλήλου ἐγένετο διδασκαλία περὶ φύλλων μεταβάσεως καὶ πορείας. Τὰ μέλη ἐπεδόθησαν ἀκολούθως εἰς χοροὺς καὶ πατριωτικὰ ᾄσματα.

— Εἰς τὴν Τετραρχίαν Σαβαλλίων ἐφηρμόσθη πρόγραμμα σωματικῆς ἀγωγῆς. ἐγένετο διδασκαλία «Περὶ καθαριότητος» καὶ ἔλαβον χώραν ἀθλοπαιδιαὶ καὶ ποικίλα ἀθλητικὰ ἀγωνίσματα. Εἰς τὰ μέλη τῆς Φάλαγγος ἀνεπτύχθη ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ τὸ κεφάλαιον «Περὶ φύλλων μεταβάσεως, πορείας καὶ ἀδείας».

— Εἰς τὸν Σχηματισμὸν Λευκοχωρίου ἐγένοντο ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων γυμναστικαὶ ἐπιδείξεις τῶν Σκαπανέων καὶ Σκαπανισσῶν. Κατὰ τὰς συγκεντρώσεις τῆς Τετάρτης καὶ Κυριακῆς προθύμως προσέρχονται τὰ μέλη καὶ ἐπιδίδονται εἰς διαφόρους ἀθλοπαιδιάς, ψάλλοντα διάφορα ᾄσματα πατριωτικοῦ περιεχομένου.

ΚΑΛΑΜΑΙ.— Αἱ Φαλαγγίτισσαι τῆς 89ης Φάλαγγος ἠσχολήθησαν μὲ τὴν συλλογὴν τῶν γεωμήλων εἰς τὸν παρὰ τοῦ Ἐπιμελητηρίου παραχωρηθέντα χῶρον.

Αἱ Φαλαγγίτισσαι ἀπὸ τῆς 8ης πρωϊνῆς συνεκεντρώθησαν καὶ ἐπεδόθησαν μετὰ προθυμίας εἰς τὴν συλλογὴν τῶν γεωμήλων ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν βαθμοφόρων τῆς 89ης Φάλαγγος. Ἡ ἐργασία ἐξηκολούθησε καὶ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ὑπὸ ἄλλης ὁμάδος Φαλαγγιτισσῶν.

Διάφορα συνεργεῖα Φαλαγγιτισσῶν συνεκέντρωσαν τ' ἀποτελέσματα τῶν κόπων των, μαζὶ δὲ μὲ τὴν συγκομιδὴν τῶν γεωμήλων ἀπεκόμισαν καὶ ὠφελίμους γεωργικὰς γνώσεις.

Στερεὰ Ἑλλάς

ΛΑΜΙΑ.— Μολονότι τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. ἦσαν ἀπησχολημένα μὲ τὰς γεωργικάς των ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην εἶναι πολλαί, ἐν τούτοις καὶ τὴν τελευταίαν ὥραν τῆς ἀναπαύσεώς των διέθεσαν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθωρισμένου προγράμματος τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ἔργων κοινῆς ὠφελείας.

Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Ε.Ο.Ν. Δομοκοῦ ἤρχισαν λειτουργοῦντα Τμήματα εἰδικοτήτων, ἤτοι νοσοκόμων, μέσων συνδέσμων καὶ παθητικῆς Ἀεραμύνης.

Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Ε.Ο.Ν. Λοκρίδος ἐγένετο ἐπιθεώρησις τῶν Τμημάτων Ζελίου καὶ Καλαποδίου ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ τῶν Τμημάτων Μαλεσσίνης καὶ Μαρτίνου ὑπὸ τοῦ οἰκείου Φαλαγγάρχου.

Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Ε.Ο.Ν. Παρνασσίδος ἡ ὁμὰς Προσηλίου ἐσκάλισε τὰ ὑπ' αὐτῆς φυτευθέντα πεῦκα καὶ ἐνίσχυσε διὰ προσωπικῆς ἐργασίας τὴν προσπάθειαν τῆς Κοινότητος πρὸς ἐπισκευὴν ἁμαξιτῶν ὁδῶν.

Τὰ μέλη τῆς Τετραρχίας Γαλαξειδίου προέβησαν εἰς τὸν καθαρισμὸν τῆς Ἐθνικῆς ὁδοῦ ἀπὸ τῶν σκύρων, τὰ ὁποῖα παρημπόδιζον τὴν διάβασιν τῶν πεζῶν καὶ τροχοφόρων.

Εἰς τὴν αὐτὴν Τετραρχίαν συνεχίζονται αἱ προπονήσεις διὰ τοὺς κολυμβητικοὺς ἀγῶνας.

Εἰς τὴν 44Α' Φάλαγγα Θερμοπυλῶν ἐγένετο ὑπὸ Φαλαγγιτῶν ὁ θερισμὸς τοῦ σίτου τοῦ εἰς θέσιν Λαδὲ ἀγροῦ τῆς Φάλαγγος.

Ὁ Διοικητὴς τῆς Φάλαγγος ἐπεθεώρησε τὸ Τμῆμα Μενδενίτσης.

Εἰς τὴν 385Α' Φάλαγγα Φθιωτῶν τὰ μέλη τῆς Τετραρχίας Ε.Ο.Ν. Λιανοκλαδίου περιεποιήθησαν τὸν ἀνθόκηπον τῆς ἐκκλησίας. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἐγένετο καὶ διδασκαλία περὶ ἀσθενείας διαφόρων φυτῶν ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ γεωπόνου.

Ὁ Διοικητὴς τῆς αὐτῆς Τετραρχίας ἐπεθεώρησε τὰ Τμήματα Καλλιθέας καὶ Καμπιῶν.

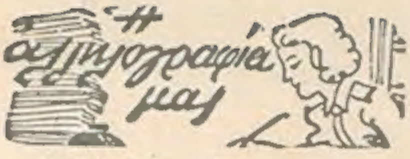
Τὰ μέλη τῆς Τετραρχίας Ὑπάτης κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐνσκηψάσης ἀνεμοθυέλλης μετὰ χαλάζης μεγέθους λεπτοκαρύου προέβησαν μὲ προφανῆ κίνδυνον τῆς ζωῆς των εἰς τὴν διευθέτησιν τῶν ἐκ τῆς βροχῆς χειμάρρων καὶ τὴν ἐκκένωσιν τῶν ὑπογείων ἐκ τῶν ὑδάτων, προλαβόντα οὕτω τὰ δυστυχήματα.

Εἰς τὴν 383Α' Φάλαγγα Ἀλαμάνας τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. τοῦ Τμήματος Ε.Ο.Ν. Δελφίνου ἐσκάλισαν καὶ ἐπότισαν τὰ ὑπ' αὐτῶν φυτευθέντα δένδρα. Τὰ Τμήματα τῆς Φάλαγγος Λαμίας ἐξακολουθοῦν κατὰ Κυριακὴν μεταβαίνοντα εἰς Ἁγίαν Μαρίναν, ὅπου γίνονται μαθήματα κολυμβητικῆς.

Οἱ Κούτρας Νικόλαος, Ὁμαδάρχης, καὶ Μαμαρέλης Ἰωάννης, Φαλαγγίτης τῆς Ὁμάδος Πέντε Ὁρίων, ἐπῃνέθησαν διὰ τῆς Ἡμερησίας Διαταγῆς τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Παρνασσίδος, διότι κατὰ τὴν ἐπισυμβᾶσαν πυρκαϊὰν ἐν τῷ χωρίῳ των ἔσπευσαν ἐκ τῶν πρώτων καὶ μὲ πραγματικὴν αὐτοθυσίαν συνετέλεσαν εἰς τὴν κατάσβεσιν τοῦ πυρός.

ΗΠΕΙΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ.— Στὴν πρώτην ἡμερίδα τῶν ἀγώνων τῆς Ε.Ο.Ν. ποὺ ἔγιναν στὰ Γιάννενα μεταξὺ τῶν Περιφ. Διοικήσεων Ἄρτης, Πρεβέζης, Κερκύρας, Θεσπρωτίας καὶ Ἰωαννίνων, στ' ἀγωνίσματα τῶν κοριτσιῶν ἦρθαν πρῶτα τὰ κορίτσια τῶν Ἰωαννίνων στὸ τρέξιμο, στὸ πήδημα καὶ στὸ κοντάρι, παίρνοντας τὴ μεγαλύτερη γενικὴ βαθμολογία μὲ μεγάλη ὑπεροχή. Ὁ εὐγενικὸς ἀγώνας μεταξὺ τῶν ἀθλητριῶν καὶ ἀθλητῶν, ἡ τάξις στὸ Στάδιο, ἡ ὡραία ἐμφάνισι, ἔκαμαν τὸ κοινὸ νὰ ξεσπᾷ διαρκῶς σὲ ζωηρὰ χειροκροτήματα. Τοὺς ἀγῶνές μας αὐτοὺς ἐτίμησαν ὁ Σεβαστός μας Ἱεράρχης Μητροπολίτης Σπυρίδων, ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης τῆς Ε.Ο.Ν., ὁ ὁποῖος ἐκήρυξε μ' ἐμπνευσμένα λόγια τὴν ἔναρξι τῶν ἀγώνων, ὁ Στρατηγός, ὁ Δήμαρχος καὶ πλῆθος κόσμου ποὺ γέμισε τελείως τὸ μεγάλο μας Στάδιο. Δυὸ μουσικές, τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Ε.Ο.Ν., ἔπαιζαν σ' ὅλη τὴν διάρκεια τῶν ἀγώνων. Μετὰ τὴν παρέλασι τῶν ἀθλητῶν, τὸν ὅρκο καὶ τὴν κήρυξι τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀγώνων ὑπὸ τοῦ κ. Γεν. Ἐπόπτου, διαβάστηκε ἀπὸ τὸν ἀντιπρόσωπο τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τὸ τηλεγράφημα τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Ι. Μεταξᾶ πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ἀθλητικῶν ὁμάδων ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς πρώτης ἡμερίδος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΙΑΣ. Δ. ΔΕΠΟΥΝΤΗΝ. Είναι γεγονός ότι ξέρετε νά γράφετε· καί ή γλώσσα καί τό ύφος καί γενικά ή έκφρασις είναι καλά. Άλλά λείπει, στό κομμάτι πού μάς στείλατε, ή σ α φ ή ν ε ι α. Καί ή σαφήνεια είναι ασφαλώς ένας από τά πιό βασικά καί κύρια στοιχεία τού Λόγου. Φροντίστε νά τήν αποκτήσετε. — ΑΝ. ΜΠΟΖΙΝΗΝ. Τό ποίημά σου δέν είναι δημοσιεύσιμο. Πρέπει νά καταλάβετε όλοι, όσοι φιλοδοξείτε νά γράψτε ποιήματα, ότι δέν αρκεί νά γραφούν σέ στίχους λόγια κοινά καί πεζά, γιά ν' αποτελεσθή ποίημα. Έκείνο πού χρειάζεται πρό πάντων είναι ή ποιητική διάθεσις, ή ποιητική πνοή, ή όποία κυρίως θά δώση τήν ουσία τού ποιήματος. Κι' είναι τόσο λεπτό αυτό τό πράγμα, τόσο αιθέριο, πού δέν μπορεί νά τό έχη κανείς στή διάθεσί του όποιαν ώραν τό ζητήση καί γιά όποιο θέμα θελήση, παρά μόνο όταν αναβλύση πηγαίο κι' αυθόρμητο από τά πιό βαθειά μέρη τής ψυχής του. Καί γι' αυτό ακριβώς είναι τόσο σπάνιο! Έσύ π. χ. θέλησες νά ύμνήσης τήν 4ην Αυγούστου. Νά λοιπόν τί γράφεις γιά ένα τέτοιο υψηλό καί μεγάλο θέμα:

Ρώτησα κάποιον γεωργό
άν ζούν εύτυχισμένοι,
άν ζούν καλύτερα από
τήν ήμέρα τήν ευλογημένη.
Καί μέ απήντησε μέ μιά
μ' ένα ωραίο ύφος,
σάν νά τό έλεγε μέ καρδιά
πού τήν είχε κτυπήσει ό τύφος.

Ώς πρός τό πεζό σου, πού αρχίζει από τήν άσταοία τών στοιχείων τής φύσεως, γιά νά φτάση σ' ένα σπουργιτάκι πού... σπάζει τό τζάμι τού παραθυριού καί τρυπώνει σ' ένα δωμάτιο καί καταλήγει ύστερα στήν Ιστορία τού Έλληνικού Έθνους καί τήν 4ην Αυγούστου, σού συνιστούμε ν' αποφεύγης αυτό τό μπέρδεμα πού φέρνουν οί... συμβολισμοί κι' οί παρομοιώσεις καί νά γράφης απλά, νά σκέπτεσαι απλά καί νά εκφράζεσαι απλά. — ΝΙΚΟΝ ΤΖΙΝΙΕΡΗΝ. Όχι, νά μή γράψης τό μυθιστόρημα, γιά τό όποιον μάς γράφεις. Πρώτα-πρώτα, ένας μαθητής Γυμνασίου, όπως έσύ, έχει τόσα καθήκοντα γιά τήν μόρφωσί του καί γιά τήν πνευματική γενικά καί ψυχική καλλιέργειά του, ώστε νά μή μπορή νά έχη ούτε τόν καιρό, μά ούτε καί τά εφόδια γιά νά συγγράφη μυθιστορήματα! Άλλά καί εκτός απ' αυτό, τό μυθιστόρημα πού εδιάλεξες νά γράψης μέ τόν τραγικό τίτλο «Τά σατανικά σχέδια τριών κατασκόπων» καί πού θά περιέχη, όπως μάς γράφεις, «συμπολάς, μάχας, τυφεκισμούς διαφόρων κλπ.», μάς θυμίζει κακές ταινίες κακοποιού κινηματογράφου καί μάς εμπνέει θλιβερές σκέψεις προκειμένου γιά έναν μαθητή γυμνασίου καί Φαλαγγίτην. Άφησέ τα αυτά, παιδί μου, καί κύτταξε τίς υποχρεώσεις σου στό Σχολείο σου καί στήν Όργάνωσί σου. — ΠΑΝΟΝ Δ. ΜΠΑΡΔΗΝ. Τό γράμμα σου μάς εσυγκίνησε. Πολύ εύχαριστηθήκαμε πού είδαμε τήν πρόοδό σου στό σχολείο, τή βράβευσί σου, τή μελετηρότητά σου καί τή θέλησί σου. Μπράβο! Έτσι νά είσαι πάντα, καί θά πάς μπροστά. Κι' όσο γιά τή λογοτεχνική σου προσπάθεια, θά χαρούμε άν δείξης καί σ' αυτήν ικανότητα κι' επίδοσι, ώστε νά λάβουμε τήν ευχαρίστησι νά σού δημοσιεύσωμε συνεργασία. — Ι. ΜΑΡΚΟΜΑΝΩΛΑΚΗΝ. Πολύ καλά έκαμες καί μάς κατήγγειλες τήν αξιοκατάκριτη πράξι τού Α. Φ. Π., ό όποίος πήρε ξένα ποιήματα καί τά παρουσίασε σάν δικά του. Τό εκρατήσαμε υπό σημείωσι. Ώς πρός τό δικό σου ποίημα, έχει έναν έντονο πατριωτικό παλμό καί αρρενωπό κι' υπερήφανο ύφος πού μάς αρέσει, αλλά υστερεί τεχνικώς καί γλωσσικώς, ώστε νά μή είναι ακόμη δημοσιεύσιμο. Παραθέτουμε μόνο εδώ τούς τελευταίους στίχους του:

Τό ιερό τούτο χώμα
δέν θά θίξουν ποδάρια
έχθρικά, δέν θ' αφήσουν
τά γερά παλληκάρια!
Θέ νά δείξουμε τότε
μέ ψηλά τό κεφάλι
πώς έχθρός δέν πατάει
τής Έλλάδος τά κάλλη!

ΕΛΕΝΗΝ Γ. ΚΟΡΡΕ. Καλό τό παραμυθάκι καί καλά διατυπωμένο, αλλά είναι μεγάλο. Θά προσπαθήσουμε νά τό συντομεύσουμε, γιά νά τό δημοσιεύσουμε.— ΜΑΡ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ. Τό πεζογράφημά σου είναι πολύ... πεζό. Είναι γραμμένο σάν μία είδησις εφημερίδος πού αναφέρει ότι «ό Άρχηγός κατήλθεν είς τόν Πειραιά διά νά εγκαινιάση... κλπ.». Ή πνευματική σου άσκησις διεβιβάσθη είς τό αρμόδιον τμήμα. — ΑΝ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ. Δέν αμφιβάλλομεν ότι ή περιγραφή τής προσωπικότητος πού κάμνεις είναι δικαία. Άλλωστε επειδή είναι ικανός γι' αυτό τόν διάλεξε καί ό Άρχηγός καί τού ανέθεσε τόσον υπεύθυνο θέσιν. Άλλά τό περιοδικόν δέν έχει θέσιν έν προκειμένω. — Δ. ΘΕΟΧΑΡΙΔΗΝ. Πρώτ' από όλα έγραφες καί από τίς δύο όψεις τού χαρτιού! Μά πρός Θεού πόσες φορές θά τό πούμε αυτό! Ύστερα έχεις πολλές ανορθογραφίες καί τέλος τό «εύθημογράφιμά» σου (όπως τό γράφεις σύ) καί καλό δέν είναι, αλλ' ούτε καί τού κύκλου σου. — Ν. ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ. Καί σύ από τίς δύο όψεις τού χαρτιού γράφεις. Κάνεις καί ανορθογραφίες. Όσον αφορά τό παραμύθι σου δέν τό βρίσκουμε καί πολύ διδακτικό! Άπ' εναντίας θά θέλαμε τήν ήρωίδα μάλλον σκληραγωγημένην.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΚΡΙΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΡΑΦΑΗΛ ΦΡΕΤΗΝ. Πολύ μάς ικανοποίησε τό γράμμα σου. «Άν δέν είμαι Σκαπανεύς», μάς γράφεις, «λόγω τής θρησκείας μου (είμαι Έβραίος), όχι μόνον από εμέ, αλλά καί από τούς ομοθρήσκους μου τυγχάνει εκτιμήσεως καί συμπαθείας». Αυτό δείχνει τά αισθήματά σου πρός τήν κοινήν Πατρίδα μας, τήν Ελλάδα, καί δείχνει συγχρόνως τόν πόθο σου γιά ψυχική καί πνευματική καλλιέργεια, πού τήν επιδιώκει τό περιοδικό μας. Σέ συγχαίρουμε καί γιά τά δύο. Σχετικά μέ τίς φωτογραφίες πού μάς έστειλες, δυστυχώς δέν είναι κατάλληλες γιά νά δημοσιευθούν. — ΙΩΑΝΝΗΝ ΠΑΡΑΓΥΙΟΝ. Εύχαριστούμε πολύ γιά τή συνεργασία σας, αλλά ή μελέτη σας είναι περισσότερο πολιτική παρά εκπαιδευτική, καί όπως τό εξηγήσαμε καί άλλες φορές, ή πολιτική συνεργασία τού περιοδικού είναι ανατεθειμένη σέ ωρισμένους υπευθύνους συντάκτας. Έξ άλλου, τό θέμα, πού διαπραγματεύεσθε, έχει αναπτυχθή πολλές φορές καί πλατειά. — ΔΗΜΟΣΘ. ΖΟΡΜΠΑΝΟΝ. Ώραία καί χρήσιμη ή ομιλία σας πρός τούς βαθμοφόρους τού σχηματισμού σας, αλλ' επειδή αναφέρεται κυρίως σέ τοπικά περιστατικά καί σέ συμβουλές καί υποθήκες πού σχετίζονται μέ τά τοπικά αυτά περιστατικά, δέν έχει τό ευρύ καί γενικό ενδιαφέρον πού θά τήν έκανε δημοσιεύσιμη. Έξ άλλου, κατά γενικήν αρχή, αποφεύγουμε τή δημοσίευσι ομιλιών. Πάντως σάς ευχαριστούμε πού μάς τή στείλατε καί σάς συγχαίρουμε γιά τό περιεχόμενό της.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Α. Β. ΤΖΩΡΤΖΙΔΗΝ. Καλές οί ασκήσεις σας. — Μ. Π. ΚΑΡΒΟΥΝΗΝ. «Τά παιδιά είς τό πανέρι» δέν είναι κατάλληλο. Τά άλλα πολύ κοινά. — Χ. ΜΠΟΥΣΜΠΟΥΡΕΛΗΝ. Άνεπιτυχή. — Θ. ΚΟΣΜΙΔΗΝ, Γ. Σ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΝ. Έγκρίνονται. — Ι. Κ. ΣΠΕΝΤΖΟΝ. Έλήφθησαν υπ' όψιν. — Ε. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ. Δέν παρουσιάζουν ενδιαφέρον. — Γ. Ν. ΣΙΑΧΑΡΑΝ. Περιμένουμε κάτι καλύτερο. — Κ. ΑΝΔΡΕΟΥ. Έγκρίνονται. — ΙΩ. ΜΑΚΡΥΓΙΩΡΓΟΝ. Όλα καλά, όχι όμως καί τό σταυρόλεξον (άτμοπλοϊκός).— Μ. Α. ΒΡΕΤΤΑ. Πολλές φορές συστήσαμε απ' αυτή τή στήλη, νά μή χωρίζεται τό σταυρόλεξο σέ άλλα μικρότερα. — ΑΡΤ. Α. ΜΙΡΛΙΑΟΥΝΤΑ. Ποτέ δέν μπαίνουν σ' ένα τετραγωνίδιο δύο γράμματα (Ί-ου-στινιανός).— ΕΛ. Π. ΡΑΠΤΟΥ. Έλήφθησαν.— ΧΡ. ΚΑΛΛΕΡΓΗΝ. Τά αστεία γνωστά. Όσο γιά τά κρυπτογραφικά, έχουν λίγες καί μικρές λέξεις. — Κ. Κ. Μ. Β. Έγκρίνονται. — Μ. Ε. ΠΕΤΡΑΚΗΝ. Μή γράφετε από τίς δύο όψεις τού χαρτιού. — Ν. ΟΡΦΑΝΟΝ. Έγκρίνονται, εκτός τού σταυρολέξου (άλλη φορά νά έχετε σκόρπια τά μαύρα τετραγωνίδια). — Γ. ΛΙΑΝΟΝ. Καλό τό κρυπτογραφικόν. — Ι. ΜΠΕΡΕΣΗ. Έλαβον σειράν δημοσιεύσεως. — Α. Σ. ΣΙΜΑΤΟΥ. Δυστυχώς δέν είναι επιτυχή. Νά γράφετε από τή μιά όψι τού χαρτιού. — Π. Π. ΣΦΗΚΑΚΗΝ. Καλό.—Ν. Α. ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΝ. Έγκρίνονται. — Σ. ΚΑΡΥΩΤΗΝ, Κ. ΣΩΤΗΡΧΟΥ, Θ. Ι. ΚΟΥΡΤΗΝ. Άπορρίπτονται. — Β. ΜΠΟΓΔΑΝΟΝ. Έγκρίνεται — Θ. ΣΑΡΔΙΝΙΑΡΗΝ. Καλό τό εύθυμο. — Ε. Ι. ΒΟΥΖΑΡΑΝ. Έγκρίνονται. — Π. ΝΗΣΙΔΗΝ. Άδύνατον νά δημοσιευθή. — Π. Κ. ΚΟΛΟΚΟΥΡΗΝ. Είναι ή Ιστορία τού Κ α ί σ α ρ ο ς καί όχι τού Καίσαρ. Τό σταυρόλεξο έχει δύσκολες λέξεις (αμάραντος, αμυθήτου) καί πολλά μαύρα τετραγωνίδια. — ΑΝΤ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΝ. Άπορρίπτονται (ανθέων βέβαια καί όχι ανθαίων ή γεν. πληθ.). — Β. Ε. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΝ. Τό γράψιμο είναι καθαρό, αλλά υστερούν οί ασκήσεις αυτή τή φορά. Όσο γιά τίς «ερωτήσεις», τό όνομά σας παρελείφθη εκ παραδρομής, διότι δέν υπήρχε κανείς προσωπικός λόγος νά στερηθήτε τής δόξης. Έγκρίνεται τό 1ο σταυρόλεξο. — Ν. ΓΑΡΥΦΑΛΛΗΝ. Ασφαλώς στό μέλλον θά κάμετε καλά σταυρόλεξα, γιατί δέν βιάζεσθε, όπως κάνουν συνήθως όλοι, νά δημοσιεύσετε κάτι έστω καί μέτριον. Τό τελευταίο σας σταυρόλεξο θά εδημοσιεύετο άν έλειπαν ωρισμένες δύσκολες λέξεις (Ίουγούρθας, Έφφέλ, Πολυσπέρχων). Πιό απλά. — Ν. ΝΑΡΚΗΝ, Ε. ΓΟΝΕΔΑΝ, Ρ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΝ, Σ. ΛΑΜΨΑΝ. Άπορρίπτονται. Φαίνεται ότι δέν έχετε καταλάβει τόν μηχανισμό τών Πνευμ. Άσκήσεων. Θά διαφωτισθήτε παρακολουθώντας τίς λύσεις.

Ο ΘΕΡΙΣΜΟΣ ΣΤΑ ΓΡΕΒΕΝΑ

(Συνέχεια από τήν Σελίδα 1357)

γματά τους στά ζώα, περνούν τά δρεπάνια τους στίς παλαμαριές, τά κρεμούνε στόν ώμο καί φεύγουν γιά τό χωριό τραγουδώντας:

Στή Δυτική Μακεδονία ό καθαυτό θέρος γίνεται τόν Ιούλιο. Γι' αυτό καί τό μήνα αυτόν τόν λένε «θιρστή» ή «θερστή». Τότε βάζουν δρεπάνι στά «στιάρια». Πιό νωρίς όμως καί κατά τό τελευταίο δεκαήμερο τού «κερασάρη» (Ιουνίου) θερίζουν τά «κθάρια» κι' υστερώτερα τίς βρίζες.

Ό θέρος, όπως καί όλες οί άλλες αγροτικές εργασίες, τελειώνει μέ μιά ανάλογη γιορτή. Τήν τελευταία μέρα τού θέρου καί πρίν τελειώση τό χωράφι αφίνουν στό τέλος ένα μέρος αθέριστο πού τό λένε δράκο κι' έρχονται όλοι μαζί οί εργάτες νά τό κόψουν, τραγουδώντας:

Έλατι σιμά μου, ν' έλατι κοντά στού δράκου,
Έλατι κουντά στού δράκου, ιά νά τόν μάσουμι,
Νά τούν μάσουμι τού δράκου, νά τουν πάμι στήν κυρά μας,
Νά τούν πάμι στήν κυρά μας, γιά νά φκιάση ν' πίττα,
νά φάν τά παλληκάρια κί τά κουριτσάκια,
γιά νά γεμίσ'ν τ' αμπάρια [13].

Κι' αφού ό καθένας γεμίση τή χούφτα του μέ τό σιτάρι τού δράκου (σημείον αφθονίας), ρίχνουν όλοι τίς χεριές κάτω κι' ό πρωτεργάτης κόβει τήν τελευταία χεριά, μέ τά πιό μεγάλα στάχυα, καί τά δίνει στίς γυναίκες νά τά πλέξουν. Τά πλεγμένα αυτά στάχυα τά φέρνουν τό βράδυ στό νοικοκύρη καί τού εύχονται: «Κί τ'χρόν(ι) πλειότερα αφεντικό!».

Ό νοικοκύρης παίρνει τό δράκο καί τόν κρεμάει σ' ένα μέρος τού σπιτιού γιά νά τόν τρίψη τό φθινόπωρο μέσα στό σπόρο, πού θά σπείρη στά χωράφια του καί κερνάει τούς εργάτες ρακή καί γλυκίσματα.

Τό βράδυ, στό σπίτι τού νοικοκύρη, επακολουθεί γενναίο φαγοπότι καί γλέντι ό «κριτσιμάς» [14]. Τήν ώρα πού θά καθήσουν νά φάνε, καθώς καί τήν ώρα πού θά φύγουν, εύχονται στ' αφεντικό: «Καλό έξοδο τό μπερεκέτ(ι) κί τ' χρόν(ι) πλειότερα!».

Κ. Καραπατάκης

13 Άμπάρια: ξύλινες αποθήκες, πού φυλάγουν τά γεννήματα.
14 Κριτσιμάς: γιορτή μέ γλέντι καί φαγοπότι, πού γίνεται στό τέλος κάθε μεγάλης γεωργικής περιόδου (στό τέλος τού θέρου, τού σκαλίσματος τών καλαμποκιών, τού αλωνίσματος κλπ.).

Ἡ προστασία τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἀπὸ τὰς ἀεροπορικὰς ἐπιδρομάς.

IV

ΝΟΣΟΚΟΜΟΙ

Πολλαὶ χιλιάδες νέων καὶ νεανίδων σπεύδουν εἰς ὅλα τὰ Κράτη νὰ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὰς ὑπηρεσίας τῆς παθητικῆς ἀεραμύνης τῆς πατρίδος των, ἰδίᾳ ὡς νοσοκόμοι.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὅλοι αὐτοὶ οἱ νέοι ἐκπαιδεύονται ὁμοιομόρφως μὲ διαλέξεις, ἐπιδείξεις καὶ πρακτικὰς ἀσκήσεις διὰ νὰ μάθουν νὰ παρέχουν πρώτας βοηθείας εἰς τραυματίας καὶ ἀεριοπλήκτους.

Α) Πῶς ἐργάζονται προκειμένου περὶ τραυματιῶν.

Τρέχουν ὅπου ὑπάρχουν τραυματίαι καὶ ἀφοῦ τοὺς ἀνασύρουν ἀπὸ τὰ χαλάσματα, ἀπὸ τὸ νερό, ἀπὸ τὴν λάσπην, ἀπὸ τὸ ἀνώμαλον ἔδαφος κλπ. καὶ τοὺς τοποθετήσουν εἰς φορεῖα ἢ εἰς κατάλληλον μέρος, τοὺς ξηλώνουν τὰ φορέματα διὰ ν' ἀποκαλύψουν τὸ τραῦμα· ἔπειτα φροντίζουν α) νὰ σταματήσουν τὴν αἱμορραγίαν, β) νὰ ἐπιδέσουν τὸ τραῦμα διὰ νὰ τὸ προφυλάξουν ἀπὸ τὴν μόλυνσιν καὶ γ) νὰ συγκρατήσουν τὰ σπασμένα κόκκαλα.

Κατωτέρω, εἰς εἰδικὸν κεφάλαιον περὶ παροχῆς πρώτων βοηθειῶν, θὰ περιγράψωμεν πῶς γίνονται ὅλα αὐτά, διότι πρέπει ὁ κάθε Ἕλλην καὶ πρὸ παντὸς τὰ παιδιὰ τῆς Ε.Ο.Ν. νὰ τὰ ξεύρουν, γιὰ νὰ μποροῦν σὲ ὥρα ἀνάγκης νὰ τὰ χρησιμοποιήσουν.

ΟΙΚΟΝΟΣΟΚΟΜΟΙ, ΟΙΚΟΦΥΛΑΚΕΣ, ΟΙΚΟΠΥΡΟΣΒΕΣΤΑΙ

Ἡ κάθε οἰκογένεια ἀποτελεῖ μίαν μικρὰν ὀργανωτικὴν μονάδα εἰς τὸν ἀγῶνα ποὺ κάνει τὸ Κρατος διὰ νὰ μᾶς προστατεύσῃ κατὰ τῶν κινδύνων τῶν ἐναερίων ἐχθρικῶν ἐπιδρομῶν.

Ἡ οἰκογένεια λοιπὸν ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς ἀεραμύνης τῆς Χώρας καὶ πρέπει νὰ ἔχῃ ὀργανώσει καὶ αὐτὴ τὴν ἀεράμυνάν της. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἕνα τοὐλάχιστον ἄτομον ἀπὸ κάθε οἰκογένειαν πρέπει νὰ ἐκπαιδευθῇ διὰ μίαν ἀπὸ τὰς κάτωθι ὑπηρεσίας κοινῆς χρησιμότητος: ἢ ὡς οἰκονοσοκόμος, ἢ ὡς οἰκοφύλαξ, ἢ ὡς οἰκοπυροσβέστης.

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΣΟΚΟΜΟΥ

Οἱ οἰκονοσοκόμοι ἐκλέγονται μεταξὺ τῶν πλέον ἐξύπνων καὶ θαρραλέων γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἡλικίαν 20—40 ἐτῶν καὶ εἶναι ὑγιεῖς καὶ μὲ καλὴν σωματικὴν διάπλασιν καὶ μὲ ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλυτέραν μόρφωσιν.

Διὰ νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκπληρώσουν τὴν ἀποστολήν των πρέπει νὰ ξεύρουν: α') τεχνητὴν ἀναπνοήν, β') νὰ ἐπιδένουν τραύματα, γ') νὰ σταματοῦν αἱμορραγίαν, δ') νὰ χορηγοῦν ὀξυγόνον, ε') νὰ κάμνουν ἐνέσεις καὶ στ') νὰ παρέχουν πρώτας βοηθείας εἰς ἀεριοπλήκτους.

Ἡ οἰκονοσοκόμος φροντίζει νὰ ὑπάρχῃ σὲ κάθε οἰκογένειαν ἕνα μικρὸν κιβώτιον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου φυλάσσεται ὅ,τι φαρμακευτικὸν ὑλικὸν χρειάζεται διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προορισμοῦ της.

Τὸ ὑλικὸν τοῦτο εἶναι περίπου τὸ ἑξῆς:

1) Βαμβάκι.
2) Ἐπίδεσμοι.
3) Γάζες ἀποστειρωμένες.
4) Νάρθηκες ἢ μακρουλὰ τεμάχια λεπτοῦ ξύλου ἢ χονδροῦ χαρτονίου.
5) Σύριγγες δι' ἐνέσεις.
6) Βελόνες συρίγγων.
7) Λαβίδες αἱμοστατικαί.
8) Ἐνέσεις καρδιοτονωτικαὶ (κομφορᾶς, καφεΐνης, στρυχνίνης, στροφανθίνης κλπ.)
9) Ἐνέσεις διὰ τὸν πόνον (μορφίνης, παντοπόν, νοβαλγίνης).
10) Αἰθήρ, ἰώδιον, οἰνόπνευμα.
11) Σόδα.
12) Ὑπερμαγγανικὸν κάλι.
13) Βορικὸν ὀξύ.
14) Χλωράσβεστος.
15) Βαζελίνη.
16) Διάφορα ἀντινευρικὰ φάρμακα (βαλεριάνα, βρωμιοῦχον κάλι κλπ.).
17) Δύο κλεφτοφάναρα (ἠλεκτρικὰ φαναράκια).

Ὅταν κηρυχθῇ ἐπιστράτευσις, ἡ οἰκονοσοκόμος: α) Εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ παραμένῃ εἰς τὴν οἰκίαν της.

β) Φροντίζει νὰ εἶναι ἐν τάξει τὸ φαρμακευτικόν της ὑλικὸν καὶ πρόχειρον δι' ἄμεσον βοήθειαν.

γ) Φροντίζει νὰ ἔχῃ ἡ οἰκογένεια ἕνα κιβώτιον κλειστόν, ἐντὸς τοῦ ὁποίου φυλάσσονται τὰ τρόφιμα τῆς οἰκογενείας.

δ) Φροντίζει νὰ ὑπάρχῃ πόσιμον νερό, ἐπίσης εἰς κλειστὸν δοχεῖον, καὶ ἄλλο νερὸ διὰ πλύσιμο. Τὰ νερὰ αὐτὰ ἀνανεοῦνται κάθε μέρα.

ε) Φροντίζει νὰ ὑπάρχῃ γάλα τοῦ κουτιοῦ (συμπεπυκνωμένον) διὰ τοὺς τυχὸν ὑπάρχοντας ἀσθενεῖς ἢ τὰ παιδιά.

στ) Φροντίζει νὰ ὑπάρχουν διαθέσιμα καθαρὰ ἐσώρουχα μέσα σὲ καλῶς (ἀεροστεγῶς) κλειόμενα ντουλάπια.

Μόλις δοθῇ τὸ σύνθημα τοῦ συναγερμοῦ ἡ οἰκονοσοκόμος παραλαμβάνει τὸ φαρμακευτικόν της κιβώτιον καὶ τὴν μάσκα της καὶ πηγαίνει εἰς τὸ καταφύγιον, ὅπου θὰ ἐκτελῇ χρέη ἀρχηγοῦ.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ βομβαρδισμοῦ ἐνθαρρύνει καὶ βοηθεῖ ὅσους εὑρίσκονται εἰς τὸ καταφύγιον, παρέχει δὲ καὶ πρώτας βοηθείας εἰς τοὺς νευρικοὺς καὶ εἰς ὅσους λιποθυμήσουν κλπ.

Ἐὰν ἀντιληφθῇ ὅτι εἰσέρχονται εἰς τὸ καταφύγιον δηλητηριώδη ἀέρια, προσπαθεῖ νὰ φράξῃ μὲ ὑφάσματα βρεγμένα μὲ λάδι τὴν ὀπὴν ἢ τὴν χαραμάδα διὰ τῆς ὁποίας εἰσέρχονται ταῦτα. Ἐὰν δὲν τὸ κατορθώσῃ, διατάσσει τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ καταφυγίου καὶ τὸ ἀνέβασμα τοῦ κόσμου εἰς τὸ ὑψηλότερον μέρος τοῦ σπιτιοῦ (ταράτσαν), ὅπου ἡ ἀτμόσφαιρα θεωρεῖται καθαρά, ἐκεῖ δὲ παρέχει τὰς πρώτας βοηθείας εἰς τοὺς τυχὸν προσβληθέντας ἀπὸ πολεμικὰ ἀέρια.

Ὅταν δοθῇ τὸ σύνθημα τοῦ τέλους τοῦ συναγερμοῦ, ἡ οἰκονοσοκόμος βγαίνει πρώτη ἀπὸ τὸ καταφύγιον καὶ ἀφοῦ ἐξακριβώσῃ ὅτι τὸ σπίτι καὶ οἱ πέριξ αὐτοῦ δρόμοι δὲν εἶναι μεμολυσμένοι ἀπὸ πολεμικὰ ἀέρια, τότε ἐπιτρέπει καὶ εἰς τοὺς ἄλλους νὰ ἐξέλθουν ἀπὸ τὸ καταφύγιον, εἰδ' ἄλλως φροντίζει πρῶτα ν' ἀπολυμανθῇ καὶ ν' ἀερισθῇ τὸ σπίτι κι' ἔπειτα ἐπιτρέπει τὴν ἔξοδον ἀπὸ τὸ καταφύγιον.

Ὅταν ἡσυχάσῃ ὁ κόσμος, τότε φροντίζει νὰ συμπληρώσῃ τὰς ἐλλείψεις τοῦ φαρμακευτικοῦ της κιβωτίου καὶ νὰ ἐφοδιάσῃ τὴν οἰκογένειαν μὲ τρόφιμα καὶ μὲ ὅ,τι ἄλλο χρειάζεται, διὰ νὰ εἶναι ἕτοιμη διὰ νέαν ἐχθρικὴν ἐπιδρομήν.

(Ἀκολουθεῖ) Γ. Κ. ΓΑΛΑΝΑΚΗΣ

Ἀπολυμαντὴς μὲ τὴν ἀντιυπεριτικὴν στολὴν

